UCHWAŁA NR XIV/164/2025
RADY GMINY SZEMUD

z dnia 30 maja 2025 r.

w sprawie uchwalenia Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zmianami) oraz art. 12 ust. 1, art. 27, 67a ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, ze zmianami), w związku z art. 65 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 1688) oraz Uchwałą Nr XXV/368/2021 Rady Gminy Szemud z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud i Uchwałą Nr XXVI/396/2021 Rady Gminy Szemud z dnia 30 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud, Rada Gminy Szemud uchwala co następuje:

§ 1. 1 .W wyniku zmiany polityki przestrzennej gminy, uchwala się zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud, uchwalonego Uchwałą Nr XII/142/2015 Rady Gminy Szemud z dnia 17 listopada 2015 r, zmienionego Uchwałą Nr XXXVIII/489/2017 Rady Gminy Szemud z dnia 15 grudnia 2017 r., Uchwałą Nr XIX/238/2020 Rady Gminy Szemud z dnia 3 sierpnia 2020 r. i Uchwałą Nr LV/683/2024 Rady Gminy Szemud z dnia 29 lutego 2024 r.

2. Zmiany zostały wyróżnione kolorem zielonym w tekście jednolitym Studium stanowiącym załącznik nr 1 oraz zostały wyróżnione na załączniku nr 3 do Studium pn. Kierunki zagospodarowania przestrzennego, w skali 1:10 000 stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Integralną częścią niniejszej uchwały są załączniki:

1) załącznik nr 1 – tekst Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud – tekst jednolity;
2) załącznik nr 2 – załącznik graficzny nr 3 do studium Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud, pn. Kierunki zagospodarowania przestrzennego w skali 1:10000 – rysunek jednolity;
3) załącznik nr 3 – rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud,
4) załącznik nr 4 – dane przestrzenne, o których mowa w art.67a ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szemud.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Ireneusz Czarnowski

WÓJT GMINY SZEMUD

Załącznik Nr 1
Do Uchwały Nr XIX/238/2020
Rady Gminy Szemud
z dnia 3 sierpnia 2020 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZEMUD

Załącznik nr 1

Załącznik Nr 1
Do Uchwały Nr LV/683/2024
Rady Gminy Szemud
z dnia 29 lutego 2024 r

Szemud, Warszawa, Listopad 2015

Nazwa opracowania:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szemud

Wykonawca:

BUDPLAN Sp. z o.o.

04 – 327 Warszawa

ul. Augustyna Kordeckiego 20

tel. 22 870 42 62, fax: 22 870 42 62

e-mail: kontakt@budplan.net

www.budplan.net

Autorzy:

Główny projektant:	mgr inż. arch. Anna Olbromska-Matusiak
Zespół:	
zagospodarowanie przestrzenne	mgr inż. Anna Bereś mgr inż. Michał Babicki inż. Monika Nasiłowska mgr Ewelina Skirzyńska
dziedzictwo kulturowe	inż. Karolina Kolanowska mgr inż. Ilona Izdebska-Józwik
zagadnienia społeczne	Grzegorz Szafrański
komunikacja	mgr inż. Michał Babicki, inż. Monika Nasiłowska
środowisko przyrodnicze	mgr inż. arch. kraj. Magdalena Smoczyńska mgr inż. Małgorzata Kopka inż. Zuzanna Górecka
infrastruktura techniczna	inż. Anna Januszko

(ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY CZĘŚCI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZEMUD wykonujący zmianę studium na podstawie Uchwały Nr XIX/238/2020 Rady Gminy Szemud z dnia 3 sierpnia 2020 r.

- *mgr inż. Zbigniew Bronowicki , – główny projektant (członek (Nr Wa-362) OIU z/s w Warszawie (przed jej rozwiązaniem), członek Stowarzyszenia Polska Izba Urbanistów Nr SPIU-009/2015)*
  Zespół Projektowy Firmy Zbigniew Bronowicki Brol Systemy Przestrzenne, Piaseczno)2

(ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY CZĘŚCI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZEMUD wykonujący zmianę studium na podstawie Uchwały Nr LV/683/2024 Rady Gminy Szemud z dnia 29 lutego 2024 r.

- *mgr inż. Zbigniew Bronowicki , – główny projektant (członek (Nr Wa-362) OIU z/s w Warszawie (przed jej rozwiązaniem), członek Stowarzyszenia Polska Izba Urbanistów Nr SPIU-009/2015)*
  Zespół Projektowy Firmy Zbigniew Bronowicki Brol Systemy Przestrzenne, Piaseczno)3

ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY CZĘŚCI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZEMUD

- mgr inż. arch. Małgorzata Ossowska, – główny projektant

wpis na listę członków Północnej Okręgowej Izby Urbanistów nr G-155/2003

- mgr inż. arch. Anna Król – projektant
- mgr Arkadiusz Świder – środowisko przyrodnicze

Wprowadzone zmiany w niniejszym opracowaniu dotyczą trzech fragmentów gminy zlokalizowanych w obrębach geodezyjnych Będargowo, Bojano i Szemud. Zmiany zostały oznaczone kolorem zielonym.

(ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY CZĘŚCI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZEMUD wykonujący zmianę studium na podstawie Uchwały Nr XIV/164/2025 Rady Gminy Szemud z dnia 30 maja 2025 r.

- *mgr inż. Zbigniew Bronowicki , – główny projektant (członek (Nr Wa-362) OIU z/s w Warszawie (przed jej rozwiązaniem), członek Stowarzyszenia Polska Izba Urbanistów Nr SPIU-009/2015)*

Zespół Projektowy Firmy Zbigniew Bronowicki Brol Systemy Przestrzenne, Piaseczno)4

ELEMENTY OPRACOWANIA

stanowiące załączniki do Uchwały Nr XII/142/2015.
Rady Gminy Szemud z dnia 17 listopada 2015r.

załącznik nr 1 – część tekstowa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

załączniki nr 2 i 3– część graficzna studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiąca rysunki:

- **załącznik nr 2** Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, w skali 1:10 000
- **załącznik nr 3.** Kierunki zagospodarowania przestrzennego, w skali 1:10 000
- **załącznik nr 4** – rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do studium

Spis treści

I. WPROWADZENIE 8

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 17

II. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PRZESTRZENNEJ O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, STRATEGII ROZWOJU I PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 18

1. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 18
2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 20
3. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Szemud 38
5. Stan prawny gruntów 39

III. POŁOŻENIE I RYS HISTORCZNY GMINY SZEMUD 43

1. Położenie gminy Szemud 43
2. Rys historyczny gminy Szemud 45

IV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY STANU SFERY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ ... 47

1. Struktura etniczna 47
2. Demografia 48
3. Infrastruktura społeczna 69
4. Działalność gospodarcza 70

V. UWARUNKOWANIA WYNIKJĄCE Z DIAGNOZY STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO 76

1. Charakterystyka i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego 76
2. Formy ochrony przyrody 92
3. Korytarze ekologiczne 101
4. Podsumowanie i wskazania dla zagospodarowania przestrzennego 102

VI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO 106

1. Zabytki nieruchome 106
2. Zabytki archeologiczne 110

VII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYSTEMU KOMUNIKACJI i TURYSTYKI 115

1. Drogownictwo 115
2. Koleje 122
3. Lotniska i lądowiska 123
4. Turystyka 123

VIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ128

1. Zaopatrzenie w wodę 128
2. Odprowadzanie ścieków i wód opadowych 129
3. Ciepłownictwo 130
4. Elektroenergetyka 130

5. Gazyfikacja 131
6. Gospodarka odpadami 132
7. Lądowiska i lotniska 133
IX. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY 133
1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy 133
2. Uwarunkowania wynikające z zagospodarowania terenów gmin sąsiednich 135
3. Aktualna sytuacja planistyczna 138
4. Ład przestrzenny oraz wymogi jego ochrony 145
X. ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 146
XI. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY SZEMUD 147
XIa. ANALIZA POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY SZEMUD WRAZ Z ANALIZĄ CHŁONNOŚCI 152
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 163
XII. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY SZEMUD 164
1. Funkcje gminy 166
2. Bilansowanie terenów inwestycyjnych (zabudowa mieszkaniowa) 166
XIII. KIERUNKI ZMIAN W PRZEZNACZENIU TERENÓW 172
1. Zasady zagospodarowania w obrębie terenów o odmiennym przeznaczeniu 173
2. Tereny wyłączone spod zabudowy 193
3. Tereny z ograniczeniami zabudowy 193
XIV. ZASADY OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO 194
1. Polityka ochrony przyrody i krajobrazu 194
2. Polityka eksploatacji surowców i rekultywacji 196
3. Polityka ochrony gleb 197
4. Polityka ochrony wód powierzchniowych i podziemnych 198
5. Polityka ochrony powietrza atmosferycznego i ochrony przed hałasem 200
6. Polityka ochrony terenów leśnych 201
XV. KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI 201
XVI. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO 202
1. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego 202
2. Zasady ochrony stanowisk archeologicznych 207
XVII. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH 209
XVIII. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI 210
1. Drogi kołowe 210
2. Bezpieczeństwo ruchu drogowego (BRD) i transport rowerowy 202
3. Lekki transport szynowy 203

XIX. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 204
1. Zaopatrzenie w wodę..... 204
2. Odprowadzanie ścieków i wód opadowych..... 204
3. Ciepłownictwo 205
4. Elektroenergetyka..... 205
5. Gazyfikacja 219
6. Gospodarka odpadami..... 219
7. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii 220
XX. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 kW 221
XXI. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO 221
1. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym 221
2. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym 222
XXII. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 222
1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych 222
2. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego 223
3. Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:..... 223
XXIII. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 224
XXIV. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH 225
1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią 225
2. Obszary osuwania się mas ziemnych 226
XXV. OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY..... 228
XXVI. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI 229
XXVII. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH 229
XXVIII. OBSZAR METROPOLITALNY TRÓJMIASTA 229
XXIX. INTERPRETACJA ZAPISÓW STUDIUM 230
XXX. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA PROJEKTU STUDIUM 231

I. WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm.), zastępująca ustawę z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 ze zm.), a także dokonane zmiany w innych przepisach regulujących politykę przestrzenną – powodują zasadność przystosowania zapisu studium do aktualnych wymogów formalno-prawnych.

Wymieniona wyżej ustawa z 2003 r. jednoznacznie stwierdza w art. 9 ust. 4; **„Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych", a w art. 20 ust. 1 „Plan miejscowy uchwala rada gminy, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium...".**

Nowym elementem ustawy z 2003 r. jest stwierdzenie, że w ramach polityki przestrzennej gminy istnieje wymóg określenia „... lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego ...". Uzupełnienie to jest bardzo istotne i ma swoje konsekwencje w cyt. art. 9 o wiążącym znaczeniu ustaleń studium przy sporządzaniu planów miejscowych.

Rada Gminy w Szemudzie podjęła Uchwałę Nr XLIX/483/2013 Rady Gminy Szemud w sprawie przystąpienia do zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud.

Zgodnie z powyższą uchwałą przystępuje się do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szemud uchwalonego uchwałą Rady Gminy Szemud Nr XLI/364/2002 z dnia 20.03.2002 z późn. zm. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szemud.

Zmiana studium obejmuje teren zawarty w granicach administracyjnych gminy i dotyczy ustaleń określonych w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zasadność dokonania zmiany studium wynika z:

- ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. określającej szczegółowe wymagania dotyczące zarówno zapisu problematyki Studium, jak i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- wprowadzenia Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233);
- wprowadzenia Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587);
- potrzeby posiadania przez gminę aktualnej wersji studium, służącego jako podstawa do opracowywania kolejnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, nie naruszających ustaleń aktualnej wersji studium, o czym mówi cytowana ustawa w art. 20.

Tym samym zmiana funkcjonującego dotąd studium ma za zadanie uwzględnienie powyższych procesów w celu uzyskania jednolitego zapisu określającego aktualną politykę przestrzenną gminy Szemud, obejmującą obszar w granicach administracyjnych gminy.

Ustawa z 2003 r. podtrzymuje zasadę, że studium nie jest aktem prawa miejscowego, oraz że takim aktem jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Studium stanowi akt kierownictwa wewnętrznego, którego ustalenia obowiązują zarówno radę gminy, jak i organy i jednostki podlegające radzie. Decyzje rady podejmowane w trybie jej uchwał nie mogą być wzajemnie sprzeczne lub niespójne.

Obowiązujące przepisy ustalają konieczność uwzględnienia w studium polityki przestrzennej o ponadlokalnym charakterze – ustawa nakłada obowiązek zawarcia w studium rozwiązań przyjętych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i planie zagospodarowania przestrzennego województwa. Ustawa z 2003 r. mówi o konieczności uwzględnienia w studium strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem. Formalnie usankcjonowano więc tego rodzaju dokument strategiczny.

Ustawa określa, co należy w szczególności uwzględnić w części dotyczącej uwarunkowań polityki przestrzennej, a także co studium ma w szczególności określać (ustalać) w zakresie polityki przestrzennej.

W studium, a w tym również w zmianie studium, określa się w szczególności:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego;
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
- obszary, na których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych;

- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

W ustawie z 2003 r. nastąpiło zdecydowane rozszerzenie pola analiz i zakresu „określeń" studium, głównie odnoszących się do tak istotnych problemów, jak:

- ład przestrzenny (a więc i estetyka),
- dziedzictwo kulturowe, w tym dotyczących dóbr kultury współczesnej,
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności,
- potrzeby i możliwości rozwoju gminy,
- szereg kwestii związanych z geologią i wydobyciem kopalin,
- inwestycje celu publicznego o różnym znaczeniu (lokalnym, ponadlokalnym),
- pomniki zagłady i związane z nimi ograniczenia zainwestowania,
- wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

Opracowanie swym zakresem obejmuje część uwarunkowań, zawierającą analizę stanu istniejącego (zagospodarowanie przestrzenne, systemy komunikacji i infrastruktury technicznej, dziedzictwo kulturowe i środowisko przyrodnicze), a także odnosi się do obowiązujących planów i programów wyższych szczebli. Część kierunków zawiera określoną politykę przestrzenną gminy, sposób kształtowania struktur przestrzennych i zasady zagospodarowania terenów. Ponadto wytyczono kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, a także wytyczne rozwoju systemu komunikacji i infrastruktury technicznej.

(Uzasadnienie i synteza zmian wprowadzonych do studium na podstawie Uchwały Nr XIX/238/2020 Rady Gminy Szemud z dnia 3 sierpnia 2020 r.)

*Zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Szemud przeprowadza się na podstawie Uchwały Nr **XLIII/542/2018** Rady Gminy Szemud z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud oraz Uchwały Nr **XLIX/592/2018** Rady Gminy Szemud z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud. Zmiana studium wskazana w uchwale z maja 2018 r. obejmuje działkę nr 13/1 w obrębie geodezyjnym Łebno, o powierzchni ok. 1,98 ha. Natomiast zmianą studium realizowaną na podstawie uchwały z listopada 2018 r. objęto dwa tereny znajdujące się w obrębach geodezyjnych Szemud i Kielno. W obrębie Szemud granicami opracowywanej zmiany studium objęto część działki nr 199/59 (o pow. ok. 1,5 ha). W Kielnie zmiana studium obejmuje natomiast działki 39/16, 39/17, 39/18, 39/19, 39/28, 37/1 i część działki nr 37/2. Powierzchnia tej części zmiany studium wynosi ok. 1,57 ha. Istniejący stan*

zagospodarowania przestrzennego terenów objętych niniejszymi zmianami jest jednorodny – są to nieużytki porolnicze.

Niewielka powierzchnia opracowywanej zmiany studium oraz inwestycyjny charakter wprowadzanych zmian powoduje, że tereny objęte dwoma Uchwałami Rady Gminy Szemud w sprawie zmiany studium wykonuje się równocześnie. Powodem przystąpienia do zmiany studium dla działki położonej w obrębie Łebno jest wprowadzenie do kierunków polityki przestrzennej gminy nowego terenu związanego z eksploatacją powierzchniową kopalin. W przypadku tego terenu do ustaleń studium wprowadza się również projektowane złoże kopalin, które powinno być udokumentowane przed przystąpieniem do eksploatacji. W stosownej koncesji należy także wyznaczyć obszar i teren górniczy oraz wskazać kierunek rekultywacji złoża po zakończeniu eksploatacji. Zakłada się, że kierunkiem ten będzie związany z zalesieniem terenu poeksploatacyjnego lub wykonanie zbiornika wodnego. Przygotowanie terenu poeksploatacyjnego na cele budowlane jest w tym przypadku nieuzasadnione przestrzennie i ekonomicznie – niewielki teren oraz znaczne oddalenie od wykształconego układu urbanistycznego wsi Łebno.

Powodem zmiany studium dla terenu znajdującego się w obrębie Szemud jest powiększenie terenów produkcyjno – usługowych. Zmiana studium w tym zakresie jest uzasadniona występującym w gminie Szemud deficytem terenów związanych z działalnością gospodarczą. Położenie terenu w niewielkim oddaleniu od projektowanej drogi ekspresowej uzasadnia wprowadzenie zmian studium w tym zakresie. Teren objęty zmianą studium wykazuje wysoką przydatność do rozwoju działalności produkcyjno – usługowej i jednocześnie niską przydatność zarówno do uprawy rolniczej, jak i wprowadzenia na nim funkcji związanych z zabudową mieszkaniową.

W przypadku terenów wymienionych powyżej w studium obowiązującym zostały one ujęte w strefie funkcjonalno – przestrzennej terenów R (tereny rolne). Inna sytuacja dotyczy terenów wskazanych w obrębie Kielno tereny te w studium obowiązującym znalazły się w strefach funkcjonalno – przestrzennych MU (zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej) oraz UP (tereny zabudowy usług publicznych). Zmiana studium dla tych terenów dotyczy zmiany kierunków rozwoju zagospodarowania dla części terenów zakwalifikowanych do strefy UP. Powierzchnia terenów przeznaczonych w obowiązującym studium w obrębie Kielno na cele usług publicznych jest zbyt duża, co powoduje, że wprowadzone w planach miejscowych rezerwy terenowe nie będą wykorzystane. Przeprowadzana zmiana studium obejmuje tym samym dopuszczenie realizacji na części terenów objętych zmianą studium usług niezwiązanych z usługami publicznymi i zakwalifikowanie tej części terenów do strefy funkcjonalno – przestrzennej U (tereny zabudowy usługowej). Jest to strefa wprowadzona do studium niniejszą zmianą. Pozostałą część terenów objętych zmianą studium w

obrębie Kielno pozostawia się w strefie funkcjonalno –przestrzennej MU, w granicach wskazanych w studium obowiązującym.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania zostało przyjęte w 2015 r. Krótki czas jego obowiązywania powoduje, że zachowuje ono zasadniczą zgodność nie tylko w zakresie uwarunkowań rozwoju gminy, ale również podstawowych kierunków jej rozwoju. Niezbędną aktualizację studium w zakresie obowiązujących dokumentów strategicznych i wynikających z tego uwarunkowań rozwoju gminy do obowiązującego studium wprowadzono w przyjętej w 2017 r. zmianie studium. Analiza studium obowiązującego, wraz z jego zmianą, wykazuje również, że aktualne są uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z przepisów odrębnych określających zakres niezbędnej ochrony elementów przyrody, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego oraz ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zdrowia i życia mieszkańców. Wysoka aktualność studium pozwala wprowadzić do niego zmiany wykonywane w niniejszej zmianie studium bez konieczności kompleksowej zmiany zarówno tekstu studium oraz załączników graficznych do niego, jak i daje możliwość ograniczenia zmian wyłącznie do terenów objętych zmianą, bez konieczności poszerzania analiz na obszary położone w innych częściach gminy. Zmiana studium może zostać wykonana w formie jednolitego tekstu studium, ze wskazaniem wprowadzonych zmiana na załączniku graficznym do studium określających kierunki rozwoju przestrzennego gminy Szemud.

W niniejszej zmianie studium uwzględniono również przepisy art. 10 ust. 1 pkt. 7 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.), wykonując aktualizację bilansu terenów pod zabudowę określającego maksymalne zapotrzebowanie gminy na tereny budowlane. Ograniczony zasięg zmiany studium powoduje, że zmiany wprowadzone do tego bilansu mają charakter korekty, bez konieczności wprowadzania zmian pełnego bilansu terenów pod zabudowę, który został wykonany w trakcie sporządzania zmiany studium w 2017 r.

Wszystkie zmiany studium zostały oznaczone tekstem pochyłym w kolorze niebieskim, znajdującym się w nawiasie i opatrzonym cyfrą 2 „(……)2”.)2

W związku ze zmianą polityki przestrzennej została podjęta uchwała Nr XXIII/327/2021 Rady Gminy Szemud z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud, dla fragmentu obrębu geodezyjnego Będargowo, mająca na celu wprowadzenie granic udokumentowanego złoża kruszyw naturalnych oraz umożliwienie eksploatacji tego złoża oraz dla fragmentów obrębów Bojano i Szemud z uwagi na ich położenie w niewielkim oddaleniu od projektowanej drogi ekspresowej uzasadnia wprowadzenie funkcji usługowo-produkcyjnej.

*(**Uzasadnienie i synteza zmian wprowadzonych do studium na podstawie Uchwały Nr LV/683/2024 Rady Gminy Szemud z dnia 29 lutego 2024 r.**)*

*Niniejsza zmiana stanowi kontynuację zmian studium wykonaną w 2020 r. na podstawie **Uchwały Nr XIX/238/2020 Rady Gminy Szemud z dnia 3 sierpnia 2020 r.** Niniejszą zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Szemud przeprowadza się na podstawie Uchwały Nr **XIX/236/2020** Rady Gminy Szemud z dnia 3 sierpnia 2020 r. w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud. Zmiana studium wskazana w tej uchwale obejmuje obszar gminy Szemud o powierzchni ok. 38 ha i jest on podzielony na cztery niepowiązane przestrzennie tereny, 2 w obrębie Szemud oraz po jednym w obrębach Kamień i Kielno. Tereny położone w obrębie Szemud to tereny rolnicze i lasy. Natomiast tereny w obrębach Kamień i Kielno obejmują tereny niezagospodarowane przylegające do jezior Kielno i Kamień. Brak możliwości spełnienia warunków umożliwiających uzyskanie pozytywnej opinii do projektu zmiany studium przez GDDKiA Oddział w Gdańsku oraz RDOŚ w Gdańsku oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku spowodował, że konieczne było podjęcie Uchwały Nr XLVIII/615/2023 Rady Gminy Szemud z dnia 17 sierpnia 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XIX/236/2020 Rady Gminy Szemud z dnia 3 sierpnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud. Zgodnie z podziałem obszaru zmiany studium dalszą procedurą objęto jedynie Obszar A wyodrębniony w wymienionej powyżej uchwale.*

Podstawowym celem sporządzanej zmiany studium jest dostosowanie przeznaczenia terenów do zmienionych w skutek realizacji drogi ekspresowej S6 uwarunkowań dalszego rozwoju tej części gminy. Tereny objęte opracowaniem położone są w sąsiedztwie korytarza tej drogi. Realizacja jej spowodowała całkowitą zmianę wszystkich uwarunkowań przestrzennych, w tym wynikających z funkcji przyrodniczo – krajobrazowej gminy. Korytarz drogi zmniejszył zdecydowanie przydatność gruntów do niej przylegający do kontynuowania funkcji rolniczej gminy oraz obniżył wartości przyrodnicze terenów i ich funkcjonalność w systemie przyrodniczym gminy. Realizacja drogi spowodowała jednocześnie zasadniczą utratę wartości terenów z nią sąsiadujących do rozwoju wszelkich funkcji związanych z mieszkalnictwem. Jednocześnie przebieg trasy sprzyja rozwojowi terenów związanych z działalnością gospodarczą, we wszelkich jej formach. W gminie Szemud zauważalny jest deficyt terenów związanych właśnie z działalnością gospodarczą. Zasób terenów przewidzianych w planach miejscowych na cele zabudowy mieszkaniowej w obecnej sytuacji jest wystarczający a ewentualne powiększenie tych terenów w przypadku zaistnienia deficytu ze względu na uwarunkowania przestrzenne gminy jest stosunkowo łatwy. Realizacja trasy ekspresowej tym samym umożliwiała wytyczenie skoncentrowanych obszarów usługowych służących społeczności

lokalnej, w tym usług publicznych a prowadzenie niniejszej procedury planistycznej ma umożliwić ich realizację.

Analiza studium obowiązującego wskazuje, że zachowały aktualność uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z przepisów odrębnych określających zakres niezbędnej ochrony elementów przyrody, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego oraz ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zdrowia i życia mieszkańców. W analizie nie stwierdza się również dezaktualizacji polityki przestrzennej gminy w nim wskazanych. Wysoka aktualność studium pozwala wprowadzić do niego kolejne zmiany bez konieczności jego kompleksowej zmiany, zarówno tekstu studium oraz załączników graficznych do niego. Daje to możliwość ograniczenia zmian wyłącznie do terenów objętych zmianą, bez konieczności poszerzania analiz na obszary położone w innych częściach gminy. Zmiana studium może zostać wykonana w formie jednolitego tekstu studium, w którym tereny nią objęte kwalifikuje się do stref funkcjonalno – przestrzennych w nim wyznaczonych, wraz ze wskazaniem wprowadzonych zmian na załączniku graficznym do studium określających kierunki rozwoju przestrzennego gminy Szemud.

Zmianę studium opracowano zgodnie z wymogami art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, ze zmianami), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych w art. 65 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 1688) oraz zobowiązania wynikającego z przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485, ze zmianami), w tym w zakresie bilansu terenów i maksymalnego zapotrzebowania gminy na tereny budowlane. Bilans terenów pod zabudowę został wykonany w procedurze planistycznej nad sporządzeniem zmian studium obowiązującego. Korekta kierunków polityki przestrzennej gminy przeprowadzona w niniejszej zmianie powoduje jedynie wzrost powierzchni terenów związanych z działalnością gospodarczą i powierzchni terenów publicznych. Nie przewiduje się w skutek zmiany studium wzrostu powierzchni terenów związanych z mieszkalnictwem – brak wpływu zmiany studium na maksymalne zapotrzebowanie gminy na tereny mieszkaniowe i tym samym bilans terenów związanych z zabudową mieszkaniową.

Wszystkie zmiany studium zostały oznaczone tekstem pochyłym w kolorze fioletowym, znajdującym się w nawiasie i opatrzonym cyfrą 3 „(…….)3”.)3

(Uzasadnienie i synteza zmian wprowadzonych do studium na podstawie Uchwały Nr XIV/164/2025 Rady Gminy Szemud z dnia 30 maja 2025 r.)

Niniejsza zmiana stanowi kontynuację rozpoczętych w poprzednich latach mian Studium. Jest ona realizowana na podstawie Uchwał Rady Gminy Szemud: Nr XXV/368/2021 z dnia 15 lipca 2021 r. i Nr XXVI/396/2021 z dnia 30 września 2021 r. Niniejsza zmiana studium

obejmuje powierzchnię ok. 27,28 ha. Tereny objęte jej granicami znajdują się w obrębach Bojano, Donimierz, Kielno, Koleczkowo, Szemud. Pomimo znacznej powierzchni zmiany studium obecnie przeważającym użytkowaniem gruntów jest rolnictwo. Wśród terenów rolnych w granicach zmiany studium występują jeszcze niewielkie kompleksy leśne – śródpolne. Tereny objęte zmianą studium zabudowane są w niewielkiej części. Jest to kilka siedlisk rolniczych położonych poza strefami zurbanizowanymi wsi. Stan architektoniczno – przestrzennych budynków zlokalizowanych w siedliskach rolniczych i ich otoczenia jest gorszy niż przeciętny. Produkcja rolnicza jest prowadzona w tych terenach na większości powierzchni. Grunty rolne występujące w formie nieużytków występują tylko lokalnie na niewielkich powierzchniach.

Podstawowym celem zmiany studium jest kontynuacja działań planistycznych rozpoczętych w poprzednich zmianach, które mają zwiększyć potencjał gospodarczy gminy, poprzez wskazanie w kierunkach polityki przestrzennej gminy dodatkowych rezerw terenowych do rozwoju działalności usługowej i produkcyjnej. Uwarunkowania przestrzenne wykazane w poprzednich zmianach studium, które wskazują na występowanie deficytu w gospodarczym rozwoju gminy, zachowują swoją aktualność. W gminie nadal zauważalny jest nadmierny rozwój procesów związanych z zabudową mieszkaniową w stosunku do rozwijających się znacznie wolniej procesów związanych z działalnością gospodarczą. Ograniczenie rozwoju gospodarczego wskazuje na niepełne wykorzystanie dobrych uwarunkowań do rozwoju działalności gospodarczej. W prowadzonej zmianie studium tereny niezwiązane z działalnością gospodarczą obejmują jedynie tereny istotne dla funkcjonowania systemu przyrodniczego gminy. Tereny te zostały zakwalifikowane do stref funkcjonalnych ZN.

Podobnie jak w przypadku pozostałych zmian studium można stwierdzić, że obowiązujące studium zachowuje zasadniczą aktualność i nie wymaga szczególnej aktualizacji. Wprowadzane zmiany studium mogą zostać wyodrębnione w formie jednolitego tekstu studium i jednolitego załącznika graficznego do niego, bez konieczności wykonywania dodatkowych analiz lub zmiany studium dla całego obszaru gminy. Wprowadzane zmiany studium umożliwiają zakwalifikowanie terenów nią objętych do stref funkcjonalnych PU2, WS, ZN, a dodatkowe strefowanie dotyczy jedynie wyodrębnienia dodatkowej strefy dla zabudowy usługowej U2. W związku z przyjętymi kierunkami polityki przestrzennej gminy w prowadzonej zmianie studium dodatkowo konieczne było wyznaczenie granic obszarów pod budowę urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW oraz granicy ich strefy ochronnej. Układ przestrzenny terenów objętych zmianą studium wymagał również aktualizacji stref ochronnych stanowisk archeologicznych ujętych w gminnej/wojewódzkiej ewidencji zabytków. Pozostałe zagadnienia studium pozostają bez zmian.

Zmianę studium opracowano zgodnie z wymogami art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, ze zmianami), z uwzględnieniem zobowiązania wynikającego z przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278), w tym w zakresie bilansu terenów i maksymalnego zapotrzebowania gminy na tereny budowlane. Bilans terenów pod zabudowę został wykonany w procedurze planistycznej nad sporządzeniem zmian studium obowiązującego. Korekta kierunków polityki przestrzennej gminy przeprowadzona w niniejszej zmianie powoduje jedynie wzrost powierzchni terenów związanych z działalnością gospodarczą. Nie przewiduje się w skutek zmiany studium wzrostu powierzchni terenów związanych z mieszkalnictwem – brak wpływu zmiany studium na maksymalne zapotrzebowanie gminy na tereny mieszkaniowe i tym samym bilans terenów związanych z zabudową mieszkaniową.

Wszystkie zmiany studium zostały oznaczone tekstem pochyłym w kolorze pomarańczowym, znajdującym się w nawiasie i opatrzonym cyfrą 4 „(…….)4”.)4

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

(załącznik graficzny nr 2)

II. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PRZESTRZENNEJ O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, STRATEGII ROZWOJU I PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

1. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju

Zarys koncepcji

Przyjęta w grudniu 2011 r. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju definiuje wizję Polski w 2030 r. jako kraju o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowanego, sprawnie zarządzanego i bezpiecznego. Stan ten ma być rezultatem procesów gospodarczych, społecznych, przestrzennych oraz cywilizacyjnych. Cechą kraju ma być spójność społeczno-gospodarcza i terytorialna – silne regiony, których rozwój oparty będzie na endogenicznym potencjale i przewagach konkurencyjnych, które kreować mają ogólnokrajowe impulsy rozwojowe, przyczyniając się do osiągania celów ogólnych polityki regionalnej i przestrzennej.

Wizja Polski w 2030 r. opiera się na pięciu pożądanych cechach przestrzeni: konkurencyjności i innowacyjności, spójności wewnętrznej, bogactwie i różnorodności biologicznej, bezpieczeństwie oraz ładzie przestrzennym.

Schemat 1 Główne cechy polskiej przestrzeni 2030 wskazane w Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. Źródło: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Celem strategicznym polityki przestrzennego zagospodarowania kraju w horyzoncie roku 2030 jest **efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągania ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia**

zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.

Wśród celów szczegółowych tej polityki znalazły się też te dotyczące obszarów miejskich oraz obszarów wiejskich, tj. wspomaganie procesów koncentracji urbanizacji w miastach średnich i wybranych małych. Sieć średnich i małych miast wymaga działań polityki przestrzennego zagospodarowania ukierunkowanej na wzmocnienie ich potencjału ludnościowego, zlokalizowanie funkcji gospodarczych (np. przygotowywanie terenów pod inwestycje) oraz usługowych czy poprawę jakości dostarczania usług publicznych.

Wsparcie to jest istotne ze względu na szereg powiązań przestrzennych pomiędzy lokalnymi ośrodkami miejskimi a obszarami wiejskimi. Znaczna liczba małych miast posiada potencjał do rozwoju gospodarki, jako lokalne ośrodki rozwoju dla otaczających je obszarów wiejskich. Rozwój lokalnych centrów rozwoju i powiązań między nimi a terenami wiejskimi, może stanowić ułatwienie dla dostępu do usług oraz rynku pracy dla mieszkańców obszarów wiejskich i w ten sposób przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności, jako miejsca życia, pracy i prowadzenia działalności gospodarczej. Z tego względu niezbędne jest również zapewnienie rozwoju infrastruktury transportowej zapewniającej dostęp do lokalnych centrów rozwoju.

Ponadto szczególnej uwagi wymaga spójny rozwój grup miejscowości wiejskich oraz małych miasteczek posiadających wspólne problemy rozwojowe. Na obszarze Pomorza Środkowego, Polski Zachodniej i województwa warmińsko-mazurskiego zadaniem polityki przestrzennego zagospodarowania jest wsparcie (ze względu na stosunkowo wysoki poziom urbanizacji i niską gęstość zaludnienia) restrukturyzacji bazy społeczno-gospodarczej i optymalizacji dostarczania usług publicznych.

Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich

W ramach polityki przestrzennego zagospodarowania i polityki regionalnej restrukturyzacja obszarów wiejskich ma podstawowe znaczenie dla Polski. Niezbędne jest wzmacnianie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich także w wymiarze lokalnym (gminnym, powiatowym i subregionalnym) i rozszerzanie oferty lokalnych rynków pracy, z uwzględnieniem uwarunkowań lokalnych. Obszary wiejskie pełnią wiele funkcji o zasadniczym znaczeniu dla zrównoważonego rozwoju kraju zarówno w sferze produkcji (rolniczej i pozarolniczej), konsumpcji, jak i dostarczania dóbr publicznych, są miejscem życia, pracy i wypoczynku większości społeczeństwa. Jednocześnie na obszarach tych znajduje się zdecydowana większość form ochrony przyrody oraz prowadzone są różne rodzaje aktywności gospodarczej, z których najbardziej powszechne i charakterystyczne jest rolnictwo. Dlatego szczególnie istotne jest wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystywaniem ich potencjału endogenicznego oraz wykorzystywanie i wzmacnianie efektów dyfuzji procesów rozwojowych miejskich centrów rozwoju.

Konieczne jest ułatwienie mieszkańcom dostosowania się do zmian strukturalnych poprzez wykorzystanie innych walorów tych obszarów (np. w zakresie ekologii, rozwoju turystyki, produkcji energii w oparciu o lokalne źródła surowców) i zwiększenie możliwości znalezienia zatrudnienia w bardziej produktywnych sektorach gospodarki. Nastąpi to dzięki wsparciu rozwoju zasobów ludzkich, kapitału społecznego oraz inwestycji w infrastrukturę techniczną (transportową, telekomunikacyjną, energetyczną niskich napięć i ochrony środowiska) i społeczną. Ważnym elementem działań restrukturyzacyjnych są działania ukierunkowane na wzrost roli i jakości działania

instytucji publicznych (w tym administracji), obsługujących procesy restrukturyzacyjne oraz służące pobudzaniu aktywności i budowaniu partnerstwa pomiędzy różnymi grupami społecznymi.

Istotnym kierunkiem działań na rzecz restrukturyzacji obszarów wiejskich, na których funkcja rolnicza pozostanie funkcją dominującą (np. ze względu na uwarunkowania naturalne oraz kulturowe), będą działania zwiększające produktywność działalności rolniczej, w tym koncentrację i dalsze usprawnianie procesów produkcji żywności, organizowanie rynków rolnych, wspomaganie współpracy producentów rolnych oraz zwiększanie możliwości zbytu na rynkach zagranicznych.

Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich

Szczególne znaczenie dla zwiększenia mobilności zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich ma zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług edukacyjnych, począwszy od opieki nad dzieckiem do lat 3 i edukacji przedszkolnej. W związku z tym należy podjąć intensywne działania na rzecz modernizacji i rozwoju szeroko pojętej infrastruktury edukacji, a także tworzyć i modernizować infrastrukturę dla inkubowania przedsięwzięć społecznych i obywatelskich. Niezbędne jest również zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług umożliwiających podnoszenie wiedzy, umiejętności i aktywizację mieszkańców obszarów wiejskich.

Zwiększeniu inwestycji pozarolniczych na obszarach wiejskich sprzyjać będzie wspomaganie instytucji otoczenia biznesu, w tym instytucji doradczych, inkubatorów przedsiębiorczości, parków przemysłowych, wprowadzanie rozwiązań prawnych ułatwiających prowadzenie i ewidencjonowanie działalności gospodarczej towarzyszącej produkcji rolnej i wzrost dostępności kapitału zewnętrznego oraz wsparcie rozwoju ekonomii społecznej.

Schemat 2 Obszary wymagające restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji
Źródło: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

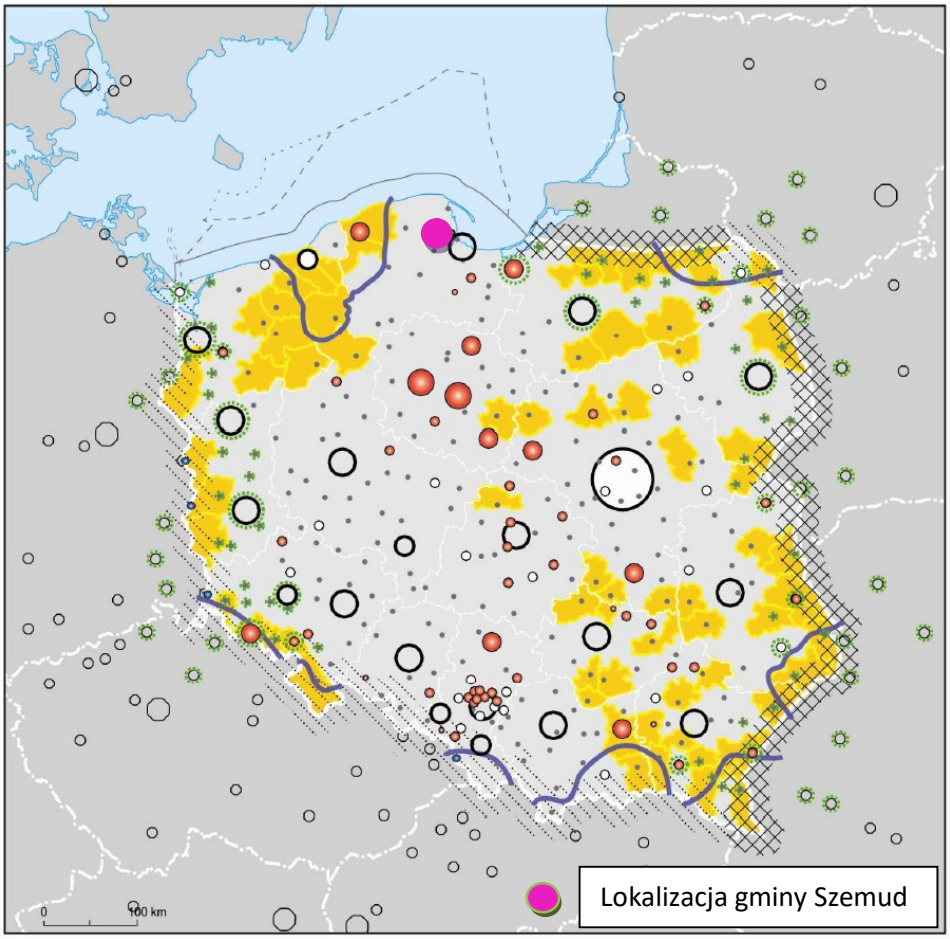

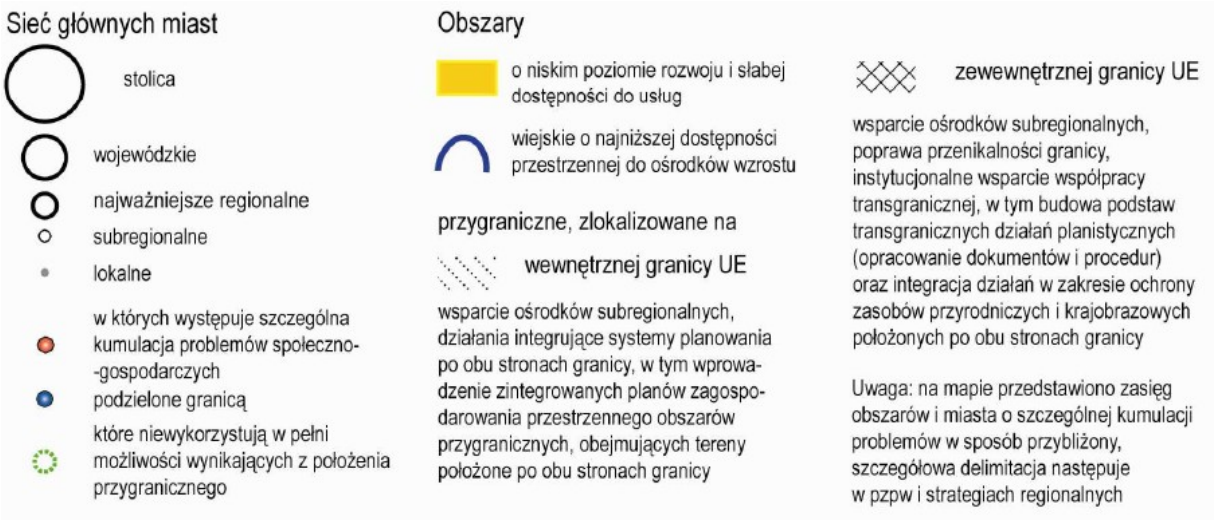

Rozwój systemu energetycznego

Podstawowym problemem funkcjonowania systemu elektroenergetycznego jest niedoinwestowanie krajowej infrastruktury energetycznej. Skala jej rozwoju – w porównaniu z państwami sąsiednimi wskazuje dystans, który Polska musi pokonać.

Obecna polityka Polski oraz całej Unii Europejskiej spowodowały wzrost znaczenia alternatywnych, Odnawialnych Źródeł Energii. Zwiększa się i nada będzie wzrastać udział energii pochodzącej z OZE, docelowo przekroczyć ma on 15%. Pojawiła się możliwość stopniowego uniezależnienia się od ropy naftowej. W związku z zapotrzebowaniem na biomasę stopniowo zmianie ulegać będzie struktura wykorzystania ziemi pod uprawy, większe obszary będą przeznaczane pod uprawy roślin wysokoenergetycznych. Równie istotna zmiana w zagospodarowaniu przestrzennym kraju wywołana zostanie przez rozrost stref wykorzystywania energii wiatrowej. Największe farmy wiatrowe zlokalizowane zostaną na północy kraju, co w znacznym stopniu przyczyni się do rozwiązania problemu braków w zakresie infrastruktury energetycznej na tym terenie.

Eksploatacja gazu niekonwencjonalnego przyczyniać się będzie nie tylko do wzrostu bezpieczeństwa energetycznego kraju, ale również stanowić czynnik rozwoju regionów, w których podjęto jego eksploatację. Jednak wprowadzenie na rynek gazu pozyskiwanego z formacji łupkowych będzie wymagało rozbudowy oraz modernizacji infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej.

Schemat 3 System energetyczny i obszary rozwoju energetyki
Źródło: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

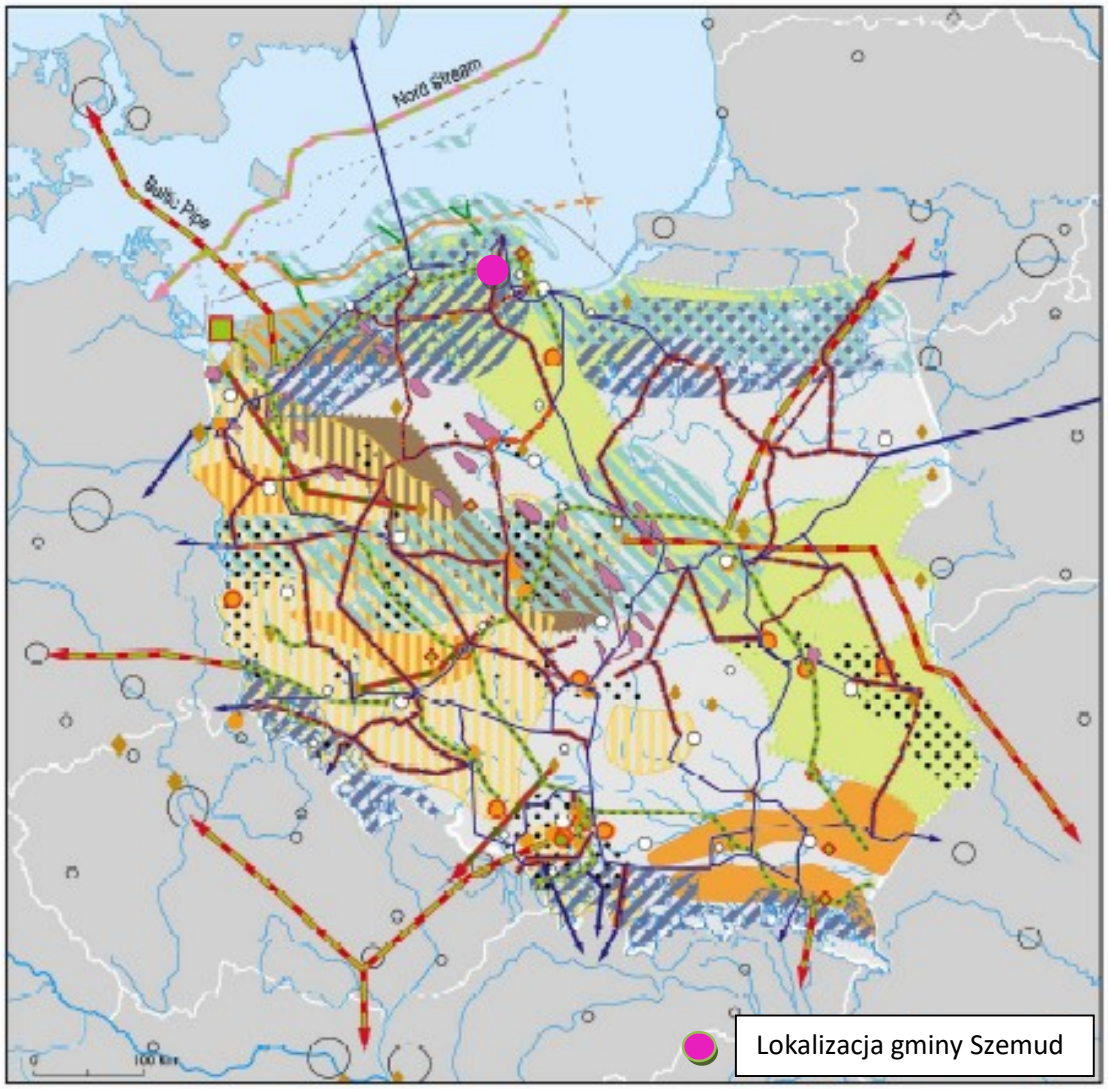

Rozbudowa systemu połączeń energetycznych wewnętrznych i zewnętrznych

Główne linie elektroenergetyczne

- istniejące 400 kV i więcej
- modernizowane z 220 kV
- nowe (w tym dwutorowe) 400 kV
- mosty elektroenergetyczne z krajami sąsiednimi
- przyłączenie morskich farm wiatrowych

Przygotowania i budowa systemu Baltic Grid

- (polska) Szyna Bałtycka
- Transgraniczne połączenie międzysystemowe

Nowe najważniejsze moce wytwórcze (elektrownie i bloki)

- cieplne powyżej 800 MW
- ze źródeł odnawialnych, w tym na biomasę

Rozwój infrastruktury gazowej

- terminal LNG
- gazociągi międzysystemowe
- gazociągi omijające Polskę
- nowe gazociągi krajowe
- nowe/rozbudowane podziemne magazyny gazu

Rozwój infrastruktury naftowej

- rurociągi naftowe
- rurociągi produktowe
- główne rafinerie i bazy paliwowe

Strefy rozwoju rozproszonej energetyki odnawialnej

- wiatrowej, z wyłączeniem obszarów PL B Natura 2000
- geotermalnej
- wodnej, z wyłączeniem obszarów PL H Natura 2000

Złoża mogące podlegać ochronie

- węgla brunatnego i kamiennego
- gazu ziemnego (konwencjonalne)
- gazu łupkowego (potencjalne)
- gazu zamkniętego (potencjalne)
- potencjalne lokalizacje składowisk CO_2 w poziomach solankowych
- projektowane trasy rurociągów CO_2 z El. Bełchatów

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego został przyjęty uchwałą Nr 639/XLVI/02 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2002 r., zmieniony uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 z dnia 26 października 2009 r. w sprawie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego. Obecnie obowiązuje Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030, przyjęty Uchwałą Nr 318/XXXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.

Plan nie ma rangi prawa miejscowego, jest jednak wiążący, ponieważ:

1. jego ustalenia muszą być uwzględnione w uchwalanych przez organy samorządu terytorialnego studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin;
2. w planie zapisane zostają wszystkie zadania rządowe i samorządowe województwa służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych ze wskazaniem obszarów, na których przewiduje się realizację tych zadań.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego określa główne cele zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie:

1. podstawowych elementów sieci osadniczej;
2. rozmieszczenia infrastruktury technicznej i społecznej;
3. wymagań dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego określone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego

W planie przyjęto, zasadę rozwoju przestrzennego województwa, którą jest:

POLITYKA RÓWNOWAŻENIA ROZWOJU

przejawiająca się kształtowaniem ośrodków, pasm i stref aktywności, warunkujących rozwój przedsiębiorczości i innowacji w miejscach, które są i będą wybierane przez mechanizmy gospodarki rynkowej oraz aktywne inicjowanie i wspomaganie przedsięwzięć samorządów lokalnych i podmiotów publicznych, przy jednoczesnym zachowaniu cech, zasobów i walorów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu, warunkujących wysoką jakość życia i zdrowie mieszkańców.

W ślad za generalną zasadą został przyjęty generalny cel polityki przestrzennej dla województwa pomorskiego:

KSZTAŁTOWANIE HARMONIJNEJ STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA

sprzyjającej równoważeniu wykorzystywania cech, zasobów i walorów przestrzeni z rozwojem gospodarczym, wzrostem poziomu i jakości życia oraz trwałym zachowaniem wartości środowiska dla potrzeb obecnego i przyszłych pokoleń.

Działania te mają na celu gospodarowanie przestrzenią w sposób zrównoważony, przy jednoczesnym tworzeniu elastycznych struktur, umożliwiających wzrost gospodarczy i społeczny.

W ramach zasad i celów polityki nakreślono kierunki zagospodarowania przestrzennego. W odniesieniu do analizowanego terenu możemy znaleźć zapisy dotyczące opisanych poniżej zagadnień.

System ochrony środowiska przyrodniczego:

1) zachowanie ustanowionych form ochrony przyrody: parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów NATURA 2000, pomników przyrody, użytków ekologicznych, w tym: Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną, Kaszubskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną, Specjalnego Obszaru Ochrony Mechowiska Zęblewskie, Specjalnego Obszaru Ochrony Pełcznica;
2) powiększenie powierzchni obszarów prawnie chronionych o nie objęte dotychczas ochroną obszary cenne przyrodniczo i wskazane do ochrony oraz wprowadzenie form indywidualnej ochrony przyrody, obejmujących większą gamę rzadkich i charakterystycznych siedlisk przyrodniczych – zwłaszcza wyróżniających się dużą liczbą gatunków chronionych oraz unikatowych walorów krajobrazowych;
3) ukształtowanie struktury powiązań ekologicznych regionu składającej się z leśnych i rolno-leśnych płatów ekologicznych o randze ponadregionalnej i regionalnej oraz korytarzy ekologicznych o randze regionalnej:
    a. **lasów oliwsko-darżlubskich (G**) - kompleksy leśne o znacznej zwartości, rozciągające się od okolic Stażyna i Mechowa na północy po południowy kraniec Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego w granicach Gdańska, rozdzielane trasami komunikacyjnymi na odrębne płaty o ograniczonej wzajemnej łączności przestrzennej
4) ochrona, rekultywacja, rewaloryzacja i restytucja korytarzy ekologicznych:
    a. łączących strefę brzegową Zatoki Gdańskiej i morza z Lasami Oliwsko-Darżlubskimi
        - **dolina rzeki Zagórska Struga (E)**
        - **dolina rzeki Kaczej (F)**
    b. łączących Lasy Oliwsko – Darżlubskie z przyrodniczymi strukturami ich zaplecza pojeziernego:
        - **dolina rzek Gościcinki i Bolszewki (J)**

Schemat 4 Korytarze i płaty ekologiczne aglomeracji
wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, 2009 r.

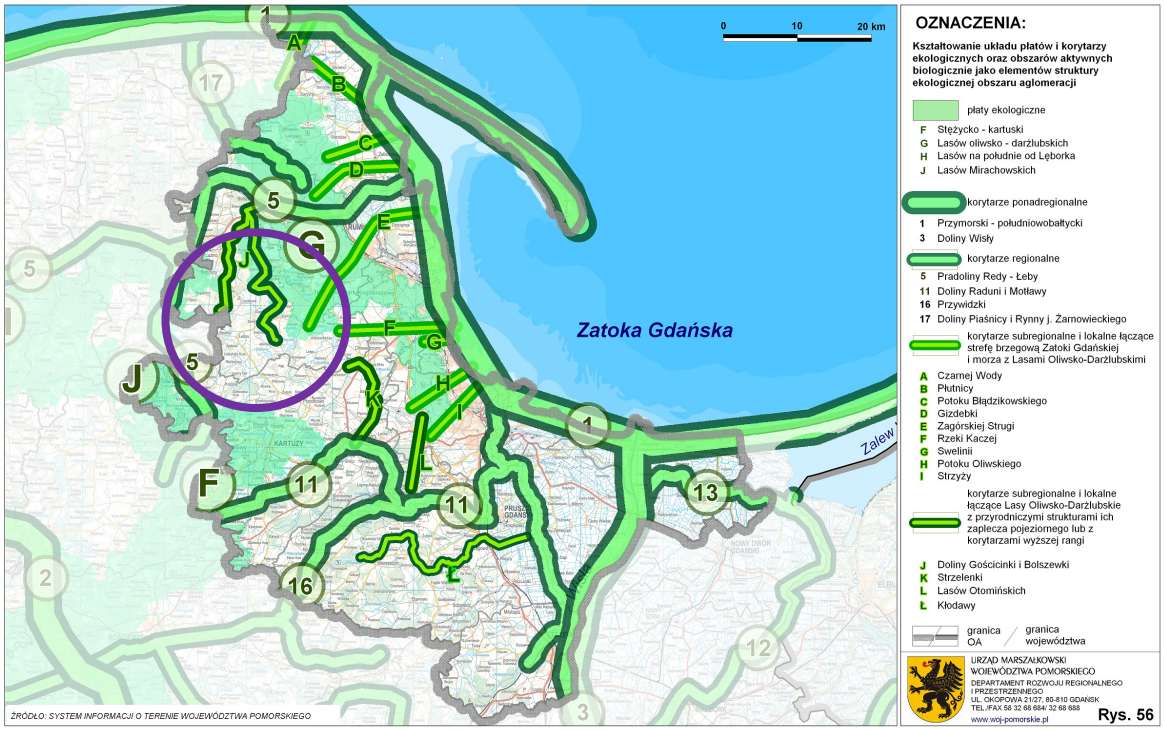

Schemat 5 Prawne formy ochrony przyrody
wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, 2009 r.

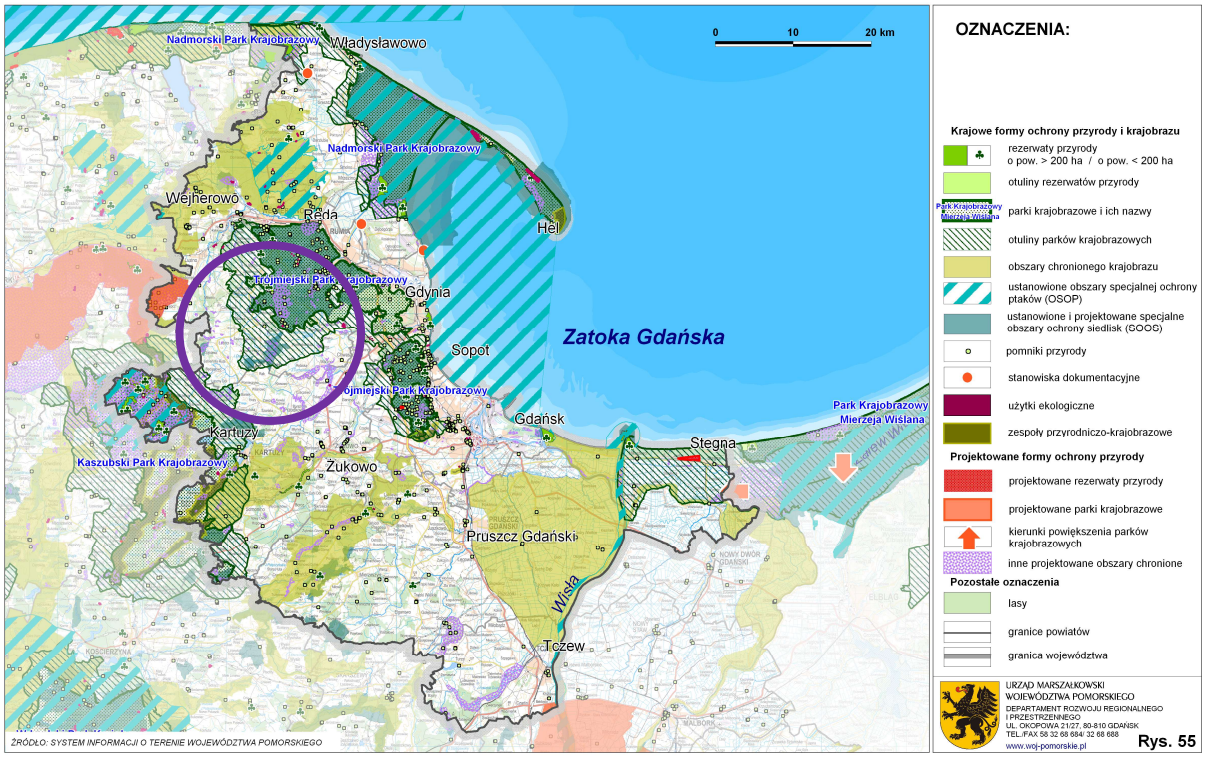

System ochrony środowiska kulturowego:

1) ochrona i odnowa charakterystycznych zasobów dziedzictwa kulturowego regionu, m.in.: układów urbanistycznych i ruralistycznych, zabytków wsi pomorskiej, dziedzictwa rzecznego, dziedzictwa budownictwa ceglanego i drewnianego, obiektów dziedzictwa obronnego i techniki, zespołów rezydencjalnych, zespołów zieleni urządzonej, wybitnych dóbr kultury współczesnej.
2) Uwzględnianie w dokumentach strategicznych i planistycznych stref koncentracji elementów dziedzictwa kulturowego wymagających szczególnej ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych:
    a. **Obszar kartusko-mirachowski** – obszar wybitnych i bardzo wysokich walorów przyrodniczo-kulturowych. Charakterystyczne cechy budownictwa ludowego w postaci występowania dymnikowego dachu naczółkowego oraz podcienia narożnego pierwotnego; wysokie i średnie nasycenie najcenniejszymi obiektami zabytkowymi – przewaga obiektów typu rezydencjonalnego, mieszkalnego i sakralnego; obszar o dużej różnorodności kulturowej.

System ochrony walorów krajobrazu:

1) W sferze krajobrazu dysharmonijnego i zdegradowanego – przywracanie równowagi przyrodniczej, zwiększanie bioróżnorodności, porządkowanie i odtwarzanie zasobów kulturowych, usuwanie lub maskowanie zielenią elementów obniżających walory estetyczno-widokowe.
2) podejmowanie czynnych działań – restytucji, rewaloryzacji i rekultywacji elementów przyrodniczych architektoniczno-kulturowych decydujących o zachowaniu lub przywróceniu walorów krajobrazowych specyficznych dla poszczególnych typów obszarów.
3) podejmowanie działań ochronnych na obszarach wiejskich mających na celu utrzymanie przestrzeni otwartych cennych krajobrazowo, w tym głownie ochrona terenów leśnych i rolnych, poprzez wyłączanie ich z terenów potencjalnie przeznaczanych pod zabudowę.
4) w gminnych dokumentach planistycznych należy określić
    a) elementy i obszary charakterystyczne dla krajobrazu kulturowego miejscowości oraz szczegółowe zasady ich przekształceń;
    b) strefy krajobrazu zdegradowanego oraz zasady i kierunki ich przekształceń;
    c) sposoby rekompozycji, restylizacji i uporządkowania chaotycznych układów zabudowy;
    d) zasady zagospodarowania punktów widokowych i ochrony panoram widokowych.

Ochrona zasobów środowiska:

1) ochrona litosfery i zasobów kopalin:
    a) Zagospodarowanie przestrzeni w strefie występowania udokumentowanych złóż kopalin w sposób zapewniający w przyszłości możliwość podjęcia eksploatacji, z uwzględnieniem potrzeby i wymogów ochrony walorów krajobrazowych;
    b) eksploatacja surowców mineralnych przede wszystkim na obszarach objętych obecnie wydobyciem, jeśli brak przeciwwskazań środowiskowych i podejmowanie wydobycia na nowych terenach tylko w sytuacjach, gdzie przeciwwskazania środowiskowe nie przeważają opłacalności ekonomicznej;

2) ochrona gruntów leśnych i rolnych:
    a) zachowanie co najmniej obecnej powierzchni terenów leśnych i stosowanie kompensacji przyrodniczej przy przeznaczeniu na cele nieleśne;
    b) powiększanie areału gruntów leśnych przez zalesianie gruntów o najniższych walorach produkcyjnych i zagrożonych procesami erozyjnymi, wzmacniające ich ekologiczną stabilność, spójność przestrzenną struktur ekologicznych – szczególnie w centralnej, pojeziernej części województwa oraz w zdefiniowanych korytarzach ekologicznych;
    c) ochrona gleb o najwyższej przydatności rolniczej (w tym zapobieganie rozczłonkowaniu zwartej przestrzeni produkcyjnej) pochodzenia mineralnego i organicznego w klasach bonitacyjnych I–III;
3) ochrona zasobów i jakości wód:
    a) objęcie ochroną jezior lobeliowych i dystroficznych na obszarze całego województwa;
    b) zachowanie istniejących terenów hydrogenicznych – wód powierzchniowych, mokradeł i torfowisk oraz odtwarzanie i odnawianie obszarów tzw. małej retencji dla utrzymania i powiększania zasobów wodnych oraz kształtowania właściwego stanu stosunków wodnych;
    c) ustanawianie w miarę potrzeb stref ochronnych ujęć wód oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych wraz z prowadzeniem monitoringu tych wód w tych strefach i obszarach ochronnych;
    d) wyznaczanie obszarów ochronnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, uregulowanie zasad ochrony oraz rodzajów nakazów i zakazów odnoszących się do sposobów ich zagospodarowania;
    e) tworzenie i utrzymywanie ekotonów wokół powierzchniowych zbiorników wód i cieków, ograniczających spływ zanieczyszczeń i odtwarzających naturalne korytarze ekologiczne – szczególnie w sąsiedztwie obszarów użytkowania rolniczego i obszarów zabudowy letniskowej;
4) ochrona zasobów biosfery:
    a) oszczędne gospodarowanie przestrzenią szczególnie na obszarach istotnych z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności;
    b) ustanowienie planów ochrony m.in. Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego;
    c) zachowanie pozostałości izolowanych naturalnych kęp roślinności, nieużytków hydrogenicznych, kęp lasów, założeń parkowych itp. oraz poszukiwanie możliwości kształtowania i odtworzenia ciągłości ich powiązań przestrzennych;
    d) wprowadzenie zalesień, zakrzewień i zadarnień, jako elementu odbudowy naturalnych powiązań ekologicznych, m.in. wzdłuż dolin rzecznych – stanowiących potencjalne korytarze ekologiczne oraz na obszarach wzmacniających wewnętrzną spójność całej sieci i zwartość przestrzenną zbiorowisk leśnych;
    e) w sąsiedztwie obszarów chronionych i w obrębie korytarzy ekologicznych ważne jest m.in.: optymalne wykorzystanie pod budowę nowych odcinków sieci infrastrukturalnych już istniejących korytarzy infrastruktury, odtwarzanie zniszczonych siedlisk przyrodniczych w miejscach zastępczych;
5) ochrona powietrza atmosferycznego:
    a) dążenie do wyprowadzania uciążliwych funkcji przemysłowych z centrów miast przy uwzględnieniu kierunków ruchu mas powietrza;

b) wyprowadzanie ruchu o charakterze tranzytowym poza tereny miast i innych obszarów o wysokiej koncentracji zabudowy;

c) na obszarach miast wzdłuż dróg o znacznym natężeniu ruchu stosowanie pasów zieleni izolacyjnej.

System osadniczy:

1) w strefie suburbanizacji należy:
   - bezwzględnie ograniczać rozrost amorficznych struktur mieszkaniowych i produkcyjno-usługowych na rzecz struktur gniazdowych;
   - rozwijać i krystalizować jednostki osadnicze w oparciu o dostępność terenów inwestycyjnych i opłacalność obsługi transportem zbiorowym wzdłuż kształtujących się stref/pasm osadniczych: Chwaszczyno – Bojano – Koleczkowo oraz Szemud, Kosakowo, Cedry Wielkie, Brzezino, Przodkowo, Bolszewo, Somonino i Stegna;
   - tworzyć podstawy strukturalizacji poprzez wprowadzanie lub zachowanie rozdzielczych korytarzy osnowy ekologicznej, spójnej z osnową ekologiczną całej aglomeracji;
   - wykorzystywać walory kulturowe istniejących układów ruralistycznych jako czynnik strukturalizacji strefy w zakresie tożsamości przestrzennej;
   - wprowadzać działania estetyzujące, w tym kształtujące wysoką jakość przestrzeni podmiejskiej;
2) w strefie rolniczo-leśnej należy:
   - chronić aglomeracyjną osnowę ekologiczną poprzez wzmocnienie restrykcyjnej polityki zapobiegania naruszania struktur przyrodniczych inwestycjami mieszkaniowymi i gospodarczymi;
   - chronić zasoby kulturowe i krajobrazowe ze szczególnym uwzględnieniem układów ruralistycznych i krajobrazu rolniczego.
3) w strefie parkowo-rekreacyjnej oprócz działań ochronnych (parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu) należy kształtować warunki dla rozwoju przestrzeni publicznej terenów otwartych np.:
   - system parków rekreacyjnych o działaniu buforowym, dobrze skomunikowanych z centrum aglomeracji i zmniejszających presję masowego ruchu rekreacyjnego na przeciążone tereny chronione Pojezierza Kaszubskiego poprzez przechwytywanie znacznej części wyjazdów rekreacyjnych;
4) obszary atrakcyjne dla rozwoju turystyki i rekreacji należy wyłączyć z intensywnego monofunkcyjnego osadnictwa i inwestycji gospodarczych kolidujących z usługami turystyki;
5) wprowadzanie do gminnych dokumentów planistycznych uregulowań umożliwiających egzekwowanie zakazu przeznaczania na nowe tereny osadnicze oraz inwestycyjne obszarów spełniających funkcje retencyjne lub zalewowe, w zakresie ochrony przeciwpowodziowej.

Schemat 6 Hierarchia sieci osadniczej, kierunki przekształceń struktury obszaru aglomeracji wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, 2009 r.

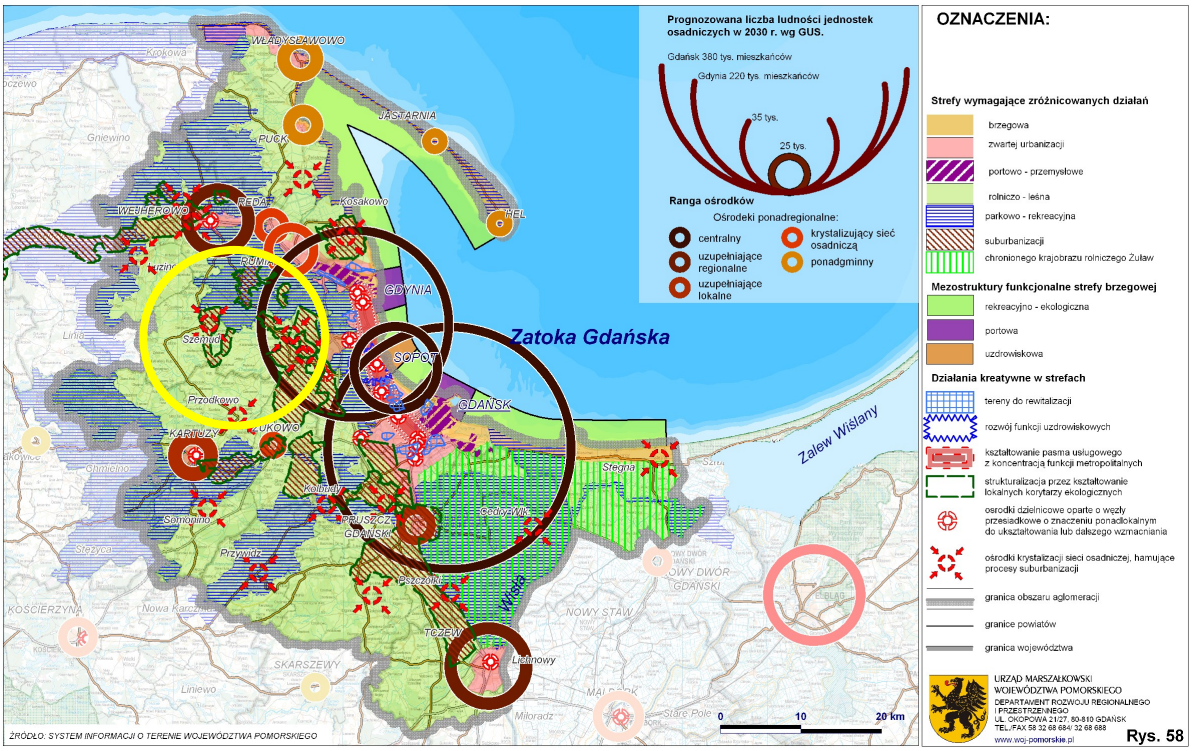

Kształtowanie lokalnych elementów systemu osadniczego:

1) wdrażanie zdefiniowanego przestrzennie i prawnie systemu wykluczeń i ograniczeń rozwoju osadnictwa i zainwestowania, w celu ochrony cennych zasobów przestrzennych;
2) podniesienie gospodarczej atrakcyjności przestrzeni przez planistyczne i infrastrukturalne przygotowanie przez gminy terenów inwestycyjnych;
3) tworzenie przez gminy atrakcyjnych warunków osiedlania się przez:
    a) wzmacnianie roli ośrodków miejskich jako wielofunkcyjnych centrów osadnictwa, oferujących dobry dostęp do usług publicznych oraz terenów zielonych;
    b) kreowanie wysokiej jakości przestrzeni miejskiej, wyposażonej w atrakcyjne przestrzenie publiczne, obszary zielone oraz urządzenia i infrastrukturę kultury, sportu i rekreacji;
    c) rozwój infrastruktury transportowej i technicznej na obszarach rozwojowych w sąsiedztwie istniejącego zainwestowania ośrodków miejskich, przy zapewnieniu ochrony wartościowych pasów i klinów zieleni, służących lokalnemu środowisku przyrodniczemu i rekreacji mieszkańców oraz kształtujących wysokiej jakości krajobraz;
    d) rozwój stref centralnych miast, w tym: rewitalizację obszarów śródmiejskich, poprawę dostępności w układzie wewnętrznym i zewnętrznym oraz koncentrację w śródmieściach funkcji dostosowanych charakterem do przestrzeni miejskich kreujących tożsamość miast;
    e) politykę przestrzenną zawierającą rozwiązania łagodzące problemy i uciążliwości funkcjonowania transportu i poprawiającą dostępność do obszarów rekreacyjnych;
    f) kształtowanie struktury przestrzennej uwzględniające bariery dla rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń i niekorzystnych oddziaływań działalności gospodarczej na obszary zamieszkania, usług i stałego pobytu ludzi;

g) przedsięwzięcia i rozwiązania przestrzenne umożliwiające zwiększenie podaży przygotowanych planistycznie i infrastrukturalnie terenów rozwojowych pod budownictwo mieszkaniowe;

4) stanowienie aktów prawa miejscowego zapewniających: odpowiedni dla rangi ośrodków zestaw funkcji, warunki zachowania ładu przestrzennego oraz zrównoważony rozwój przez:
   a) wykorzystanie w pierwszej kolejności terenów niezainwestowanych, które znajdują się w centrach miast, lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie;
   b) dogęszczanie istniejących obszarów zainwestowania przy równoczesnym zachowaniu lub poszerzaniu terenów zielonych i powierzchni biologicznie czynnej, w tym poprzez zmniejszenie wielkości terenów infrastruktury transportowej na rzecz terenów zielonych i zabudowy usługowej związanej z zielenią;
   c) koncentrację obiektów usługowych w zabudowie o wysokiej intensywności tak, aby obsługiwały one lokalnie jak największą liczbę mieszkańców wraz z zapewnieniem multimodalnej obsługi transportowej;
   d) adaptację i rewitalizację terenów zdegradowanych i zagospodarowanych ekstensywnie, obejmujące: uzupełnienie niekompletnej tkanki miejskiej i wielofunkcyjne dogęszczenie, z wyłączeniem oraz likwidacją funkcji uciążliwych i selekcją wzajemnie kolidujących;
   e) strefowanie funkcji charakteryzujących się niekorzystnym lub szkodliwym oddziaływaniem na ludzi i środowisko w celu ich koncentracji na zamkniętych obszarach i jednocześnie separacji tych obszarów od terenów innego zainwestowania lub wyłączonych spod inwestycji;
   f) kształtowanie przez gminy struktury funkcjonalnej, przestrzennej i technicznej sieci osadniczej sprzyjającej uzyskaniu optymalnej dostępności do poszczególnych obszarów województwa przy minimalizacja potrzeb transportowych przez:
      - koncentrowanie w ośrodkach funkcji o poziomie adekwatnym do ich rangi, na obszarach, zdefiniowanego przestrzennie w ramach tego ośrodka, centrum usługowego;
      - zachowanie w ośrodkach niższej rangi rozproszonej struktury usług i realizacji funkcji publicznych wymagających bezpośredniego i częstego kontaktu z mieszkańcami;
      - rozwój technologii informacyjnych umożliwiających załatwianie spraw, świadczenie pracy, prowadzenie działalności gospodarczej oraz naukę przy zminimalizowanej konieczności przemieszczania się lub wręcz bez takiej konieczności (e-government, e-learning, telepraca).

5) Przeciwdziałanie zjawisku „rozlewania się jednostek osadniczych” przez:
   a. rozwój do wewnątrz jednostek osadniczych, przy utrzymaniu wielofunkcyjności obszarów miejskich, zachowaniu odpowiedniej powierzchni przestrzeni publicznej oraz obszarów biologicznie czynnych służących wypoczynkowi, rekreacji, sportowi i kulturze;
   b. rozwój krawędziowy, o ile zapewni on dostęp do wszystkich funkcji miejskich bez konieczności korzystania z transportu indywidualnego;
   c. rozwój nowych jednostek osadniczych:
      - tworzących pełnostandardowe ośrodki o funkcjach adekwatnych do rangi ośrodka;
      - wyposażonych w zdefiniowane centra obsługi integrujące jednostkę osadniczą, spójny system przestrzeni publicznej, kompletny zestaw usług odpowiadający wielkości i charakterowi jednostki osadniczej;

- powiązanych transportowo i funkcjonalnie z ośrodkami wyższego rzędu w hierarchii sieci osadniczej obszaru aglomeracji;
- powiązanych systemami transportu publicznego z ośrodkami wyższej rangi i pośrednio z centrum obszaru aglomeracji;

d. domykanie granic zainwestowania tak, aby na każdym etapie kształtowała czytelną krawędź terenów zagospodarowanych.

e. rozwój pasmowy w nawiązaniu do szlaków transportowych należy godzić z ochroną funkcji dróg zgodnie z ich rolą w systemie transportowym oraz klasą techniczną; można to osiągnąć poprzez kreowanie w tych pasmach ośrodków o znacznej samodzielności funkcjonalnej, tak aby przeciwdziałać korzystaniu z dróg tranzytowych w celu zaspakajania potrzeb lokalnych; wiązać te drogi w hierarchiczny sposób z lokalnym układem transportowym obsługującym tereny zabudowy.

Schemat 7 Zalecane i niezalecane wzorce rozwoju przestrzennego jednostek osadniczych wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, 2009 r.

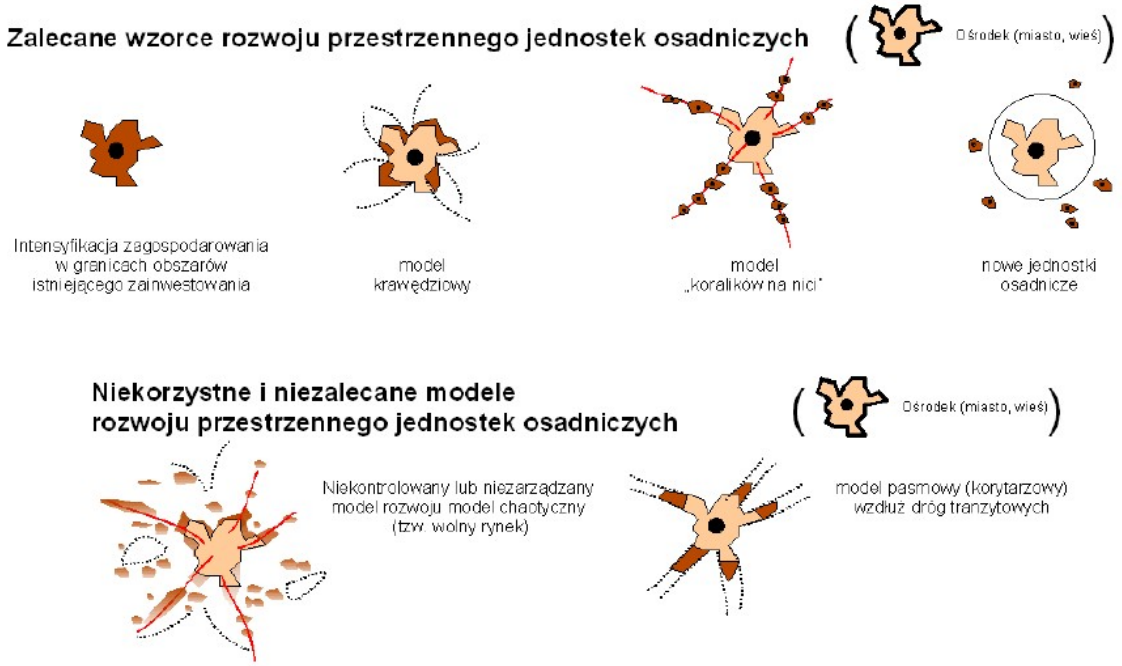

Infrastruktura społeczna:

1) rozwijanie różnorodnych form upowszechniania i krzewienia kultury na obszarze całego województwa oraz poprawa warunków świadczenia tych usług, zwłaszcza wspierających i upowszechniających kulturę i edukację regionalną, m. in. domy i ośrodki kultury, uniwersytety ludowe;
2) obejmowanie ochroną w planach zagospodarowania przestrzennego ocalałych obiektów dziedzictwa kulturowego i wykorzystywanie, jako wzorców w kształtowaniu lokalnej przestrzeni, a także bazy dla tworzenia instytucji kultury,
3) rozwój infrastruktury edukacyjnej przedszkolnej, podstawowej i gimnazjalnej,
4) budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów sportowych w placówkach edukacyjnych, w tym w szkołach wyższych.

***Kształtowanie warunków przestrzennych rozwoju gospodarczego*:**

1) poprawa struktury obszarowej gospodarstw oraz organizacji i ukształtowania rozłogów poprzez prowadzenie prac scaleniowo-wymiennych;

2) ograniczanie liczby ludności pracującej w rolnictwie poprzez tworzenie warunków przestrzennych dla rozwoju pozarolniczej aktywności gospodarczej na wsi (MŚP, turystyka, obsługa wsi i rolnictwa itp.).

3) na obszarach rolno-leśnych, z rolnictwem zrównoważonym i ekologicznym (strefa ekologizacji rolnictwa) wskazuje się potrzebę rozwoju rolnictwa wielofunkcyjnego, zapewniającego efektywne wykorzystanie rolniczego potencjału produkcyjnego przy zachowaniu wysokich walorów przyrodniczych obszarów wiejskich (utrzymanie bioróżnorodności, ochrona gleb i wód, wartości krajobrazowych).

Rozwój gospodarki turystycznej:

1) rozwój infrastruktury turystyki:
   a) świąteczno-weekendowej i agroturystyki: na terenach odznaczających się wysokimi walorami krajobrazu;
   b) ekologicznej: na obszarach chronionych, cennych przyrodniczo i krajobrazowo, na których istnieją ograniczenia dla funkcji gospodarczych – w szczególności w parkach krajobrazowych i ich otulinie;
2) utworzenie szlaków tematycznych i produktów turystycznych, wykorzystujących kulturowe, przyrodnicze i krajobrazowe walory województwa;
3) poprawa jakości i estetyki stref intensywnego zagospodarowania turystycznego, tak aby odpowiadały potrzebom regeneracyjnym człowieka.

Schemat 8 Kierunki rozwoju turystyki
wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, 2009 r.

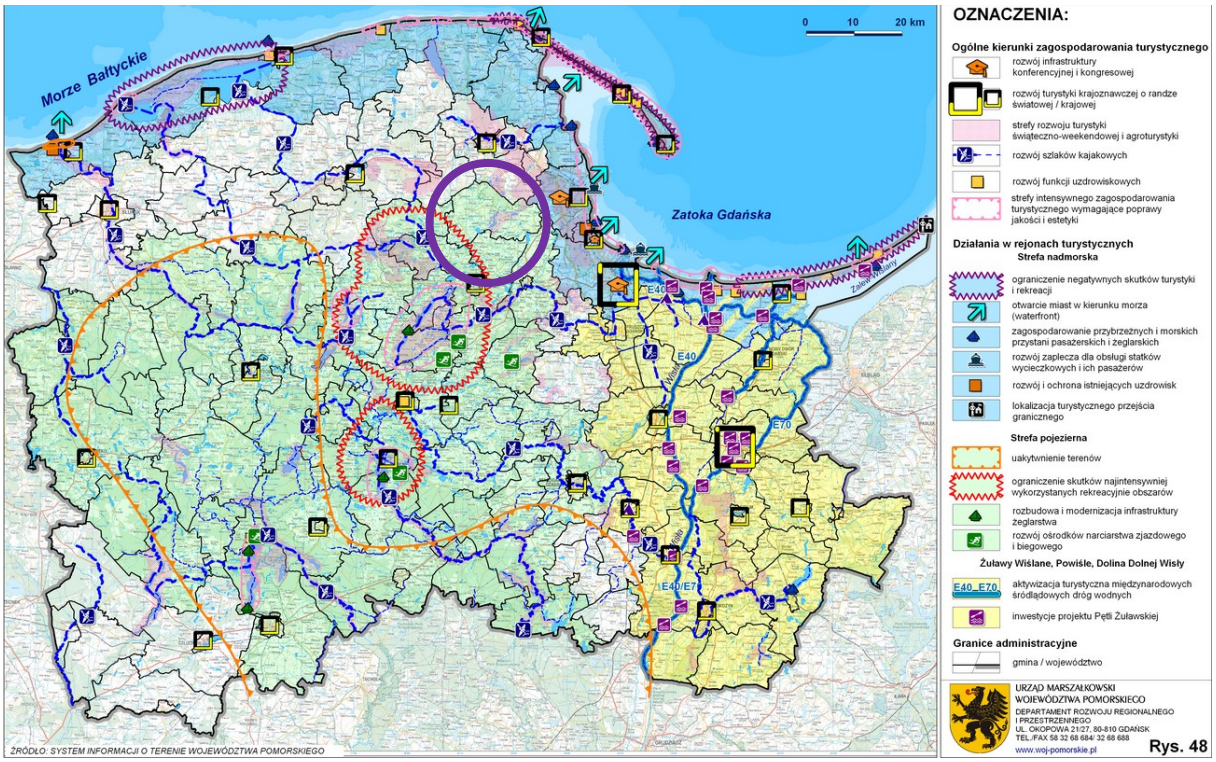

Szlaki turystyczne:

1) utworzenie sieci tras rowerowych, składającej się z systemów tras o znaczeniu regionalnym, ponadregionalnym i międzynarodowym, m.in.:
    a. trasa międzyregionalna nr 15: (Polanów) województwo zachodniopomorskie - Kępice – Trzebielino – Kołczygłowy – Bytów – Sulęczyno – Chmielno – Kartuzy – Przodkowo (odgałęzienie do Gdańska) – Szemud – Wejherowo – Puck – Krokowa – Choczewo – Nowa Wieś Lęborska – Lębork – Cewice – Czarna Dąbrówka – Parchowo

Schemat 9 Struktura przestrzenna tras rowerowych
wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, 2009 r.

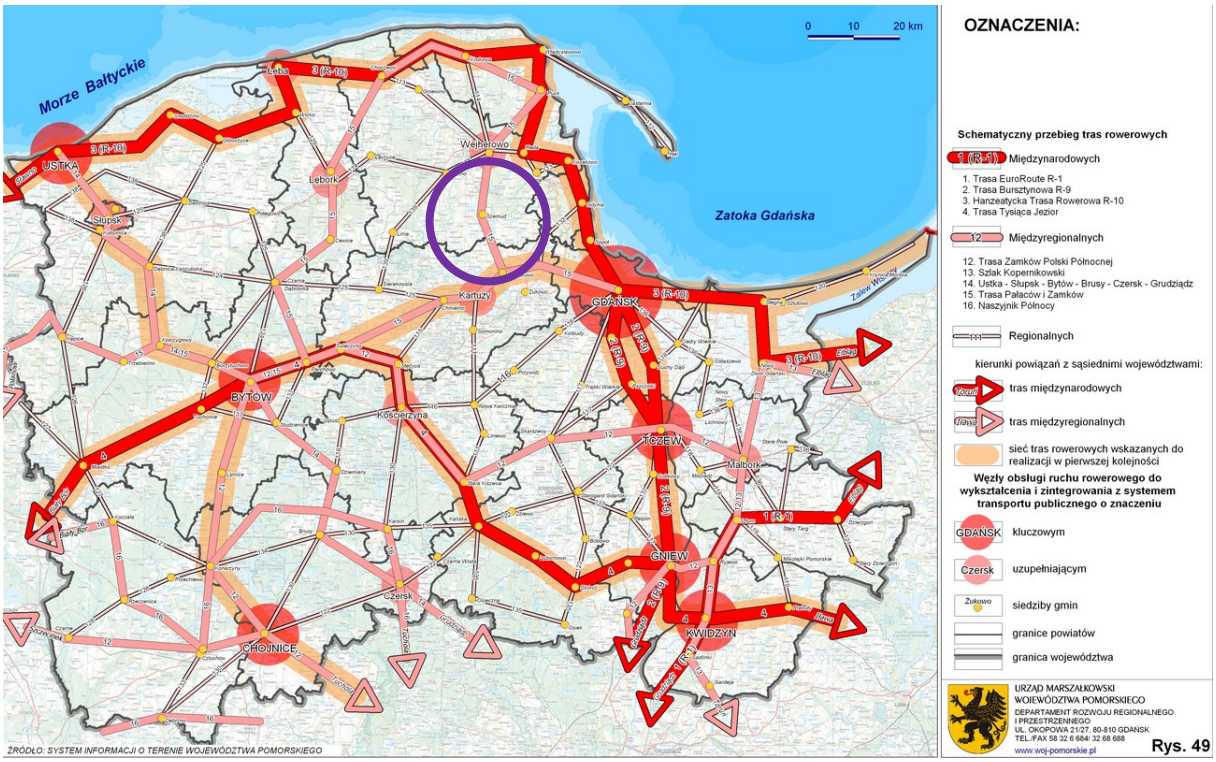

Infrastruktura transportowa:

1) regionalne korytarze transportowe służące poprawie dostępności wewnątrz województwa, m.in. korytarz nadwiślański (Powiśle – Trójmiasto) jako element VI korytarza pan-europejskiego
2) drogi o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym szczególnie ważne dla obsługi województwa pomorskiego, m.in. planowana droga krajowa nr S6 w klasie drogi ekspresowej (S);
3) droga wojewódzka nr 218 oraz droga wojewódzka nr 224 w klasie drogi zbiorczej (Z);

Schemat 10 Korytarze transportowe w województwie pomorskim wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, 2009 r.

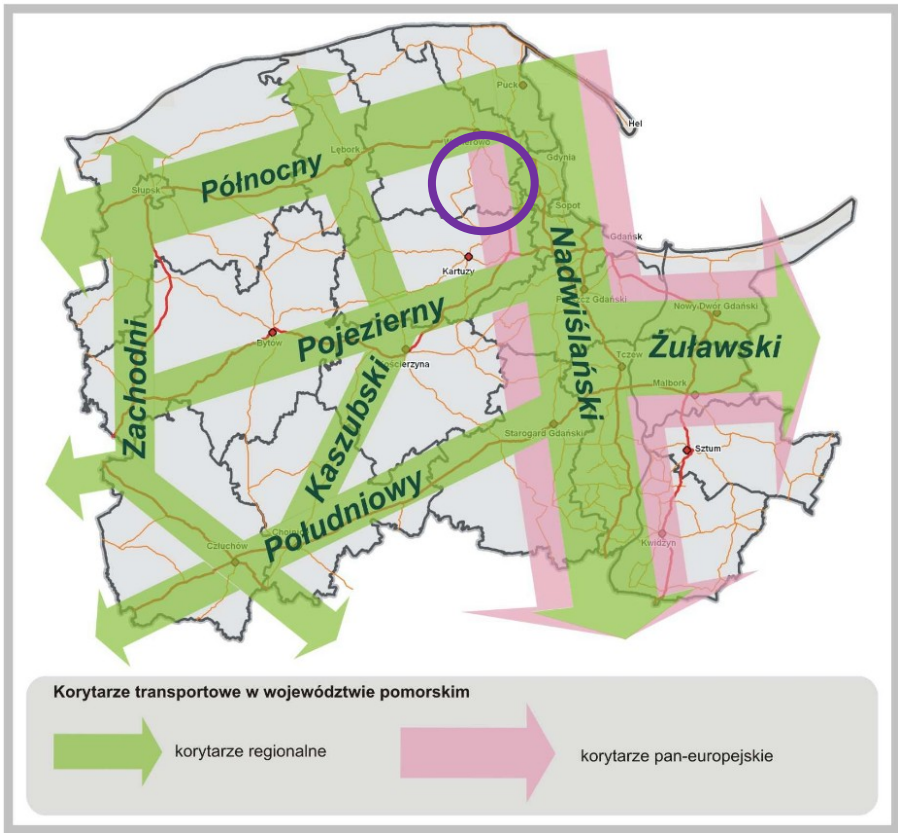

Schemat 11 Sieć dróg samochodowych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, 2009 r.

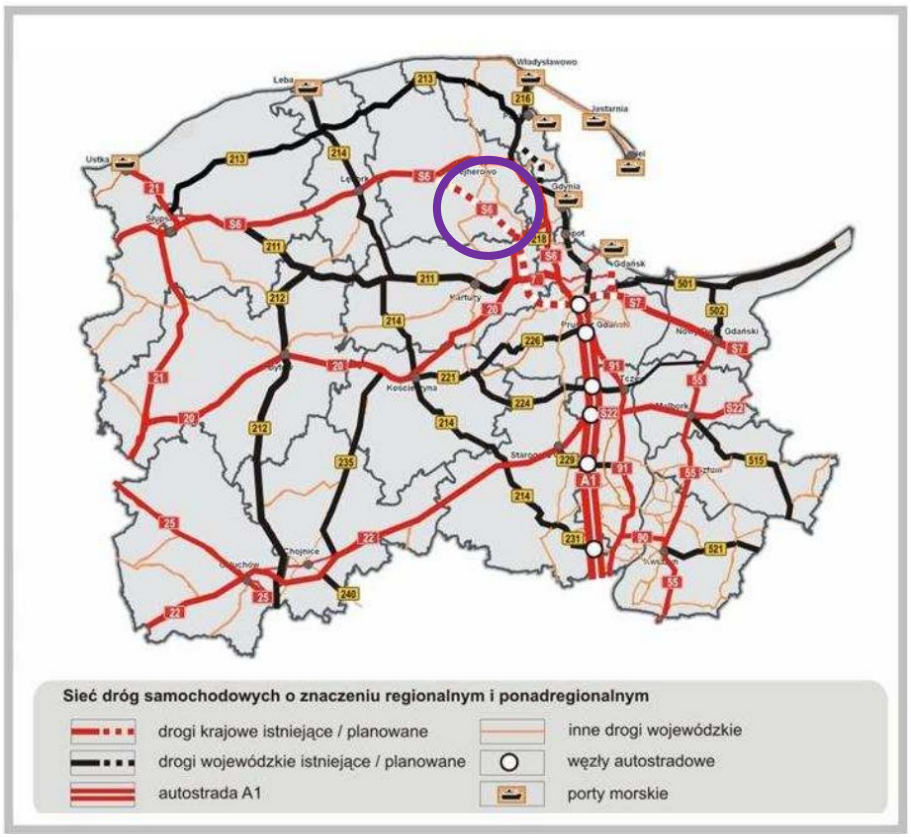

Schemat 12 Docelowe klasy dróg wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego dla dróg wojewódzkich, 2009 r.

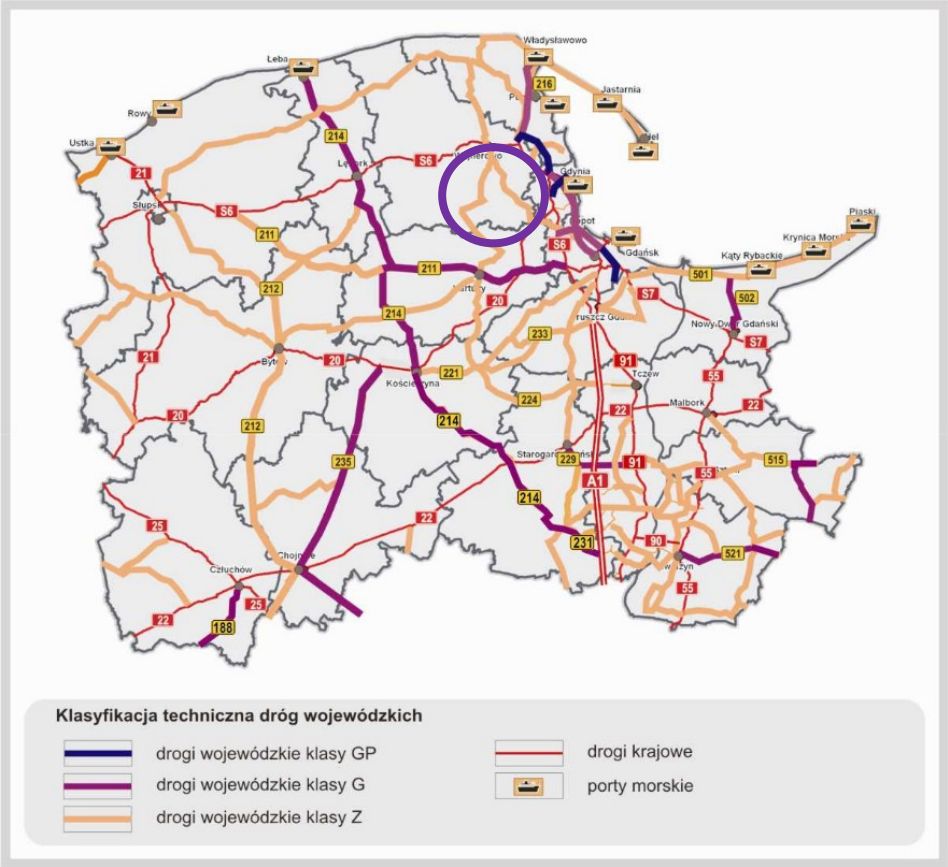

System infrastruktury technicznej:

1) ochrona przed powodzią i regulacja stosunków wodnych;
2) w gminnych dokumentach planistycznych należy:
   a) wskazać sposoby ograniczania ilości wód opadowych i roztopowych odprowadzanych do odbiorników;
   b) określić wskazania i nakazy dotyczące parametrów technicznych warunków użytkowania obiektów istniejących lub planowanych na obszarach potencjalnego zagrożenia powodzią;
   c) ustalić rozwiązania przeciwdziałające nadmiernemu uszczelnianiu terenów zurbanizowanych;
   d) uwzględnić ustalenia wynikające z Programu małej retencji oraz Programu udrażniania rzek województwa pomorskiego, w tym konieczność powiększenia dotychczasowej pojemności retencyjnej i powierzchni jezior podpiętrzonych przez budowę obiektów małej retencji m.in. w zlewniach rzek Brdy, Zbrzycy, Niechwaszczy, Młosiny oraz wykonania przepławek m.in. na rzekach w zlewni Brdy, umożliwiających udrożnienie rzek województwa pomorskiego.
3) utrzymanie i/lub odtwarzanie naturalnych obszarów retencyjnych (tereny zalewowe, poldery, zbiorniki małej retencji itp.);
4) zapewnienie dostępu wszystkim mieszkańcom województwa do urządzeń zaopatrujących w wodę o jakości zgodnej z obowiązującymi normami;

5) rozbudowa, budowa i modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenie Gmin Komunalnego Związku Gmin Redy i Chylonki, w tym rozbudowa i modernizacja systemów kanalizacji zbiorczej na terenie gminy Szemud;
6) lokalizacje elektrowni wiatrowych muszą uwzględniać możliwość przesyłu wyprodukowanej energii, z zachowaniem możliwie jak najmniejszego negatywnego oddziaływania linii elektroenergetycznych na komponenty środowiska;
7) zwiększenie pewności zasilania systemu rozdzielczo-odbiorczego, poprawa sprawności i dostosowanie istniejących obiektów sieciowych do wymagań ochrony środowiska poprzez modernizację i budowę elektroenergetycznej sieci 400 kV oraz 110 kV wraz z Głównymi Punktami Zasilającymi Szemud, Łebno.

Schemat 13 System zaopatrzenia w energię elektryczną wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, 2009 r.

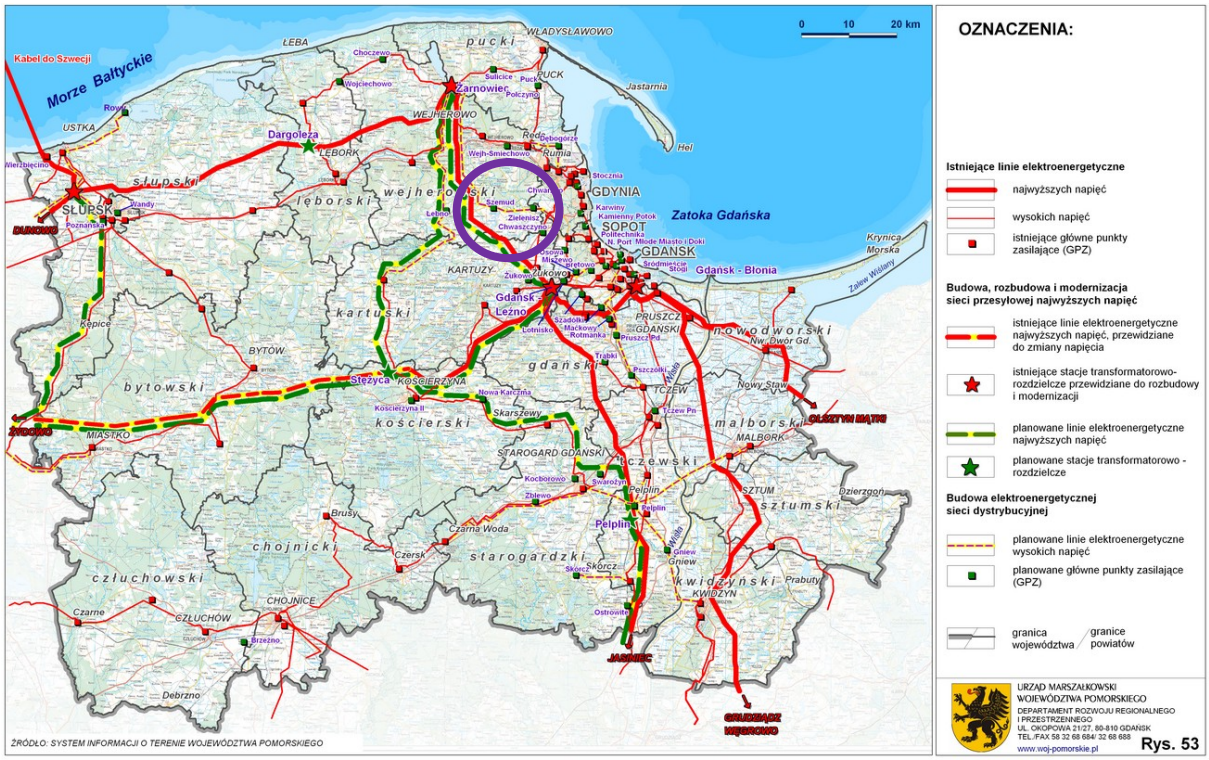

3. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Szemud

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Szemud to dokument wskazujący tendencje przemian, cele polityki gminy oraz programy operacyjne. Strategie rozwoju lokalnego opracowane z aktywnym udziałem mieszkańców powinny przyczyniać się do poprawy warunków życia, w tym podniesienia konkurencyjności regionu. Przeprowadzona analiza SWOT pokazuje szanse i możliwości rozwojowe, jak również bariery i zagrożenia jakie występują badanym terenie.

Tabela 1 Analiza SWOT (Źródło: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Szemud)

MOCNE STRONY GMINY:	SŁABE STRONY GMINY:
- korzystne położenie geograficzne, bliskość dużych miast i Morza Bałtyckiego - dogodne połączenia komunikacyjne z krajem i Europą (drogi szybkiego ruchu, połączenia kolejowe i lotnicze) - wysokie walory krajobrazowe, przyrodnicze, kulturowe, bogactwo flory i fauny - brak uciążliwego przemysłu - rozproszone budownictwo, nieduże miejscowości, cisza - utrzymująca się tendencja wzrostu liczby ludności w gminie, napływ i osiedlanie się nowych mieszkańców - korzystna struktura demograficzna ludności, wysoki udział ludności w wieku przedprodukcyjnym - niska gęstość zaludnienia - korzystne warunki do rozwoju turystyki, szczególnie weekendowej i kwalifikowanej - rozwój przedsiębiorczości, wzrost liczby podmiotów gospodarczych, w tym turystycznych i usługowych - stosunkowo niska liczba bezrobotnych w porównaniu do sąsiednich gmin - opracowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla wszystkich sołectw, wyznaczenie terenów sprzyjających inwestowaniu - wzrastające dochody budżetu gminy - znacząca poprawa stanu infrastruktury technicznej w ostatnich latach - rozwój budownictwa, szczególnie mieszkaniowego - duża sieć szkół gminnych, w tym szkoły z oddziałami integracyjnymi, dogodna lokalizacja - wysokie nakłady na oświatę szkolną - stopniowa częściowa poprawa stanu infrastruktury społecznej - rozwinięta opieka nad osobami słabszymi, potrzebującymi pomocy - dobrze działające organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych - aktywna działalność mieszkańców i niektórych organizacji społecznych - opracowanie Planów Odnowy Wsi we wszystkich miejscowościach z udziałem mieszkańców - realizacja zadań w ramach Funduszu Sołeckiego - kultywowanie kultury i tradycji kaszubskiej, bardzo	**Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura techniczna gminy:** - niska gęstość zaludnienia (zwiększa koszty inwestycji infrastrukturalnych) - większość dróg gminnych wymaga modernizacji lub napraw - występują znaczące braki infrastruktury okołodrogowej (chodniki, oświetlenie, odwodnienie itp.) - niewystarczająca sieć kanalizacyjna (wymaga rozbudowy i modernizacji) - systemy zaopatrzenia w wodę wymagają uzupełnienia i modernizacji (częste braki i spadki ciśnienia) - gospodarka odpadami wymaga poprawy i wprowadzenia nowych zasad gospodarowania, zgodnych z obowiązującymi nowymi przepisami (od 1 lipca 2013 r.) - brak przesyłowej sieci gazowej w większości miejscowości - zasilanie w energię elektryczną jest niewystarczające, występują nawet długotrwałe braki w dostawach - infrastruktura teleinformatyczna jest przestarzała i mało pojemna **Niezadowalająca ilość, stan i wyposażenie obiektów infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i integracji mieszkańców**: - braki w doposażeniu obiektów szkolnych w tereny zielone, świetlice, sale gimnastyczne, place zabaw - ilość, jakość i wyposażenie infrastruktury sportowej niewystarczające do potrzeb i oczekiwań mieszkańców - ograniczona ilość miejsc spotkań mieszkańców, ograniczona ilość miejsc integracji - niewystarczająca infrastruktura dla rozwoju rekreacji i turystyki, niewykorzystany potencjał wodny **Niewystarczająca oferta edukacji przedszkolnej, profilaktyki i ochrony zdrowia, kultury oraz komunikacji zbiorowej:** - miejsca w żłobkach i przedszkolach nie pokrywają

silne poczucie dumy mieszkańców ze swojego pochodzenia	zapotrzebowań mieszkańców - niewystarczający dostęp do usług ochrony zdrowia w gminie - niewystarczająca oferta, brak ciekawych pomysłów na spędzanie wolnego czasu przez dzieci, młodzież i dorosłych mieszkańców - brak dogodnych połączeń komunikacyjnych wewnątrz gminy i poza nią **Niewykorzystany potencjał gospodarczy gminy** - rozdrobniona struktura gospodarstw rolnych, słabe gleby do produkcji rolnej - nieuporządkowana gospodarka wodno-melioracyjna - brak wystarczającej aktywności gospodarczej w części gospodarstw rolnych - wzrost bezrobocia (trudności ze znalezieniem miejsca pracy na terenie gminy, brak nowych miejsc pracy) - niedostateczne wsparcie gminy dla rozwoju przedsiębiorczości - niewystarczająca sieć usług na terenie gminy - brak w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego większych obszarów przeznaczonych pod inwestycje gospodarcze o charakterze usługowo-produkcyjnym **Niedostateczna komunikacja społeczna i promocja na terenie gminy** - niedostateczna komunikacja społeczna na terenie gminy - słaba promocja gminy - brak współpracy kwaterodawców i podmiotów świadczących usługi turystyczne w zakresie dobrej promocji **Brak odpowiedniej dbałości o przyrodę, estetykę i zabytki na terenie gminy** - niedostateczna ochrona zabytków, pomników przyrody i ich oznakowanie - niezadowalająca estetyka wsi, brak czystości, zieleni, brak segregacji śmieci **Rosnące problemy społeczne na terenie gminy** - wzrost liczby podopiecznych pomocy społecznej **Niewykorzystana aktywność mieszkańców**

	- niewystarczająca ilość środków w sołectwach na realizację oddolnych inicjatyw - słabe zaangażowanie mieszkańców w prace na rzecz społeczności lokalnej - mała aktywność mieszkańców gminy i przedsiębiorców w pozyskiwaniu dodatkowych środków finansowych na rozwój sektorów gospodarczego i pozarządowego **Stopniowe ograniczanie potencjału finansowego/inwestycyjnego gminy** - wzrastające wydatki na oświatę i opiekę społeczną nadmiernie obciążające budżet gminy - stopniowy wzrost zadłużenia gminy, związany z szeroką działalnością inwestycyjną **Niepogrupowane**: - występują braki mieszkań komunalnych, uniemożliwiające zaspokajanie potrzeb na mieszkania socjalne - niedostateczny stan i jakość infrastruktury i udogodnień dla osób niepełnosprawnych - ograniczony zasób gruntów komunalnych (konieczność wykupu gruntów prywatnych pod inwestycje infrastruktury technicznej i społecznej) - trudności z utrzymaniem spójności w planowaniu przestrzennym
SZANSE GMINY:	ZAGROŻENIA GMINY:
- położenie w Województwie Pomorskim, dobrze rozwijającym się i wspierającym rozwój obszarów wiejskich - możliwość pozyskania dodatkowych środków finansowych na wsparcie rozwoju gminy z Unii Europejskiej, budżetu województwa pomorskiego, programów rządowych i innych źródeł zewnętrznych - wsparcie rozwoju przedsiębiorczości z programów sektorowych, w tym rolnictwo, innowacyjność, rozwój firm, tworzenie nowych miejsc pracy, promocja itp. - dalszy rozwój gospodarczy kraju i regionu - wzrost popytu na produkty ekologiczne i regionalne - wzrost zamożności społeczeństwa, wzrost budżetu gminy - moda na turystykę wiejską - opracowana Strategia rozwoju turystyki i produktu turystycznego dla obszaru objętego działaniem	- spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego w kraju i Europie - wzrost kosztów pracy i nośników energii - wzrost konkurencyjności innych gmin - duża konkurencja w pozyskiwaniu dodatkowych środków na rozwój, zarówno gmin, jak i podmiotów gospodarczych - niestabilna polityka państwa, dodatkowe obciążanie budżetu gmin nowymi zadaniami - wzrost bezrobocia w kraju i regionie - niepewność w możliwościach pozyskiwania środków finansowych na rozwój z Unii Europejskiej w nowym okresie programowania UE - zmiany we Wspólnej Polityce Rolnej UE - utrudniony dostęp do kredytów na rozwój przez MŚP - utrudniony dostęp do kredytów na budownictwo mieszkaniowe (w tym zakup działek budowlanych)

Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Kaszubska Droga” na lata 2012-2017 - przepisy prawne umożliwiające przekazanie 1% podatku dla organizacji pożytku publicznego - rozszerzenie bezpłatnego doradztwa i usług okołobiznesowych, edukacyjnych - dobre położenie blisko miast umożliwiające rozwój konkurencyjnego sektora różnych usług, w tym turystycznych	

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Szemud do roku 2025 opiera się na wskazaniu zasadniczych celów i kierunków rozwoju gminy. Wizja, przedstawiająca docelowy wizerunek gminy Szemud, brzmi:

„Kaszubska gmina Szemud to gmina pielęgnująca tradycje przodków i tożsamość kulturową, ekologiczna, dobrze skomunikowana wewnętrznie oraz z dużymi ośrodkami miejskimi, z dobrze rozwiniętą infrastrukturą techniczną i społeczną, dysponująca atrakcyjnymi terenami inwestycyjnymi do rozwoju przedsiębiorczości i budownictwa rodzinnego.

Atuty przyrodnicze, geograficzne i kulturowe oraz bogata oferta turystyczna zaspokoi potrzeby najbardziej wymagających turystów.

Wykształceni, zintegrowani mieszkańcy wyróżniają się aktywnością i kreatywnością w realizacji oddolnych inicjatyw wspieranych przez gospodarny samorząd lokalny.”

W wyniku przeprowadzonej diagnozy stanu gminy, analizy SWOT oraz przyjętej wizji Gminy Szemud wypracowano 3 priorytety rozwoju. Dla tych priorytetów określono następujące cele strategiczne:

<u>1. Poprawa stanu infrastruktury</u>

1.1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej stanowiącej zadania własne gminy

1.2. Aktywność samorządu w staraniach o realizację zadań inwestycyjnych z zakresu infrastruktury technicznej, nienależących do kompetencji Gminy

1.3. Poprawa stanu infrastruktury społecznej

<u>2. Poprawa jakości życia i aktywizacja mieszkańców</u>

2.1. Poprawa jakości usług realizowanych przez gminę

2.2. Aktywizacja społeczna mieszkańców

2.3. Integracja mieszkańców i wzmocnienie współpracy zewnętrznej

<u>3. Przyspieszenie rozwoju gospodarczego</u>

3.1. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i aktywności zawodowej mieszkańców

3.2. Zwiększenie znaczenia turystyki w rozwoju gospodarczym gminy

3.3. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy

3.4. Poprawa jakości promocji gminy, jej oferty gospodarczej i inwestycyjne

Wdrażaniu celów strategicznych służą odpowiednie Programy Operacyjne mające na celu realizację kluczowych dla osiągnięcia zamierzonych celów przedsięwzięć.

5. Stan prawny gruntów

Poniższa tabela przedstawia strukturę własności gruntów na obszarze gminy Szemud.

Tabela 2 Struktura własności gruntów w gminie Szemud, Źródło: Urząd Gminy Szemud

Własność	Powierzchnia (ha)	% powierzchni gminy
Skarb Państwa	2249	12,78
Województwo	16	0,09
Powiat	76	0,43
Gmina	464	2,64
Osoby fizyczne	14565	82,79
Spółdzielnie	79	0,45
Kościoły i związki wyznaniowe	57	0,32
Inne	86	0,49

Na obszarze gminy przeważają grunty należące do osób fizycznych, stanowią ponad 80% powierzchni gminy. Kolejne pod względem powierzchni są grunty należące do Skarbu Państwa to przeważnie kompleksy lasów państwowych, zajmujące około 13%. Łącznie do Skarbu Państwa i osób fizycznych należy prawie 96% powierzchni gminy. Własność gminna to zaledwie niecałe 3% powierzchni.

Nieruchomości stanowiące własność gminy to grunty będące w trwałym zarządzie, grunty, których gmina jest użytkownikiem wieczystym oraz grunty pozostające w zasobie gminy, które oddane zostały w dzierżawę. Własność gminy stanowią przede wszystkim drogi gminne oraz tereny usług publicznych i zieleni. Największy zasób gruntów gminnych zlokalizowany jest w miejscowościach Bojano i Kamień.

III. POŁOŻENIE I RYS HISTORCZNY GMINY SZEMUD

1. Położenie gminy Szemud

Gmina Szemud położona jest w północnej części województwa pomorskiego w powiecie wejherowskim. Graniczy z siedmioma gminami: Luzino, Wejherowo, Gdynia, Żukowo, Przodkowo, Kartuzy, Linia. Wschodnia część gminy znajduje się na obszarze aglomeracji trójmiejskiej. Gmina dzieli się na 31 miejscowości i na 22 sołectwa, stolicą gminy jest wieś Szemud.

Pod względem geomorfologicznym gmina Szemud położona jest na obszarze Niżu Środkowoeuropejskiego w makroregionie Pojezierza Wschodniopomorskiego oraz wchodzi w skład mezoregionu Pojezierza Kaszubskiego, wyróżnionych przez J. Kondrackiego.

Schemat 14 Położenie powiatu wejherowskiego na tle województwa pomorskiego

Schemat 15 Położenie gminy Szemud na tle powiatu wejherowskiego

2. Rys historyczny gminy Szemud

Urzeźbienie terenu gminy Szemud, a w szczególności wzniesienia Grabowiec, Bieszkówka, Warzna są dziełem lodowca skandynawskiego. Lądolód niósł za sobą z gór skandynawskich ogromne masy gruzu skalnego, które pokryły stare warstwy geologiczne. Grubość osadów pozostawionych przez nasuwający się lodowiec wynosi od 100 do prawie 200 m. Materiały z jakich zbudowane są warstwy gruntu to gliny, żwiry, piaski, iły, a także głazy narzutowe.

Osada Szemud i większość wsi wchodzących w skład obecnej gminy jest starym miejscem osadniczym, o czym zaświadczają cztery w tym dwa duże cmentarze kultury wschodniopomorskiej (500 – 125 p.n.e.). Cmentarze oraz pojedyncze groby odkryto także we wsiach sąsiednich takich jak: Kielno, Bojano, Karczemki, Warzno, Przetoczynie, Będargowo.

Pierwotnymi mieszkańcami ziem na terenie dzisiejszej gminy Szemud byli zbieracze, rybacy, myśliwi, bartnicy, a później węglarze i drwale, którzy zajmowali się dostarczaniem drewna do portów w Pucku i Gdańsku. Polany po wyrębie lasów były zagospodarowywane rolniczo, ale proces ten na szeroką skale rozpoczął się dopiero w średniowieczu.

Nazwa wsi Szemud po raz pierwszy pojawiła się w opisach w 1310 roku. Szemud najprawdopodobniej wywodzi się od nazwy osady Schoenewalde, co oznacza piękny las nadanej przez Krzyżaków. W 1311 roku Krzyżacy nadali wsi Szemud przywilej lokacyjny w prawie niemieckim, aby mogli z tej śródleśnej osady czerpać odpowiednie zyski. W XVII wieku została osadzona na terenach leśnych wieś Grabowiec, był to początek zakładania przez drwali nowych wsi na terenach leśnych.

Kaszubi pojawili się na Pomorzu w XIII w n.e., nad Bałtyk najprawdopodobniej przybyli z obszaru dzisiejszej Ziemi Chełmińskiej, Mazowsza bądź Podlasia. Etymologia nazwy tej grupy Słowian pochodzi od długich i szerokich szat, które mieli nosić Kaszubi. Nazwa „Kaszuby” odnosiła się przede wszystkim do mieszkańców (i obszaru) Pomorza Zachodniego (Szczecińskiego). Od końca

średniowiecza odnosi się także do mieszkańców Pomorza Gdańskiego, gdzie do dzisiaj funkcjonuje. Podregion Kaszub północnych rozciągający się od wsi Mechowo w Puszczy Darżlubskiej po Szemud zwany jest Lesoki, a ludzie mieszkający tam to Lesocy. Nazwa ta pochodzi od rzeczownika- Las. Podregion Barabanach jest na południe od wsi Szemud w okolicach Wilanowa, Pomieczyna, Łebno i Będargowo zamieszkują Józcy, sąsiadujący na zachodzie z Wrzosakoma a na północy z Drebolokamii Belokama.

Za czasów krzyżackich Szemud podlegał podobnie jak większość wsi na południowo wschodnich Lesokach administracyjnie Gdańskiemu Urzędowi Leśnemu. Przetoczyno wchodziło w skład puckiego okręgu rybackiego, a Częstkowo, Będargowo i Łebno należały do komturstwa mirachowskiego. Zęblewo przynależało do klasztoru norbertanek w Żukowie. Krzyżacy nadawali w wielu przypadkach posiadane wsie rycerstwu i tak na przykład Będargowo przekazali w 1344 roku braciom Jakubowi i Reczenowi. Częstkowo zostało oddane rycerzowi Bronko w 1357 roku. Natomiast w posiadaniu Krzyżackim pozostawały Szemud, Głazica, Kielno, Koleczkowo, Bojano.

Po wojnie trzynastoletniej i w wyniku postanowień pokoju toruńskiego w 1466 roku Krzyżacy utracili, na rzecz Księstwa Polskiego, Pomorze Gdańskie zwane Prusami Królewskimi. Po okresie Krzyżackim wieś Szemud i okoliczne wsie stanowiły własność królewską. Dzierżawili je w XVI i XVII wieku patrycjusze gdańscy. W 1686 roku Szemud był już wsią kościelną, przyjmując dominację nad okolicznymi osadami.

W 1772 roku nastąpił I Rozbiór Polski. Austria otrzymała całą południową Polskę bez Krakowa, Prusy anektowały Pomorze Gdańskie bez Gdańska i Torunia, Rosja zagarnęła Inflanty Polskie oraz wschodnie, peryferyjne krańce Rzeczypospolitej. Takie zmiany polityczno-terytorialne spowodowały, że cały obszar historycznych Kaszub znalazł się w granicach Królestwa Pruskiego. Okres rozbiorów Polski charakteryzował się w Szemudzie wzmożoną walką z germanizacją i wysiedleniami Polaków. Powstające polskie organizacje oprócz działalności patriotycznej, społecznej, oświatowej i kulturalnej rozbudzały też samodzielność gospodarczą i walkę o ziemie.

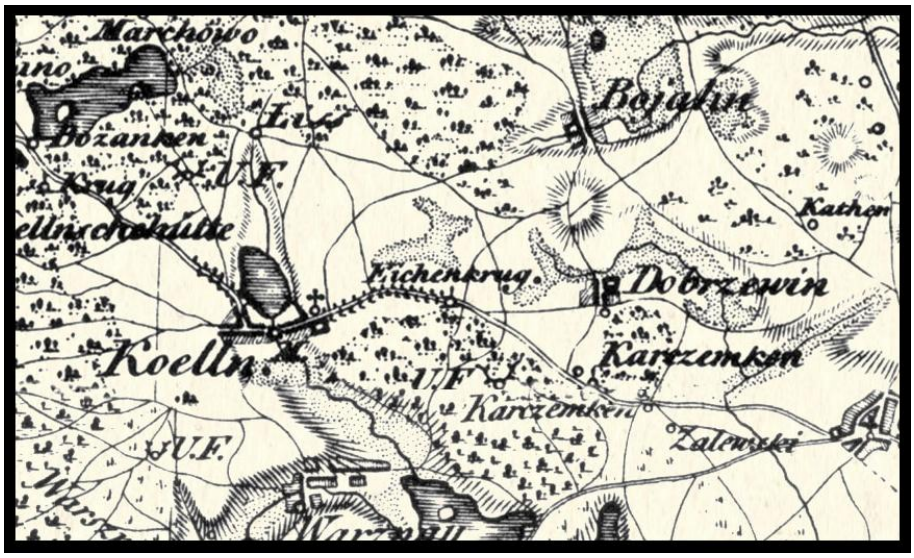

Rysunek 1 Okolice Karczemek z lat 1796-1802 wg mapy Schrottera
Źródło: http://www.forum.eksploracja.pl/viewtopic.php?f=7&t=20570&hilit=bojano

Na mocy traktatu wersalskiego z 1919 roku kończącego I Wojnę Światową obszar Kaszub został podzielony między Polskę, Niemcy i Wolne Państwo Gdańsk. Tereny gminy Szemud i całego

powiatu wejherowskiego znalazły się na terenie państwa polskiego. Po odzyskaniu niepodległości w lutym 1920 roku pierwszym starostą powiatu wejherowskiego został Stefan Dąbrowski, właściciel ziemski z Wielkiego Donimierza. Okres między wojnami światowymi charakteryzował się ustawiczną walką o byt i tożsamość Kaszubów. Dochodziło do wystąpień, strajków i wieców. Podczas okresu międzywojennego doszło do aresztowań ludzi w Szemudzie m.in. podejrzanych o przygotowanie strajku w Wejherowie. W tym czasie wieś Szemud liczyła 686, Grabowiec 155, Jeleńska Huta 372 a Szemudzka Huta 168 stałych mieszkańców.

Od 1932 roku władzę administracyjną na terenie gminy Szemud sprawowali wójtowie. Teren obecnego obszaru gminy podzielony był na trzy wójtostwa. Pierwsze z nich to Szemud do którego należały gminy wiejskie: Grabowiec, Jeleńska Huta, Kamień, Kowalewo, Przetoczyno i wieś Szemud. Do wójtostwa Kielno należały gminy: Kielno, Koleczkowo i Bojan, a w skład wójtostwa Smażyno weszły Będargowo, Częstkowo, Głazica, Łebno i Zęblewo. Po reformie administracyjnej w 1934 roku powstało jedno wójtostwo Wielki Donimierz w skład którego włączono Szemud i Smażyno.

Po wybuchu II Wojny Światowej w pierwszych dniach września 1939 roku okolic Szemudu bronili żołnierze I i IV baonu Obrony Narodowej. Okupacja hitlerowska rozpoczęła się eksterminacją inteligencji i grupy przywódczej narodu polskiego. W Koleczkowie w dniu 10 października 1942 roku zawiązała się Komenda Gminna Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski". Partyzanci odbierali Niemcom broń, prowadzili akcje sabotażowe, organizowali napady na urzędy niemieckie, ukrywali dezerterów z armii niemieckiej oraz uciekinierów z obozów koncentracyjnych. Podczas okupacji hitlerowskiej siedziba urzędu gminnego mieściła się w Wielkim Donimierzu, w Szemudzie znajdował się natomiast posterunek żandarmerii.

Po zakończeniu II Wojny Światowej gmina wraz z całym powiatem morskim weszła w skład nowo utworzonego woj. gdańskiego. 1 lipca 1951 roku zmieniono nazwę powiatu morskiego na wejherowski. Według stanu z dnia 1 lipca 1952 roku gmina składała się z 14 gromad: Będargowo, Częstkowo, Głazica, Grabowiec, Jeleńska Huta, Kamień, Kowalewo, Łebieńska Huta, Łebno, Przetoczyno, Smażyno, Szemud, Wielki Donimierz i Zęblewo. Gmina została zniesiona 29 września 1954 roku wraz z reformą wprowadzającą gromady w miejsce gmin. Jednostki Wielki Donimierz nie przywrócono. 1 stycznia 1973 roku po reaktywowaniu gmin, utworzono natomiast jej terytorialny odpowiednik, gminę Szemud.

IV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY STANU SFERY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ

1. Struktura etniczna

Gmina Szemud leży w południowej części powiatu Wejherowskiego, jest to teren zamieszkiwany rdzennie przez Kaszubów. Na terenie gminy mieszkańcy wciąż kultywują tradycję i zwyczaje Kaszubskie. Młodzież może uczyć się języka Kaszubskiego we wszystkich szkołach w gminie. Według danych pochodzących ze spisu powszechnego przeprowadzonego w 2002 roku, 26,3% ludności gminy posługuje się językiem kaszubskim.

Oprócz mowy tradycję podtrzymuje też działalność folklorystycznych zespołów muzycznych i tanecznych, takich jak „**KOLECZKOWIANIE**" oraz „**Chëcz**".

W dziedzinie sztuki ludowej rozwinęło się rękodzieło artystyczne takie jak: hafciarstwo (haft kaszubski), rzeźbiarstwo w drewnie, malarstwo na szkle, plecionkarstwo.

2. Demografia

Gmina Szemud należy do gmin, które charakteryzowały się wysoką dynamiką demograficzną w latach 1995-2011. O rozwoju demograficznym gminy decyduje przyrost naturalny oraz saldo migracji ludności, który w 2012 roku wynosił 216 osób. Narodowy Spis Powszechny w 1988 roku określił liczbę ludności według faktycznego miejsca zamieszkania na poziomie 8838 osób, natomiast w 2012 roku liczba ludności wzrosła do 15 718 osób, czyli o 58,64%.

Tabela 3 Liczba mieszkańców gminy Szemud w latach 1995 – 2013

Rok	Liczba mieszkańców w gminie Szemud	Indeks wzrostu 1995 – 100%
1995	9908	100
1996	10082	102
1997	10251	103
1998	10392	105
1999	10759	109
2000	10981	111
2001	11183	113
2002	11405	115
2003	11818	119
2004	12292	124
2005	12588	127
2006	12932	131
2007	13383	135
2008	13859	140
2009	14343	145

2010	15015	152
2011	15383	155
2012	15718	159

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wykres 1 Liczba mieszkańców poszczególnych sołectw w latach 2002-2014, Źródło: Urząd Gminy Szemud

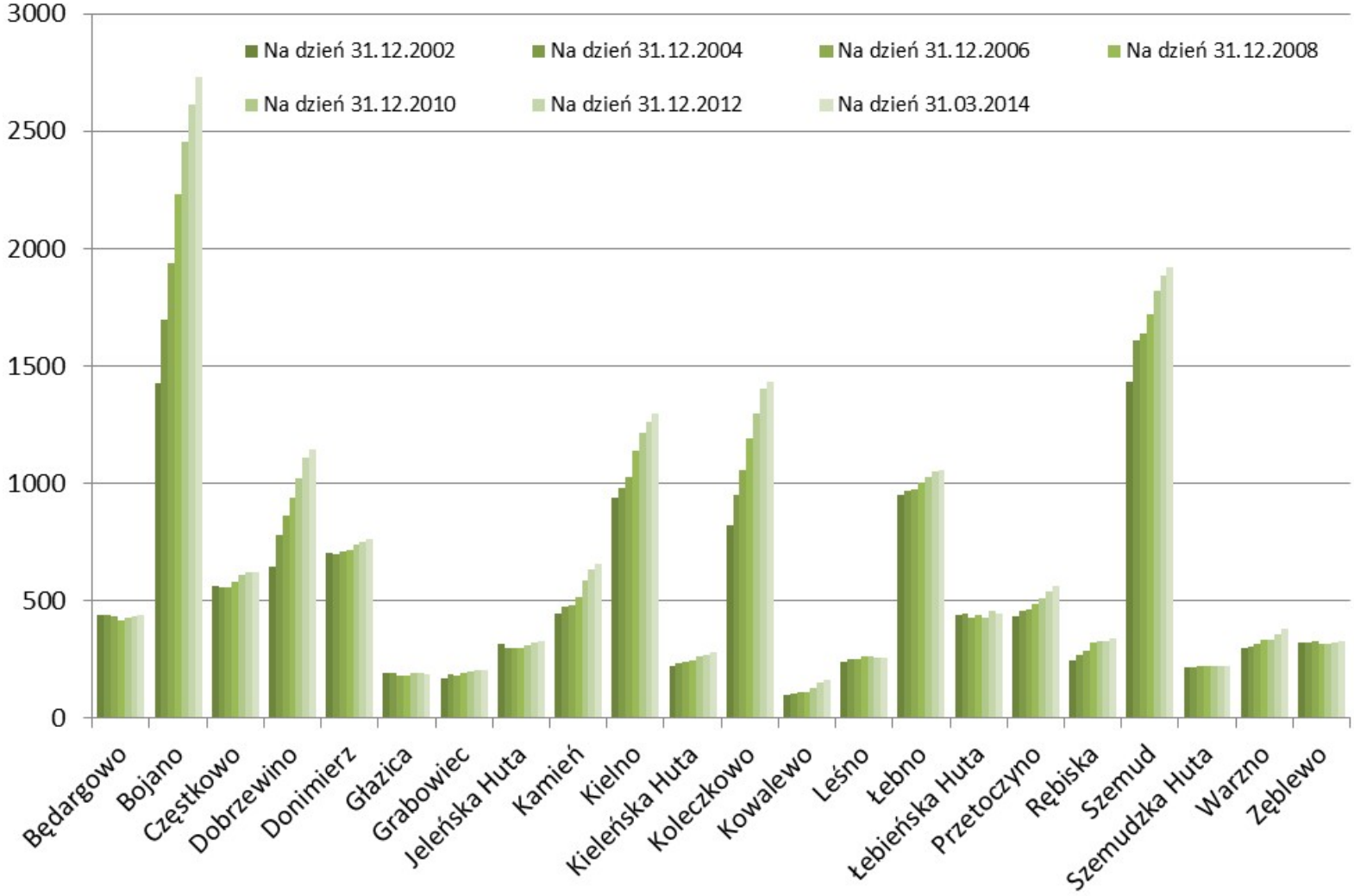

Tabela 4 Stan ludności Gminy Szemud zameldowanej na pobyt stały w rozbiciu na poszczególne miejscowości, Źródło: Dane Urzędu Gminy

Lp.	Miejscowość	Na dzień 31.12.2002	Na dzień 31.12.2004	Na dzień 31.12.2006	Na dzień 31.12.2008	Na dzień 31.12.2010	Na dzień 31.12.2012	Na dzień 31.03.2014
1.	Będargowo	438	438	434	416	426	433	438
2.	Bojano	1424	1695	1940	2234	2456	2616	2733
3.	Częstkowo	560	558	555	578	607	620	623
4.	Dobrzewino	646	780	863	798	825	852	864
5.	Donimierz	705	699	707	715	739	748	762
6.	Głazica	194	190	180	180	192	189	185
7.	Grabowiec	167	187	179	191	199	206	202
8.	Jeleńska Huta	314	300	300	297	307	321	329
9.	Kamień	443	476	478	517	583	631	656
10.	Karczemki	-	-	-	139	197	259	289
11.	Kielno	938	978	1025	1137	1217	1261	1299
12.	Kieleńska Huta	222	230	236	242	262	269	278
13.	Koleczkowo	818	950	1056	1189	1295	1403	1433
14.	Kowalewo	99	102	110	112	129	149	164
15.	Leśno	236	253	253	260	264	258	258
16.	Łebno	951	968	974	1003	1027	1050	1057
17.	Łebieńska Huta	439	444	425	436	426	454	442
18.	Przetoczyno	433	455	459	485	509	538	563
19.	Rębiska	245	265	288	318	325	328	340
20.	Szemud	1433	1609	1639	1719	1819	1885	1922
21.	Szemudzka Huta	217	216	221	223	220	218	223
22.	Warzno	295	303	314	331	335	354	378
23.	Zęblewo	320	318	324	312	312	319	324
Ogółem:		**11537**	**12414**	**12960**	**13832**	**14671**	**15361**	**15762**

Liczba mieszkańców jest bez wątpienia pochodną roli, jaką spełnia dana miejscowość w sieci osadniczej, w życiu gospodarczym i społecznym gminy. Demograficzny rozwój wsi Bojano i Szemud został osiągnięty dzięki jego znaczącej roli w sieci osadniczej gminy. Przyczynił się do tego wzrost znaczenia gospodarczego wsi, co związane było z postępującym procesem urbanizacji, wewnętrznymi procesami migracyjnymi w gminie, a także zmianami w strukturze zawodowej mieszkańców (rozwinięcie się dziedzin produkcji związanych z obsługą rolniczą i leśną gminy). Wpływ na liczbę mieszkańców we wsi Bojano ma bliskie sąsiedztwo miasta Gdyniai migracja ludzi z dużych miast do mniejszych miejscowości. Znacznie powiększył się także zakres obsługi wsi Szemud, kiedy to stał się on naturalnym centrum gminy w zakresie administracji, handlu, ochrony zdrowia i opieki społecznej, transportu i łączności, oświaty i wychowania.

Wykres 2 Liczba mieszkańców w gminie Szemud 1995-2013

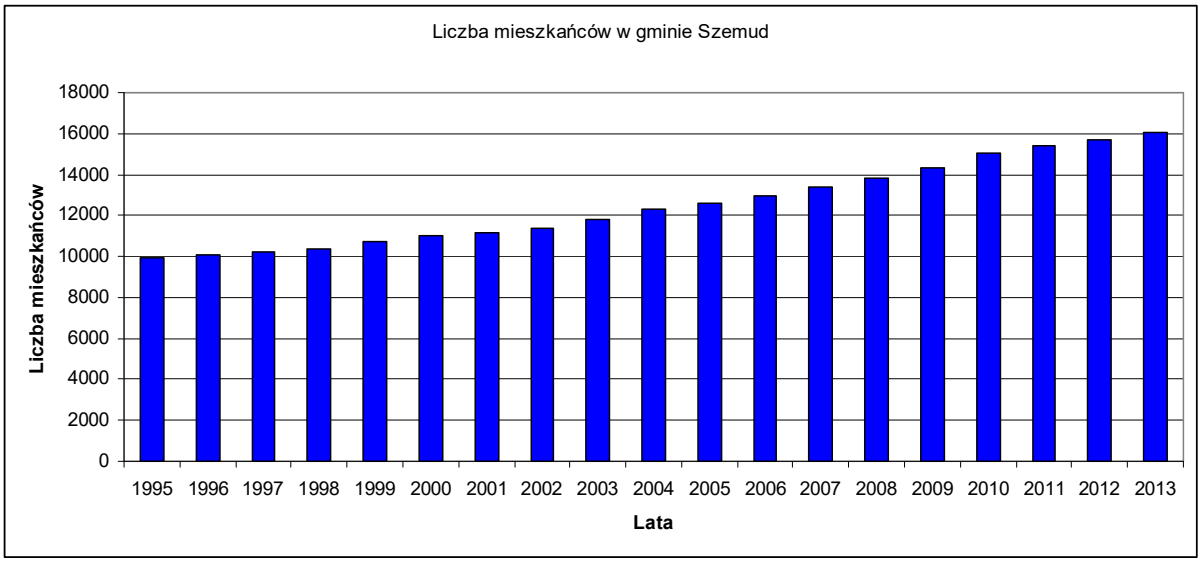

Prognoza demograficzna dla gminy Szemud.

Poniżej znajduję się fragment tekstu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szemud z 2007 roku.

„Prognoza pomigracyjna uwzględnia skutki procesów napływu ludności do gminy, wyrażające się zwiększonym przyrostem urodzeń, wywołanych osiedleniem ludności napływowej. Trzeba jednak brać pod uwagę, że wśród napływających dominować będzie ludność miejska z przewagą ludności w wieku 35-45 lat o innych postawach i możliwościach prokreacyjnych niż ludność miejscowa, stąd „echo demograficzne" napływu będzie słabsze, niż to można by wywodzić z wielkości tego napływu.

Spodziewane zaludnienie gminy w roku 2010 wyniesie 14,6 tys. osób, co oznacza wzrost liczby ludności w stosunku do 1998 roku o 40,1%. Założenia na 2020 rok przewidują zaludnienie na poziomie 16,7 tys. osób; wzrost w stosunku do 1998 roku o 60,7%, a w stosunku do 2010 o 14,7%.

Zakładanie bardziej radykalnego wzrostu ludności wydaje się obecnie niecelowe. Prognozy demograficzne, podobnie jak inne założenia planistyczne, powinny być aktualizowane minimum co 5 lat".

Tabela 5 PROGNOZA POMIGRACYJNA LUDNOŚCI GMINY SZEMUD, Źródło Studium gminy Szemud z 2007 roku

	1998	2000	2005	2010	2015	2020
ogółem	**10392**	**10708**	**12812**	**14557**	**15655**	**16704**
0-2	545	527	670	791	844	850
3-5	631	578	633	749	823	853
6	220	225	203	239	267	283
7-12	1261	1299	1302	1315	1496	1652
13-14	455	409	509	458	459	520
15	202	244	242	228	224	251
16-17	351	417	456	515	422	484
18	165	191	235	259	244	235
19-24	973	957	1324	1479	1510	1351
25-44	3026	3137	3727	4213	4539	4805
45-59 / 64	1487	1611	2286	2987	3276	3479
60 / 65-	1066	1111	1225	1324	1550	1941
0-17	3675	3700	4015	4295	4536	4893
7-17	2279	2369	2509	2516	2601	2906
18-59 / 64	5651	5897	7572	8938	9569	9871

Jak wynika z powyższej tabeli liczba mieszkańców gminy Szemud została źle oszacowana. Stan przewidywany na 2015 r. – 15 655 osób, został przekroczony już w 2012 r.

Wykres 3 Porównanie prognoz demograficznych dla powiatu Wejherowskiego, Puckiego i Lęborskiego Źródło: Opracowanie z „Raportu Powiatu Wejherowskiego", na podstawie danych Urzędu Statystycznego

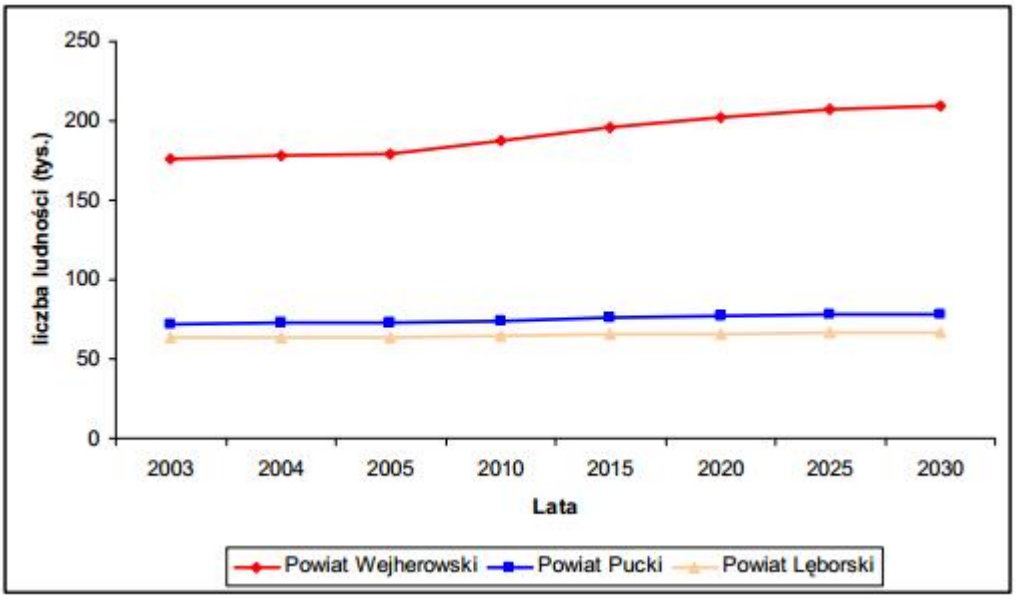

Według stanu na 2012 r. liczba mieszkańców powiatu wejherowskiego wynosiła 203 862 osób. Powyższy wykres sugeruje, że liczba ta będzie ulegać niewielkim wahaniom, osiągając maksimum w 2030 r..

Jak wynika z poniższego wykresu, przedstawiającego prognozowaną linię trendu do 2035 r. wzrost liczby mieszkańców całej gminy będzie wzrastać w stałym tempie i w roku 2035 roku zatrzyma się, a liczba mieszkańców w gminie Szemud powinna wynosić 19 100 osób.

Wykres 4 Liczba mieszkańców gminy Szemud. Trend

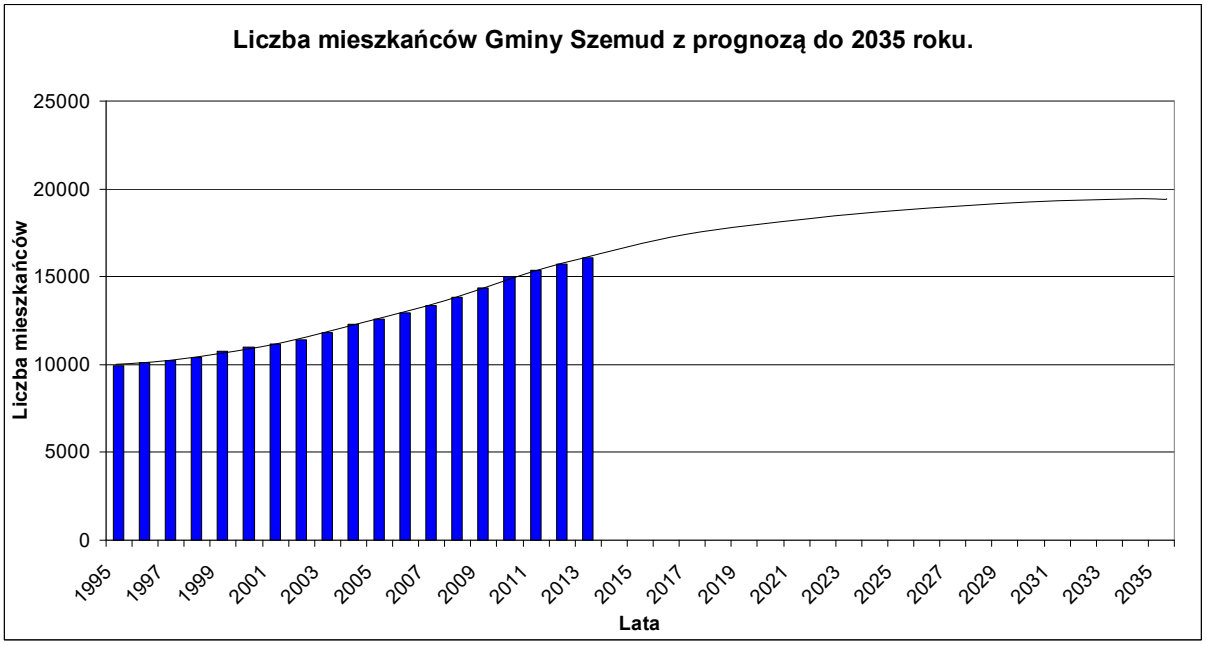

Tabela 6 Prognozowana liczba mieszkańców w gminie Szemud. Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

L.p.	Prognoza dla Gminy	Ludność mieszkańców w gminie Szemud w latach:				
		2015	2020	2025	2030	2035
1.	Gmina Szemud	16 100	17 100	17 900	18 600	19 100

WYKRESY SOŁECTW:

Wykresy przedstawione poniżej prezentują prognozowaną liczbę mieszkańców w poszczególnych sołectwach gminy Szemud do 2035 roku. Kolorem ciemno zielonym oznaczono sołectwa dla których liczba mieszkańców nie zmieni się. Kolorem jasno zielonym oznaczono sołectwa dla których liczba mieszkańców wrośnie nieznacznie. Kolorem żółtym oznaczono sołectwa dla których liczba ludności wzrośnie średnio. Kolorem pomarańczowym oznaczono sołectwa dla których liczba ludności wzrośnie znacznie. Kolorem czerwonym oznaczono sołectwa dla których liczba ludności wrośnie gwałtownie.

Wykres 5 Prognoza demograficzna sołectwa Będargowo.

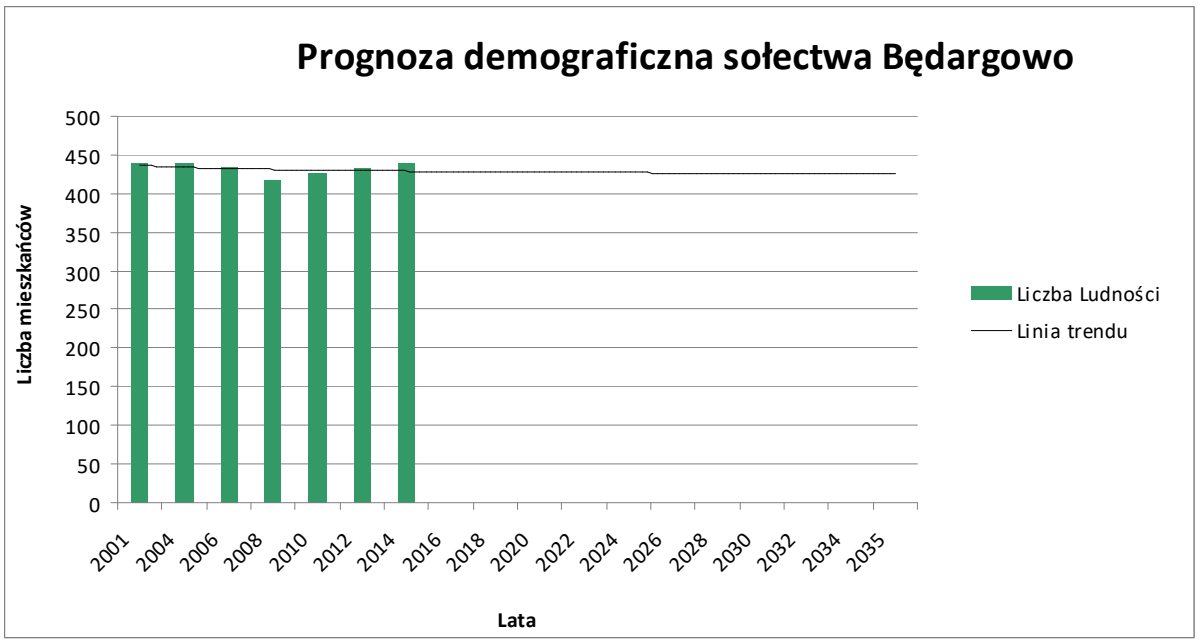

Wykres 6 Prognoza demograficzna sołectwa Bojano.

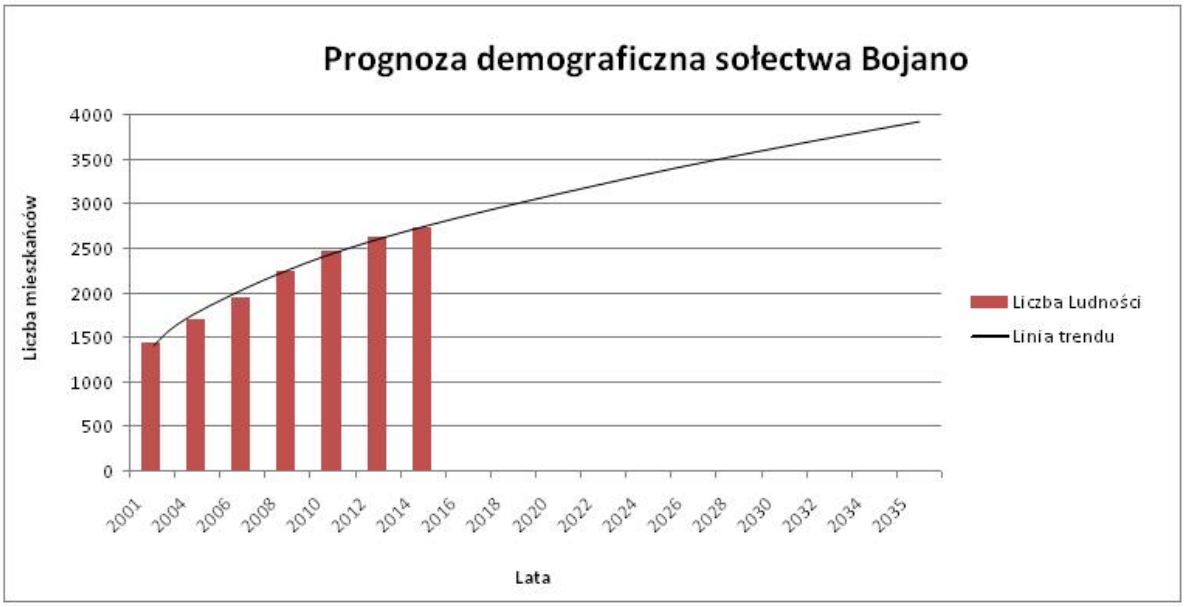

Wykres 7 Prognoza demograficzna sołectwa Częstkowo.

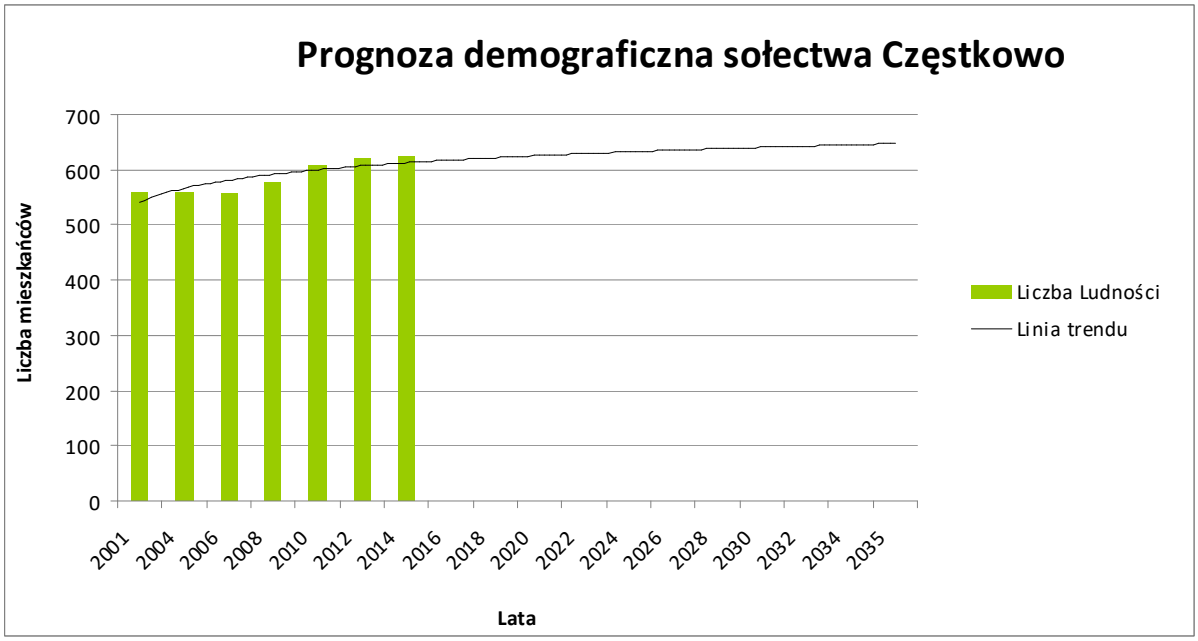

Wykres 8 Prognoza demograficzna sołectwa Dobrzewino.

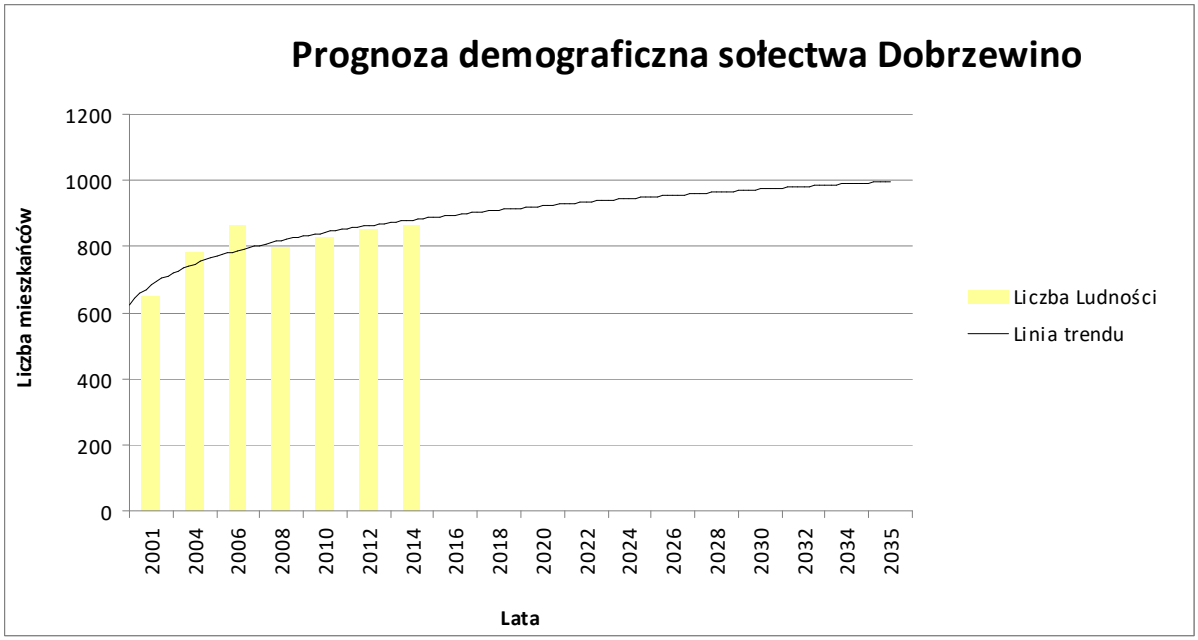

Wykres 9 Prognoza demograficzna sołectwa Donimierz.

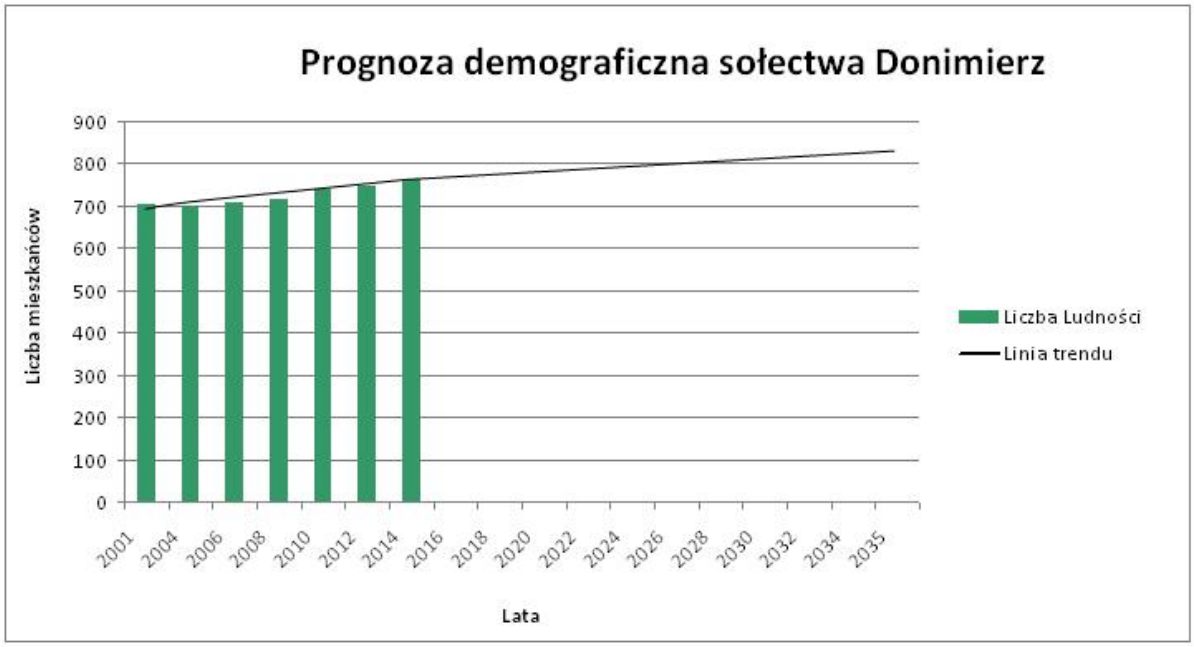

Wykres 10 Prognoza demograficzna sołectwa Głazica.

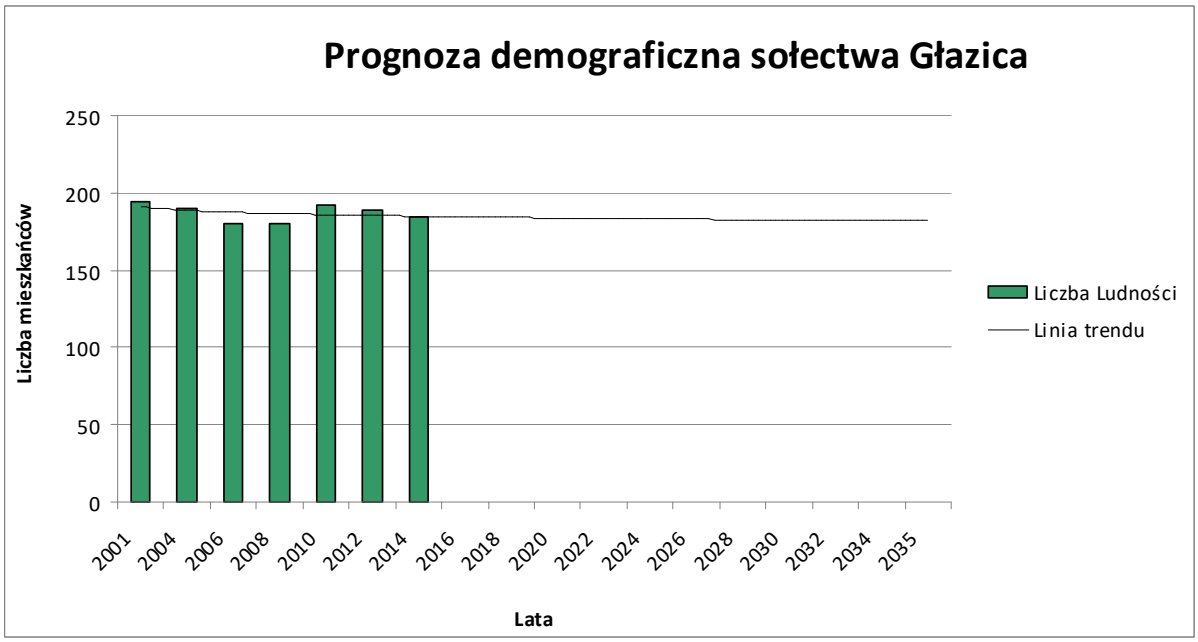

Wykres 11 Prognoza demograficzna sołectwa Grabowiec.

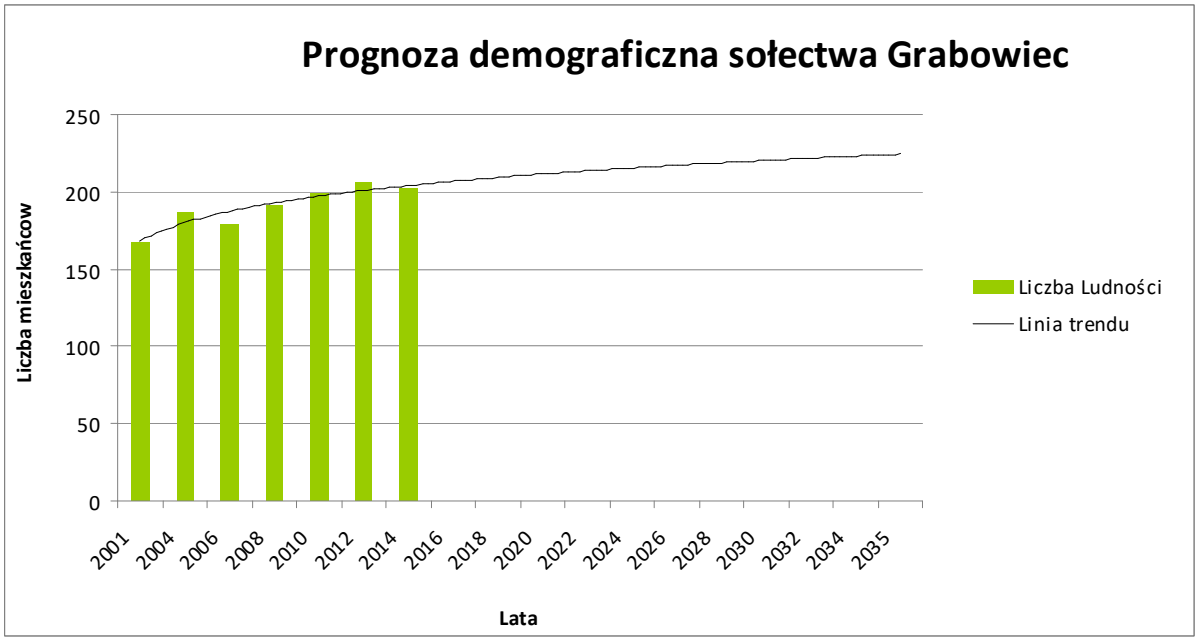

Wykres 12 Prognoza demograficzna sołectwa Jeleńska Huta.

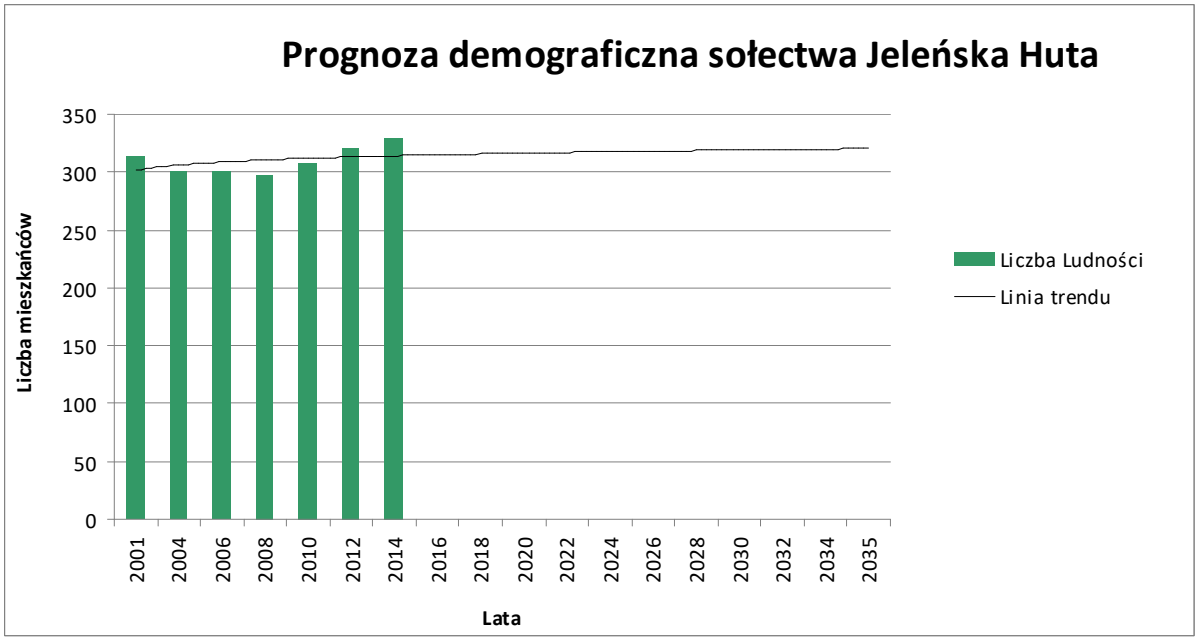

Wykres 13 Prognoza demograficzna sołectwa Kamień.

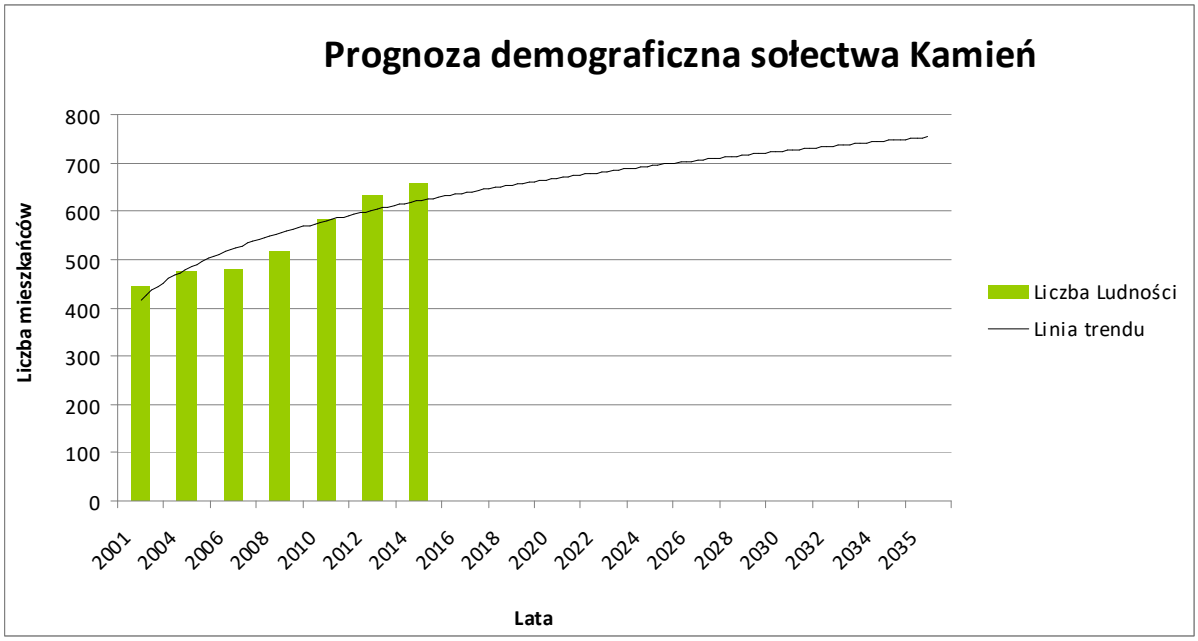

Wykres 14 Prognoza demograficzna sołectwa Kielno.

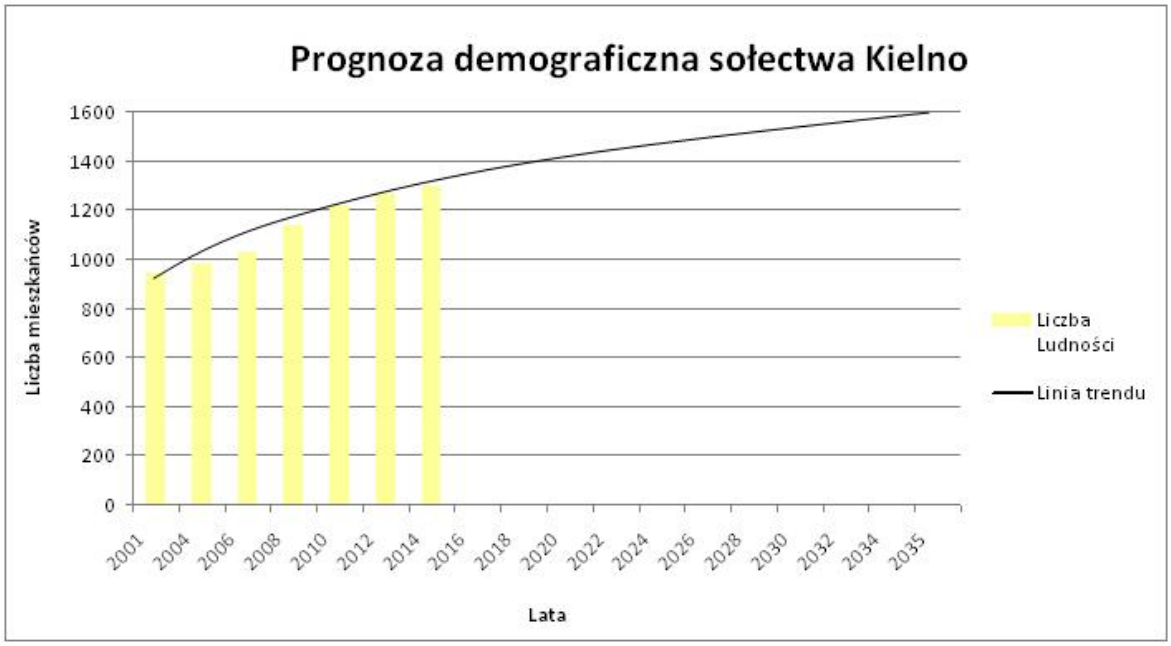

Wykres 15 Prognoza demograficzna sołectwa Kieleńska Huta.

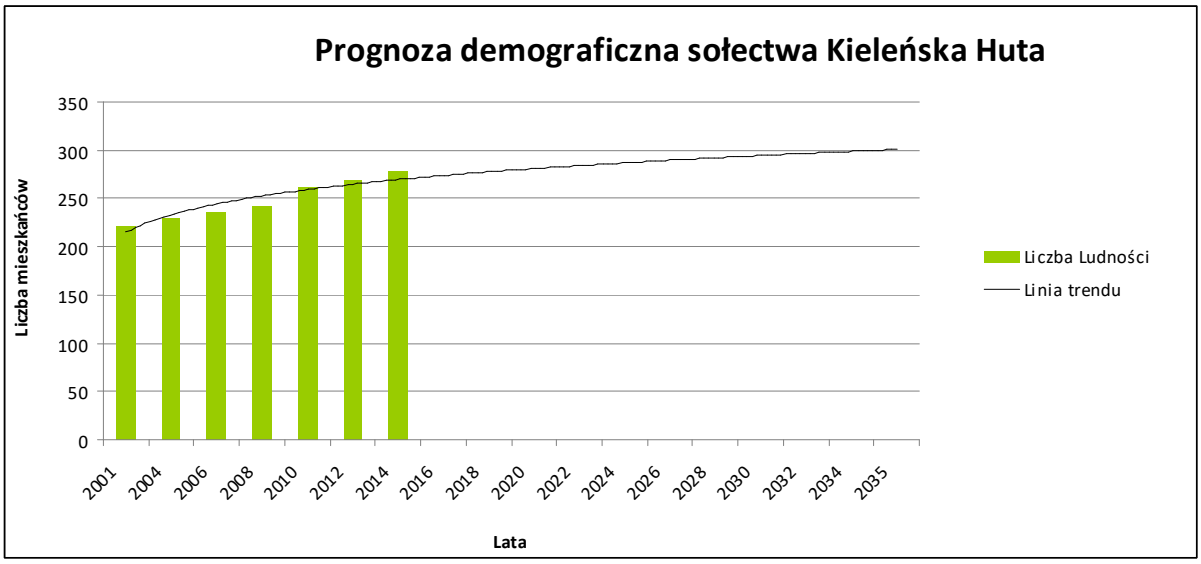

Wykres 16 Prognoza demograficzna sołectwa Koleczkowo.

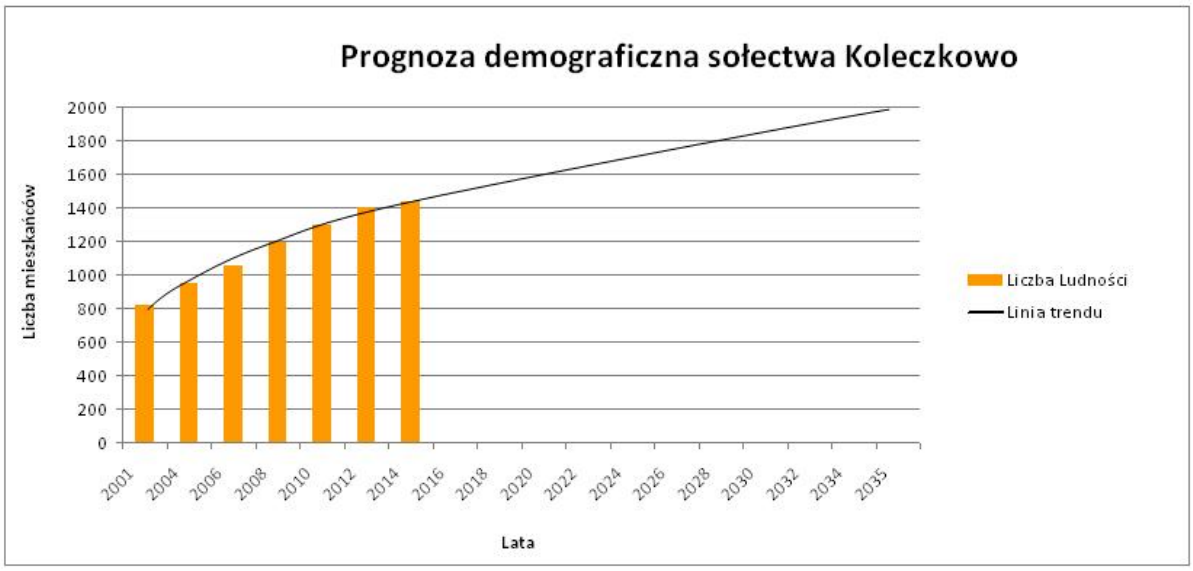

Wykres 17 Prognoza demograficzna sołectwa Kowalewo.

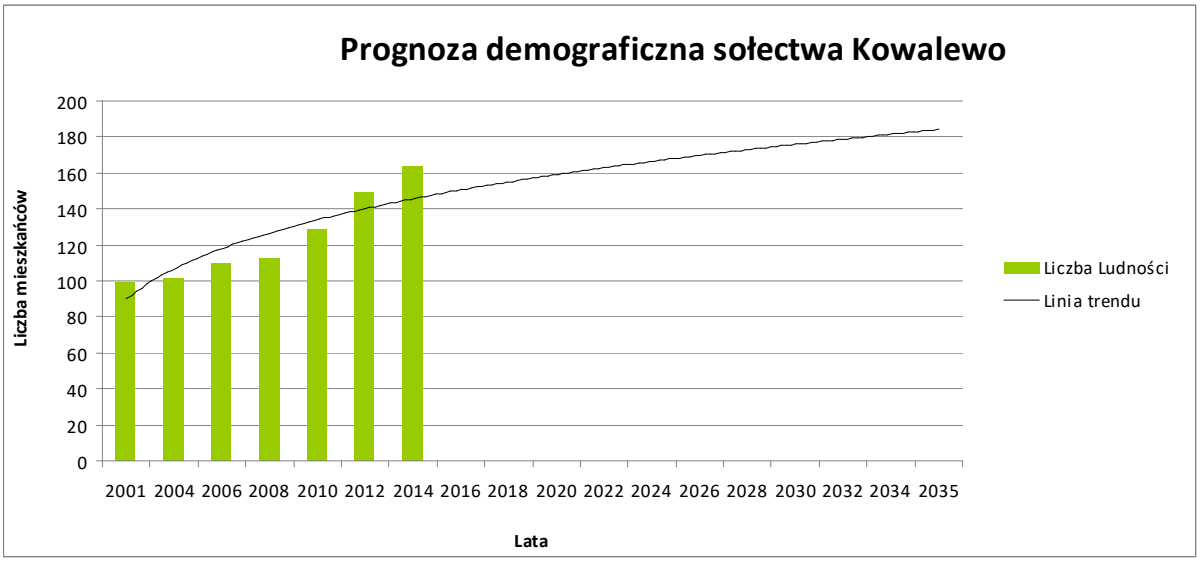

Wykres 18 Prognoza demograficzna sołectwa Leśno.

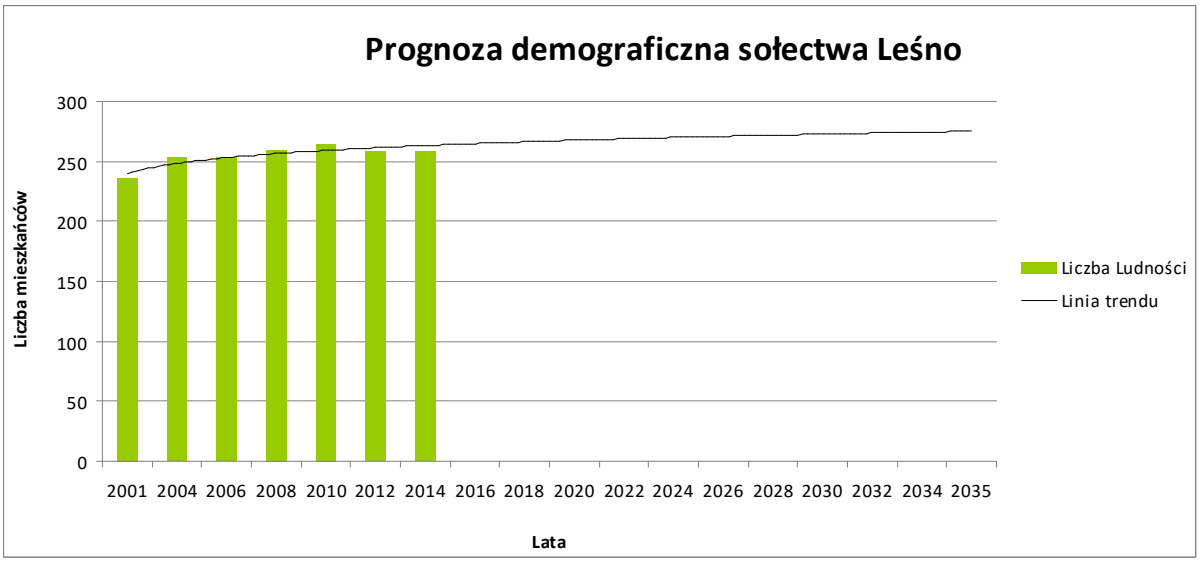

Wykres 19 Prognoza demograficzna sołectwa Łebno.

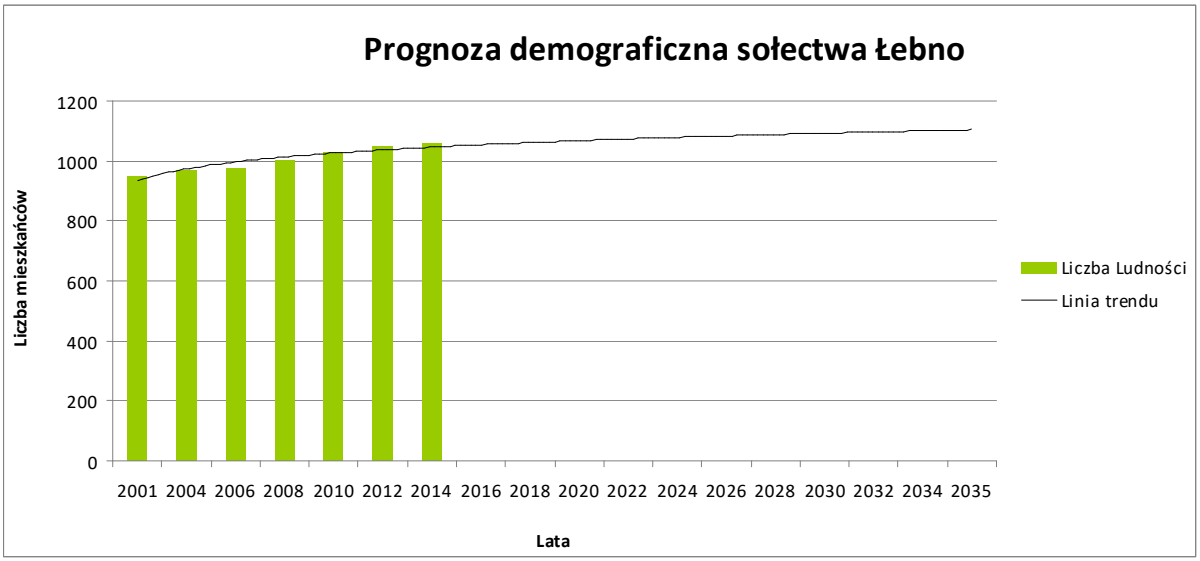

Wykres 20 Prognoza demograficzna sołectwa Łebieńska Huta.

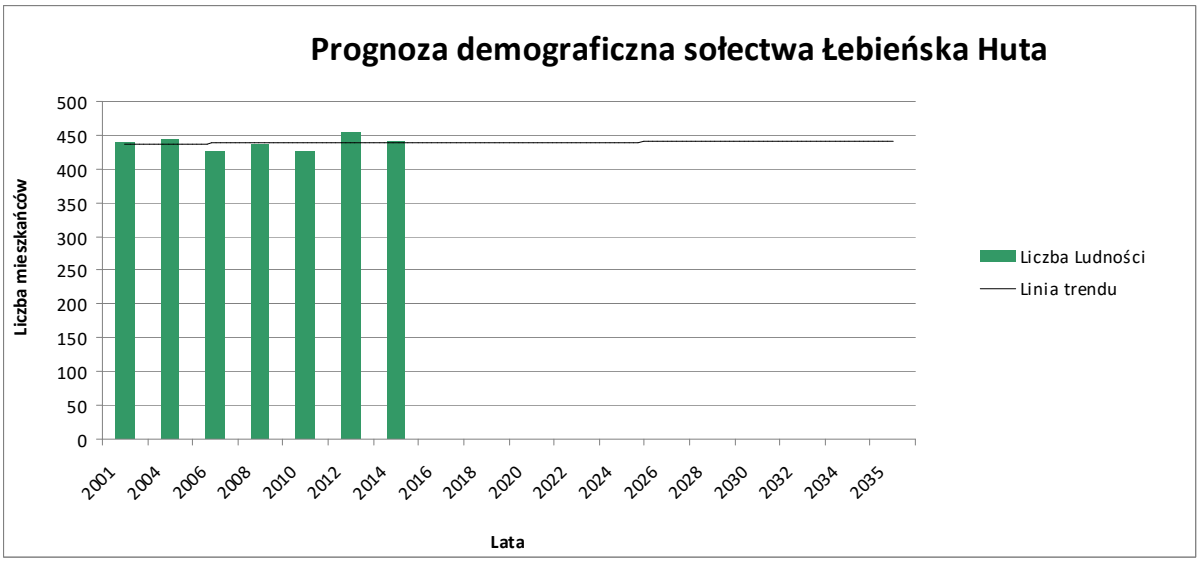

Wykres 21 Prognoza demograficzna sołectwa Przetoczyno.

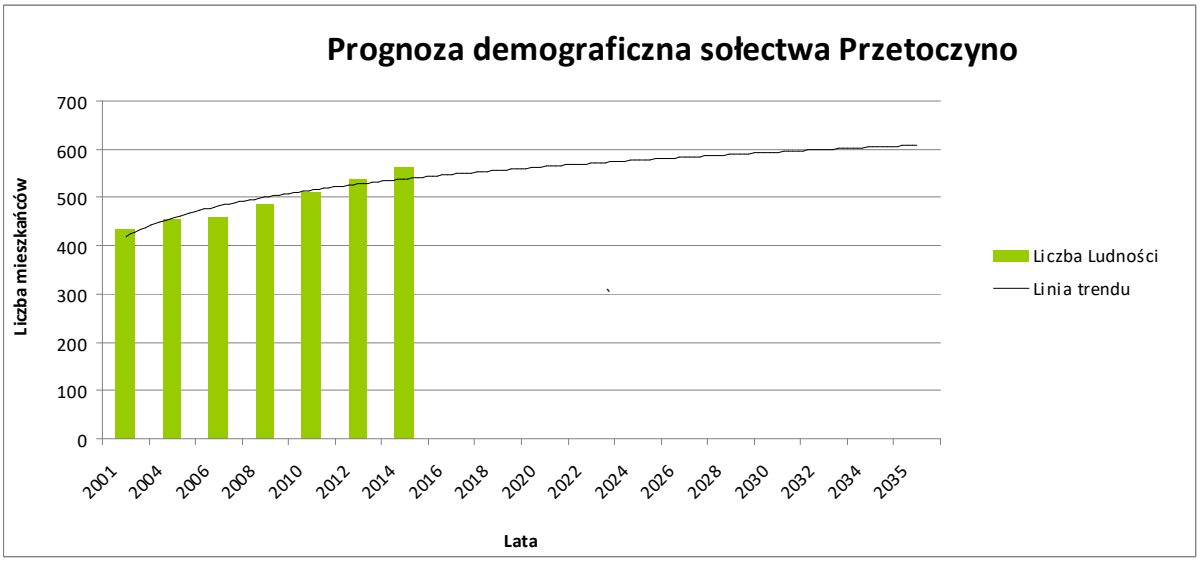

Wykres 22 Prognoza demograficzna sołectwa Rębiska.

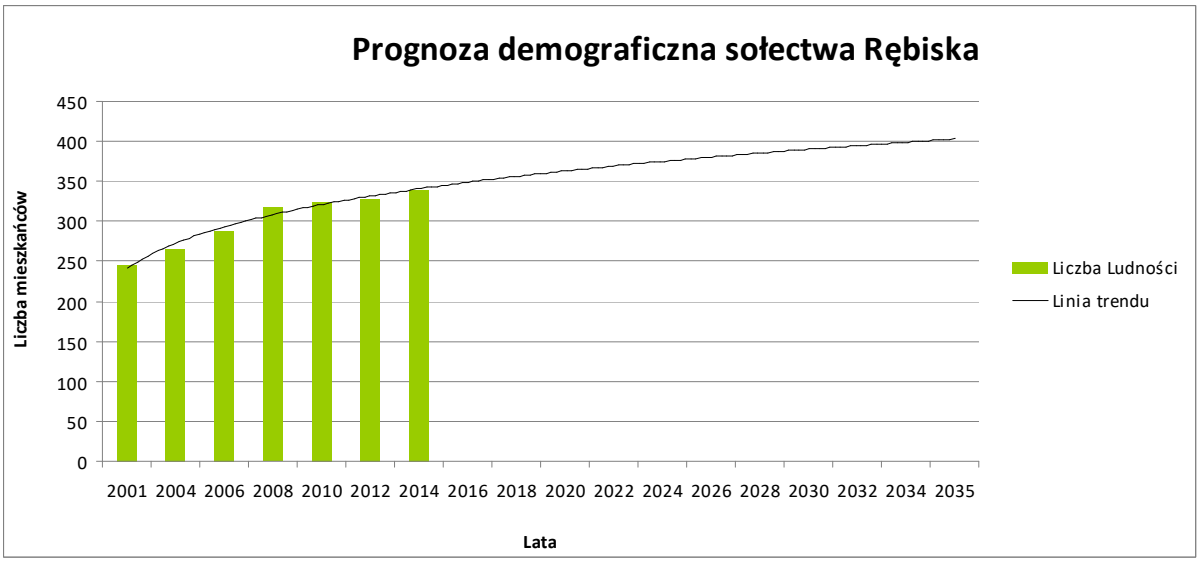

Wykres 23 Prognoza demograficzna sołectwa Szemud.

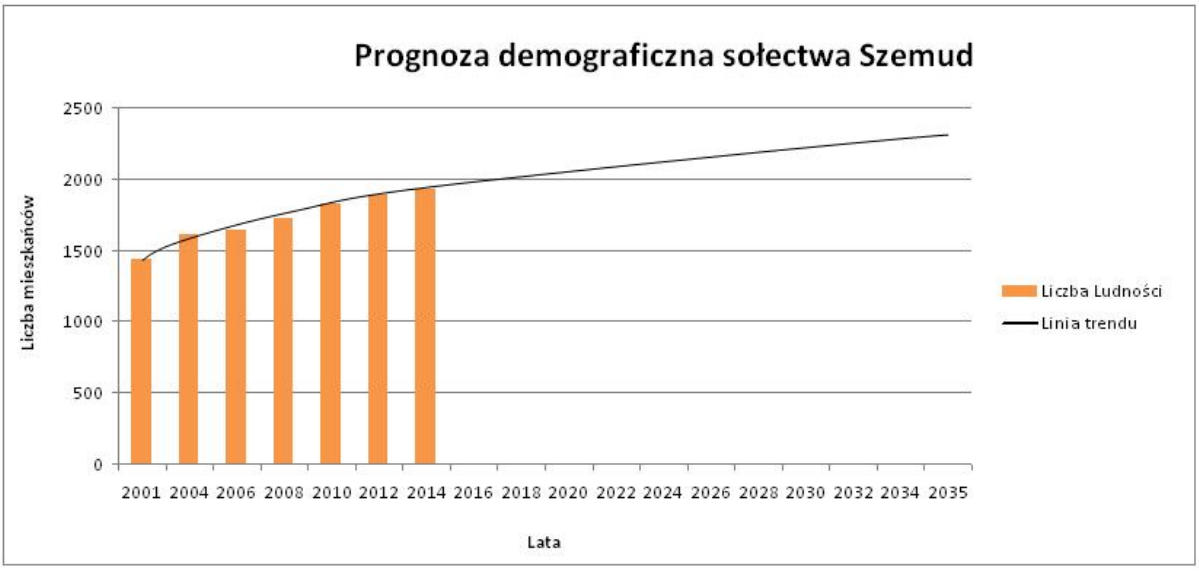

Wykres 24 Prognoza demograficzna sołectwa Szemudzka Huta.

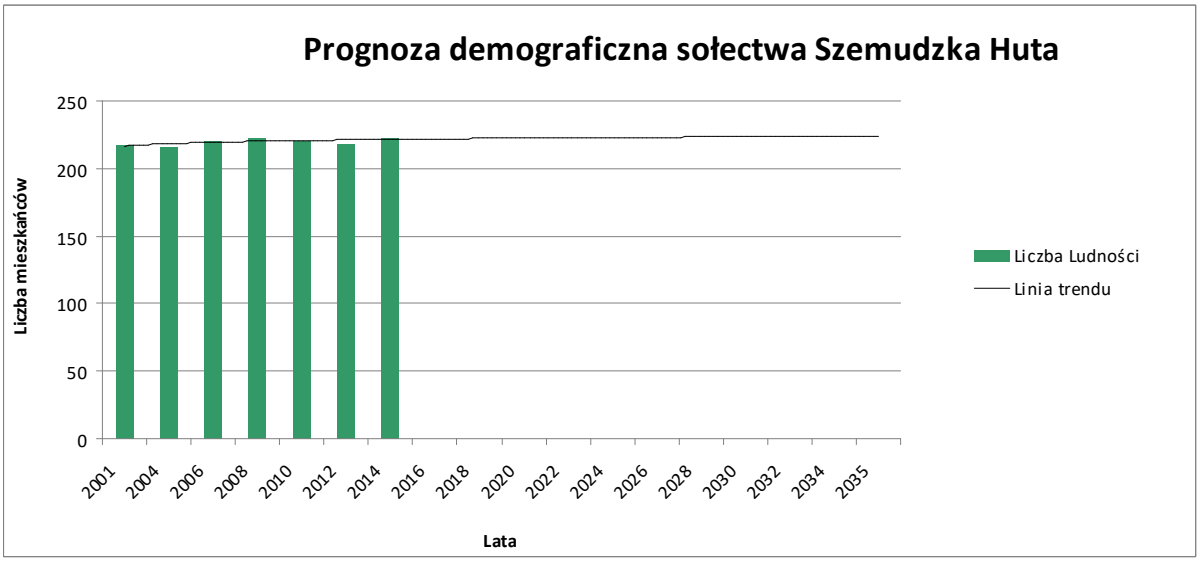

Wykres 25 Prognoza demograficzna sołectwa Warzno.

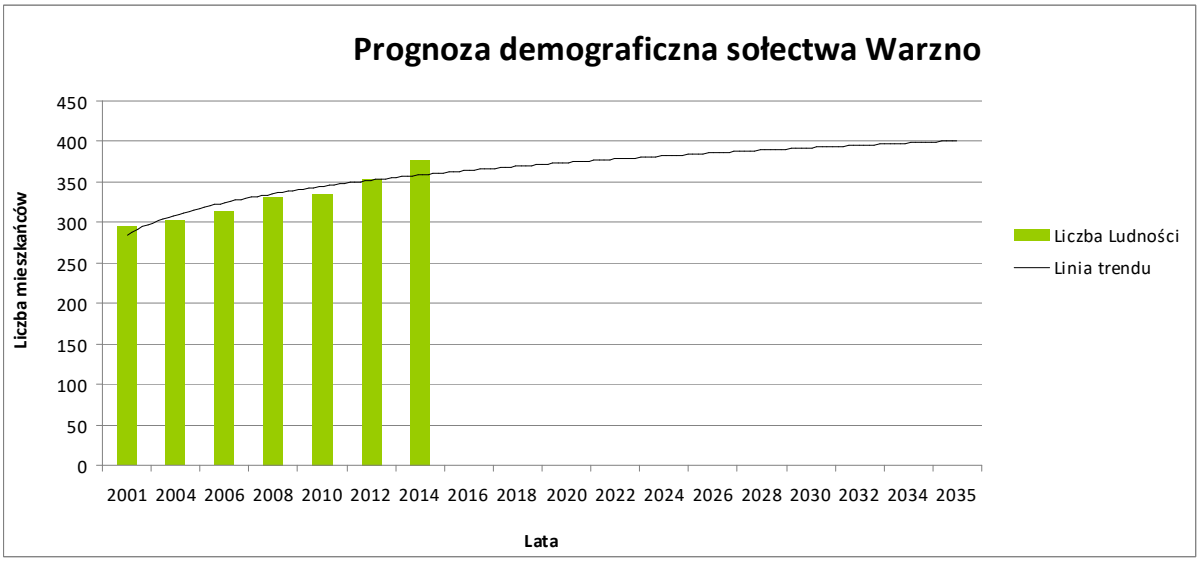

Wykres 26 Prognoza demograficzna sołectwa Zęblewo.

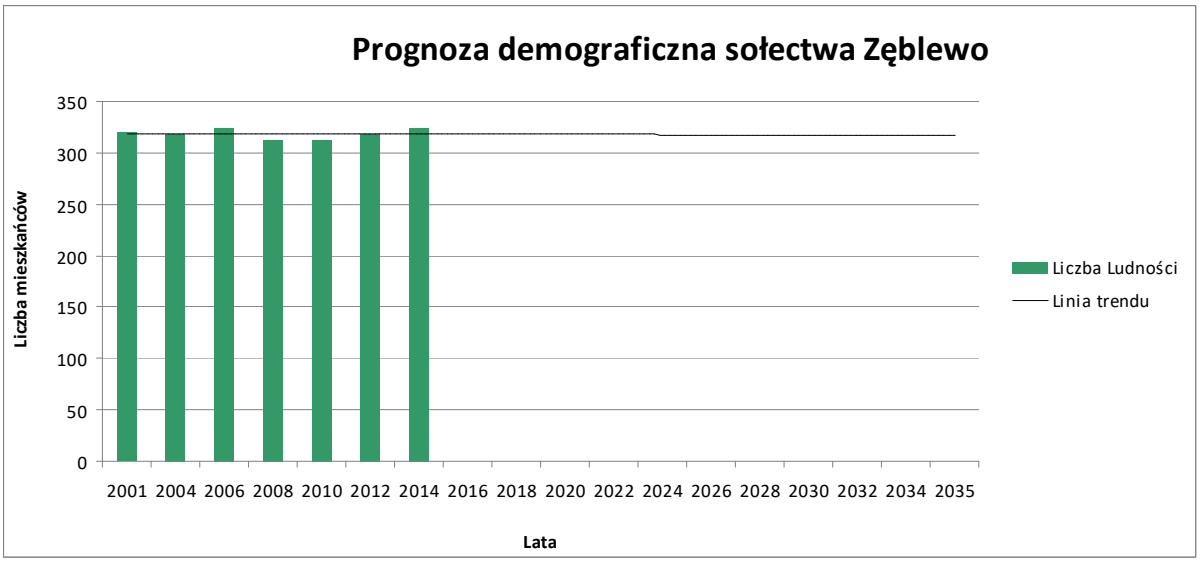

Prognoza demograficzna poszczególnych sołectw w gminie Szemud przestawiona powyżej prezentuje szacowaną liczbę ludności do 2035 roku. Największy wzrost jest przewidywany w sołectwach: Bojano, Kielno, Szemud, Koleczkowo. Krzywa wzrostu rośnie równomiernie w większości sołectw, takich jak: Częstkowo, Dobrzewino, Donimierz, Grabowiec, Jeleńska Huta, Kamień, Kieleńska Huta, Kowalewo, Leśno, Łebno, Przetoczyno, Rębiska, Warzno. Stagnację liczby ludności do 2035 roku, albo małe wahania, można zaobserwować w sołectwie: Będargowo, Głazica, Łebieńska Huta, Szemudzka Huta, Zęblewo. Poniższy schemat ilustruje przestrzenny rozkład zmian liczby mieszkańców. Wyraźny wzrost następuje na wschodzie gminy oraz w Szemudzie przy jednoczesnej stagnacji zachodnich sołectw.

Schemat 16 Prognozowane zmiany liczby ludności w procentach (%) oraz w liczbach bezwzględnych w latach 2014-2035 w Gminie Szemud. Źródło: opracowanie własne

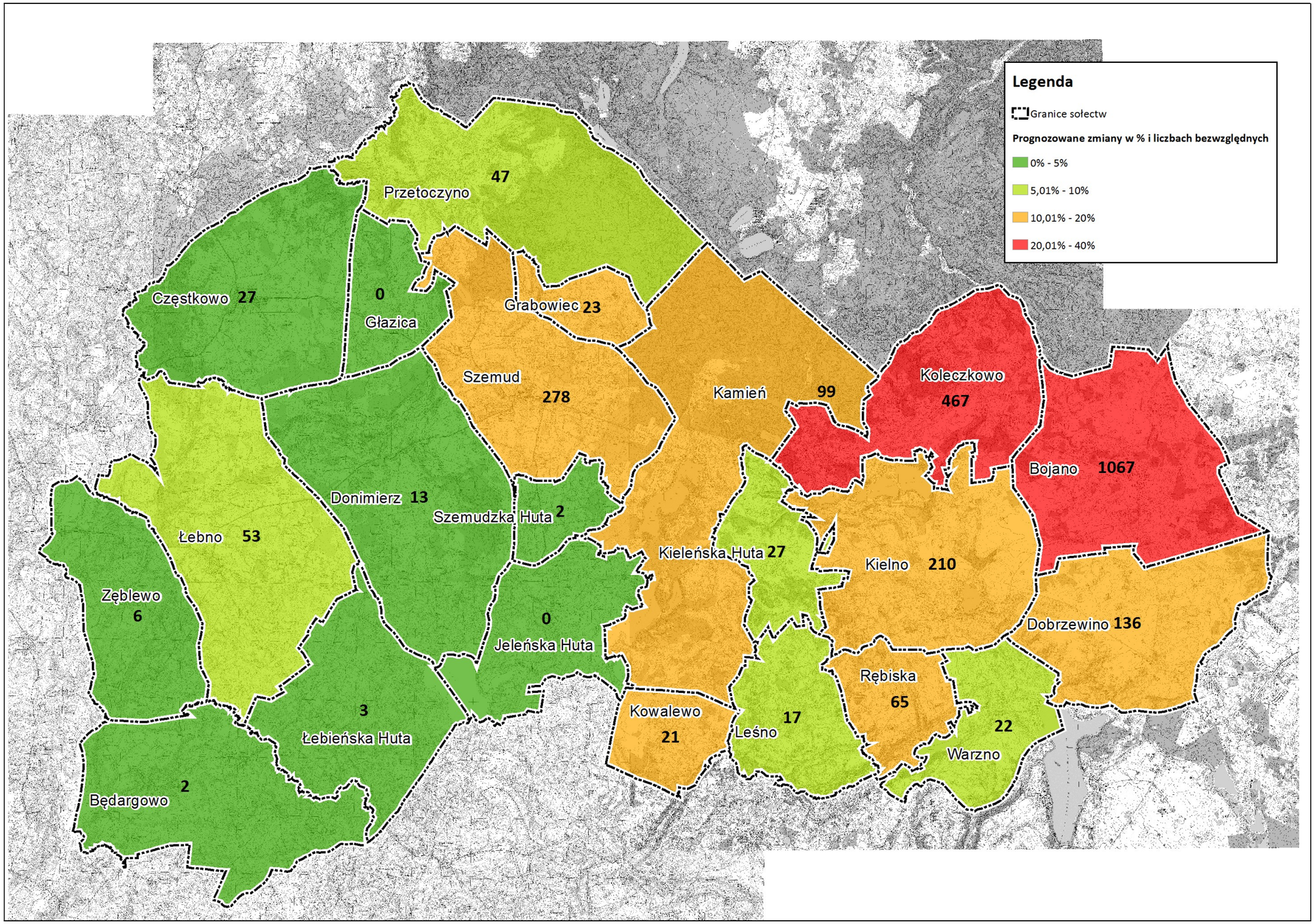

Tabela 7 Zmiany w liczbie ludności według miejsca zamieszkania w latach 2009 – 2012 w porównaniu do innych jednostek samorządu terytorialnego i całego kraju. Źródło: GUS Bank Danych Lokalnych.

L.p	Jednostka terytorialna	Ludność wg miejsca zamieszkania					
		2009	2010	2011	2012	2013	Zmiany w % 2009 - 2013
1.	Polska	38 167 329	38 529 866	38 538 447	38 533 299	38 495 659	**+0,86%**
2.	Województwo Pomorskie	2 230 099	2 275 494	2 283 500	2 290 070	2 295 811	**+2,95%**
3	Powiat Wejherowski	192 349	199 005	201 630	203 862	205 892	**+7,04%**
4.	Gmina Szemud	14 343	15 015	15 386	15 718	16 076	**+12,08%**

W roku 2013 w porównaniu do roku 2009 o 12,08% wzrosła liczba osób zameldowanych w gminie Szemud. Przyczynił się do tego przyrost naturalny, który w roku 2012 wynosił 8,5%, dla porównania w Polsce wynosił 0,00%. Wysoki był również wskaźnik migracji, który dla gminy Szemud w 2012 roku był równy 13,9%.

Tabela 8 Zmiany w liczbie ludności według wieku przedprodukcyjnego w latach 2009 – 2012 w porównaniu do innych jednostek samorządu terytorialnego i całego kraju. Źródło: GUS Bank Danych Lokalnych.

L.p	Jednostka terytorialna	Ludność wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej)					
		2009	2010	2011	2012	2013	Zmiany w % 2009 - 2013
1.	Polska	7 231 271	7 243 239	7 146 551	7 066 768	6 995 362	**-3,26%**
2.	Województwo Pomorskie	452 881	457 007	453 664	451 206	448 976	**-0,86%**
3.	Powiat Wejherowski	45 209	46 003	46 241	46398	46 579	**3,03%**
4.	Gmina Szemud	3 982	4 170	4 212	4 245	4 330	**8,74%**

W województwie Pomorskim i w całym kraju nastąpił spadek w liczbie osób w wieku przedprodukcyjnym, lecz w powiecie Wejherowski i w gminie Szemud od 2009 roku zauważalna jest tendencja wzrostowa liczby osób w wieku przedprodukcyjnym.

Tabela 9 Zmiany w liczbie ludności według wieku produkcyjnego w latach 2009 – 2012 w porównaniu do innych jednostek samorządu terytorialnego i całego kraju. Źródło: GUS Bank Danych Lokalnych.

L.	Jednostka terytorialna	Ludność wieku produkcyjnym					
		2009	2010	2011	2012	2013	Zmiany w % 2009 - 2013
1.	Polska	24 624 443	24 831 001	24 738 527	24 605 558	24 422 146	**-0,82%**
2.	Województwo Pomorskie	1 439 523	1469161	1 467 217	1 462 174	1 454 944	**+1,07%**
3	Powiat Wejherowski	123 977	128870	130 165	130 953	131 280	**+5,89%**
4.	Gmina Szemud	8 931	9 365	9 625	9 838	10 032	**+12,33%**

Na przestrzeni lat 2009 – 2013 odnotowano wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym dla województwa Pomorskiego, powiatu Wejherowskiego i gminy Szemud, jedynym wyjątkiem jest wskaźnik uwzględniający zmiany dla całego kraju, który osiągnął wynik ujemny w wysokości -0,82%.

Tabela 10 Zmiany w liczbie ludności według wieku poprodukcyjnym w latach 2009 – 2012 w porównaniu do innych jednostek samorządu terytorialnego i całego kraju. Źródło: GUS Bank Danych Lokalnych.

L.p.	Jednostka terytorialna	Ludność wieku poprodukcyjnym					
		2009	2010	2011	2012	2013	Zmiany w % 2009 - 2013
1.	Polska	6 311 615	6 455 626	6 653 369	6 860 973	7 078 151	**+12,14%**
2.	Województwo Pomorskie	337 695	349 326	362 619	376 690	391 891	**+16,05%**
3	Powiat Wejherowski	23 163	24 132	25 224	265 11	28 033	**+21,02%**
4.	Gmina Szemud	1 430	1 480	1 549	1 635	1 714	**+19,86%**

Wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym zanotowano dla wszystkich szczebli samorządu terytorialnego, w tym również dla całego kraju. Taka tendencja zwyżkowa pokazuje, że średnia wieku Polaków jest wyższa niż klika lat temu.

Ludność w gminie Szemud w ujęciu procentowym jest młodsza niż w kraju i województwie pomorskim. Udział procentowy w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym ma wyraźną tendencję wzrostową. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w gminie Szemud również z każdym rokiem wzrasta, ale jest ona niższa niż tendencja dla powiatu wejherowskiego i nie znacznie większa od województwa Pomorskiego.

Tabela 11 Gęstość Zaludnienia Źródło: GUS Bank Danych Lokalnych.

L.p.	Jednostka terytorialna	Gęstość zaludnienia na 1 km2					
		2009	2010	2011	2012	2013	Zmiany w % 2009 - 2013
1.	Polska	122	123	123	123	123	**+0,82%**
2.	Województwo Pomorskie	122	124	125	125	125	**+2,46%**
3	Powiat Wejherowski	150	155	157	159	160	**+6,67%**
4.	Gmina Szemud	81	85	87	89	91	**+12,35%**

Gęstość zaludnienia w 2013 roku dla Polski wynosił 123 osoby na 1 km^2 dla województwa pomorskiego jest ona nie wiele większa i wynosi 125 osób na 1 km^2. Powiat Wejherowski jest jednym z najgęściej zaludnionych w województwie Pomorskim, jedynie powiat Tczewski ma większą gęstość zaludnienia która oscyluje na poziomie 166 osób na 1 km^2, lecz jest to spowodowane małą powierzchnią powiatu, która wynosi 697 km^2. W gminie Szemud sukcesywnie wzrasta wskaźnik gęstości zaludnienia, spowodowane jest to migracją ludności z terenów Trójmiejskich, oraz wysokim wskaźnikiem przyrostu naturalnego.

3. Infrastruktura społeczna

Administracja

Instytucją pełniącą funkcję administracyjną jest Urząd Gminy zlokalizowany w miejscowości Szemud, przy ulicy ul. Kartuskiej 13 obsługujący swoim zasięgiem cały obszar gminy.

W skład gminy wchodzą 22 sołectwa: Będargowo, Bojano, Częstkowo, Dobrzewino, Donimierz, Głazica, Grabowiec, Jeleńska Huta, Kamień, Kieleńska Huta, Kielno, Koleczkowo, Kowalewo, Leśno, Łebieńska Huta, Łebno, Przetoczyno, Rębiska, Szemud, Szemudzka Huta, Warzno, Zęblewo.

Oświata

- *Przedszkola:*

Na terenie Gminy działa 7 przedszkoli (trzy przedszkola niepubliczne, dwa przedszkola społeczne i dwa przedszkola publiczne) 1 punkt przedszkolny, oraz 9 oddziałów przedszkolnych (zerówek) w szkołach podstawowych. Większość placówek przedszkolnych pozostaje w prywatnym zarządzie.

Tabela 12 Przedszkola w gminie Szemud w roku szkolnym 2014/2015, Źródło: Urząd Gminy Szemud

Nazwa Przedszkola	Liczba dzieci w przedszkolu	Liczba oddziałów
Przedszkole publiczne w Szemudzie	114	5
Przedszkole publiczne w Koleczkowie	88	4
Przedszkole niepubliczne im. Jana Pawła II w Bojanie	61	4
Przedszkole niepubliczne „Wesoła Kraina" w Kielnie	57	4
Przedszkole niepubliczne „Promyczek" w Bojanie	52	3
Przedszkole niepubliczne „Promyczek" – Filia w Szemudzie	34	2
Ekologiczny Punkt Przedszkolny „W malinowym chruśniaku" w Koleczkowie	8	2
Społeczne Przedszkole „MALUSZEK" w Łebnie	25	1
Przedszkole społeczne Dobrzewino- Karczemki w Karczemkach	71	3

Według danych GUS z opieki przedszkolnej w roku szkolnym 2013/2014 korzysta w gminie Szemud 747 dzieci, co stanowi 64,5% ogółu dzieci w wieku 3-6 lat. Jak obrazuje poniższy wykres na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat liczba dzieci korzystających z edukacji przedszkolnej zwiększyła się niemal dwukrotnie.

Wykres 27 Odsetek dzieci objętych edukacją przedszkolną, Źródło: GUS Bank Danych Lokalnych

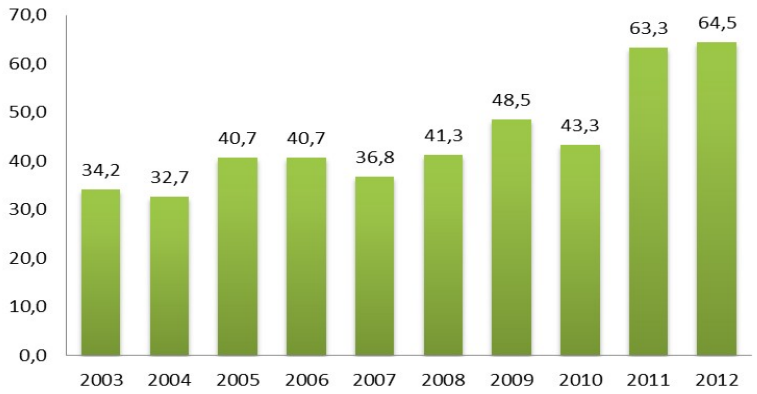

- *Szkoły podstawowe:*

Na terenie gminy jest 9 szkół podstawowych oraz 1 szkoła filialna.

Tabela 13 Szkolnictwo podstawowe w gminie Szemud w roku szkolnym 2013/2014 Źródło: Urząd Gminy Szemud

Nazwa Szkoły	Liczba uczniów w klasach							Razem	Liczba oddziałów
	„0"	I	II	III	IV	V	VI		
SP Bojano	52	45	36	40	50	40	32	295	14

SP Częstkowo	32	15	11	11	8	12	9	98	8
SP Karczemki	25	25	22	25	25	20	22	164	7
SP Jeleńska Huta	22	7	9	7	10	11	14	80	7
SP Kielno	74	42	38	45	34	46	28	307	17
SP Koleczkowo	27	18	18	20	17	10	17	127	7
SP Łebno	30	16	9	17	17	19	16	124	8
SP Łebieńska Huta	25	13	12	8	9	12	13	92	7
SP Szemud	101	47	67	54	64	40	56	429	8
Filia Donimierz	0	11	0	13	0	0	0	24	2
Razem	**388**	**239**	**222**	**240**	**234**	**210**	**207**	**1740**	

- *Gimnazja*

Na terenie gminy zlokalizowane są cztery gimnazja, w następujących miejscowościach: Bojano, Kielno, Szemud oraz społeczne gimnazjum w Karczemkach. Według danych pozyskanych z Urzędu Gminy w roku szkolnym 2013.2014 w Gimnazjach na terenie gminy Szemud pobierało naukę 594 uczniów, co stanowi około 84% wszystkich osób w wieku gimnazjalnym.

Tabela 14 Szkolnictwo gimnazjalne w Szemudzie w roku szkolnym 2013/2014, Źródło: Urząd Gminy Szemud

Gimnazjum	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Razem:	Liczba Oddziałów
w Bojanie	42	44	30	**116**	**6**
w Karczemkach	21	18	19	**58**	**3**
w Kielnie	35	21	47	**113**	**7**
w Szemudzie	104	106	97	**307**	**15**
Razem:	202	199	193	**594**	

System oświaty przechodząc systematyczne zmiany jakościowe, przejawiające się w poprawie poziomu nauczania, wyposażeniu szkół oraz wzrostu dostępu do Internetu odpowiada potrzebom mieszkańców. Dodatkowo ze względu na zlokalizowanie gminy na obszarze aglomeracji trójmiejskiej dużą część zapotrzebowania na usługi oświaty spełniają ośrodki zlokalizowane poza obszarem gminy, a w jej bezpośrednim sąsiedztwie (głównie w Gdyni).

Mocną stroną szkolnictwa w gminie jest duży nacisk kładziony na naukę języków, w tym języka regionalnego – kaszubskiego, z którego od 2005 r. można w Polsce zdawać maturę.

Kultura

Na terenie gminy funkcjonuje Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Szemudzie. Dodatkowo na tym terenie działają:

- Wiejski Ośrodek Kultury w Kielnie,
- Wiejski Ośrodek Kultury w Łebnie,
- Wiejski Ośrodek Kultury w Szemudzie.

Ponad to od 1996 roku w gminie funkcjonuje Gminna Izba Regionalna im. Remusa w Łebnie. Można w niej obejrzeć wystawy związane z życiem, pracą i tradycją mieszkańców Kaszub.

Na ternie gminy działają również zespoły pieśni i tańca „Koleczkowianie". Dodatkowo lokalna kultura rozwija się również poprzez chóry: „Jagiellonki" oraz Chór Dekanalny im. Błogosławionego Jana Pawła II w Kielnie.

Biblioteki

W Gminie Szemud działa Biblioteka Publiczna im. ks. Leona Heyke. Z zachowanych dokumentów bibliotecznych wynika iż mieszkańcy Szemuda mogli korzystać z wypożyczalni książek już od 1951r, a w kolejnych latach powstały również punkty biblioteczne w takich miejscowościach jak Donimierz, Przetoczyno, Bęgardowo, Kielno.

Obecnie sieć bibliotek tworzą Biblioteka Publiczna gminy Szemud oraz 4 filie biblioteczne w następujących miejscowościach:

- Bojano (działa od 2002r.)
- Częstkowo (działa od 1986r.)
- Kielno (działa od 1959r.)
- Łebno (działa od 1959r.)

W roku 2012 w Bibliotece Publicznej zarejestrowanych było 2149 czytelników. A statystyka wypożyczeni wyniosła 17,5 woluminu na 1 czytelnika.

Dodatkowo w ramach wzmacniania tożsamości lokalnej i regionalnej gmina Szemud wydaje miesięcznik Lesok.

Straż Pożarna

Na terenie gminy nie funkcjonuje oddział Państwowej Starzy Pożarnej, najbliższa Jednostka ratunkowo-gaśnicza zlokalizowana jest w Wejherowie. Natomiast w Szemudzie działają drużyny Ochotniczej Straży Pożarnej. Na terenie gminy znajduje się 6 remiz strażackich, są to:

- OSP BOJANO,
- OSP CZĘSTKOWO,
- OSP KIELNO,
- OSP ŁEBNO,
- OSP SZEMUD,
- OSP PRZETOCZYNO.

W tym dwie (Szemud i Kielno) funkcjonują w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Zdrowie i opieka społeczna

Opiekę zdrowotną na terenie gminy zapewniają cztery niepubliczne zakłady, tj.:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Nasze Zdrowie" w Szemudzie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Nasze Zdrowie" Filia w Kielnie,
- NZOZ Punkt Lekarsko-Pielęgniarski i Gabinet Stomatologiczny w Bojanie,
- Przychodnia ARS MEDICA w Bojanie.

W placówkach tych można skorzystać z podstawowej opieki medycznej jak również skonsultować się ze specjalistami (stomatolog, laryngolog, ginekolog, kardiolog, urolog, internista, pediatra).

Dodatkowo Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szemudzie realizuje zadania z zakresu:

- Pomoc społecznej,
- Pomocy w przypadkach przemocy w rodzinie,
- Wsparcia rodziny,
- Udzielania świadczeń rodzinnych,
- Udzielania świadczeń alimentacyjnych.

Sport

W gminie Szemud w sołectwie Bojano, w 2014 roku została oddana do użytku hala sportowo-widowiskowa. Dodatkowo na terenie sołectwa Łebno i Karczemki funkcjonują hale sportowe, które po godzinach zajęć dydaktycznych są udostępniane dorosłym mieszkańcom gminy. W Szemudzie funkcjonuje nowoczesna hala widowiskowo-sportowa jak również zlokalizowany jest kompleks boisk „Orlik". W gminie funkcjonują również następujące kluby, z których każdy ma odpowiednie zaplecze sportowe:

- LZS Bojano - Ludowy Zespół Sportowy Bojano,
- UKS Bojano - Uczniowski Klub Sportowy Bojano,
- LZS Donimierz – Ludowy Zespół Sportowy Donimierz,
- KS Eko-prod Szemud – Klub Sportowy EKO-PROD Szemud,
- WKS Barka Łebno – Wiejski Klub Sportowy BARKA Łebno,
- KKS Koleczkowo - Kaszubski Klub Sportowy "Koleczkowo",
- UKS Szemud – Uczniowski Klub Sportowy w Szemudzie (działalność na Hali sportowej w Szemudzie),
- UKS DRAGON Bojano – Uczniowski Klub Sportowy DRAGON Bojano.

4. Działalność gospodarcza

Działalnością gospodarczą wg art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. – o swobodzie działalności gospodarczej nazywamy *zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły*.

Tabela 15 Wykaz zarejestrowanych działalności gospodarczych w sołectwach, Źródło: CEDiG

Lp.	Sołectwa	Wykaz miejscowości	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych	Liczba mieszkańców (20.08.2013 r.)
1.	**Będargowo**	Będargowo	12	438
2.	**Bojano**	Bojano	282	2733
3.	**Częstkowo**	Częstkowo	26	623
4.	**Dobrzewino**	Dobrzewino	87	864
		Karczemki	21	289
5.	**Donimierz**	Donimierz	30	762
6.	**Głazica**	Głazica	16	185
7.	**Grabowiec**	Grabowiec	10	202
8.	**Jeleńska Huta**	Jeleńska Huta	18	329
9.	**Kamień**	Kamień	44	656
10.	**Kieleńska Huta**	Kieleńska Huta	7	278
11.	**Kielno**	Kielno	112	1299
12.	**Koleczkowo**	Koleczkowo	136	1433

13.	**Kowalewo**	Kowalewo	14	164
14.	**Leśno**	Leśno	11	258
15.	**Łebieńska Huta**	Łebieńska Huta	9	442
16.	**Łebno**	Łebno	33	1057
17.	**Przetoczyno**	Przetoczyno	28	563
18.	**Rębiska**	Rębiska	25	340
19.	**Szemud**	Szemud	210	1922
20.	**Szemudzka Huta**	Szemudzka Huta	4	223
21.	**Warzno**	Warzno	21	378
22.	**Zęblewo**	Zęblewo	10	324
	SUMA		1166	15762

W całej gminie Szemud (wg stanu na 09.06.2014 r.) zarejestrowanych jest 1145 przedsiębiorców, z czego 210 w samej wsi Szemud, co stanowi ponad 18% wszystkich podmiotów.

Można także zauważyć, iż sołectwa znajdujące się w pobliżu większych miast wyróżniają się wyższą liczbą zarejestrowanych działalności niż te bardziej oddalone, podobnie jest w przypadku liczby mieszkańców.

Wykres 28 Procentowy rozkład liczby działalności gospodarczych, Źródło: CEIDG

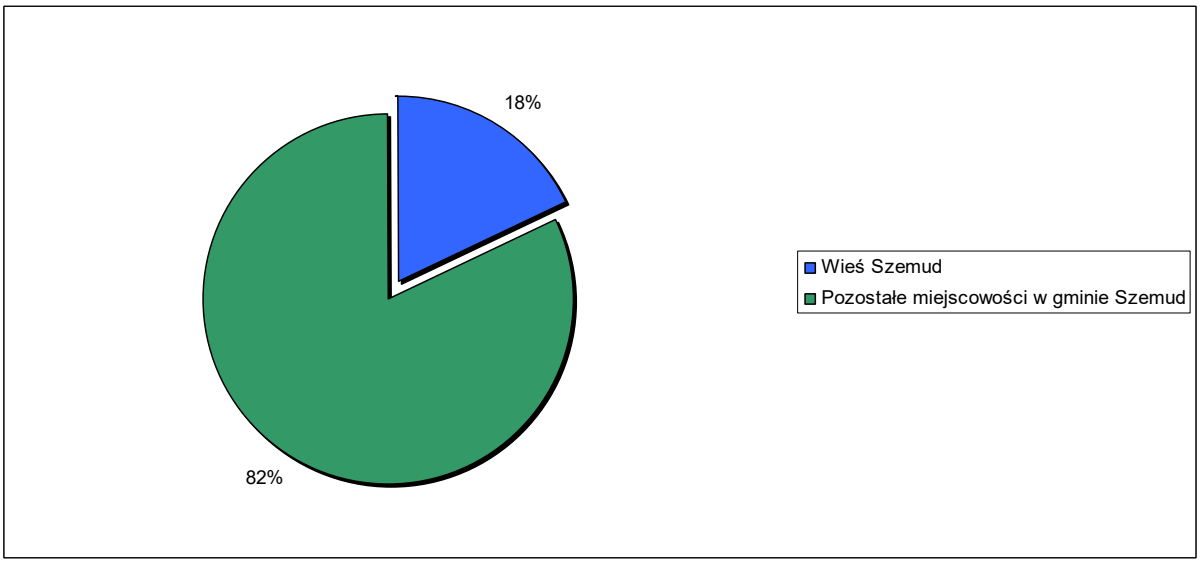

Wykres 29 Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych w gminie Szemud, Źródło CEIDG

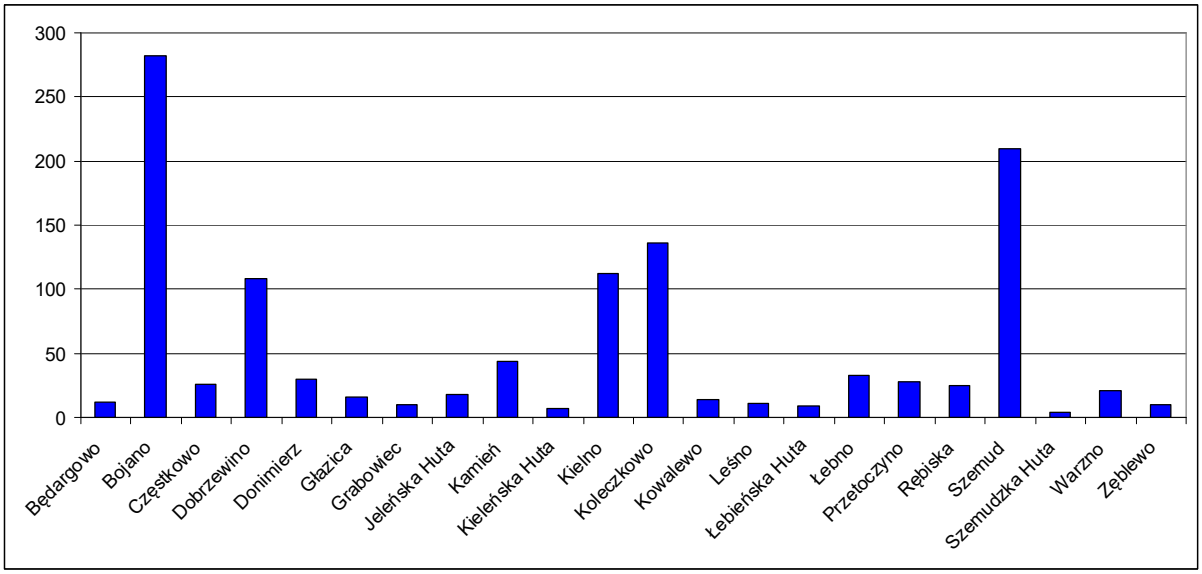

V. UWARUNKOWANIA WYNIKJĄCE Z DIAGNOZY STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

1. Charakterystyka i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym J. Kondrackiego gmina Szemud zlokalizowana jest w obrębie następujących jednostek:

- Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)
  - Podprowincja: Pojezierze Południowobałtyckie (314)
    - Makroregion: Pojezierze Południowopomorskie(314.5)
      - Mezoregion: Pojezierze Kaszubskie (314.51)

Rzeźba terenu

Gmina Szemud ze względu na położenie na Pojezierzu Kaszubskim stanowi obszar atrakcyjny pod względem krajobrazowym dzięki zróżnicowanej rzeźbie terenu i bogactwu form geomorfologicznych. Wyraża się to wyjątkowo zróżnicowanymi stosunkami hipsometrycznymi w następstwie ogromnej koncentracji ostro zarysowanych form rzeźby glacjalnej, związanej z najmłodszym zlodowaceniem. Największe wysokości rzędu 200-225 m n.p.m. występują w centralnej i południowej części gminy, na wschodzie i północy obniżając się do 160 m n.p.m., na zachodzie natomiast do 148 m n.p.m.

Wyróżnić można tu mozaikę form powstałych w wyniku akumulacyjnej działalności lądolodu (tj.: wysoczyzna morenowa, moreny czołowe), akumulacyjnej i erozyjnej działalności wód lodowcowych (tj.: płaty równiny sandrowej, ozy, rynny subglacjalne obecnie wykorzystywane i częściowo przekształcone przez rzeki czy doliny wód roztopowych) oraz formy związane z akumulacyjną i erozyjną działalności wód rzecznych (tj.: częściowo zatorfione dna dolin rzecznych). Wysoczyzna morenowa w większości ma charakter falisty, co jest wynikiem nierównomiernej akumulacji materiału lodowcowego..

W okolicach Szemuda i Kielna na obszarze sandrów występuje duże nagromadzenie wytopisk (jest to rozległa strefa deglacjacji arealnej). W większości są to formy drobne, o wymiarach od kilkudziesięciu do 750 m długości oraz od kilkudziesięciu do 500 m szerokości. Dna ich są zwykle płaskie, zatorfione lub podmokłe. Miąższość torfu jest niewielka i na ogół nie przekracza kilku metrów.

Rysunek 2 Rzędne wysokościowe na terenie gminy Szemud (źródło: TIN)

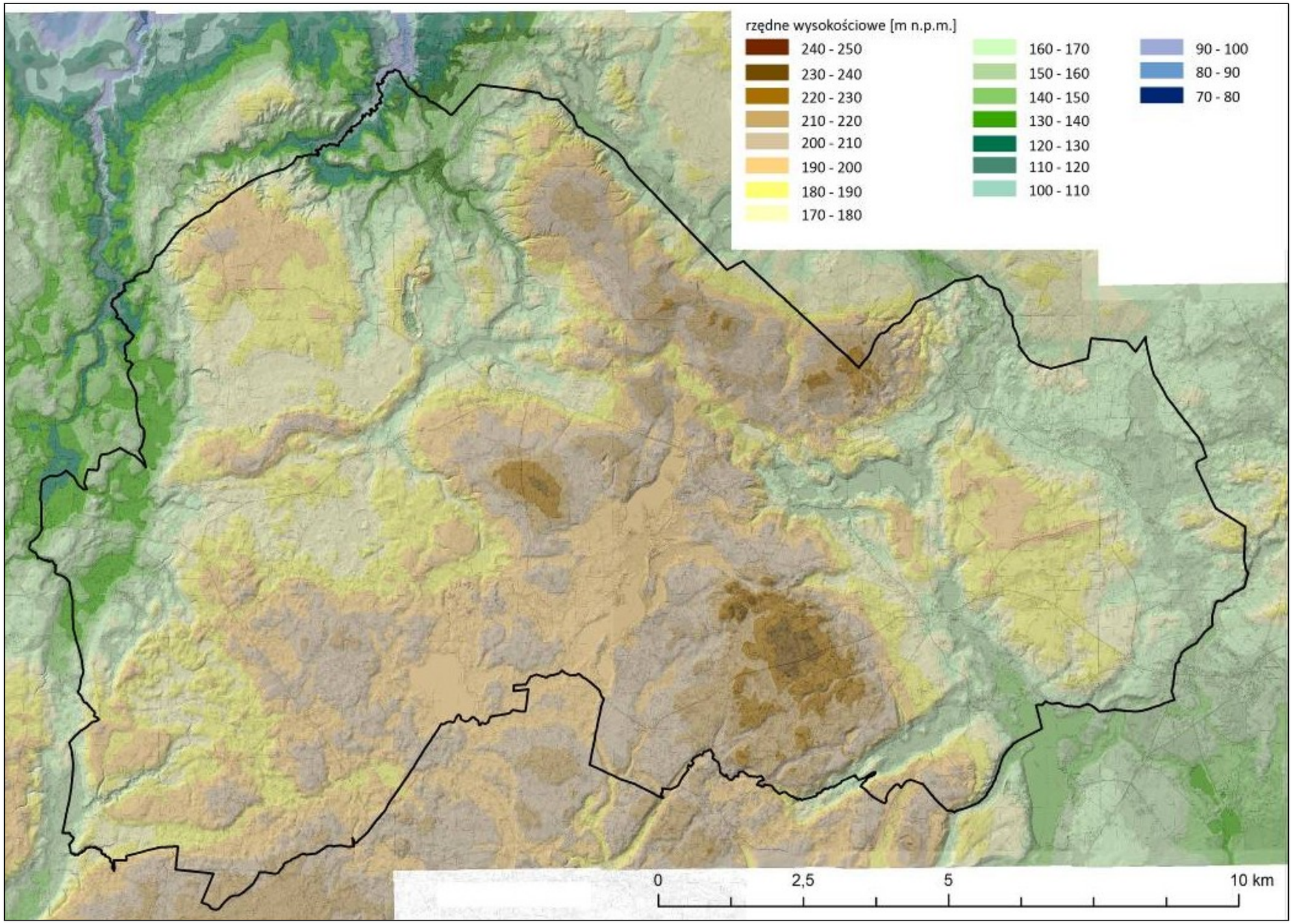

Budowa geologiczna

Budowa geologiczna istotnie wpływa na pozostałe elementy przyrodnicze obszaru oraz możliwość gospodarczego wykorzystania przez człowieka. Wpływa między innymi na zasoby surowców mineralnych, typy i właściwości fizykochemiczne gleb, warunki geotechniczne posadowienia budynków, czy warunki gruntowo-wodne.

Cała powierzchnia podczwartorzędowa omawianego obszaru zbudowana jest z osadów trzeciorzędu o miąższości od kilkunastu do ponad 100 m. Są to oligoceńskie i mioceńskie pakiety złożone z piasków drobnoziarnistych, mułków, mułków węglistych i iłów. Osady znajdujące się w bezpośredniej powierzchni podczwartorzędowej należą głównie do miocenu. Powierzchnia stropowa trzeciorzędu wykazuje znaczne deniwelacje, które związane są z występowaniem głęboko wciętych w tę powierzchnię struktur rynnowych. W gminie Szemud decydującą rolę w budowie geologicznej odgrywają utwory plejstoceńskie pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego z okresu zlodowacenia bałtyckiego oraz utwory holoceńskie. Średnia miąższość osadów znacznie przekracza 100 m. W profilu osadów, charakteryzujących się znaczną zmiennością, występuje z reguły kilka pokładów glin, rozdzielonych utworami piaszczysto – żwirowymi. Plejstocen reprezentowany jest przez piaski i żwiry lodowcowe z głazikami oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe. Drugim elementem morfologicznym są sandry zbudowane głównie z piasków i piasków ze żwirem. Miąższość tych osadów jest znaczna z uwagi na nakładanie się kolejnych faz akumulacji. W licznych zagłębieniach występują osady holoceńskie reprezentowane w większości przez torfy, namuły i gytie wapienne. Taka budowa geologiczna sprzyja infiltracji i retencji wód.

Złoża kopalin

Gmina Szemud jest pokryta utworami powstałymi z rozdrobnienia i depozycji starszych skał mineralnych, przekształconych głównie w żwiry i piaski. Jest to wynikiem działań na tym terenie lodowca. Można tu również znaleźć bursztyny oraz pokłady węgla brunatnego.

Zgodnie z Bilansem Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2014 r. na terenie gminy Szemud występuje 11 udokumentowanych złóż kopalin i są to złoża kruszywa naturalnego. Dnia 11.05.2015 r. wydano decyzję zatwierdzającą złoże Przetoczyno I, stąd wg stanu na wrzesień 2015 r. na terenie gminy Szemud wyróżnia się 12 udokumentowanych złóż kopalin.

Tabela 16 Wykaz złóż kopalin na terenie gminy Szemud (źródło: Bilans Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2014 r., PIG Warszawa 2015 oraz decyzja Marszałka Województwa Pomorskiego z dnia 11.05.2015r., znak: DROŚ-G.7427.5.2015)

Nazwa złoża	Rodzaj/ podtyp kopaliny	Pow. złoża [ha]	Zasoby		Stan zagospodarowania złoża	Kierunek rekultywacji
			geologiczne bilansowe	przemysłowe		
Donimierz I	Kruszywo naturalne (piasek)	4,03	957	957	T	-
Donimierz II	Kruszywo naturalne (piasek)	1,2	197	-	R	leśny
Donimierz III	Kruszywo naturalne (piasek)	9,0	3 126	-	R	-
Kamień I	Kruszywo naturalne	4,67	1 896	1 896	E	leśny
Głazica	Kruszywo naturalne	12,84	3 895	2 340	E	Nie ustalony
Głazica III	Kruszywo naturalne	6	2 022	2 022	E	leśny

Głazica IV	Kruszywo naturalne	5,67	2 334	1 921	E	Nie ustalony
Głazica V	Kruszywo naturalne	0,46	44	-	Z	-
Przetoczyno	Kruszywo naturalne	3,30	681	681	E	Rolniczo-leśny
Przetoczyno I	Kruszywo naturalne (piasek)	2,85	635,14	-	-	-
Szemud	Kruszywo naturalne	-	171	171	Z	Szemud
Szemud I	Kruszywo naturalne	-	1 716	1 716	E	Nie ustalony
Szemud III	Kruszywo naturalne	4,2	-	-	-	leśny
Będargowo	Kruszywo naturalne	1,8	-	-	-	-

OBJAŚNIENIA: T – złoże zagospodarowane, eksploatowane okresowo, R – złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C_1), M – złoże skreślone z bilansu zasobów w roku sprawozdawczym, E – złoże eksploatowane, Z – złoże, z którego wydobycie zostało zaniechane

Rysunek 3 Złoża kopalin na terenie gminy Szemud (źródło: opracowanie własne na podstawie danych CBDG PIG Warszawa)

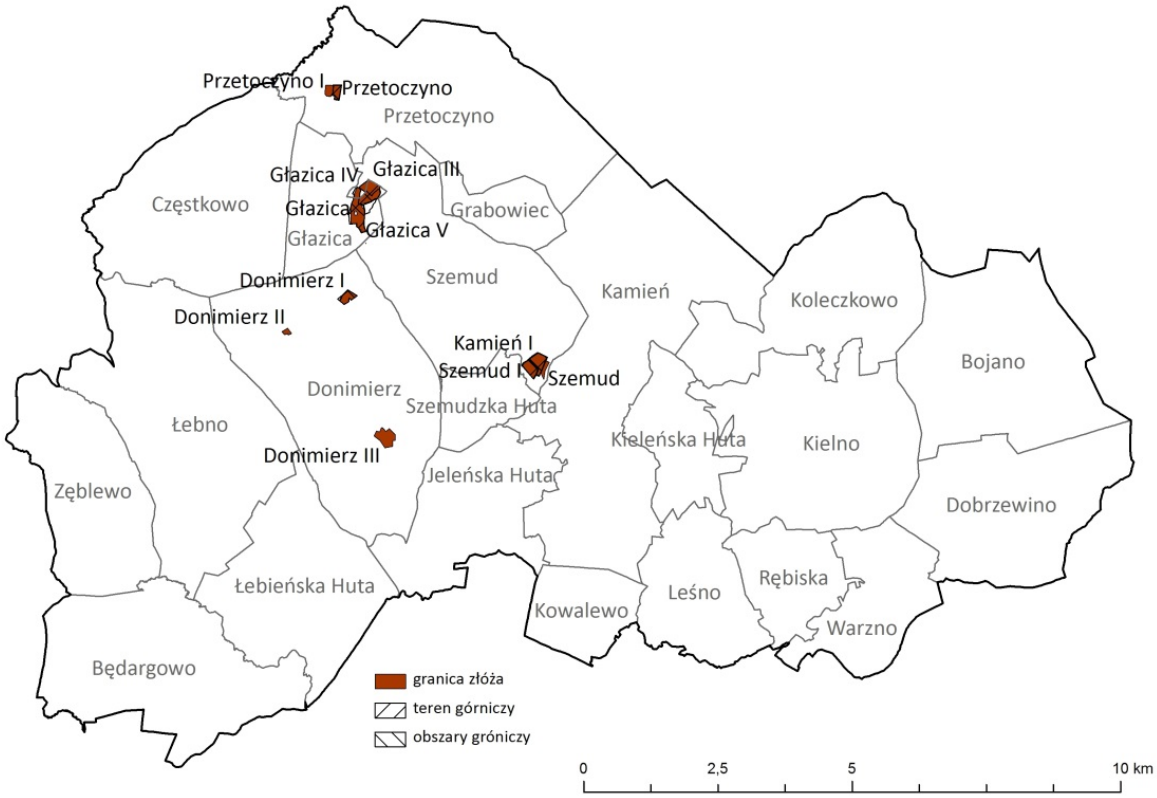

Oprócz wskazanych udokumentowanych złóż kopalin na obszarze gminy Szemud występują obszary prognostyczne i perspektywiczne występowania złóż tj.:

- piasek ze żwirem – w Przetoczynie, Bojanie, Kamieniu i Szemudzie);
- torf – rejon sołectw: Kamień, Kielno, Warzno, Dobrzewino, Bojano, Donimierz, Zęblewo, Łebieńska Huta, Łebno.

Fot. 1 Zakład górniczy Głazica oraz zakład górniczy Przetoczyno (fot. Magdalena Smoczyńska, sierpień 2014 r.)

Na obszarze 3 powiatów i 13 gmin województwa pomorskiego, w tym w obrębie gminy Szemud, planowane jest przedsięwzięcie dotyczące prowadzenia prac poszukiwawczo-rozpoznawczych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego z łupków w obszarze koncesyjnym 4/2009/p WEJHEROWO o powierzchni około 730km^2, zgodnie z decyzją wydaną przez Ministra Środowiska z dnia 5 lutego 2009 roku, zmienioną decyzją z dnia 7 października 2010 r. oraz decyzją z dnia 21 maja 2012 r..

Obszar gminy Szemud, który stanowi część obszaru koncesyjnego Wejherowo (3,59% powierzchni koncesji) zlokalizowany jest w najbardziej środkowo-południowej, przygranicznej części obszaru koncesyjnego Wejherowo, którego jedynym koncesjonariuszem jest PGNiG SA. Na obszarze gminy Szemud wykonywane będą badania sejsmiczne w ramach tematu Kochanowo – Tępcz – Częstkowo 3D. Na podstawie uzyskanych wyników z wyżej wymienionych prac sejsmicznych zostanie podjęta decyzja o wierceniu kolejnych otworów badawczych, których głównym zadaniem geologicznym będzie ocena nasycenia poziomów ordowiku oraz dolnego syluru w kontekście poszukiwań niekonwencjonalnych złóż węglowodorów typu *shale gas/shale oil* oraz ocena możliwości ich eksploatacji. Za wysoce prawdopodobne należy uznać wykonanie wierceń pionowych (np. planowanych otworów Częstkowo – 1, dla którego została zawarta umowa dzierżawy gruntu pod jego lokalizację – obręb Częstkowo, działka ew. nr 7/2) jak i wierceń horyzontalnych (np. planowanych otworów Kochanowo – 2H w gminie sąsiedniej). Realizacja powyższych prac wiertniczych miałaby miejsce do końca okresu ważności koncesji, t. 30.04.2021 r.

(W zmianie studium wskazuje się projektowane złoże kopalin (kruszywa naturalnego) obejmującego działkę nr ewid. 13/1 w obrębie geodezyjnym Łebno. Złoże należy udokumentować zgodnie z przepisami z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868, ze zmianami). Przed rozpoczęciem eksploatacji złoża należy wyznaczyć na podstawie cytowanej ustawy teren i obszar górniczy oraz wskazać w stosownej koncesji kierunek rekultywacji złoża po zakończeniu jego eksploatacji, na [podstawie decyzji organów wskazanych w przepisach tej ustawy.)2

Gleby

Rodzaj gleby zależy przede wszystkim od skały macierzystej, a także od innych czynników tj.: ukształtowanie terenu, warunki klimatyczne, szata roślinna oraz działalność człowieka. Gleby gminy Szemud wykształciły się na piaskach słabo gliniastych i luźnych, glinach i żwirach. Są to przede wszystkim gleby bielicowe i płowe, a w części wschodniej gminy, gleby brunatne. Cechą

charakterystyczną dla obszaru jest duża zmienność glebowa, co dotyczy przede wszystkim składu mechanicznego. W obniżeniach terenu oraz w dolinkach wytworzyły się gleby organogeniczne (torfowe i mułowo-torfowe), a także gleby murszowate lub murszaste. Udział tych gleb jest nieznaczny. Są one aktualnie zajmowane przez zbiorowiska roślinności łąkowej i pastwiskowej.

Wśród użytków rolnych dominują gleby klasy V (19,64 % powierzchni gminy), znaczy udział mają również gleby klasy IV (14% powierzchni gminy). Na terenie gminy nie występują gleby klas I-II. Gleby III klasy bonitacyjnej to dla gruntów ornych 0,35% powierzchni gminy, a dla użytków zielonych 0,07% (PsIII) I 0,14% (ŁIII). Część gruntów III klasy bonitacyjnej to tereny zaklasyfikowane do gruntów rolnych zabudowanych, sadów lub stawów, rowów, wód powierzchniowych, które przy podanym wskaźniku nie zostały uwzględnione. Szczegółowy udział poszczególnych użytków przedstawia tabela poniżej. Obszary występowania gleb wyższych klas bonitacyjnych to sołectwa: Dobrzewino, Głazica, Kielno, Szemudzka Huta.

Tabela 17. Użytkowanie gruntów na terenie gminy Szemud (źródło: opracowanie wasne na podstawie danych SWDE powiat wejherowski)

	użytkowanie i klasa gruntów	powierzchnia [ha]	ogółem pow. [ha]	udział [%]	udział ogółem [%]
B	B	238,05	602,11	1,35%	3,40%
	Ba	5,48		0,03%	
	Bi	60,87		0,34%	
	Bp	295,81		1,67%	
	Bz	1,9		0,01%	
B/Ls	B/Ls	2	2	0,01%	0,01%
B/R	B/RIIIa	0,6	401,47	0,00%	2,27%
	B/RIIIb	1,74		0,01%	
	B/RIVa	21,2		0,12%	
	B/RIVb	63,15		0,36%	
	B/RV	135		0,76%	
	R/RVI	107,8		0,61%	
B/Ł	B/ŁIV	1,16		0,01%	
	B/ŁV	0,35		0,00%	
	B/ŁVI	0,19		0,00%	
B/Ps	B/PsIII	0,16		0,00%	
	B/PsIV	17,75		0,10%	
	B/PsV	39,6		0,22%	
	B/PsVI	12,77		0,07%	
K	K	13,53	13,53	0,08%	0,08%
Tp	Tp, TR	0,67	0,67	0,00%	0,00%
dr	dr	547,76	547,76	3,10%	3,10%
Ls	Ls	3956,05	3956,05	22,37%	22,37%
Lz	Lz	6,23	133,32	0,04%	0,75%
Lz/Ps	Lz/PsIII	0,22		0,00%	
	Lz/PsIV	2,14		0,01%	
	Lz/PsV	13,1		0,07%	
	Lz/PsVI	19,29		0,11%	
	Lz/PsVIz	1,47		0,01%	
	Lz/RIIIb	0,26		0,00%	
	Lz/RIVa	1,42		0,01%	

	Lz/RIVb	6,5		0,04%	
	Lz/RV	25,01		0,14%	
	Lz/RVI	42,48		0,24%	
	Lz/ŁIII	0,5		0,00%	
	Lz/ŁIV	2,36		0,01%	
	Lz/ŁV	5,13		0,03%	
	Lz/ŁVI	7,21		0,04%	
N	N	449,16	449,16	2,54%	2,54%
R	RIIIa	10,87	61,35	0,06%	0,35%
	RIIIb	50,48		0,29%	
	RIVa	667,59	8413,07	3,78%	47,57%
	RIVb	1865,27		10,55%	
	RV	3473,89		19,64%	
	RVI	2406,32		13,61%	
Ps	PsIII	11,65	11,65	0,07%	0,07%
	PsIV	404,5		2,29%	
	PsV	790,13		4,47%	
	PsVI	404,14		2,29%	
Ł	ŁIII	24,27	24,27	0,14%	0,14%
	ŁIV	323,22	990,42	1,83%	5,60%
	ŁV	551,82		3,12%	
	ŁVI	115,38		0,65%	
S	S/PsIV	0,27	19,6	0,00%	0,11%
	S/PsV	1,04		0,01%	
	S/RIIIb	0,12		0,00%	
	S/RIVa	2,23		0,01%	
	S/RIVb	9,69		0,05%	
	S/RV	4,43		0,03%	
	S/RVI	1,82		0,01%	
W	W	372,58	446,9	2,11%	2,53%
	W/R, W/Ł, W/Ps	74,32		0,42%	
Wsr	Wsr	6,1	6,1	0,03%	0,03%
E	E-ŁV	2,41	5,74	0,03%	0,03%
	E-ŁVI	0,45			
	E-N	2,26			
	E-PsV	0,62			

Rysunek 4 Powierzchnia użytków rolnych poszczególnych klas bonitacyjnych (źródło: warstwy tematyczne .shp SWDE powiat wejherowski)

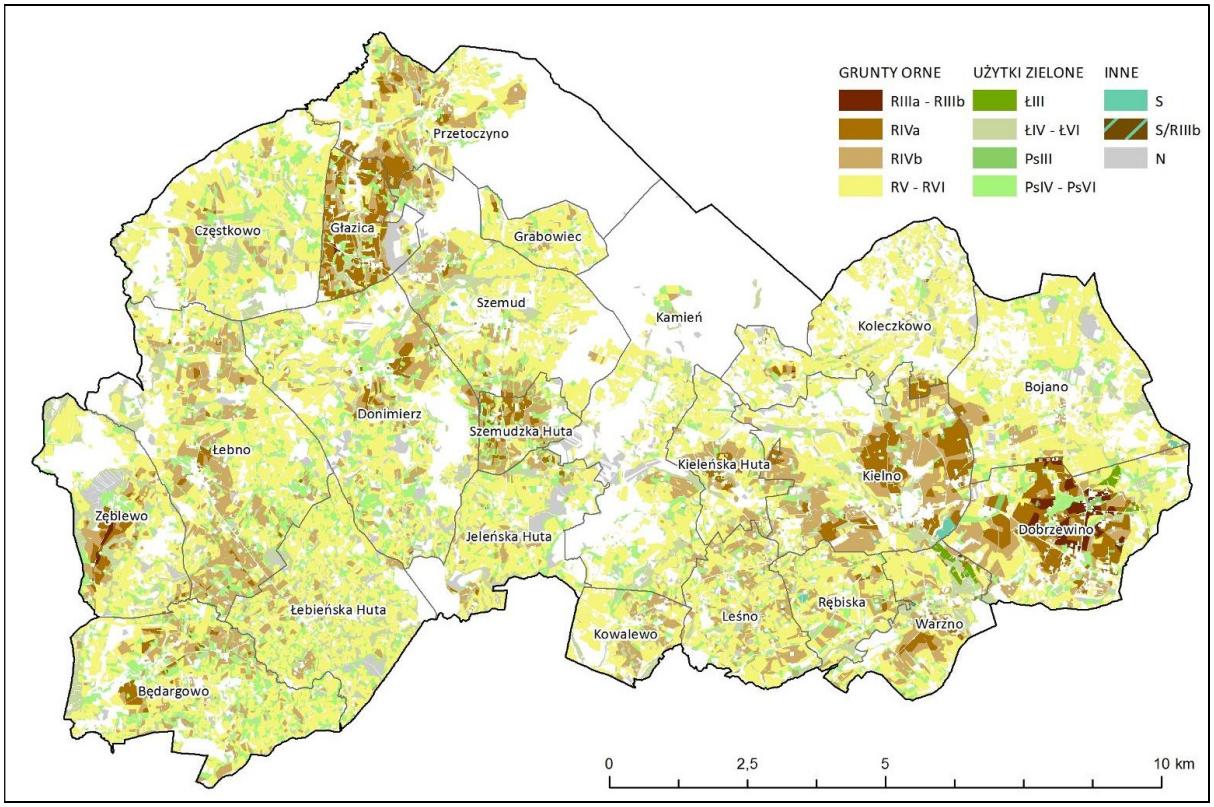

Fot. 2 Dominujący rolniczy charakter gminy (fot. Magdalena Smoczyńska, sierpień 2014 r.)

<u>Wśród głównych zagrożeń dla jakości gleb wymienia się:</u>

- odkrywkowe wydobycie surowców mineralnych;
- zanieczyszczenie gleb wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu;
- nielegalne składowanie odpadów;
- pogarszanie stosunków wodnych w wyniku zaniedbań melioracyjnych;
- rozdrabnianie użytków rolnych;
- zagrożenie erozją wietrzną i wodną gleb występujące ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu i duże nachylenie stoków, szczególnie w strefach krawędziowych dolin.

(W prowadzonej zmianie studium występują jedynie gleby słabszych klas bonitacyjnych (V i VI oraz lokalnie IVb), nie podlegających konieczności uzyskania zgody na zmianę ich przeznaczenia na cele nierolnicze. Niska żyzność gleb spowodowała, że tereny te nie podlegają uprawom rolniczym i stanowią nieużytki rolnicze.)2

Wody

Wody powierzchniowe

Na obszarze gminy znajdują się źródła sześciu rzek tj.:

- Gościcina (zlewnia Redy),
- Zagórska Struga (odprowadza wody bezpośrednio do Zatoki Gdańskiej),
- Kacza (odprowadza wody bezpośrednio do Zatoki Gdańskiej),
- Dębnica (zlewnia Łeby),
- Trzy Rzeki (zlewnia Raduni),
- Strzelenka (zlewnia Raduni).

Ponadto zachodnią granicę gminy na pewnym odcinku stanowi Bolszewka, prowadząca swe wody do Redy. Przez południowy i południowo-wschodni obszar gminy przebiega dział wodny I rzędu, oddzielający dorzecze rzek przymorskich (Łeba, Reda, Kacza), od dorzecza Wisły (Radunia). Ponadto na obszarze gminy Szemud występuje wiele małych, kilkusetmetrowych, często okresowych cieków, co jest charakterystyczne dla obszarów młodoglacjalnych. Występuje tu też wiele zagłębień bezodpływowych.

Gmina charakteryzuje się występowaniem jezior, w tym jezioro moreny dennej – Otalżyno, jeziora rynnowe – Kamień i Wysoka, Tuchomskie. Wśród większych jezior wymienia się: Kielno, Orzechowo, Marchowo. Ponadto występują tu licznie drobne zbiorniki, oczka, a także mokradła oraz bagna.

Tabela 18 Zestawienie największych jezior na terenie gminy Szemud

Lp.	Nazwa jeziora	Powierzchnia [ha]	Średnia głębokość [m]	Maks. Głębokość [m]	Objętość [tyś. m^3]
1	Tuchomskie	134,7, w tym w granicach gminy 20,6 ha)	2,8	8,0	3802,2
2	Otalżyno	79,6	2,2	5,0	1785,6
3	Wysoka	52,3	1,9	6,0	982,9
4	Kamień	44,7	6,2	31,9	2771,4
5	Marchowo Wschodnie	23,4	7,4	15,7	1731,6
6	Marchowo Zachodnie	18,2	3,9	11,9	709,8
7	Orzechowo	15,1	2,0	4,2	302,0
8	Mulk	11,2	1,6	2,7	179,2
9	Łękno	7,5	b.d.	b.d.	b.d.
10	Czarne	7,4	3,0	b.d.	222,0
11	Jelonek	6,5	b.d.	b.d.	b.d.
12	Brzeżonko	5,3	b.d.	b.d.	b.d.
13	Otalżynko	4,5	b.d.	b.d.	b.d.
14	Okuniewo	3,4	2,5	b.d.	85,0

Gmina leży na obszarze Polski o średniorocznej sumie opadów wynoszącej między 650 a 700 mm. Zasilanie wód powierzchniowych odbywa się głównie dzięki opadom atmosferycznym, a liczne zagłębienia terenu występujące w krajobrazie Pojezierza Kaszubskiego skutkują wysokim współczynnikiem retencji wód opadowych, która zasila jeziora, cieki, bagna i mokradła. Same cieki i jeziora na tym obszarze zasilają wody podziemne. Wśród pozytywnych aspektów warto wymienić

wysoki współczynnik retencji (duża odporność rejonu na wezbrania w rzekach spowodowane opadami nawalnymi czy roztopami).). Nadmiar wody gromadzi się w takich przypadkach w naturalnych bezodpływowych zagłębieniach, z których woda uchodzi w dwojaki sposób - transpiruje do atmosfery i zasila wody gruntowe.

Fot. 3 Jeziora (Jez. Wysokie oraz Jez. Tuchomskie) oraz oczka polodowcowe na terenie gminy Szemud (fot. Magdalena Smoczyńska, sierpień 2014 r.)

Wody podziemne

Gmina Szemud ma dobre warunki hydrogeologiczne. Zgodnie z rozpoznaniem hydrogeologicznym na jej obszarze występują trzy piętra wodonośne: czwartorzędowe, trzeciorzędowe i kredowe. Zasobne i cechujące się dobrą jakością wody jest tu piętro czwartorzędowe, uznane w związku z tym za główny poziom wodonośny dla zaopatrzenia w wodę pitną. Piętro to posiada dwa poziomy – górny, wykształcony w piaskach i żwirach międzymorenowych zlodowaceń północnopolskich oraz dolny, położony w osadach piaszczysto – żwirowych zlodowaceń środkowopolskiego i południowopolskiego, czasami pozostający w kontakcie z poziomem trzeciorzędowym. Poziom górny piętra wód czwartorzędowych ma zwierciadło swobodne i znajduje się na głębokości kilkunastu – kilkudziesięciu metrów pod powierzchnią ziemi, osiągając miąższość od

10 do 40 metrów. Poziom dolny jest ustabilizowany i znajduje się na głębokości od 50 do 100 metrów pod powierzchnią ziemi, a jego miąższość jest podobna jak poziomu górnego.

Zwierciadło wody ma charakter subartezyjski i stabilizuje się na głębokości od kilku do kilkudziesięciu metrów. Górny poziom wodonośny charakteryzuje się swobodnym zwierciadłem wód. Główny przepływ wód odbywa się z zachodu na wschód w kierunku Zatoki Gdańskiej oraz na południowy-wschód i północny-wschód do Raduni i Zagórskiej Strugi. Z ciekami tymi, a także innymi wodami powierzchniowymi pozostają w związku przede wszystkim wody górnego poziomu wodonośnego.

Głębokość występowania górnego poziomu wodonośnego wynosi od 15 do 50 m, a jego miąższość od 10 do 40 m. Wydajność potencjalna studni mieści się w przedziale 50 - 70 m^3/h, a czasem nawet przekracza 100 m^3/h.Dolny poziom międzymorenowy osiągany jest na głębokościach 50 - 100 m, a miąższość warstwy wodonośnej w przedziałach 10 do 20 m oraz 20 do 40 m. Wydajności potencjalne studni są podobne lub nieco niższe od wyżej omówionych.

System wodonośny zasilany jest głównie poprzez infiltrację opadów, zasilanie z cieków (Strzelenka, Kacza) i zbiorników powierzchniowych (jez. Tuchomskie).

Generalnie jakość wód ujmowanych z piętra czwartorzędowego w gminie Szemud jest dobra nietrwała oraz dobra trwała, jedynie około 10 % studni ma jakość wody średnią.

W odróżnieniu od wyżej podanej charakterystyki wód podziemnych ujmowanych w studniach wierconych inaczej wygląda sytuacja jeszcze dość często użytkowanych studni kopanych. Ujmują one płytkie wody gruntowe lub zaskórne z głębokości od 1,5 m do ok. 5 m z utworów polodowcowych lub nawet holoceńskich. Ich jakość jest z reguły niska z uwagi na słabe oczyszczenie z zanieczyszczeń organicznych na krótkiej drodze filtracji oraz dużej zależności od wpływów atmosferycznych.

Gmina Szemud leży niemalże w całości w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 – Subniecka Gdańska, niemniej jednak znaczenie tego kredowego piętra wodonośnego zostało zaklasyfikowane jako podrzędne. Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 111 Subniecka Gdańska zajmuje powierzchnię ok. 4 000 km^2, obejmując znaczną część Pojezierza Kaszubskiego oraz obszary nizinne strefy przymorskiej. Posiada strop piaszczystej warstwy wodonośnej na głębokości od - 100 do -140 m n.p.m. Zbiornik posiada zasoby dyspozycyjne oszacowane na 110 tys. m^3/dobę. Wody tego zbiornika charakteryzują się bardzo dobrą jakością, należą do typu wodorowęglanowo-sodowego. Ze względu na głębokie położenie zbiornika ujmowanie jego wód wymaga wiercenia głębokich studni, ma to jednak korzystny wpływ na ochronę zbiornika przed zanieczyszczeniami. Warunki ochrony w GZWP w subnieckach są na ogół dobre ze względu na izolującą rolę nadkładu tych struktur, dla GZWP NR 111 nie zaprojektowano obszarów ochronnych.

Odporność poziomów piętra wodonośnego na zanieczyszczenia jest zróżnicowana. W południowo-wschodniej i środkowej części gminy brak jest warstwy izolującej w postaci utworów nieprzepuszczalnych, oddzielających warstwy wodnośne wód podziemnych od wód gruntowych. Pozostała część charakteryzuje się stosunkowo dobrą odpornością na zanieczyszczenia.

Rysunek 5 Poziom zagrożenia dla głównych poziomów użytkowych wód podziemnych na terenie gminy Szemud (źródło: Mapa hydrogeologiczna Polski. Arkusz Wejherowo, Żukowo, Rumia, Kartuzy. Skala 1 : 50 000, PIG Warszawa)

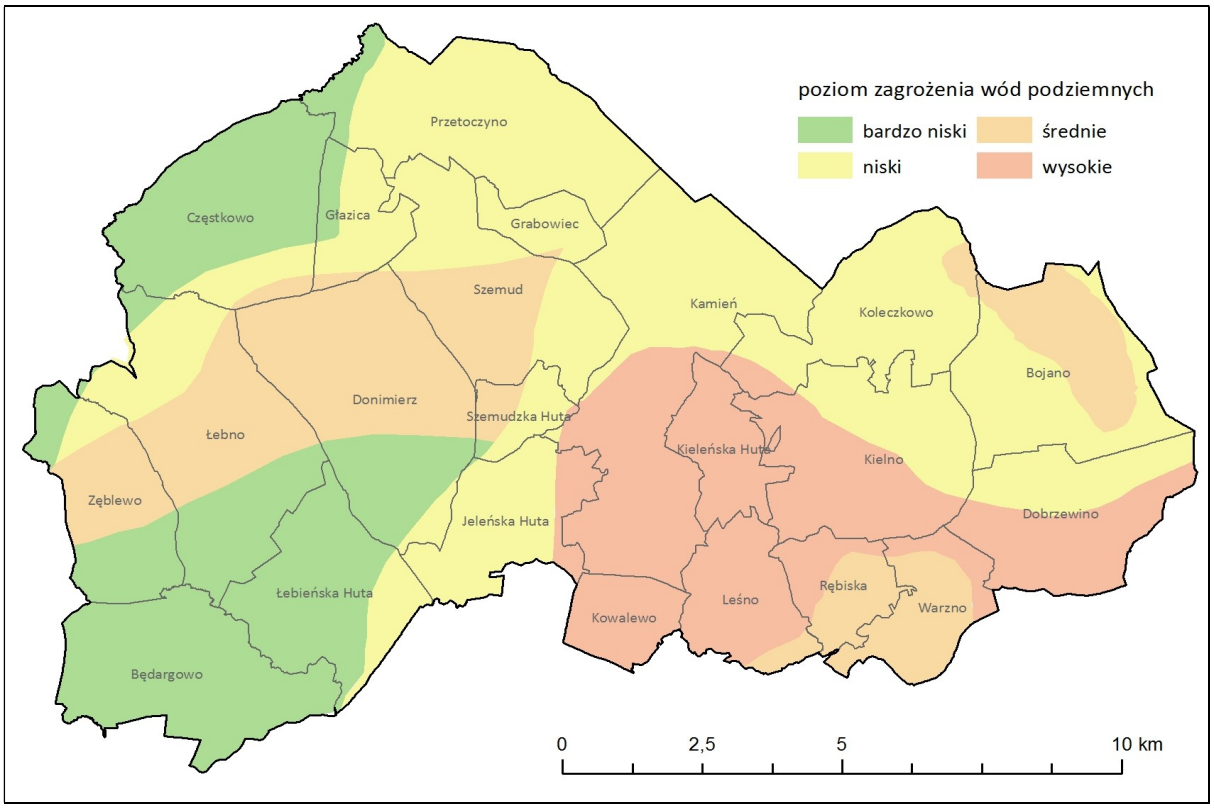

Istotne problemy dla jakości wód na terenie gminy Szemud to:

- zagrożenie dla wód podziemnych w środkowej i południowo-wschodniej części gminy ze względu na słabą warstwę izolacyjną lub jej brak;
- nierównomierny rozwój sieci kanalizacyjnej w stosunku do sieci wodociągowej, niski stopień skanalizowania gminy, zrzuty ścieków do rowów melioracyjnych, nieszczelne szamba, nielegalne składowiska odpadów;
- silna antropopresja wód jeziora Kamień, jeziora Wysoka związana z zabudową rekreacyjną i uprawą sportów wodnych w sezonie letnim;
- obiekty turystyczne;
- zagrożenie dla wód podziemnych wynikają z możliwości przenikania zanieczyszczeń z powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych do warstwy wodonośnej.

Klimat powietrze atmosferyczne

Klimat Pojezierza Kaszubskiego, w obrębie którego jest położony obszar gminy, kształtowany jest tak przez czynniki strefowe, jak i astrefowe. Z położenia geograficznego wynika dominacja cyrkulacji atmosferycznej strefowej, z przeważającym tutaj udziałem cyklonalnej cyrkulacji zachodniej, przynoszącej masy powietrza polarnomorskiego ciepłego zimą, a chłodnego latem, w nieco mniejszym stopniu antycyklonalnej wschodniej z masami powietrza polarnokontynentalnego z silnymi mrozami zimą i upałami latem. Znacznie rzadsza jest cyrkulacja południkowa przynosząca bądź zawsze chłodne masy powietrza arktycznego, bądź zawsze ciepłe masy powietrza zwrotnikowego. Naturalną konsekwencją położenia w tej strefie jest duża zmienność stanów pogody tak krótkookresowa - z dnia na dzień jak i w dłuższym przedziale czasowym - z roku na rok.

Ukształtowanie pionowe oraz odległość od morza wpływają modyfikująco na wyżej omówione uwarunkowania strefowe. Pojezierze Kaszubskie, ze względu na wyraźne wyniesienie - w najwyższych partiach przekraczające 300 m n.p.m, cechuje się wyraźną odrębnością w stosunku do innych regionów fizyczno-geograficznych województwa pomorskiego. Taka różnica wysokości z jednej strony powoduje wyczuwalne obniżenie temperatury powietrza, z drugiej zaś stanowi barierę orograficzną dla przepływu mas powietrza, powodującą wzrost ilości opadów na skłonie nawietrznym i odwrotnie - obniżenie ilości opadów w tzw. „cieniu orograficznym".

Generalnie centralna część Pojezierza Kaszubskiego jest chłodniejsza od strefy brzegowej Zat. Gdańskiej i Pobrzeża Kaszubskiego. W temperaturze średniej rocznej różnica przekracza 1° C (od 6,5 ^{o} C w części centralnej do 7,9 w Gdyni i 7,6 w Pucku), a jeszcze wyraźniej uwidacznia się ta różnica w średniej temperaturze stycznia (-3,5 ^{o} C w części centralnej, a -1,0 do -1,5 ^{o} C nad brzegiem morza). Inny też jest rozkład czasu trwania termicznych pór roku. Na pojezierzu termiczna zima trwa ponad 100 dni, gdy nad Zat. Gdańską od ok. 60 do 80 dni, lato zaś odpowiednio od niespełna 50 do 80 dni na pojezierzu do około 100 dni nad zatoką. Na pojezierzu wyraźnie słabsze są wiatry - mniejsze są ich prędkości średnie oraz mniejsza jest częstość występowania wiatrów silnych. Pojezierze, a zwłaszcza jego skłon północno-zachodni, otrzymuje z kolei większą ilość opadów - 650 do 670 mm rocznie w porównaniu z 520 do 560 mm rocznie w Gdańsku i Gdyni.

Zróżnicowanie fizjograficzne w obrębie samego Pojezierza Kaszubskiego oraz odległość od brzegu morskiego modyfikują przebieg poszczególnych elementów klimatu, co dało klimatologom podstawę do wydzielenia dwóch krain: właściwej pojeziernej i przejściowej. Pierwsza obejmuje centralną część z najwyższymi wysokościami nad poziom morza, bardziej oddaloną od wybrzeża morskiego, gdzie odrębności klimatyczne od rejonów sąsiednich są największe. Druga kraina otacza część centralną stosunkowo wąską strefą zwłaszcza od północy i od wschodu, oddzielając ją w ten sposób od pradoliny Redy - Łeby i od Pobrzeża Gdańskiego. W tej właśnie krainie przejściowej mieści się obszar gminy Szemud. Cechą charakterystyczną warunków klimatycznych tej krainy są wartości pośrednie między właściwym pojezierzem a wybrzeżem Zat. Gdańskiej.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku w Raporcie o stanie środowiska województwa pomorskiego w roku 2012, wykonał klasyfikację jakości powietrza w poszczególnych strefach według poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Żaden z punktów pomiarowych nie znalazł się w granicach gminy, która została zakwalifikowana do strefy pomorskiej. W powiecie wejherowskim punkty pomiarowe zlokalizowane były w Rumii oraz w Wejherowie.

Odnotowano przekroczenia dla pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)piranu, które wynikają głównie ze względu na powszechność używania indywidualnych palenisk i kotłów do celów grzewczych. Im większe zagęszczenie ludności, zwłaszcza w zabudowie jednorodzinnej, tym większe zagrożenie tymi zanieczyszczeniami. Dodatkowo, benzo(a)piren, którego przekroczenia poziomu celu zostały odnotowane na wszystkich stacjach pomiarowych w województwie pomorskim, związany jest z ruchem komunikacyjnym na drogach o dużym natężeniu ruchu.

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza są kotłownie i indywidualne gospodarstwa. Największa ilość emitorów znajduje się w miejscowościach Szemud, Kielno, Bojano i Łebno. Na terenie gminy nie występują zakłady przemysłowe, mogące stanowić potencjalne źródło emisji zanieczyszczeń. Wzrost zanieczyszczeń związanych z komunikacją można odnotować w okresie letnim, kiedy ruch na drogach zwiększa się w związku z okresem urlopowym. Główne źródło emisji stanowi droga wojewódzka nr 218 oraz 224. Wzrost zanieczyszczeń pojawia się w sezonie

grzewczym. Ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu najwyższa koncentracja zanieczyszczeń występuje w obniżeniach dolinnych i kotlinnych.

Flora i fauna

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Matuszkiewicza gmina Szemud położona jest w obrębie Działu Pomorskiego (A), Krainie Pojezierzy Środkowopomorskich (A.4.), Okręgu Pojezierza Kaszubskiego (A.4.5.), podokręgach: Luziński (A.4.5.b), Przodkowski (4.4.5.e), Żukowsko-Sobowidzki (A.4.5.h).

Urozmaicona rzeźba terenu, obfitość jezior i cieków, rozmaitość utworów geologicznych i gleb wpływa na bogactwo zbiorowisk roślinnych. Zachowane fragmenty naturalnych siedlisk florystycznych pozwoliły przetrwać na terenie Pojezierza Kaszubskiego wielu gatunkom rzadkim, w tej liczbie również reliktowym. Mieszany charakter flory i zbiorowisk roślinnych wskazuje na ścieranie się wpływów klimatów o różnych i często przeciwstawnych właściwościach. Czynnik ten wzmacniany jest poprzez specyficzne warunki lokalne – zróżnicowana rzeźba terenu i rozmaitość stosunków hydrologicznych. Na cechy oceaniczne we florze wskazuje udział drzew liściastych charakterystycznych dla obszarów położonych na zachód od Polski (buk, grab, dąb bezszypułkowy) oraz wielu składników ich runa. Wyrazem tego jest tu zagęszczenie gatunków atlantyckich (ponad 25 gatunków). Wyrazem wpływu klimatu o cechach kontynentalnych jest występowanie gatunków właściwych raczej Europie północno-wschodniej i wschodniej. Z klimatem umiarkowanym związane jest występowanie zarówno drzew szpilkowych, jak i liściastych. We florze obszaru zaznacza się dość wyraźnie zagęszczenie reliktów glacjalnych (ponad 12 gatunków, między innymi *Oxycoccus quadripetalus, Ledum palustre, Andromeda polifolia, Carex chordorrhiza).* Przykładowo można tu wymienić pełnik europejski *(Trolius europaenus)* czy bodziszek leśny *(Geranium silvaticum)*. Nie sposób pominąć również gatunków górskich nawiązujących do pogórza i niższych partii gór (ponad 20 gatunków).

Przebiega tutaj południowa granica wrzośca bagiennego *(Erica tetralix)* i wiciokrzewu pomorskiego *(Lonicera periclymenum)*. Jest to również graniczny wschodni obszar występowania jarząbu brekinii *(Sorbus torminalis).*

Lesistość gminy Szemud kształtuje się na poziomie 22,2% i jest niższa niż lesistość powiatu wejherowskiego, która kształtuje się na poziomie 43,5%. Największe zalesienie występuje w położonym na północy obszarze Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, zajmującego około 10 % powierzchni gminy. Gmina Szemud administracyjnie przynależy do Nadleśnictw: Gdańsk (największy udział), Strzebielino oraz Kartuzy. Wszystkie lasy podlegające Nadleśnictwu Gdańsk stanowią lasy ochronne.

Wg danych GUS za rok 2012, powierzchnia lasów ogółem wynosi 3924,3 ha. Lasy Skarbu Państwa zajmują powierzchnię 1841,02 ha, a lasy prywatne 2095,96 ha.

Dominują tutaj lasy mieszane i liściaste, a najważniejszymi gatunkami są buk *(Fagus silvatica) i* oba dęby *(Quercus robur i Quercus sessilis),* a ponadto, już rzadziej grab *(Carpinus betulus)* i lipa drobnolistna *(Tilia cordata).* Z drzew szpilkowych największy udział mają sosna *(Pinus silvestris)* i świerk *(Picea excelsa).*

Rysunek 6 Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa w granicach gminy Szemud oraz lasy pozostałych własnoścu (źródło: warstwy tematyczne .shp Nadleśnictwa Gdańsk oraz Strzebielino, warstwy SWDE powiatu wejherowskiego)

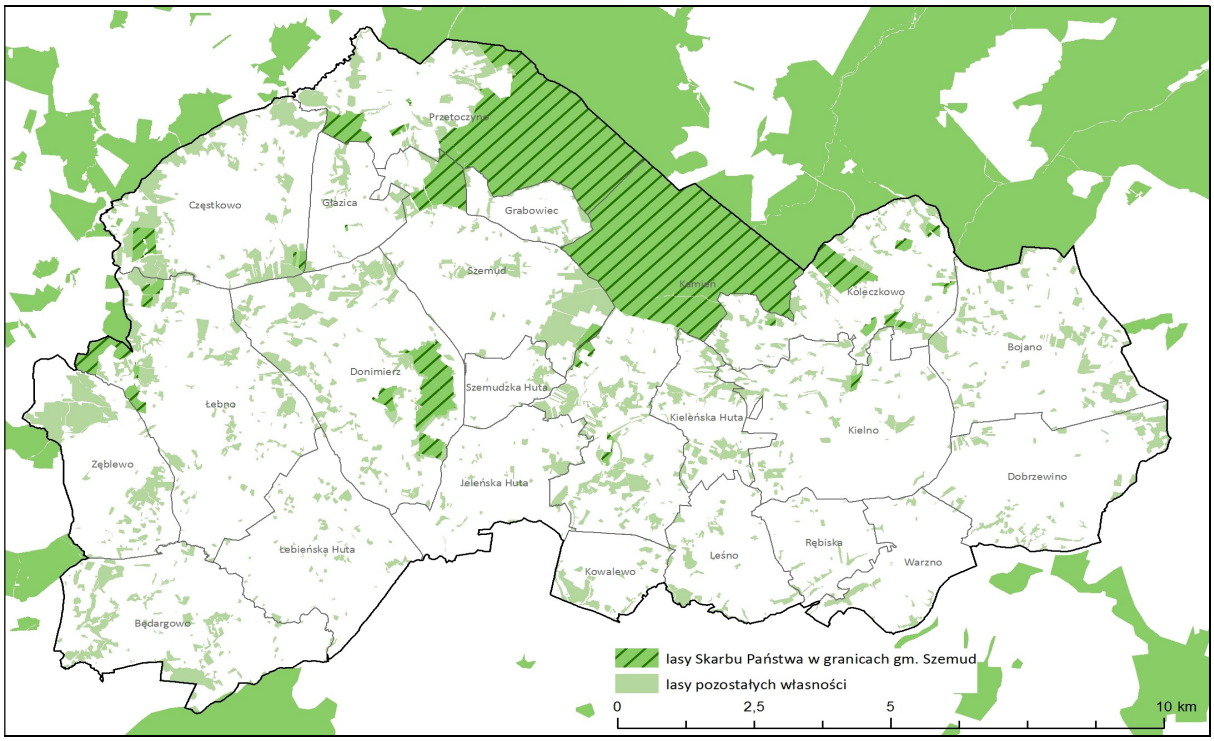

Zbiorowiska nieleśne reprezentowane są w głównej mierze przez roślinność torfowisk i łąk, szczególnie przez roślinność torfowisk wysokich i przejściowych graniczących z wysokimi.

Na terenie gminy Szemud zlokalizowane są dwa parki wiejskie w Kielnie oraz Łebnie. Charakterystycznym elementem krajobrazu są ponadto aleje drzew występujące wzdłuż dróg, gdzie dominują takie gatunki jak: kasztanowiec zwyczajny (*Aesculus hippocastanum*), jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*), klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*).

Fot. 4 Fragment parku wiejskiego w Łebnie oraz aleja drzew wzdłuż drogi (fot. Magdalena Smoczyńska, sierpień 2014 r.)

Podobnie jak flora tak i fauna Pojezierza Kaszubskiego zdeterminowana jest przez zróżnicowaną rzeźbę i sieć hydrograficzną i dodatkowo różnorodnością zbiorowisk roślinnych. W lasach najczęściej spotkać można sarnę, dzika i jelenia, rzadziej daniela oraz łosia. Pospolicie występuje również lis, zając czy borsuk. Ptaki tworzą bogatą, bo liczącą około 250 gatunków grupę. Spośród takiej liczby wymienić należy czaplę siwą *(Ardea cinerea),* bociana czarnego *(Ciconia nigra),* czy żurawia *(Crus crus).* Spotyka się także największego przedstawiciela krukowatych – kruka zwyczajnego *(Corvus corax).* Liczba płazów i gadów w porównaniu z innymi zwierzętami jest nieliczna.

Przez obszar gminy Szemud przebiegają granice zasięgów kilku gatunków zwierząt, w tym wschodnia granica zasięgu występowania sielawy *(Coregonus albula*), ślimaka ostrokrawędzistego *(Helicigonia lapicida)* i zachodnia motyla dostojka *(Clossiana titana).*

Wśród najistotniejszych problemów związanych z ochroną fauny i flory wymienia się:

- intensywną penetrację lasów, w szczególności w okresie letnim w rejonach pojeziernych;
- fragmentację kompleksów leśnych poprzez rozwój sieci komunikacyjnej i zabudowy turystycznej;
- zabudowa terenów powodująca przerwanie powiązań ekologicznych pomiędzy kompleksami leśnymi, przerwanie szlaków migracji;
- uszkodzenia i zmniejszenia odporności lasów na skutek oddziaływania zanieczyszczeń z powiatu i aglomeracji gdańskiej;
- zmiany stosunków wodnych, zanieczyszczenie wód;
- wydeptywanie, nadmierna presja turystyczna i rekreacyjna.

2. Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Szemud znajdują się obszary i obiekty podlegające różnym formom ochrony prawnej. Ich występowanie stwarza z jednej strony ograniczenia w swobodnym rozwoju przestrzennym gminy i konflikty pomiędzy pewnymi funkcjami, z drugiej strony istnienie obszarów i obiektów chronionych pozwala na zachowanie zasobów środowiska przyrodniczego i równowagi ekologicznej. Na terenie gminy znajdują się następujące obszary i obiekty objęte ochroną prawną:

- Trójmiejski Park Krajobrazowy wraz z otuliną;
- otulina Kaszubskiego Parku Krajobrazowego
- rezerwat przyrody Pełcznica;
- 2 specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000: Mechowiska Zęblewskie PLH220075 i Pełcznica PLH220020;
- 11 pomników przyrody;
- 3 użytki ekologiczne: Śmieszka w Bojanie, Okoniewko, Okuniewskie Łąki.

Rysunek 7 Formy ochrony przyrody na terenie gminy Szemud (źródło: RDOŚ Gdańsk)

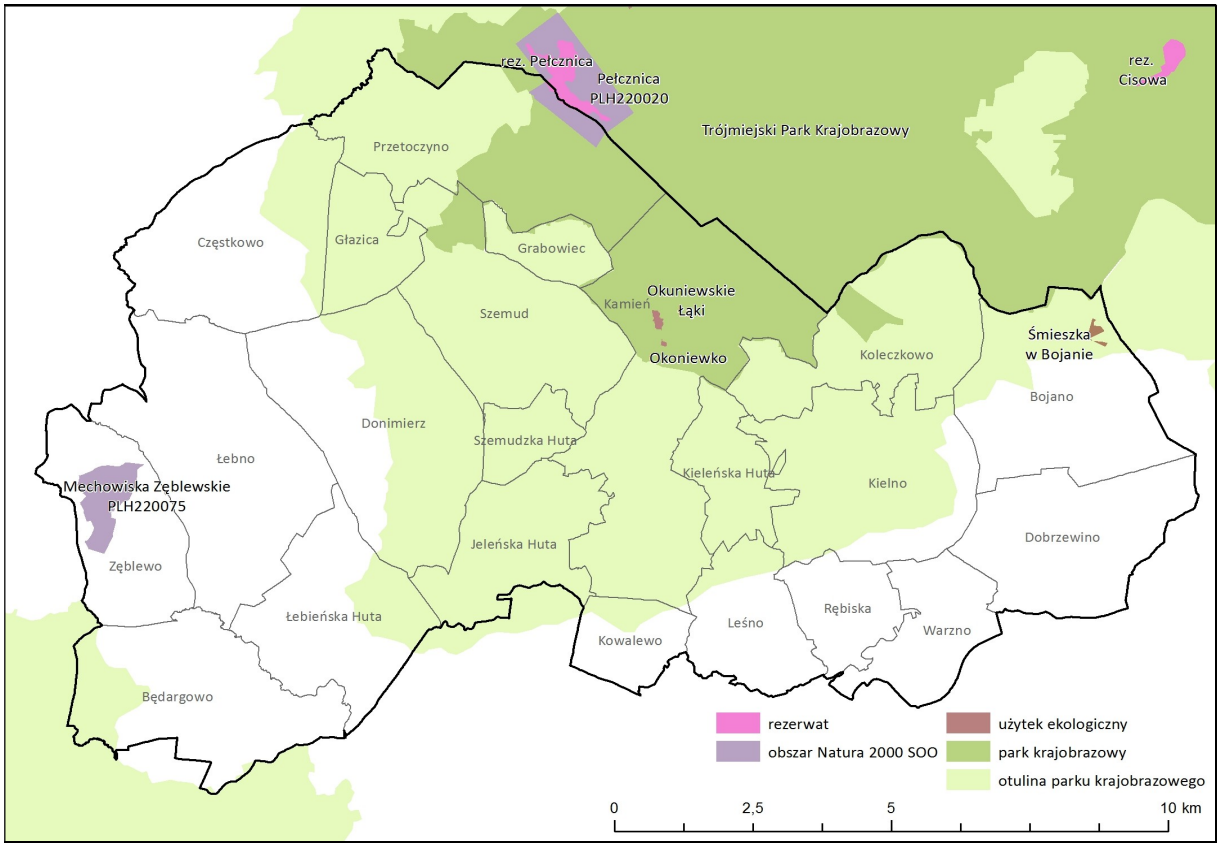

Parki krajobrazowe

Trójmiejski Park Krajobrazowy

Trójmiejski Park Krajobrazowy (TPK) utworzony został Uchwałą Nr XVI/89/79 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku z dnia 03.05.1979 r. na powierzchni 20104 ha. Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr143/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Całkowita powierzchnia Parku wynosi 19930 ha. Na terenie gminy Szemud znajduje się niewielka jego część zajmująca powierzchnię 2000 ha. Znacznie większą powierzchnię, bo 8011 ha, zajmuje na terenie gminy otulina TPK. Granica Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego została określona zgodnie z załącznikiem nr 1 do Uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 143/VII/11 z dnia 27 kwietnia 2011 w sprawie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

TPK utworzono w celu zachowania i ochrony zespołu form ukształtowania terenu strefy krawędziowej wysoczyzny morenowej, stanowiącej unikat morfologiczny w skali europejskiej, z silnie urozmaiconą rzeźbą terenu i licznymi ciekami, w tym cieków o podgórskim charakterze. Na obszarze Parku dominują kwaśne buczyny niżowe i ubogie lasy bukowo - dębowe. Ochroną objęte są również gatunki roślin o podgórskim charakterze, a także jeziora lobeliowe z unikatowym w Polsce poryblinem kolczastym. Park odznacza się bogactwem szaty roślinnej z jej różnorodnością botaniczną i regionalną. Ponadto rozległe kompleksy leśne Parku pozytywnie wpływają na warunki klimatyczne aglomeracji gdańskiej.

Na terenie Parku obowiązują zasady zagospodarowania oraz zakazy (ograniczenia) wynikające z przepisów odrębnych. Obowiązującym aktem prawnym jest ww. Uchwała Nr 143/VII/11

Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r., określająca cele ochrony oraz obowiązujące zakazy i odstępstwa od niniejszych zakazów. TPK nie ma przyjętego planu ochrony.

(Obszary objęte zmianą studium i położone w obrębach Szemud i Kielno znajdują się w granicach otuliny Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego)2

(Obszary objęte 4 zmianą studium znajdują się częściowo w granicach otuliny Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego)4

Otulina Kaszubskiego Parku Krajobrazowego

Nieznaczna południowo-zachodnia część terenu gminy położona jest w granicach otuliny Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, utworzonego Uchwałą nr XIX/82/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku w 1983 r. dla ochrony typowego krajobrazu pojezierzy młodoglacjalnych centralnej części Pojezierza Kaszubskiego. Obowiązującym aktem prawnym jest uchwała Nr 147/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego. Otulina parku zajmuje w gminie Szemud powierzchnię 180 ha.

Celem otuliny jest ochrona Parku przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

Zgodnie z uchwałą nr 1185/XLVIII/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 3 maja 2010 roku z dniem 1 lipca 2010 r. dokonano połączenia 7 parków krajobrazowych, w tym Trójmiejskiego PK oraz Kaszubskiego PK, w Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych.

Specjalne obszary ochrony

Pełcznica PLH220020

Obszar Natura 2000 Pełcznica PLH220020, o powierzchni 253,06 ha, obejmuje grupę jezior oligotroficznych – dwa lobeliowe (Pałsznik, Wygoda) i jedno dystroficzne (Krypko), otoczonych lasami, głównie bukowymi. Jeziora charakteryzują się oligotroficznym środowiskiem wodnym o specyficznych właściwościami fizykochemicznych i rzadkimi zbiorowiskami roślinnymi z poryblinem jeziornym i kolczastym oraz lobelią jeziorną. W bezpośrednim otoczeniu jezior występują torfowiska wysokie i przejściowe, częściowo porośnięte borami i brzezinami bagiennymi.

Obszar charakteryzuje się dobrze zachowanymi jeziorami lobeliowymi z charakterystyczną roślinnością i torfowiskami z wieloma cennymi gatunkami roślin, w tym zagrożonymi, reliktowymi i objętymi w Polsce ochroną prawną. Wyróżnia się na tym obszarze 10 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, zajmuje 82,87 % powierzchni.

Projektowane jest nieznaczne poszerzenie granic obszaru Natura 2000, obejmujące występujące jezioro położone na południowy-wschód od obecnych granic obszaru.

Dla obszaru Natura 2000 Pełcznica PLH220020 został ustanowiony plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 12 marca 2014 r.

Mechowiska Zęblewskie PLH220075

Obszar Natura 2000 Mechowiska Zęblewskie PLH220075, o powierzchni 107,86 ha, stanowi obszar w przeważającej części będący układem wtórnym, powstałym wskutek antropogenicznego zaniku jeziora i gospodarki łąkarskiej na jego uwodnionych fragmentach dna i brzegach. Mimo silnej dawniejszej antropopresji w dalszym ciągu odznaczają się dużymi walorami przyrodniczymi.

Mokradłowa część ostoi wypełnia rozległą nieckę terenową, otoczoną prze łagodne stoki zajęte przez pola uprawne, pastwiska, a w północnej części – drzewostany sosnowe najprawdopodobniej na glebach porolnych. Aktualnie mokradło stanowi kompleks rozległych trzcinowisk zajmujących centralna część niecki, otaczających je zalewanych szuwarów wielkoturzycowiskowych, położonych bliżej brzegów torfowisk przejściowych oraz przy północno-zachodnim brzegu soligenicznych torfowisk mechowiskowych. W południowo-wschodniej części obszaru, w dolnej części zboczy znajduje się źródliskowe torfowisko wiszące oraz nisza erozyjna.

Mechowiska pomimo wtórnego charakteru odznaczają się wysokimi walorami przyrodniczymi tj.:

- występowanie siedlisk bagiennych i torfowiskowych,
- znaczący udział siedliska 7230 oraz występowanie siedliska 7140,
- mozaikowa struktura różnorodnych biocenoz i biotopów, od szuwarów właściwych poprzez szuwary turzycowe do torfowisk przejściowych i mechowisk alkalicznych oraz źródliskowych torfowisk wiszących,
- masowe występowanie mchów torfowców, typowych dla kwaśnych torfowisk przejściowych, mchów brunatnych oraz mchów torfowców właściwych dla torfowisk alkalicznych,
- występowanie gatunków roślin silnie zagrożonych (szczególnie obfite populacje wielosiłu błękitnego oraz kruszczyka błotnego,
- występowanie reliktowych gatunków mchów (mszar nastroszony, błotniszek wełnisty, błyszcze włoskowate,
- obecność szeregu gatunków ptaków wodno-błotnych, rzadkich w skali kraju lub regionu (bąk, błotniak stawowy, żuraw, derkacz.

Większość siedlisk mechowiskowych w przeszłości było użytkowane jako łąki. Obecnie fitocenozy stanowią różne stadia sukcesji wtórnej, co jest wynikiem zaniechania koszenia.

Fot. 5 Widok na obszar Natura 2000 Mechowiska Zęblewskie PLH220075 (fot. Magdalena Smoczyńska, sierpień 2014 r.)

Tabela 19 Siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obrębie obszarów Natura 2000 - Pełcznica PLH220020 oraz Mechowiska Zęblewskie PLH220075

Lp	Kod	Nazwa	Pokrycie [ha]	Ocena ogólna	Obszar występowania
1	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)	1,24 (dla PLH 220075) 4,25 dla PLH220020	C (dla PLH 220075) (D)* dla PLH220020	PLH220075 PLH220020
2	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowiskowisk	2,68	C	PLH220075
3	9160	Grąd subatlantycki *(Stellario-Carpinetum)*	0,4 (dla PLH	(D)*	PLH220075

			220075) 4,02 dla PLH220020		PLH220020
4	3110	Jeziora lobeliowe	19,7	A	PLH220020
5	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	3,02	C	PLH220020
6	7150	Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Phynchosporion	0,25	C	PLH220020
7	9110	Kwaśne buczyny *(Luzulo-Fagenion)*	157,4	B	PLH220020
8	9190	Kwaśne dąbrowy *(Quercion robori-petraeae)*	1,73	(D)*	PLH220020
9	91D0	Bory i lasy bagienne **Vaccinio ulignosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio ulignosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii* – Piceetum i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	24,95	C	PLH220020
10	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe)	1,46	(D)*	PLH220020

Gdzie: OCENA OGÓLNA A = doskonała
B = dobra
C = znacząca
**(D) – brak oceny ogólnej, D stanowi niską ocenę reprezentatywności*

Tabela 20 Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków występujące na obszarze Pełcznica PLH220020

Lp	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Kategoria liczebności
1	*Carex limosa*	turzyca bagienna	R
2	*Cladopodiella fluitans*	bagniczka pływajaca	P
3	*Convallaria majalis*	konwalia majowa	P
4	*Dactylorhiza majalis*	kukułka szerokolistna	P
5	*Drosera anglica*	rosiczka długolistna	R
6	*Drosera rotundifolia*	rosiczka okrągłolistna	P
7	*Frangula alnus*	kruszyna pospolita	C
8	*Galium odoratum*	przytulia wonna	P
9	*Helichrysum arenarium*	kocanki piaskowe	R
10	*Huperzia selago*	wroniec widlasty	R
11	*Isoetes lacustris*	poryblin jeziorny	P
12	*Isoetes setacea*	poryblin kolczasty	P
13	*Ledum palustre*	bagno zwyczajne	C
14	*Lobielia dortmanna*	lobelia jeziorna	P
15	*Luronium natans*	elisma wodna	P
16	*Lycopodium annotinum*	widłak jałowcowaty	P
17	*Nuphar lutea*	grążel żółty	P
18	*Nuphar pumila*	grążel drobny	R
19	*Nymphaea alba*	grzybienie białe	P
20	*Odontoshima sphagni*	natorfek torfowcowy	R
21	*Scheuchzeria palustris*	bagnica torfowa	R
22	*Sparganium angustifolium*	jeżogłówka pokrewna	P
23	*Sphagnum angustifolium*	torfowiec wąskolistny	P
24	*Sphagnum cuspidatum*	torfowiec spiczastolistny	P
25	*Sphagnum denticulatum*	torfowiec zabkowany	C
26	*Sphagnum fallax*	torfowiec kończysty	C

Lp	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Kategoria liczebności
27	*Sphagnum fimbratium*	torfowiec frędzlowaty	P
28	*Sphagnum fuscum*	torfowiec brunatny	V
29	*Sphagnum girgensohnii*	torfowiec girgensohna	P
30	*Sphagnum inundatum*	torfowiec zanurzony	P
31	*Sphagnum magellanicum*	torfowiec magellański	P
32	*Sphagnum nemoreum*	torfowiec ostrolistny	P
33	*Sphagnum palustre*	torfowiec błotny	P
34	*Sphagnum riparium*	torfowiec okazały	P
35	*Sphagnum rubellum*	torfowiec czerwonawy	P
36	*Sphagnum russowii*	torfowiec russowa	P
37	*Sphagnum subsecundum*	torfowiec jednoboczny	P
38	*Utricularia minor*	pływacz drobny	R
39	*Utlricularia vulgaris*	pływacz zwyczajny	R

Tabela 21 Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Lp.	Kod	Nazwa polska	Typ populacji	Kategoria liczebności	Ocena populacji	Obszar występowania
PTAKI						
1	A053	Krzyżówka	P	P	D	PLH220075
2	A021	Bąk zwyczajny	R	P	D	PLH220075
3	A031	Bocian biały	C	-	D	PLH220075
4	1081	Błotniak stawowy	R	-	D	PLH220075
5	A122	Derkacz zwyczajny	R	P	D	PLH220075
6	A036	Łabędź niemy	R	-	D	PLH220075
7	A127	Żuraw zwyczajny	R	P	D	PLH220075
8	A338	Gąsiorek	R	P	D	PLH220075
BEZKRĘGOWCE						
1	1042	Zalotka większa	P	-	D	PLH220020

Gdzie:

TYP POPULACJI

p – osiadła, tj. występująca w obszarze przez cały rok. Do tego typu zalicza się gatunki niemigrujące, rośliny, osiadłe populacje gatunków migrujących;

r – rozrodcza, tj. wykorzystująca obszar do rozrodu i/lub wychowywania młodych;

c-przelotne;

KATEGORIA LICZEBNOŚCI

C – powszechne

R – rzadkie

V – bardzo rzadkie

P – obecne

OCENA POPULACJI

B – dobra

C – znacząca

D – populacja przelotna lub stanowiąca mały udział w populacji krajowej

Rezerwaty

Pełcznica

W granicach gminy Szemud występuje rezerwat wodny – Pełcznica, ustanowiony w 1999 r. (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 78/99, poz.445) o powierzchni 57,53 ha.

Celem ochrony jest dobrze zachowany fragment naturalnego krajobrazu Pojezierza Kaszubskiego ze śródleśnymi jeziorami lobeliowymi Pałsznik i Wygoda oraz Jeziorem Krypko oraz stanowiska rzadkich gatunków roślin. Występuje to 5 gatunków wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin: poryblin jeziorny, poryblin kolczasty, lobelia jeziorna, jeżogłówka pokrewna i wywłócznik skrętoległy. Na szczególną uwagę zasługuje poryblin kolczasty, mający tu ostoję trwałą w Polsce. Ekosystemy wodne rezerwatu funkcjonują w powiązaniu z otaczającymi szuwarami, torfowiskami i lasami. Szczególną wartością odznaczają się torfowiska z żadkimi gatunkami flory torfowiskowej tj.: bagnica torfowa, przygiełka biała i turzyca bagienna. Na obszarze rezerwatu stwierdzono 240 gatunków roślin naczyniowych, blisko 50 gatunków mszaków i ponad 40 gatunków porostów. Z roślin naczyniowych 13 gatunków podlega ochronie ścisłej i 4 ochronie częściowej, zaś z mszaków 19 gatunków podlega ochronie częściowej. Ponad to ochronie ścisłej podlega 13 gatunków porostów i 1 gatunek grzyba. Przyrodnicze walory rezerwatu podkreśla obecność 24 gatunków znajdujących się na liście ginących i zagrożonych roślin naczyniowych Pomorza Zachodniego i Wielkopolski. Obszar rezerwatu położony jest w obrębie obszaru Natura 2000 Pełcznica PLH220020.

Użytki ekologiczne

W myśl ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania unikatowych typów środowiska i ich zasobów genowych. Należą do nich: torfowiska, bagna, nieużytkowane łąki i sady, drobne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne kępy drzew i krzewów, skarpy, jary i wąwozy, trzcinowiska itp."

Na terenie gminy występują trzy użytki ekologiczne – Okuniewskie Łąki, Okoniewko oraz Śmieszka w Bojanie.

Tabela 22 Użytki ekologiczne na terenie gminy Szemud (źródło: RDOŚ Gdańsk)

Nazwa użytku	Typ użytku ekologicznego	Powierzchnia użytku [ha]	Organ ustanawiający/akt prawny	Data aktu prawnego	Położenie użytku ekologicznego
Okuniewskie Łąki	łąka	4,77	Rada Gminy Szemud XVIII/152/2011	12/29/2011	Nad Gdańsk, Leśnictwo Kamień oddz. 265 a (fragment), h, m, o, p
Okoniewko	śródleśne torfowisko przejściowe	0.89	Wojewoda Pomorski Rozp. nr 49/2006	3/6/2006	Nadl. Gdańsk, obr. Gniewowo, od.266n
Śmieszka w Bojanie	kolonia lęgowa mewy śmieszki	7.31	Wojewoda Pomorski Rozp.nr 2/2003	1/9/2003	Bojano, dz.155 (cz.),156,157,160 (cz.),161 (cz.)

Ciekawostką użytku ekologicznego „Okuniewskie Łąki" jest występowanie licznej populacji pająka – tygrzyka paskowanego *(Argiope bruennichi)*. W granicach użytku stwierdzono występowanie chronionych gatunków roślin naczyniowych tj. np. bagno zwyczajne *(Ledum palustre)*. Pod ochroną częściową wyróżniono występowanie takich gatunków jak: torfowiec błotny *(Sphagnum palustre)*, widłoząb miotłowy *(Dicranum scoparium)*, rokietnik pospolity *(Pleurozium schreberi)*, płonnik pospolity *(Polytrichum commune)*, płonnik cienki *(Polytrichum strictum)*, brodawkowiec czysty *(Pseudoscleropodium purum)*, fałdownik nastroszony *(Rhytidiadelphus squarrosus)* oraz torfowiec kończysty *(Sphagnum fallax)*. Wśród awifauny wymienia się parę samotników *(Tringa ochropus)*, zalatujące orzechówki *(Nucifraga caryocatactes)* oraz uszatki zwyczajnej *(Asio otus)*.

Użytek ekologiczny „Śmieszka w Bojanie” utworzony został w celu ochrony kolonii mewy śmieszki. Zgodnie z danymi PZPK ze względu na zmiany struktury roślinności na terenie kolonii liczba gniazdujących par mew śmieszek znacznie zmalała w porównaniu z wcześniejszymi latami. Poza mewami śmieszkami stwierdzono tu gniazdowanie m.in. jednej pary rybitw rzecznych, co najmniej dwóch par perkozów. Teren kolonii to również miejsce stałego gniazdowania żurawia zwyczajnego. Zarejestrowano również prawdopodobne gniazdowanie wodnika oraz kokoszki.

Fot. 6 Użytek ekologiczny Śmieszka w Bojanie (fot. Magdalena Smoczyńska, sierpień 2014 r.)

Pomniki przyrody

W myśl ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody „pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej i historycznej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami jak sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, głazy narzutowe, źródła, skałki, jaskinie, wodospady i inne”.

Na terenie gminy Szemud występuje 11 pomników przyrody.

Tabela 23 Zestawienie pomników przyrody na terenie gminy Szemud (źródło: RDOŚ Gdańsk)

lp.	Rodzaj	Położenie	Ilość	Obwód	Data zatwierdzenia	Numer Rejestru Wojewódzkiego
1	Głaz	L. Kamień, obr. Gniewowo, około 0,9 km na SW od jez. Zawiat	1	8,20	31. 01. 1955 r.	93/55
2	Głaz	L. Kamień, obr. Gniewowo, przy drodze Kamień - Reda	1	11,30	31. 01. 1955 r.	94/55
3	Głaz	L. Kamień, obr. Gniewowo, 0,5 km na NW od j. Okuniewo Małe	1	10,10	31. 01. 1955 r.	95/55
4	Głaz	L. Kamień, obr. Gniewowo, 90 m na N od j. Czarnego = j. Długiego = j. Wielkie Okuniewo	1	11,00	14. 03. 1991 r.	812/91
5	Głaz	L. Kamień, obr. Gniewowo, 100 m na SW	1	6,,85	14. 03. 1991 r.	813/91

		od j. Wygoda				
6	Głaz	L. Kamień, obr. Gniewowo, 500 m na NNW od j. Okuniewo Małe	1	11,70	14. 03. 1991 r.	814/91
7	Buk pospolity	Karczemki, były cmentarz ewangelicki	1	3,00	12. 06. 1989r.	729/89
8	Buk pospolity	Szemud, naprzeciw cmentarza katolickiego	3	2,60; 2,50; 3,00	12. 06. 1989r.	730/89
9	Głaz	L. Przetoczyno, obr. Gniewowo, o. 219 d	1	11,50	23. 04. 2007 r.	2003
10	Głaz	L. Przetoczyno, obr. Gniewowo, o. 219 a	1	10	23. 04. 2007 r.	2004
11	Głaz	L. Sopieszyno, obr. Gniewowo, o.214 i	1	3,35	23. 04. 2007 r.	2008

Rysunek 8 Pomniki przyrody na terenie gminy Szemud (źródło: RDOŚ Gdańsk)

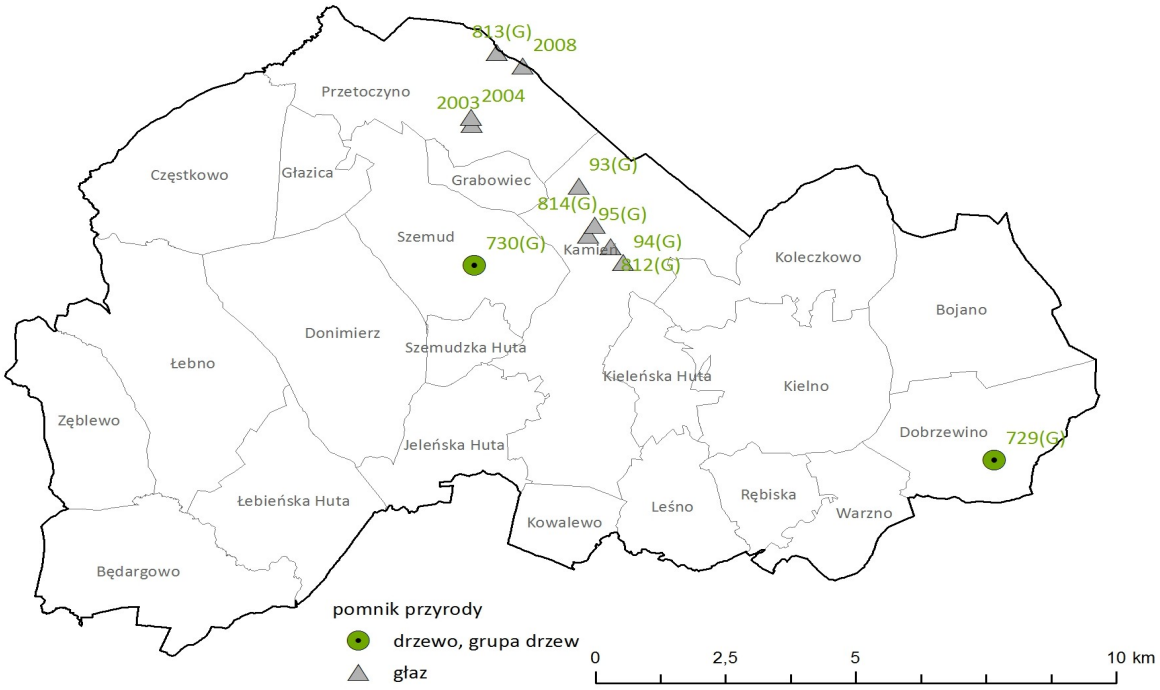

Fot. 7 Pomnik przyrody – głaz (fot. Magdalena Smoczyńska, sierpień 2014 r.)

Proponowane formy ochrony przyrody

W inwentaryzacji Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego z 2008 r. okolice jezior: Kamień, Wycztok, Otalżyno wskazano jako proponowany obszar ochrony siedlisk Szemudzkie Jeziora Lobeliowe. Jeziora te stanowią siedlisko przyrodnicze – jeziora lobeliowe (kod 3110) wymienione w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszar Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713 tj.).* Obszar ten choć nie objęty aktualnie ochroną w ramach sieci Natura 2000 stanowi cenne i rzadkie siedlisko przyrodnicze. Ponadto w granicach proponowanego obszaru występują siedliska: kwaśna buczyna niżowa (kod 9110), torfowiska przejściowe i trzęsawiska (kod 7140), siedlisko priorytetowe bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie – siedlisko priorytetowe) (kod 6230), torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji (kod 7120), siedlisko priorytetowe bory i lasy bagienne (kod 91D0), pomorski kwaśny las brzozowo-dębowy (kod 9190). Siedliska przyrodnicze podlegają ochronie na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. 2013, poz. 627 tj. ze zm.).

3. Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne stanowią obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, będące szlakami komunikacyjnymi dla zwierząt, a w większym przedziale czasowym – również dla roślin. W zależności od wielkości i długości, można mówić o korytarzach międzynarodowych i krajowych, regionalnych i lokalnych.

Korytarze o znaczeniu międzynarodowym i krajowym

Istnieje kilka koncepcji o znaczeniu ogólnopolskim i międzynarodowym, dotyczących systemów powiązań obszarów przyrodniczych.

ECONET-PL

Obszar gminy nie został włączony w sieć powiązań ekologicznych ECONET. Najbliżej położone obszary węzłowe o znaczeniu międzynarodowym to na północ od gminy wybrzeże Bałtyku (2M), na południe Pojezierze Kaszubskie (9M), a na południowy-wschód ujście Wisły (3M). Wymienione obszary węzłowe łączą korytarze ekologiczne o znaczeniu międzynarodowym oraz krajowym.

Sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary NATURA 2000

Na zlecenie Ministerstwa Środowiska w 2005 r. Jędrzejewski wraz z zespołem opracowała projekt korytarzy ekologicznych łączących sieć obszarów Natura 2000. W latach 2009 - 2010 przeprowadzono prace weryfikujące i aktualizujące przebieg opracowanej w 2005 r. koncepcji sieci korytarzy ekologicznych. W ramach projektu wyznaczono spójną sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze łączące je w ekologiczną całość. Za obszary węzłowe uznawano tereny chronione tj.: parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000 oraz wybrane rezerwaty przyrody i obszary chronionego krajobrazu, a także ze względu na ważniejsze funkcje ekologiczne – duże kompleksy leśne, doliny rzeczne oraz inne tereny dobrze zachowane pod względem przyrodniczym. Część północno-wschodnia gminy stanowi fragment obszaru węzłowego Lasy Trójmiejskie (południowy) o sygnaturze KPn-20E, zaś część północno-zachodnia stanowi fragment korytarza ekologicznego Kaszuby, o sygnaturze KPn-20B.

Sieć powiązań ekologicznych wg PZPW

Struktura ekologiczna województwa stanowi istotny element przestrzeni, gwarantujący poprzez zachowanie warunków do migracji, utrzymanie możliwości wymiany i istnienia puli genetycznej, liczebności osobników i gatunków, a w konsekwencji zachowanie różnorodności biologicznej. W strukturze przyrodniczej regionu wyróżnia się płaty i korytarze ekologiczne, których przestrzenna łączność tworzy ogół warunków bytowych biosfery i podstawę utrzymania jej różnorodności biologicznej. Korytarze łączą i przenikają płaty ekologiczne, tworząc rzeczywistą spójność przestrzenną obszarów przyrodniczych. W granicach gminy wyróżnia się płat ekologiczny Lasy Oliwsko-Darżlubskie (G), obejmujące swym zasięgiem teren Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego oraz tereny do zasięgu Jeziora Kamień oraz Jeziora Marchowo. Ponadto wyróżnia się korytarze subregionalne łączące strefę brzegową Zatoki Gdańskiej i morza z Lasami Oliwsko-Darżlubskimi i są to na terenie gminy korytarze: Zagórskiej Strugi (E) oraz Rzeki Kaczej (F), a także korytarze subregionalne łączące Lasy Oliwsko-Darżlubskie z przyrodniczymi strukturami i ich zaplecza pojeziernego lub z korytarzami wyższej rangi, na terenie gminy jest to korytarz Doliny Gościcinki i Bolszewki.

Dodatkowo wskazuje się na kształtowanie powiązań ekologicznych poprzez zachowywanie drożności lokalnych korytarzy ekologicznych, obejmujących głównie doliny morenowe, kompleksy leśne, zbiorniki wodne oraz tereny podmokłe.

4. Podsumowanie i wskazania dla zagospodarowania przestrzennego

Rozwój zabudowy

Atrakcyjne warunki naturalne (krajobraz, stosunki hydrogeologiczne, szata roślinna) w powiązaniu z bardzo dobrymi warunkami aerosanitarnymi i bliskim położeniem w stosunku do blisko milionowej aglomeracji gdańskiej, sprzyjające rozwojowi różnych form budownictwa mieszkaniowego dla ludności miejskiej (migracje na wieś);

Atrakcyjne warunki dla rozwoju funkcji wypoczynku świątecznego mieszkańców aglomeracji gdańskiej, zwłaszcza Gdyni – obfitość jezior i cieków wodnych, lasy Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Obok funkcji budownictwa letniskowego istnieje możliwość urządzenia terenów dla uprawiania sportów zimowych (rejon Koleczkowa) oraz sportów i rekreacji komercyjnej – kluby jeździeckie, pola golfowe, rekreacja przywodna.

Rozwój zabudowy na terenie gminy jest ograniczony, część terenów jest wykluczonych spod inwestycji, głównie z uwagi na położenie w granicach obszarów chronionych, a także uwarunkowania fizjograficzne. Są to:

- rezerwat przyrody, gdzie zabrania się budowy wszelkich obiektów, zmiany stosunków wodnych i innej ingerencji w środowisko;
- obszary Natura 2000, gdzie zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszy stan siedlisk przyrodniczych oraz negatywnie wpływających na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- użytki ekologiczne;
- otoczenie pomników przyrody;
- park krajobrazowy, gdzie obowiązują ustalenia zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 340 i Nr 84, poz. 700) oraz zakaz realizacji nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej. Zakaz ten nie dotyczy:
  - obszarów zwartej zabudowy wsi, w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, gdzie dopuszcza się uzupełnianie zabudowy mieszkaniowej i usługowej, pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegów wód, określonej poprzez połączenie istniejących budynków na przylegających działkach;
  - istniejących siedlisk rolniczych - w zakresie uzupełniania istniejącej zabudowy o obiekty niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego, pod warunkiem nie przekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegów wód;
  - istniejących obiektów letniskowych, mieszkalnych i usługowych, zrealizowanych na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które utraciły moc przed dniem 1 stycznia 2004 r. – gdzie dopuszcza się przebudowę i modernizację istniejącego zainwestowania w celu poprawy standardów ochrony środowiska oraz walorów estetyczno- krajobrazowych, pod warunkiem nie zwiększania powierzchni zabudowy, ilości miejsc pobytowych a także nie przybliżania zabudowy do brzegów wód;

- otuliny parków krajobrazowych, gdzie zakazuje się zagospodarowania, lokalizacji przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na cele ochrony Parku, zadaniem otuliny jest ochrona Parku przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka;
- tereny lasów, w tym szczególnie lasów stanowiących własność Skarbu Państwa i pełniących funkcje lasów ochronnych;
- kompleksy gruntów rolnych klasy III;
- użytki zielone, zwłaszcza łąki wilgotne i podmokłe, tereny torfowiskowe;
- tereny o płytko zalegających wodach gruntowych, głównie doliny rzeczne i zagłębienia bezodpływowe oraz tereny zagrożone podtopieniami;
- zróżnicowana rzeźba terenu (znaczne spadki i duże deniwelacje stwarzają ograniczenia dla rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a także gospodarki rolnej, wyłączone spod zabudowy powinny być tereny o dużych spadkach powyżej 20°.

Ponadto należy przeciwdziałać rozpraszaniu zabudowy.

Przestrzeń rolnicza

Gmina charakteryzuje się mało korzystnymi warunki do produkcji rolnej (gleby, struktura rozdrobniona gospodarstw rolnych), przy monofunkcyjnej strukturze bazy ekonomicznej gminy, opartej głównie na rolnictwie sytuują ją obecnie w gronie gmin niezbyt zamożnych. Problem dotyczy przede wszystkim zachodniej części gminy, uboższej pod względem walorów turystycznych i bardziej oddalonej od ośrodków miejskich.

Obszary występowania gleb wyższych klas bonitacyjnych to sołectwa: Dobrzewino, Głazica, Kielno, Szemudzka Huta. Rejony występowania gleb wyższych klas bonitacyjnych powinny być chronione przed zmianą sposobu użytkowania na cele nierolnicze. Należy ograniczyć zjawisko spontanicznej urbanizacji w rejonach o przewadze gleb wysokiej jakości zapewniających trwały rozwój rolnictwa.

Dodatkowo wskazuje się do zachowania i ochrony przed zarastaniem łąki wszystkich klas bonitacyjnych. Należy zapewnić warunki stałego użytkowania tych terenów poprzez regularne, ekstensywne koszenie, w celu zabezpieczenia tych ekosystemów przed zarastaniem.

Grunty te są z reguły użytkowane zgodnie z uwarunkowaniami fizjograficznymi. Z uwagi na niskie klasy bonitacyjne, dobry stan sanitarny środowiska, rozwiniętą turystykę, w tym agroturystykę, wskazane jest promowanie rolnictwa ekologicznego.

Grunty wskazane do przeznaczenia pod zalesienia – grunty orne klas VI, VIz. Są to grunty o bardzo małej przydatności dla rolnictwa, często nieużytkowane i ulegające sukcesji.

Licznie występujące wzniesienia morenowe, charakterystyczne dla krajobrazu gminy niosą ze sobą ryzyko erozji na ich stokach o nachyleniu powyżej 10%. Szczególnie narażone są w czasie deszczów stoki pozbawione roślinności wysokiej i eksploatowane rolniczo. Stąd wskazane jest zalesienie obszarów zagrożonych erozją wodną oraz gruntów marginalnych dla rolnictwa, oraz zachowanie oraz zakładanie pasów zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, na liniach spływu wód.

(Obszary objęte zmianą studium stanowią nieużytki rolnicze nieuprawiane w dłuższych okresach czasu. Utrzymywanie ich w funkcji rolniczej nie ma uzasadnienia. Zmiana ich przeznaczenia na cele inwestycyjne nie spowoduje istotnych zmian dla rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy Szemud.)2

Eksploatacja złóż

Zagospodarowanie przestrzeni w strefie występowania udokumentowanych złóż kopalin powinien zapewniać w przyszłości możliwość podjęcia eksploatacji, z uwzględnieniem potrzeby i wymogów ochrony walorów krajobrazowych. Eksploatacja surowców mineralnych powinna odbywać się przede wszystkim na obszarach objętych obecnie wydobyciem, podejmowanie wydobycia na nowych terenach powinno następować tylko w sytuacjach, gdzie przeciwwskazania środowiskowe nie przeważają opłacalności ekonomicznej. W przypadku zaistnienia przeciwwskazań środowiskowych wydobycie kopalin na obszarze Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego oraz jego otuliny, a także w obszarze otuliny Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, nie powinno być podejmowane, niezależnie od opłacalności ekonomicznej.

Odkrywkowa eksploatacja kopalin prowadzona we wsiach Głazica, Szemud, Donimierz i Przetoczyno prowadzi do całkowitej zmiany rzeźby terenu i degradacji naturalnej budowy geologicznej i pokrywy glebowej.

Degradacja środowiska przyrodniczego spowodowana odkrywkową eksploatacją kopalin winna być powstrzymana poprzez wdrożenia programów rekultywacji *(Zasady te dotyczą również terenów objętych zmianą studium i przewidzianych na cele eksploatacji powierzchniowej kopalin)2.*

Ochrona fauny i flory

Ze względu na niską przydatność rolniczą i wysoki stopień zagrożenia erozją wskazuje się na dążenie do zwiększenia stopnia lesistości gminy. Powiększanie areału gruntów leśnych powinno następować poprzez zalesianie gruntów o najniższych walorach produkcyjnych i zagrożonych procesami erozyjnymi, co wzmocni ich ekologiczną stabilność oraz spójność przestrzenną struktur ekologicznych. Gospodarka leśna powinna być prowadzona w racjonalny sposób , poprzez ochronę przed zalesieniami miejsc otwarć widokowych, unikanie wprowadzania monokultur oraz zadrzewień pasowych powodujących dysharmonię krajobrazową, a także z zachowaniem cennych zbiorowisk nieleśnych.

Część obszarów objęto ochroną na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Tam, gdzie występują najcenniejsze siedliska i gatunki, te formy są bardziej restrykcyjne (np. rezerwat), natomiast tam, gdzie chroni się głównie krajobraz i dąży do rozwoju turystyki zamiast innych gałęzi gospodarki, występują obszary mniej restrykcyjne (park krajobrazowy).

Największe zagrożenia dla obszarów cennych przyrodniczo to:

- oddziaływanie miasta aglomeracji Gdańska i Gdyni i związany z tym wzrost zabudowy letniskowej i budownictwa mieszkaniowego na terenach cennych przyrodniczo;
- degradacja walorów przyrodniczych Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego szczególnie związana z wypoczynkiem wakacyjnym i pobytem weekendowym;
- degradacja środowiska związana z odkrywkową eksploatacją kopalin;
- fragmentacja obszarów cennych przyrodniczo poprzez budowę nowych dróg.

Zasoby wodne i ich zagrożenia

Wody podziemne głównych użytkowych poziomów wodonośnych w gminie Szemud są dobrej jakości i nie wykazują skutków dużego zagrożenia. Brak tu większych zakładów przemysłowych, zwłaszcza branż mogących być emitorami groźnych zanieczyszczeń, a także brak dużych obiektów produkcji rolniczej, również często groźnych dla środowiska.

Ze względu na sposób izolacji od powierzchni poziomów wodonośnych można mówić o potencjalnym stopniu zagrożenia dla wód podziemnych. Z tych powodów - brak izolacji utworami nieprzepuszczalnymi, hydrogeolodzy w południowo-wschodnim fragmencie obszaru gminy (okolice Jez. Tuchomskiego oraz na południe i na wschód od niego) wskazują na istnienie bardzo wysokiego stopnia zagrożenia. Zagrożenie mogą stanowić wsie z wodociągami, ale bez kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz samo jezioro o wodach pozaklasowych. W środkowej części terenu gminy mimo podobnych warunków geologicznych określono stopień zagrożenia jako wysoki, gdyż ścieki wywożone są stąd do oczyszczalni w Kielnie. W północnej części gminy ze względu na lepszą izolację poziomu wodonośnego utworami nieprzepuszczalnymi stopień zagrożenia określono jako średni i niski.

VI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

1. Zabytki nieruchome

Obszar gminy Szemud jest nasycony cennymi obiektami zabytkowymi pochodzącymi z różnych okresów historycznych i reprezentującymi odmienne style architektoniczne. Są one dość równomiernie rozłożone po terenie całej gminy. Najwięcej zabytków znajduje się w miejscowościach: Kielno(17), Będargowo (13), Szemud (13) oraz Przetoczyno (11), a pojedyncze obiekty można spotkać w innych, mniejszych wsiach.

W gminie Szemud odnajdziemy tylko jeden zabytek nieruchomy architektury i budownictwa wpisany do Rejestru Zabytków Województwa Pomorskiego i jest to Kościół parafialny p.w. św. Wojciecha w Kielnie, pod nr rejestru 526, na podstawie decyzji z dnia 15.06.1971r. (dawny rejestr województwa gdańskiego - nr 375).

Wśród zabytków nieruchomych przeważają dobrze zachowane budynki mieszkalne i gospodarcze z XIX i początku XX wieku. Nie brakuje także kapliczek i krzyży przydrożnych, szkół oraz kościołów, które obecnie stanowią ważne elementy identyfikujące przestrzeń. Dużą wartością charakteryzują się także dworki i parki dworskie. Część z nich uległa przebudowie, jednak zachowały wartości zabytkowe.

W myśl ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami jedynie wpisanie do rejestru zabytków, prowadzonego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, gwarantuje obiektom pełną ochronę prawną.

W gminnej ewidencji zabytków figuruje 112 zabytków. Zdecydowana większość z nich (51%) stanowią budynki mieszkalne. Grupę elementów zabytkowych na terenie Gminy Szemud reprezentują ponadto obiekty gospodarcze, budynki szkół, figury i kaplice, założenia dworskie, a także układy ruralistyczne.

Najcenniejszą (ze względu na liczebność) grupę obiektów zabytkowych gminy Szemud stanowią budynki tradycyjne dla zabudowy wiejskiej w tym rejonie, które tworzą tutejszy krajobraz

kulturowy. Najstarsze budynki to szerokofrontowe domy wzniesione w konstrukcji szkieletowej, typu szachulcowego, z łączeniami elementów drewnianych za pomocą kołków. W wykonaniu konstrukcji stosowano cienki sznur słomiany obrzucony obustronnie gliną lub pacę, czyli suszoną glinę, często mieszaną ze słomą lub sieczką. Pola wypełnień najczęściej powlekano wapnem lub cienkim tynkiem wapiennym. Konstrukcję ścian osadzano początkowo na drewnianej podwalinie, później na podwalinie z polnych otoczaków, wreszcie na fundamencie z ciosanego kamienia. Niekiedy dla ocieplenia pokrywano ściany szalunkiem z desek, uszczelniając ich styk drewnianymi listwami; podobnie opracowywano szczyty. Parterowe, wydłużone bryły budynków przykrywały dachy dwuspadowe o połaciach wykonanych z trzciny lub słomy. Część z nich została nieco zmieniona, otynkowana lub podmurowana Stopniowo konstrukcję szachulcową wypierała konstrukcja ryglowa wypełniana cegłą, a pod koniec XIX w. i na początku XX w. coraz liczniejsze pojawiały się budynki w pełni ceglane. Wówczas charakterystycznym typem stała się ceglana wersja tzw. domu z erklem, początkowo parterowego z użytkowym półpiętrem, następnie już piętrowego. Na terenie gminy Szemud forma taka była szczególnie popularna w centrach większych wsi, takich jak Kielno, Szemud czy Łebno. Wyróżniającą się grupą budynków mieszkalnych są obiekty wzniesione pod koniec lat dwudziestych i na początku trzydziestych XX w., charakteryzujące się frontowym podcieniem wspartym na kolumnach lub filarach, starannie murowane z cegły, z licznymi fryzami, gzymsami i oprawą okien z różnobarwnej cegły. Zostały one wzniesione według podobnego projektu lub może przez jedną firmę budowlaną.

Architekturę sakralną na terenie gminy reprezentują trzy świątynie, z których najstarszy jest kościół parafialny p.w. św. Wojciecha w Kielnie, zbudowany na miejscu starszego. Architekturą nawiązuję do budowli barokowych a w trakcie kolejnych etapów rozbudowy dodane zostały również elementy dziewiętnastowieczne. Kościół w Szemudzie charakteryzuje się monumentalną, zwartą bryłą o licowanych cegłą elewacjach, bliską formie modernistycznej, jako że powstał w latach dwudziestych ubiegłego wieku. Zbudowany na miejscu wcześniejszej świątyni z 1872 r. Kościół w Łebnie o eklektycznej formie architektury, zachował bez zmian wyposażenie neobarokowe pochodzące z czasu budowy. Nową architekturę sakralną prezentuje nowo wybudowany kościół w Bojanie (konsekracja – 2002 rok) oraz budowany kościół w Koleczkowie.

W Gminnej ewidencji zabytków uwzględniono dwa układy ruralistyczne – wsi Kielno i Jeleńskiej Huty. Wieś Kielno jest jedną z najstarszych wsi gminy. Gwałtowna rozbudowa terenów mieszkalnych w XIX w. znacznie zmieniła układ przestrzenny miejscowości jednak w tej chwili prezentuje on spoistą całość. Wieś Jeleńska Huta to rzadki przypadek miejscowości rozbudowywanej wokół stawu młyńskiego. Jej pierwotny układ przestrzennym jest nadal czytelny pomimo poprowadzenia nowej drogi przez osuszony staw.

Ciekawą i liczną grupą zabytków gminy Szemud są budynki szkolne, powstałe niemal w tym samym czasie na początku XX w. Zazwyczaj są to charakterystyczne bryły z wyższą częścią mieszczącą szkolną klasę i niższą, z mieszkaniem dla nauczyciela. Najczęściej tworzą zespół z budynkiem gospodarczym, niekiedy także zachowany jest starodrzew. Lokalizacja obiektów wpisanych do GEZ uwidoczniona jest na rysunku uwarunkowań i rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz przedstawiona w wykazie w tabeli 24.

Wykres 30 Procentowy rozkład rodzajów obiektów zabytkowych w gminie Szemud

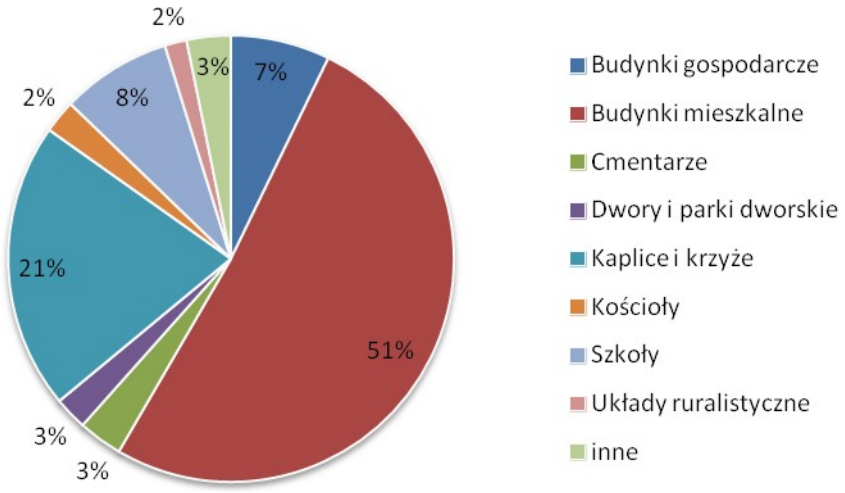

Na terenie Gminy Szemud nie występują miejsca pamięci narodowej oraz nie są zlokalizowane obiekty uznane za dobra kultury współczesnej.

Tabela 24 Wykaz zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków, Źródło: GEZ Szemud

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA	NR	OBIEKT	NR DZIAŁKI	REJESTR ZABYTKÓW
1.	Będargowo	Brazylia	6, d. 7	Budynek mieszkalny	191	
2.	Będargowo	Brazylia	7, d. 6	Budynek mieszkalny	185/2	
3.	Będargowo	Czyściec	1	Budynek mieszkalny	65	
4.	Będargowo	Grodzisko	2	Szkoła i budynek gospodarczy	260/1	
5.	Będargowo	Grodzisko	4	Budynek mieszkalny	261/2	
6.	Będargowo	Grodzisko	9	Budynek mieszkalny	283/2	
7.	Będargowo	Grodzisko	11	Budynek mieszkalny	281	
8.	Będargowo	Grodzisko	12, d.8	Budynek mieszkalny	127/2	
9.	Będargowo	Łączny Dół		Krzyż wotywny	206	
10.	Będargowo	Łączny Dół	2	Budynek gospodarczy	206	
11.	Będargowo	Różny Dąb	1	Budynek mieszkalny	102/18	
12.	Będargowo	Szopy	2	Budynek mieszkalny	41/2	
13.	Będargowo	Szopy	4	Kapliczka	42/1	
14.	Będargowo	Szopy	8a, d. 10	Budynek mieszkalny	47	
15.	Bojano	Wybickiego	6, d. 8	Budynek mieszkalny	380/2	
16.	Bojano	Wybickiego	26	Budynek mieszkalny	308/15	
17.	Bojano	Wybickiego		Kapliczka	380/3	
18.	Bojano	Wybickiego		Remiza	408/1	
19.	Częstkowo	Bór	7	Kapliczka	130/3	
20.	Częstkowo	Lipkowa	9	Dwór	31	
21.	Częstkowo	Szkolna	9	Szkoła	80/10	
22.	Częstkowo	Wejherowska	11	Budynek mieszkalny	393/1	
23.	Częstkowo	Wejherowska	15	Budynek mieszkalny	400	
24.	Dobrzewino	Dworska	2	Zespół parkowy	190/18	
25.	Dobrzewino	Wejherowska, Chłopska		Kapliczka	190/18	
26.	Dobrzewino	Wejherowska	11, d. 5	Budynek mieszkalny	202/2	
27.	Donimierz	Donimirskich	22	Szkoła	120	
28.	Donimierz	Donimirskich	22	Budynek gospodarczy	120	
29.	Donimierz	Folwarczna	9	Budynek mieszkalny	407/12	
30.	Donimierz	Folwarczna	11	Budynek mieszkalny	407/3	
31.	Głazica	Szklana	5	Budynek mieszkalny	52/13	
32.	Głazica	Szklana	16, d.27	Szkoła z budynkiem gospodarczym	16/5	
33.	Głazica	Szklana	32, d.16	Budynek mieszkalny	73/2	
34.	Jeleńska Huta	Okrężna	4	Budynek mieszkalny	190/3	
35.	Jeleńska Huta	Okrężna	4	Kapliczka	190/3	
36.	Jeleńska Huta	Szkolna	3, d. 2	Szkoła	178	
37.	Jeleńska Huta			Układ ruralistyczny		
38.	Kamień	Gdańska		kapliczka	67/1	

39.	Kamień	Gdańska	17	Budynek mieszkalny	50	
40.	Kamień	Gdańska	27, d. 18	Szkoła	52/1	
41.	Kamień	Turystyczna	2	siedlisko	482/6	
42.	Karczemki	Gdańska	11	Park	365/104	
43.	Karczemki	Gdańska	11	Budynek gospodarczy	365/104	
44.	Karczemki	Wejherowska	2	Cmentarz poewangelicki	121/4	
45.	Kieleńska Huta	Morelowa		Kapliczka	37/2	
46.	Kielno	Jeziorna	6	Figura Matki Bożej	6/2	
47.	Kielno	Królewska	2	Gorzelnia	482/37	
48.	Kielno Bożanka	Letniskowa		Kapliczka	695/39	
49.	**Kielno**	**Oliwska**	**22, d.6**	**Kościół par. p.w. św. Wojciecha**	**7**	**Nr rej. zabytków 526**
50.	Kielno	Oliwska	22, d. 6	Cmentarz parafialny	4, 5, 7, 457	
51.	Kielno	Oliwska	28, d. 26	Kapliczka figuralna	485	
52.	Kielno	Oliwska	45	Budynek mieszkalny	479	
53.	Kielno	Oliwska	45	Budynek gospodarczy	479	
54.	Kielno	Oliwska	46	Szkoła	25/4	
55.	Kielno	Oliwska	47	Budynek mieszkalny	491/4	
56.	Kielno	Oliwska	51, d. 18	Budynek mieszkalny	489/1	
57.	Kielno	Oliwska	61	Budynek mieszkalny	63/7	
58.	Kielno	Oliwska	73	Budynek mieszkalny	72	
59.	Kielno	Oliwska	77	Budynek mieszkalny	73	
60.	Kielno	Oliwska	79	Budynek mieszkalny	74/5	
61.	Kielno	Oliwska	81	Budynek mieszkalny	75/7	
62.	Kielno	Oliwska, Partyzantów Koleczkowskich		Kapliczka	438	
63.	Kielno			Układ ruralistyczny		
64.	Koleczkowo	Wejherowska / Kieleńska		Kapliczka	21/1	
65.	Koleczkowo	Wejherowska	9	Budynek mieszkalny	75/9	
66.	Koleczkowo	Wejherowska	9	Budynek gospodarczy	75/9	
67.	Koleczkowo	Wejherowska	13	Budynek mieszkalny	54/14	
68.	Koleczkowo	Wejherowska	36 ,d.b.nr	Budynek mieszkalny	53/8	
69.	Kowalewo	Kartuska		Kapliczka	14/1	
70.	Kowalewo	Szemudzka	10	Budynek mieszkalny	19/7	
71.	Kowalewo	Szemudzka	10	Kapliczka	19/10	
72.	Łebieńska Huta	Kartuska	41	Budynek Mieszkalny	59	
73.	Łebno	Kartuska	1	Krzyż	231/48	
74.	Łebno	Kartuska	4	Budynek gospodarczy	232	
75.	Łebno	Kartuska	6	Kościół par. p.w. Matki Bożej Królowej Polski	233, 234/1	
76.	Łebno	Kartuska	8, d. 6	Kaplica przedpogrzebowa, cmentarz, mur	234/1 234/2	
77.	Łebno	Kartuska	9, d.29	Szkoła	69	
78.	Łebno	Kartuska	11, d.13	Budynek mieszkalny	81/2	
79.	Łebno	Kartuska	15, d. 19	Budynek mieszkalny	82/6	
80.	Łebno	Wejherowska	1	Budynek mieszkalny	43	
81.	Przetoczyno	Pomorska		Kapliczka	41	
82.	Przetoczyno	Brukowa	6	Budynek mieszkalny	105/2	
83.	Przetoczyno	Matecza	5, d. 23	Budynek mieszkalny	237/3	
84.	Przetoczyno	Matecza	5, d. 23	Budynek gospodarczy	237/3	
85.	Przetoczyno	Nadrzeczna	4	Budynek mieszkalny	19/2	
86.	Przetoczyno	Pomorska	5, d. 6	Budynek mieszkalny	183/21	
87.	Przetoczyno	Pomorska	27	Budynek leśnictwa	406	
88.	Przetoczyno	Pomorska	27	Budynek gospodarczy	406	
89.	Przetoczyno	Pomorska	34	Budynek mieszkalny	107/6	
90.	Przetoczyno	Wielkopolska	19	Budynek mieszkalny	8	
91.	Szemud	Kartuska, Wejherowska		Krzyż	171/1	
92.	Szemud	Labudy	4, d. 2	Budynek mieszkalny	354/18	
93.	Szemud	Mercerstwo	16	Kapliczka figuralna	18/12	
94.	Szemud	Mercerstwo	32	Budynek mieszkalny	23	
95.	Szemud	Obrońców Szemudu		Kapliczka	240/7	
96.	Szemud	Tomaszewskiego	2	Budynek mieszkalny	329/43	
97.	Szemud	Wejherowska (droga do Przetoczyna)		Kapliczka	852	
98.	Szemud	Wejherowska	36	Kapliczka	346/4	
99.	Szemud	Wejherowska	45	Kościół par. p.w. św. Mikołaja	256/3	
100.	Szemud	Wejherowska	45	Cmentarz przykościelny	265/3	
101.	Szemud	Wejherowska	45, d. 49	Plebania	265/3	
102.	Szemud	Wejherowska	46	Budynek mieszkalny	342	
103.	Szemud	Wejherowska	64	Budynek mieszkalny	331/2	
104.	Szemud	Wejherowska		Cmentarz parafialny	317/1 318, 320, 321	
105.	Szemudzka Huta	Biesiadna	16	Kapliczka	678/4	

106.	Szemudzka Huta	Przejazdowa	1, d. 14	siedlisko	697/6	
107.	Warzno	Czeczewska I Gryfa Pomorskiego		Krzyże	281 i 121/2	
108.	Warzno	Czeczewska I Gryfa Pomorskiego		Kapliczka	137/1	
109.	Warzno	Czeczewska	5	Budynek mieszkalny	296, 297	
110.	Warzno	Czeczewska	14	Budynek mieszkalny	220	
111.	Warzno	Zachodnia	4, d. 3	Szkoła	118	
112.	Zęblewo	Kaszubska	3, d. 2a	Budynek mieszkalny	159	

2. Zabytki archeologiczne

Na terenie gminy znajdują się liczne stanowiska archeologiczne, pochodzące z różnych przedziałów czasowych. Stanowią one istotny element zabytkowy, niezbędny do odtworzenia i zachowania dziedzictwa kulturowego. Relikty archeologiczne, będące pozostałością z dawnych epok historycznych, znajdują się w większości przypadków pod obecnym poziomem użytkowym. Są to pozostałości dawnego osadnictwa, miejsc produkcyjnych oraz nekropolii. Wyjątkiem jest stanowisko archeologiczne posiadające własną formę terenową – grodzisko wczesnośredniowieczne w miejscowości Będargowo.

Na rysunku uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego studium została przedstawiona szczegółowa lokalizacja poszczególnych stref ochronnych dla stanowisk archeologicznych. Ponadto na rysunku uwarunkowań została uwidoczniona liczba porządkowa z tabeli 25 i tabeli 26 dla poszczególnych stanowisk.

Poniżej zostały przedstawione stanowiska archeologiczne wpisane do Rejestru Zabytków Archeologicznych Województwa Pomorskiego przedstawiające najwyższą wartość historyczno-naukową. Stanowiska te, wraz z dodatkową strefą ochronną, oznaczone zostały na rysunku studium wydzielonym symbolem graficznym.

Tabela 25 Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkim rejestrze zabytków, Źródło: WKZ Gdańsk

l.p.	nr rejestru	Miejscowość	Rodzaj stanowiska	Chronologia
1.	36/Archeol.	Bojano	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza
2.	37/Archeol.	Bojano	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza
3.	38/Archeol.	Bojano	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza
4.	39/Archeol.	Bojano	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza
5.	104/Archeol.	Będargowo	grodzisko	wczesne średniowiecze
6.	149/Archeol.	Łebno	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza
7.	200/Archeol.	Szemud	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza
8.	207/Archeol.	Łebno	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza
9.	269/Archeol.	Bojano	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza
10.	412/Archeol.	Głazica	huta szkła	nowożytność
11.	413/Archeol.	Jeleńska Huta	huta szkła	nowożytność
12.	414/Archeol.	Szemudzka Huta	huta szkła	nowożytność

Poniżej został przedstawiony wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków Archeologicznych. Poniżej został przedstawiony wykaz stanowisk archeologiczny będących w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Tabela 26 Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, Źródło: WKZ Gdańsk

L.p.	Miejscowość	Rodzaj stanowiska	Chronologia	Nr ob. Azp; nr st.
13	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa	epoka kamienia	10-40/1
14	Donimierz	ślad osadnictwa	ok. nbw.	10-40/2
15	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	10-40/3
16	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	10-40/4
17	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa	epoka kamienia	10-40/5
18	Donimierz	ślad osadnictwa	neolit	10-40/6
19	Donimierz	punkt osadnictwa	późne średniowiecze	10-40/7

20	Jeleńska Huta	ślad osadnictwa	epoka kamienia	10-40/8
21	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa	nieokreślona	10-40/9
22	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa	neolit	10-40/10
23	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	10-40/11
24	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa	epoka kamienia	10-40/12
25	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa, osada	neolit, późne średniowiecze	10-40/13
26	Jeleńska Huta	punkt osadnictwa	epoka kamienia	10-40/15
27	Jeleńska Huta	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	10-40/16
28	Jeleńska Huta	ślad osadnictwa	okres nowożytny	10-40/17
29	Jeleńska Huta	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	10-40/18
30	Jeleńska Huta	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	10-40/19
31	Jeleńska Huta	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	10-40/20
32	Jeleńska Huta	punkt osadnictwa	neolit	10-40/21
33	Jeleńska Góra	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	10-40/22
34	Kowalewo	punkt osadnictwa	późne średniowiecze	10-40/26
35	Kowalewo	punkt osadnictwa	późne średniowiecze	10-40/27
36	Kowalewo	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	10-40/28
37	Kowalewo	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	10-40/29
38	Kowalewo	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	10-40/30
39	Leśno	ślad osadnictwa	epoka kamienia	10-40/31
40	Leśno	Osada	wczesna epoka żelaza	10-40/32
41	Leśno	ślad osadnictwa	okres kamienia, okres nowożytny	10-40/33
42	Leśno	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	10-40/34
43	Kowalewo	ślad osadnictwa	neolit, okres nowożytny	10-40/35
44	Kowalewo	ślad osadnictwa	neolit, wczesne średniowiecze	10-40/36
45	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa	neolit	10-40/37
46	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	10-40/38
47	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	10-40/39
48	Łebieńska Huta	ślad osadnictwa	okres nowożytny	10-40/40
49	Leśno	ślad osadnictwa	okres nowożytny	10-40/87
50	Leśno	ślad osadnictwa	epoka kamienia	10-40/85
51	Koleczkowo	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	8-41/47
52	Koleczkowo	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	8-41/48
53	Koleczkowo	nieokreślony punkt osadniczy	wczesna epoka żelaza	8-41/49
54	Koleczkowo	ślad osadnictwa	okres nowożytny	8-41/50
55	Częstkowo	ślad osadnictwa	późne średniowiecze nowożytne	9-39/4
56	Łebno	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	9-39/5
57	Częstkowo	ślad osadnictwa	epoka żelaza	9-39/6
58	Częstkowo	ślad osadnictwa	epoka żelaza	9-39/7
59	Donimierz	ślad osadnictwa	neolit	9-39/8
60	Łebno	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	9-39/9
61	Łebno	ślad osadnictwa	epoka kamienia	9-39/10
62	Łebno	ślad osadnictwa	neolit	9-39/17
63	Łebno	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	9-39/22
64	Łebno	ślad osadnictwa	nowożytne	9-39/24
65	Łebno	ślad osadnictwa	pradzieje nieokreślone	9-39/27
66	Łebno	ślad osadnictwa	pradzieje nieokreślone	9-39/28
67	Łebno	punkt osadniczy	wczesne średniowiecze	9-39/29
68	Łebno	punkt osadniczy	epoka brązu	9-39/30
69	Łebno	punkt osadniczy, ślad osadnictwa	epoka żelaza, późne średniowiecze	9-39/35
70	Zęblewo	ślad osadnictwa	nowożytne	9-39/36
71	Łebno	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	9-39/39
72	Łebno	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	9-39/40
73	Łebno	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	9-39/42
74	Łebno	punkt osadniczy, ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza, późne średniowiecze	9-39/43
75	Łebno	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	9-39/44
76	Łebno	punkt osadniczy	wczesne średniowiecze, późne średniowiecze	9-39/45
77	Łebno	ślad osadnictwa	neolit	9-39/46
78	Donimierz	ślad osadnictwa	epoka brązu	9-39/47
79	Zęblewo	punkt osadniczy	mezolit, neolit	9-39/55
80	Zęblewo	punkt osadniczy	epoka żelaza	9-39/56
81	Zęblewo	punkt osadniczy	wczesne średniowiecze, późne	9-39/57

			średniowiecze	
82	Zęblewo	punkt osadniczy	pradzieje nieokreślone	9-39/58
83	Łebno	ślad osadnictwa	pradzieje nieokreślone	9-39/59
84	Łebno	Cmentarzysko	epoka żelaza	9-39/61
85	Warzno	cmentarzysko	wczesna epoka żelaza	10-41/1
86	Warzno	Grób	wczesna epoka żelaza	10-41/2
87	Dobrzewino	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	10-41/3
88	Dobrzewino	Cmentarzysko	wczesna epoka żelaza	10-41/4
89	Dobrzewino	ślad osadnictwa	-	10-41/5
90	Dobrzewino	osada otwarta	późne średniowiecze	10-41/6
91	Dobrzewino	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza (opis z karty wschodniopomorska Hallstatt D)	10-41/7
92	Dobrzewino	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza (opis z karty Łużycka, Ha C)	10-41/8
93	Dobrzewino	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza (opis z karty wschodniopomorska Hallstatt D)	10-41/9
94	Dobrzewino	cmentarzysko płaskie	-	10-41/10
95	Warzeńska Huta	Cmentarzysko	opis z karty wschodniopomorska Hallstatt D	10-41/12
96	Warzeńska Huta	Cmentarzysko	wczesny i środkowy okres lateński	10-41/13
97	Warzno	Cmentarzysko	opis z karty Ha D, wczesny i średni okres lateński	10-41/16
98	Warzno	Cmentarzysko	-	10-41/42
99	Warzno	osada otwarta	wczesna epoka żelaza	10-41/43
100	Koleczkowo	Osada	późne średniowiecze, okres nowożytny (XV-XVII w)	9-41/1
101	Koleczkowo	ślad osadnictwa	późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/2
102	Koleczkowo	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza, wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/3
103	Koleczkowo	osada otwarta	środkowy i późny okres lateński, wczesne średniowiecze, późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/4
104	Koleczkowo	punkt osadniczy, ślad osadnictwa	neolit, wczesna epoka żelaza, wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/5
105	Koleczkowo	ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich	9-41/6
106	Koleczkowo	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	9-41/7
107	Koleczkowo	punkt osadniczy	okres nowożytny	9-41/8
108	Koleczkowo	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze, późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/9
109	Koleczkowo	punkt osadniczy, ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze (X-XIII w), późne średniowiecze	9-41/10
110	Kielno	ślad osadnictwa	późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/11
111	Kielno	ślad osadnictwa	neolit, okres wpływów rzymskich	9-41/12
112	Koleczkowo	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	9-41/13
113	Koleczkowo	ślad osadnictwa	okres nowożytny	9-41/14
114	Koleczkowo	ślad osadnictwa	późna epoka brązu	9-41/15
115	Koleczkowo	ślad osadnictwa	okres nowożytny	9-41/16
116	Koleczkowo	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	9-41/17
117	Koleczkowo	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	9-41/18
118	Koleczkowo	ślad osadnictwa, osada	wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/19
119	Koleczkowo	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/20
120	Koleczkowo	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza, okres nowożytny	9-41/21
121	Koleczkowo	ślad osadnictwa	neolit, okres nowożytny	9-41/22

122	Bojano	punkt osadniczy, osada otwarta	wczesna epoka żelaza, wczesne średniowiecze	9-41/23
123	Bojano	ślad osadnictwa, punkt osadniczy	późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/24
124	Bojano	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	9-41/25
125	Bojano	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza, późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/26
126	Bojano	ślad osadnictwa	późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/27
127	Bojano	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza, okres wpływów rzymskich	9-41/28
128	Bojano	punkt osadniczy	okres nowożytny	9-41/29
129	Bojano	ślad osadnictwa	przełom wczesnego i późnego średniowiecza	9-41/30
130	Bojano	ślad osadnictwa, punkt osadniczy	wczesne średniowiecze, późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/31
131	Bojano	ślad osadnictwa	neolit	9-41/32
132	Bojano	ślad osadnictwa	neolit, wczesna epoka żelaza	9-41/33
133	Bojano	punkt osadniczy	okres nowożytny	9-41/34
134	Bojano	ślad osadnictwa, punkt osadniczy	neolit, wczesna epoka żelaza	9-41/35
135	Bojano	ślad osadnictwa	neolit, wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/36
136	Bojano	ślad osadnictwa	neolit, pradzieje nieokreślone, okres nowożytny	9-41/37
137	Bojano	punkt osadniczy, ślad osadnictwa	neolit, wczesne średniowiecze	9-41/38
138	Bojano	osada otwarta	okres nowożytny	9-41/39
139	Bojano	ślad osadnictwa	okres nowożytny	9-41/40
140	Bojano	ślad osadnictwa	okres nowożytny	9-41/41
141	Bojano	osada otwarta	wczesne średniowiecze (VIII-X w)	9-41/42
142	Bojano	ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich, wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/43
143	Bojano	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesny i środkowy okres lateński	9-41/44
144	Bojano	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	9-41/45
145	Bojano	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	9-41/47
146	Bojano	osada otwarta, punkt osadniczy, ślad osadnictwa	neolit, wczesna epoka żelaza, okres nowożytny	9-41/48
147	Dobrzewino	ślad osadnictwa	okres nowożytny	9-41/49
148	Dobrzewino	ślad osadnictwa	neolit, wczesna epoka żelaza, okres nowożytny	9-41/50
149	Dobrzewino	punkt osadniczy	okres nowożytny	9-41/51
150	Dobrzewino	ślad osadniczy	późne średniowiecze	9-41/52
151	Dobrzewino	osada otwarta, punkt osadniczy, ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze, późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/53
152	Dobrzewino	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	9-41/54
153	Dobrzewino	osada otwarta	wczesne średniowiecze, późne średniowiecze i okres nowożytny (XV-XVII w)	9-41/55
154	Dobrzewino	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	9-41/56
155	Dobrzewino	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	9-41/57
156	Dobrzewino	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze, późne średniowiecze	9-41/58
157	Dobrzewino	ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich, okres nowożytny	9-41/59
158	Kielno	ślad osadnictwa	okres nowożytny	9-41/60
159	Kielno	ślad osadnictwa, punkt osadniczy	neolit, późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/61
160	Kielno	ślad osadnictwa	okres nowożytny	9-41/62
161	Dobrzewino	ślad osadnictwa	neolit, wczesne średniowiecze	9-41/63
162	Bojano	ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich, późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/64

163	Dobrzewino	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze (X-XIII w), okres nowożytny	9-41/65
164	Bojano	ślad osadnictwa	neolit, wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/66
165	Bojano	ślady osadnictwa, osada otwarta	wczesna epoka żelaza, wczesne średniowiecze, późne średniowiecze	9-41/67
166	Bojano	punkt osadniczy	wczesne średniowiecze	9-41/68
167	Bojano	ślady osadnictwa, punkt osadniczy, osada otwarta	wczesna epoka żelaza, wczesne średniowiecze (VIII-X w), późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/69
168	Bojano	punkt osadniczy	późne średniowiecze	9-41/70
169	Bojano	punkt osadniczy	późne średniowiecze	9-41/71
170	Bojano	ślad osadnictwa	późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/72
171	Bojano	ślad osadnictwa, osada otwarta	wczesne średniowiecze (X-XIII w), późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/73
172	Bojano	ślad osadnictwa	okres nowożytny	9-41/74
173	Bojano	ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich	9-41/75
174	Bojano	osada otwarta, ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze (VIII-XI w), wczesna epoka żelaza	9-41/76
175	Bojano	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze, późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/77
176	Bojano	osada otwarta, punkt osadniczy, ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza, wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/78
177	Bojano	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	9-41/79
178	Kielno	punkt osadniczy, ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze, późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/80
179	Bojano	ślad osadnictwa	neolit, wczesna epoka żelaza, wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/81
180	Koleczkowo	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	9-41/82
181	Kielno	punkt osadniczy	okres nowożytny	9-41/83
182	Kielno	osada otwarta	wczesne średniowiecze	9-41/84
183	Koleczkowo	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	9-41/85
184	Koleczkowo	punkt osadniczy	wczesna epoka żelaza	9-41/86
185	Kielno	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/87
186	Kielno	punkt osadniczy	wczesna epoka żelaza	9-41/88
187	Kielno	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza, okres nowożytny	9-41/89
188	Kielno	ślad osadnictwa	neolit	9-41/90
189	Kielno	ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich	9-41/91
190	Kielno	ślad osadnictwa	neolit	9-41/92
191	Kielno	ślad osadnictwa	przełom neolitu i wczesnej epoki brązu	9-41/93
192	Kielno	ślad osadnictwa	okres nowożytny	9-41/94
193	Kielno	ślad osadnictwa	neolit, okres nowożytny	9-41/95
194	Kielno	ślad osadnictwa	neolit, okres nowożytny	9-41/96
195	Kielno	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	9-41/97
196	Kielno	ślad osadnictwa	okres lateński, wczesne średniowiecze	9-41/98
197	Kielno	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	9-41/99
198	Kielno	punkt osadniczy	okres nowożytny	9-41/100
199	Kielno	punkt osadniczy	okres nowożytny	9-41/101
200	Kielno	ślad osadnictwa	okres nowożytny	9-41/102
201	Kielno	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze, późne średniowiecze/okres nowożytny	9-41/103
202	Kielno	ślad osadnictwa	późne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/104
203	Kielno	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/105
204	Kielno	osada otwarta	wczesne średniowiecze (X-XIII	9-41/106

			w)	
205	Kielno	cmentarzysko kurhanowe/zniszczone	wczesne średniowiecze	9-41/107
206	Kielno	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	9-41/108
207	Kielno	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/109
208	Kielno	punkt osadniczy	wczesne średniowiecze (VIII-X w)	9-41/110
209	Kielno	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza, okres nowożytny	9-41/111
210	Kielno	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza, okres nowożytny	9-41/112
211	Koleczkowo	ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich, wczesne średniowiecze, okres nowożytny	9-41/113
212	Koleczkowo	ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich	9-41/114
213	Bojano	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	9-41/115
214	Bojano	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	9-41/116
215	Bojano	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	9-41/118
216	Bojano	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	9-41/120
217	Kielno	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	9-41/127
218	Bojano	cmentarzysko grobów skrzynkowych, ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	9-41/129

(Obszary objęte zmianą studium znajdują się poza zasięgiem obiektów i obszarów podlegających ochronie konserwatorskiej, w tym poza zasięgiem stanowisk archeologicznych i historycznych układów ruralistycznych wsi. Wyjątek stanowi obszar znajdujący się w obrębie Łebno, który znajduje się w granicach strefy ochronnej stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkim rejestrze zabytków.)2

(Obszary objęte zmianą studium w obrębie Szemud znajdują się częściowo w granicach stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków województwa pomorskiego (stanowiącego cmentarzysko grobów skrzynkowych z wczesnej epoki żelaza, nr wpisu C-244 z dnia 17 grudnia 1971 r.)3

(Obszary objęte 4 zmianą studium są objęte częściowo granicami stref ochronnych stanowisk archeologicznych ujętych w gminnej/wojewódzkiej ewidencji zabytków)4

VII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYSTEMU KOMUNIKACJI i TURYSTYKI

1. Drogownictwo

Na terenie gminy znajdują się drogi wojewódzkie, powiatowe, gminne, drogi wewnętrzne w zarządzie gminy oraz drogi będące własnością i/lub w zarządzie Lasów Państwowych. Aktualnie brak jest dróg krajowych.

Drogi wojewódzkie na terenie gminy stanowią:

- 224 Wejherowo – Tczew,
- 218 Krokowa – Gdańsk Oliwa

Biorąc pod uwagę brak dróg krajowych na terenie gminy, drogi wojewódzkie stanowią jeden z najistotniejszych elementów sieci drogowej. W szczególności dotyczy to drogi wojewódzkiej nr 218 łączącej drogę krajową nr 20 (Gdynia – Stargard Szczeciński) oraz istniejącą drogą krajową S6, będąca częścią planowanej trasy Goleniów – Rusocin (A1). Droga nr 218 stanowi oś komunikacyjną wschodnio-północnej części gminy. Droga wojewódzka 224 stanowi oś komunikacyjną zachodniej części gminy Szemud. Żadna z przedstawiony dróg nie łączy się na terenie gminy, co powoduje brak łącznika w układzie równoleżnikowym dla dróg wojewódzkich. Przedstawione drogi mają znaczenie gospodarcze, turystyczne, w mniejszym stopniu obronne. Drogi wojewódzkie posiadają nawierzchnię bitumiczną utwardzoną.

Drogi powiatowe na terenie gminy stanowią:

- 1336G Zakrzewo-Linia-Strzepcz-Częstkowo-Gowino-Wejherowo
- 1403G Rumia-Kamień-Kowalewo
- 1405G Szemud-Karczemki
- 1406G Kielno-Kowalewo
- 1409G Częstkowo-Głazica-Szemud
- 1412G (Gdynia)-Koleczkowo-Kamień
- 1415G Kielno-(Kłosówko)
- 1416G Szemud-Jeleńska Huta-DP nr 1406G
- 1418G Łebieńska Huta-Będargowo
- 1451G Kniewo-DK nr 6-Luzino-Łebno

Drogi powiatowe stanowią ważne ciągi komunikacyjne łączące poszczególne sołectwa, a przede wszystkim zapewniające połączenia drogowe w układzie równoleżnikowym. Zapewniają również połączenia drogowe z gminami ościennymi. Stanowią wewnętrzny szkielet komunikacyjny gminy zapewniając skomunikowanie z najdalej położonymi terenami zurbanizowanymi. Drogi powiatowe posiadają nawierzchnię utwardzoną.

Drogi gminne na terenie gminy

- 151001G Częstkowo-Przetoczyno
- 151002G Częstkowo-Łebno
- 151003G Zęblewo-Będargowo
- 151004G Łebno-Będargowo
- 151005G Łebieńska Huta-Jeleńska Huta
- 151006G Donimierz-Otalżyno
- 151007G Głazica-Przetoczyno
- 151008G Szemud-Grabowiec
- 151009G Kielno-Kieleńska Huta
- 151010G Rębiska-Leśno
- 151011G Warzno-Karczemki
- 151012G Kielno-Koleczkowo
- 151013G Bojano-Wiczlino (Gdynia)
- 151014G Kielno-Marchowy-Koleczkowo
- 151015G Bojano-Chwaszczyno (gm. Żukowo)
- 151016G Kielno-Bojano
- 151017G Kielno-Warzno-Czeczewo (gm. Przodkowo)

- 151018G Kowalewo-Kłosówko (gm. Przodkowo)
- 151019G Kamień-Kowalewo
- oraz drogi wewnętrzne będące własnością i w zarządzie gminy.

Drogi gminne łączą między sobą poszczególne jednostki osadnicze, często są powiązaniem dla dróg prywatnych obsługujących rozproszoną zabudowę. Na terenie wsi drogi gminne rozprowadzają ruch z dróg wyższej kategorii, zapewniając dojazd do poszczególnych posesji.

Poniżej zostało przedstawione zestawienie dla poszczególnych rodzajów dróg w granicach gminy. Zestawienie nie obejmuje dróg wewnętrznych.

Tabela 27 Wykaz dróg gminnych

Kategoria drogi	Numer drogi	Klasa drogi	Orientacyjna długość drogi (km)	Orientacyjna suma dla danej kategorii (pełne km)
drogi wojewódzkie	224	Z	17,7	26,6
	218	Z	8,9	
drogi powiatowe	1336G	Z	3,4	51,0
	1403G	L	1,3	
	1405G	Z	13,2	
	1406G	L	5,3	
	1409G	L	4,3	
	1412G	L	5,8	
	1415G	L	4,5	
	1416G	L	5,9	
	1418G	L	4,6	
	1451G	Z	2,9	
drogi gminne	151001G	-	4,7	66,6
	151002G	-	4,3	
	151003G	-	5,1	
	151004G	-	4,1	
	151005G	-	5,6	
	151006G	-	4,0	
	151007G	-	2,6	
	151008G	-	3,0	
	151009G	-	3,7	
	151010G	-	1,5	
	151011G	-	3,4	
	151012G	-	3,1	
	151013G	-	2,3	
	151014G	-	4,0	
	151015G	-	2,4	
	151016G	-	2,9	
	151017G	-	4,1	
	151018G	-	1,2	

	151019G	-	4,6	

Orientacyjna sumaryczna długość wszystkich dróg publicznych na terenie Gminy Szemud wynosi 144,2 km.

Rodzaje nawierzchni

Drogi wojewódzkie na całej swojej długości posiadają nawierzchnię utwardzoną. Drogi powiatowe w większości posiadają nawierzchnię utwardzoną. Drogi gminne w przeważającej części są drogami o nawierzchni utwardzonej.

Gęstość dróg

Wielkością charakteryzującą gminę w aspekcie posiadanej sieci drogowej jest wskaźnik gęstości dróg, czyli ilość dróg w km na km^2. Aktualnie gęstość dróg zaszeregowanych jako drogi publiczne dla gminy bez uwzględnienia dróg wewnętrznych dla wszystkich kategorii wynosi 0,64 km/km^2. Dla porównania średnia gęstość dróg dla województwa pomorskiego bez uwzględnienia dróg wewnętrznych dla wszystkich kategorii wynosi ok. 1,2 km/km^2.

Ruch drogowy

Wzrost motoryzacji oraz rozpraszanie zabudowy powoduje wzrost ruchu drogowego. W szczególności rozpraszanie zabudowy wpływa na zwiększenie udziału indywidualnego transportu drogowego, wynikającego z powiększania się odległości koniecznych do pokonania. Dotyczy to wszystkich kategorii dróg, a w przypadku Gminy Szemud w szczególności ciągów dróg wojewódzkich i powiatowych.

W przypadku analizowanego obszaru analiza ruchu jest jednak możliwa tylko w przypadku dróg wojewódzkich, dla których są prowadzone badania ruchu, czyli liczony jest średniodobowy ruch pojazdów (SDR). Przywoływane dane pozwalają na określenie obciążenia oraz dynamiki ruchu. Poniżej zostało przedstawione zestawienie zbiorcze dotyczące dróg wojewódzkich nr 235 i nr 236, które w poprzednim ustroju administracyjnym były zaliczane do kategorii dróg krajowych.

Dla pomiarów droga wojewódzka nr 218 została podzielona na dwa odcinki, dla których są prowadzone pomiary – odcinek północny i południowy. W tabeli 32 zostały przedstawione zbiorcze uśrednione wyniki SDR przedstawiające dynamikę zmian dla całych odcinków, natomiast w tabelach 28, 29, 30, 31 została przedstawiona struktura pojazdów w podziale na 5 odcinków, dla których zostały dokonane pomiary za rok 1995, 2000, 2005 i 2010. Dla roku 2000 zostały udostępnione całkowite wyniki średniodobowego ruchu pojazdów. Warto zauważyć, że wszystkie drogi wojewódzkie na terenie gminy są również drogami tranzytowymi, tak więc przedstawione wyniki ruchu nie oddają rzeczywistych wartości generatorów znajdujących się na obszarze analizowanej jednostki.

Tabela 28 Generalny pomiar ruchu 1995, Źródło: Aktualne SUiKZP Szemud

Nazwa	Nr drogi	Numer punktu	Całkowity	Motocykle	Sam. osob. Mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze
							bez przycz.	z przycz.		
			SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR
Chwaszczyno	218	1024205	2457	21	1852	264	195	69	31	25

- Koleczkowo										
Koleczkowo - Gniewino	218	1024207	1252	21	980	108	59	25	30	29
Gniewino - Szemud	224	1024233	1145	14	903	98	41	17	61	11
Szemud - Łebno	224	1024231	966	25	789	64	24	5	43	16
Łebno - Przodkowo	224	1024229	787	36	600	64	20	9	35	23

Tabela 29 SDR 2000, Źródło: ZDW Gdańsk

Nazwa	Nr drogi	Numer punktu	Całkowity
			SDR
Chwaszczyno - Koleczkowo	218	22622	5426
Koleczkowo - Gniewino	218	22623	3232
Gniewino - Szemud	224	22627	2248
Szemud - Łebno	224	22628	1924
Łebno - Przodkowo	224	22629	1570

Tabela 30 SDR 2005, Źródło: ZDW Gdańsk

Nazwa	Nr drogi	Numer punktu	Całkowity	Motocykle	Sam. osob. Mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze
							bez przycz.	z przycz.		
			SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR
Chwaszczyno - Koleczkowo	218	22622	3650	7	3140	288	142	44	22	7
Koleczkowo - Gniewino	218	22623	2410	7	2090	188	65	31	19	10
Gniewino - Szemud	224	22627	1602	3	1396	101	40	26	30	6
Szemud - Łebno	224	22628	1553	6	1317	118	43	39	25	5
Łebno - Przodkowo	224	22629	1266	5	1074	96	35	32	20	4

Tabela 31 SDR 2010, Źródło: ZDW Gdańsk

Nazwa	Nr drogi	Numer punktu	Całkowity	Motocykle	Sam. osob. Mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze
							bez przycz.	z przycz.		
			SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR
Chwaszczyno - Koleczkowo	218	2622	5426	60	4189	602	320	201	43	11
Koleczkowo - Gniewino	218	2623	3232	45	2813	281	48	23	16	6

Gniewino - Szemud	224	2627	2248	27	1908	200	40	40	29	4
Szemud - Łebno	224	2628	1924	7	1633	146	53	48	31	6
Łebno - Przodkowo	224	2629	1570	6	1332	119	43	40	25	5

Tabela 32 Zestawienia/przekrój przez SDR dla dróg wojewódzkich w latach 1995 – 2010, Źródło: opracowanie własne

Droga nr 218			Droga nr 224		
Rok	Zsumowany SDR dla poszczególnych odcinków pomiarowych	Dynamika zmian (%) do poprzedniego pomiaru	Rok	Zsumowany SDR dla poszczególnych odcinków pomiarowych	Dynamika zmian (%) do poprzedniego pomiaru
1995	3709	-	1995	2898	-
2000	8658	+57 %	2000	5742	+98 %
2005	6060	- 43 %	2005	4421	- 30 %
2010	8658	+30 %	2010	5742	+23 %

Charakter ruchu

Droga wojewódzka nr 218 stanowi najważniejszą arterię gminy w jej wschodniej części, przy czym zwiększony ruch samochodów osobowych występuje na odcinku południowym, co związane jest z obsługą jednostek osadniczych (Dobrzewino, Bojano, Koleczkowo) oraz potrzebą podróży do konurbacji trójmiejskiej. Wysokie wartości ruchu osobowego na całej długości wskazują na znaczny udział ruchu tranzytowego dla analizowanej drogi. W przypadku ruchu ciężkiego jego rozkład różni się zasadniczo dla poszczególnych odcinków i ma związek z licznymi zakładami wytwórczo-przemysłowymi znajdującymi się na terenie gminy. Konkludując droga pełni funkcję drogi gospodarczej w strukturze gminy.

Droga wojewódzka nr 224 jest istotna w układzie komunikacyjnym gminy, jednak natężenie ruchu w porównaniu do drogi nr 218 jest znacznie mniejsze, co wiąże się z przebiegiem drogi (brak istotnych jednostek osadniczych, droga bezpośrednio nie powiązana z układem komunikacyjnym konurbacji trójmiejskiej). Największe natężenia notuje się w jej północnym przebiegu co związane jest z jej przebiegiem (wieś gminna Szemud, droga dojazdowa do Wejherowa). Pełni ważną rolę gospodarcza na terenie gminy. W związku z rozpraszaniem zabudowy ruch na drodze systematycznie wrasta.

Urządzenia obsługi ruchu

Bezpieczny i odbywający się z pewnym komfortem jazdy ruch drogowy najbardziej uzależniony jest od wielkości i jakości sieci drogowej gminy, ale również istotne znaczenie mają tzw. urządzenia obsługi ruchu. Należą do nich przede wszystkim parkingi i stacje paliw. Na terenie gminy zlokalizowane jest 5 stacji paliw.

Na terenie gminy zlokalizowano oraz przeznaczono w istniejących planach zagospodarowania przestrzennego teren pod parkingi związane z instytucjami użyteczności publicznej (np. Urząd Gminy, Kościół). Z punktu widzenia celów i zapotrzebowania można uznać iż jest to liczba wystarczająca.

Komunikacja autobusowa

Na terenie gminy transport autobusowy jest organizowany przez gminę, a dostawcą usług jest Pomorska Komunikacja Samochodowa Wejherowo (PKSW) oraz Zarząd Komunikacji Miejskiej Gdynia (ZKMG). Na terenie gminy przebiega 4 linie podstawowe oraz 10 linii uzupełniających (okresowych) obsługiwanych przez PKSW oraz 2 linie podstawowe obsługiwane przez ZKMG.. Ich przebieg przestrzenny koresponduje z rozmieszczeniem terenów zabudowanych, zapewniając dojazd do instytucji publicznych na terenie gminy oraz zapewnia powiązanie z jednym z głównych miast aglomeracji trójmiejskiej - Gdynią. Schemat linii został przedstawiony na schemacie 17 oraz 18..

Schemat 17 Schemat komunikacji autobusowej na terenie gminy Szemud organizowanej przez PKSW.

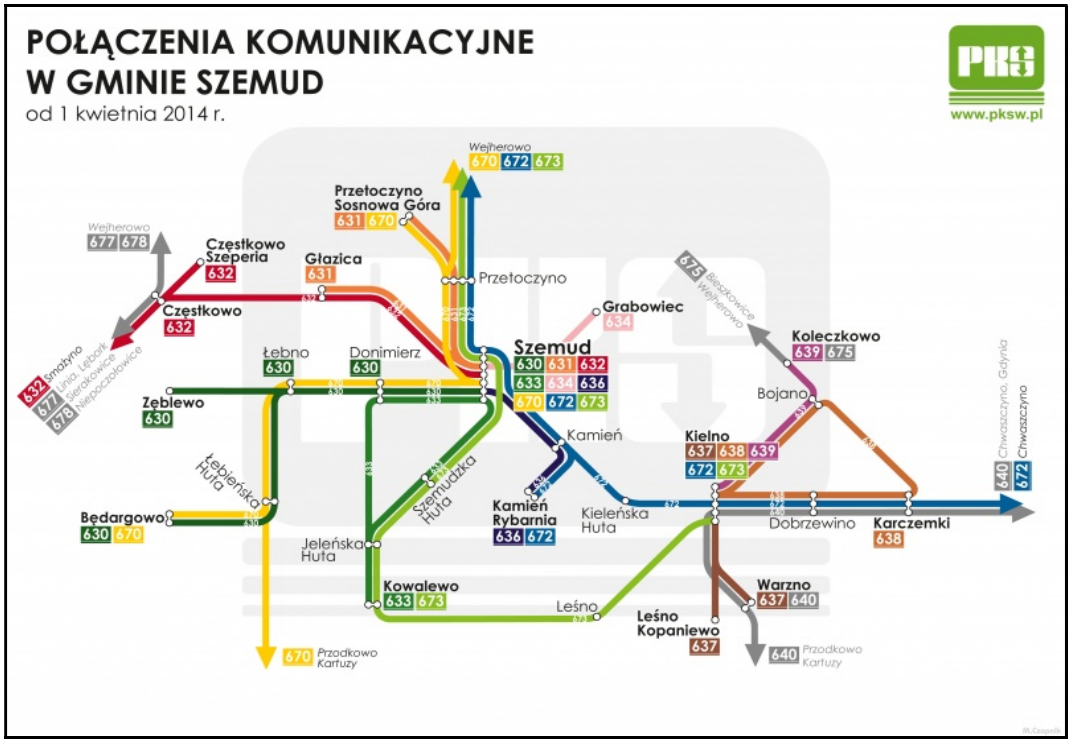

Schemat 18 Schemat komunikacji autobusowej na terenie gminy Szemud organizowanej przez ZKMG.

Podsumowanie

Rozwój gminy w szczególności w części wschodniej oraz wsi gminnej Szemud, wpływ konurbacji trójmiejskiej oraz sukcesywnie rosnąca ilość pojazdów mechanicznych i wzrastający ruch drogowy, wymaga:

- usprawnienia układu komunikacyjnego gminy, w szczególności dotyczy to części wschodniej gminy o dużym potencjale inwestycyjnym i dużej presji suburbanizacyjnej, po przez lokalizację nowego łącznika z Miastem Gdynią (Chwarzno - Wiczlino), posiadającego zredukowana liczbę skrzyżowań, nie obsługującą działki położone bezpośrednio przy drodze. Przedmiotowe powiązanie drogowe jest planowane na terenie miasta Gdynia;
- uwzględnienie planowanej trasy ekspresowej S6 w układzie drogowym gminy Szemud;
- wyznaczenia małej obwodnicy wsi gminnej Szemud w ciągu drogi wojewódzkiej 224 w celu odciążenia od ruchu tranzytowego centrum miejscowości;
- na terenach słabo zurbanizowanych skupienia się na poprawie parametrów istniejących dróg, co wpłynie korzystnie na emisję zanieczyszczeń (zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, mniejsza ilość spalin, mniejsze zapylenie, oraz poprawi komfort uczestników ruchu);
- zabezpieczenia potrzeb parkingowych na terenie gminy, poprzez budowę parkingów przy ważnych instytucjach na terenie gminy;
- budowę zintegrowanych węzłów przesiadkowych w przypadku realizacji masowych środków komunikacji (np. transport szynowy) na terenie gminy.

2. Koleje

Aktualnie przez teren gminy nie przebiega żadna linia kolejowa.

Podsumowanie

Rozwój gminy w szczególności w części wschodniej, sukcesywnie rosnąca ilość pojazdów mechanicznych i wzrastający ruch drogowy, wymaga:

- rozważenia możliwości przedłużenia planowanej trasy lekkiego transportu szynowego z Gdyni (Chwarzno-Wiczlino), w celu obsługi terenów o silnej presji suburbanizacyjnej oraz w celu odciążenia układu drogowego na terenie gminy Szemud i pośrednio na terenie konurbacji trójmiejskiej;
- ewentualne przedłużenie planowanej trasy lekkiego transportu szynowego spowoduje zwiększenie atrakcyjności terenów inwestycyjnych pod budownictwo mieszkaniowe, co powinno zmniejszyć zjawisko suburbanizacji na pozostałym terenie gminy i jest zbieżne z założeniami planu zagospodarowania województwa pomorskiego;
- przy ewentualnym przedłużeniu planowanej trasy lekkiego transportu szynowego obowiązek budowy zintegrowanych węzłów przesiadkowych zwiększających zasięg oddziaływania inwestycji, co rzutuje na większą ilość użytkowników oraz zwiększa ekonomiczną efektywność inwestycji.

3. Lotniska i lądowiska

Na terenie Gminy Szemud we sołectwie Donimierz zlokalizowane jest prywatne lądowisko „Donimierz" (nr ewid. ULC 152) o pasie trawiastym długości 400 m. Lądowisko ze względu na swoje parametry techniczne może obsługiwać małe samoloty oraz wiatrakowce. Ze względu na istniejące zagospodarowanie (przebieg dwutorowej linii 400 kV) kierunek podejścia do lądowania oraz kierunek startu powinien odbywać się tylko od strony zachodniej lądowiska.

4. Turystyka

Bogactwo przyrodnicze obszaru gminy Szemud stwarza duże możliwości rozwoju turystyki i rekreacji na terenie gminy. Dotyczy to zarówno turystyki jednodniowej, weekendowej, dłuższych pobytów wypoczynkowych, turystyki kwalifikowanej jak również rozwój terenów zurbanizowanych w ramach indywidualnych terenów rekreacji. Sporym atutem dla rozwoju turystyki jest lokalizacja gminy w bezpośrednim sąsiedztwie z Gdynią.

Najbardziej rozwiniętą obecnie formą turystyki jest turystyka weekendowa. Jej popularność należy upatrywać we wzrastającym zapotrzebowaniu na krótkotrwały odpoczynek poza miejscem pracy i zamieszkania, ale w nie dużej odległości od tych miejsc. Wzdłuż brzegów jezior wykształciły się duże skupiska zabudowy letniskowej. Stanowią one nie tylko ważny element krajobrazu, ale są podstawą tworzenia terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Korzystają z nich zarówno mieszkańcy gminy jak i miast sąsiednich. Trend ten zauważalnie wpływa na zmianę liczby ludności, przede wszystkim sezonowej oraz rozwój infrastruktury turystycznej i paraturystycznej.

Do największych walorów turystycznych gminy można zaliczyć:

- urozmaiconą sieć hydrograficzną rzek: Gościcinka, Zagórska Struga, Kacza, Strzelanka, Trzy Rzeki, Dębnica, Bolszewka,
- tereny wokół jezior: Kielno, Kamień, Wysoka, Otalżyno i Marchowo,

- lokalizacja obszarów chronionych tj. obszaru Natura 2000, rezerwatów przyrody, Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny,
- nieskażone środowisko.

Baza noclegowa

Istniejąca baza noclegowa stanowi niezbędny element zagospodarowania turystycznego i ma kluczowe znaczenie dla ruchu turystycznego na danym obszarze. Aktualnie na terenie gminy zarejestrowanych jest 16 obiektów noclegowych:

1. „MARIOT" Maria Dampc, Jeleńska Huta
2. „LAWENDA" Irena Kasprzak, Warzno
3. „AGRO-KAMIEŃ" L. A. Kowalewscy, Kamień
4. „STAJNIA DELANO" Agata Lenartowicz, Donimierz
5. „LEWNOLANDIA" Maria Lewna, Kieleńska Huta
6. „AGROTURYSTYKA" Irena Piastowska, Szemud
7. „HENRYK" Henryk Podchorodecki, Szemud
8. „AGRO-MAR" Edmund Wentk, Warzno
9. „TERESKA" Andrzej Sychowski, Szemud
10. „DWÓR KASZUBSKI MAGNAT" Luiza i Marcin Arasimowicz, Bojano
11. „DOM WAKACYJNY" Aleksandra Figas-Dziecielska, Kamień
12. „JELEŃSKA CHATA" Gerhard Skelnik, Jeleńska Huta
13. „POD LIPAMI" W. J. Parchem, Kowalewo
14. „LEŚNA POLANA" Marzena Pranczk
15. „MACIEJKA GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE" Anna i Krystian Wysoccy, Koleczkowo
16. „FOLWARK DAJAK", Koleczkowo

Turystyka konna

Polega na rekreacyjnej jeździe w ośrodkach konnych jak i w terenie. Wyróżniamy turystykę jeździecką nizinno i górska-podobnie jak w pieszej. Kolebką polskiej turystyki konnej są oczywiście Karpaty, ale w tym momencie ta forma turystyki przeżywa renesans i staje się coraz bardziej popularnym sposobem na aktywny wypoczynek. Szemud ma bardzo dobre warunki do rozwoju tej gałęzie turystyki. W gminie funkcjonują następujące stajnie:

- Stajnia "DAJAK" ul. Świętopełka Wielkiego , Koleczkowo;
- Ośrodek Rekreacyjno - Jeździecki "Lubiczówka" ul. Jeziorna, Koleczkowo;
- "Stajnia Delano" ul. Maszyna, Donimierz;
- Stajnia Babinies , ul. Czynu Tysiąclecia, Bojano
- Stajnia u Lademanna, ul. Otalżyńska**,** Jeleńska Huta
- Stajnia „Ania" ul. Oliwska, Kielno

a duża zasobność terenów otwartych i leśnych skutkuje bogactwem atrakcyjnych obszarów, które można odkrywać z grzbietu konia, najbardziej pod tym względem atrakcyjne są tereny trójmiejskiego

Parku Krajobrazowego. Położenie ośrodków ułatwia sobotnio-niedzielne jak i popołudniowe wypady na "łono natury", a przepiękne tereny Parku o każdej porze roku zapewniają wspaniały kontakt z przyrodą.

Powyższe ośrodki jeździeckie oferują takie usługi jak:

- przejażdżki konne,
- naukę jazdy konnej,
- hotel dla koni,
- treningi skokowe, ujeżdżeniowe oraz przygotowanie do odznaki,
- wyjazdy w teren, na zawody, a także zawody wewnętrzne stajni,
- przejażdżki bryczką a zimą kuligi.

Niezmiernie ważną dla rozwoju turystyki konnej kwestią są oznakowane szlaki konne. Jednym z nich jest szlak pieszo-konny im. Daniela Chodowieckiego, który w zamierzeniu ma być powtórzeniem trasy odbytej przez Daniela Chodowieckiego w 1773 roku i opisanej w Dzienniku podróży do Gdańska. Aktualnie to dwanaście odcinków oznakowanej trasy, kilkanaście urządzonych miejsc postojowych oraz kwatery dla jeźdźców i koni w miejscowościach: Gdańsk - Oliwa – Tuchom – Załęże – Koleczkowo - Potęgowo - Karłowo - Unieszyno – Mikorowo - Osieki – Przyborze - Wiatrołom – Warcino – Krąg (ogółem 283 km).

Schemat 19 Przebieg szlaku pieszo-konnego im. Daniela Chodowieckiego
Źródło: http://gth-gdynia.pl/readarticle.php?article_id=4

Turystyczne wykorzystanie jezior

Sieć jezior w gminie Szemud jest bardzo bogata. Do największych zbiorników wodnych zaliczyć można jeziora Otalżyno, Tuchomek, Kamień, Kielno, Orzechowo, Marchowo, Przodkowo i Żukowo. Niektóre z nich (Kamień, Kielno, Marchowo, Otalżyno) wykorzystywane są one do celów rekreacyjnych takich jak kąpiele i plażowanie, wędkarstwo oraz uprawianie sportów wodnych.

Ścieżki przyrodnicze

Wyróżnić można ścieżkę przyrodniczo-leśną „Lasy Chylońskie". Ścieżka ta łączy gminę Szemud z Miastem Gdynia. Trasa o długości 2,5 km wytyczona została w leśnictwie Cisowa w pobliżu szosy Gdynia Chylonia – Koleczkowo. Spacerując nią można podziwiać przyrodę charakterystyczną dla strefy krawędziowej Wysoczyzny Gdańskiej.

Trasy Nordic Walking

Na terenie gminy funkcjonuje Nordic Walking Park „Szemud". W jego skład wchodzi około 40 km oznakowanych tras do uprawiania nordic walkingu. Są to następujące trasy:

- 31 „Przetoczyńska" o długości 4,6 km,
- 32 „Okuniewska" o długości 5,6 km,
- 33 „Daglezjowa" o długości 11,2 km,
- 34 „Lesocka" o długości 18,9, stanowiąca pętle spinającą pozostałe trasy,
- Żółta o długości 1,1 km, łącząca Szemud z pozostałymi trasami.

Trasy te prowadzą leśnymi ścieżkami Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego oraz polnymi drogami. Dodatkowo na trasach zainstalowano tablice opisujące propozycje ćwiczeń do samodzielnego wykonania. Pomimo iż trasy przygotowane zostały z myślą o uprawianiu nornic wal kingu mogą z powodzeniem być wykorzystywane do innych sportów, takich jak biegi czy narciarstwo biegowe.

Schemat 20 Trasy Nordic Walking

Źródło: http://www.kaszubskadroga.pl/download/mapniki/Mapnik%20KD%20SZEMUD.pdf

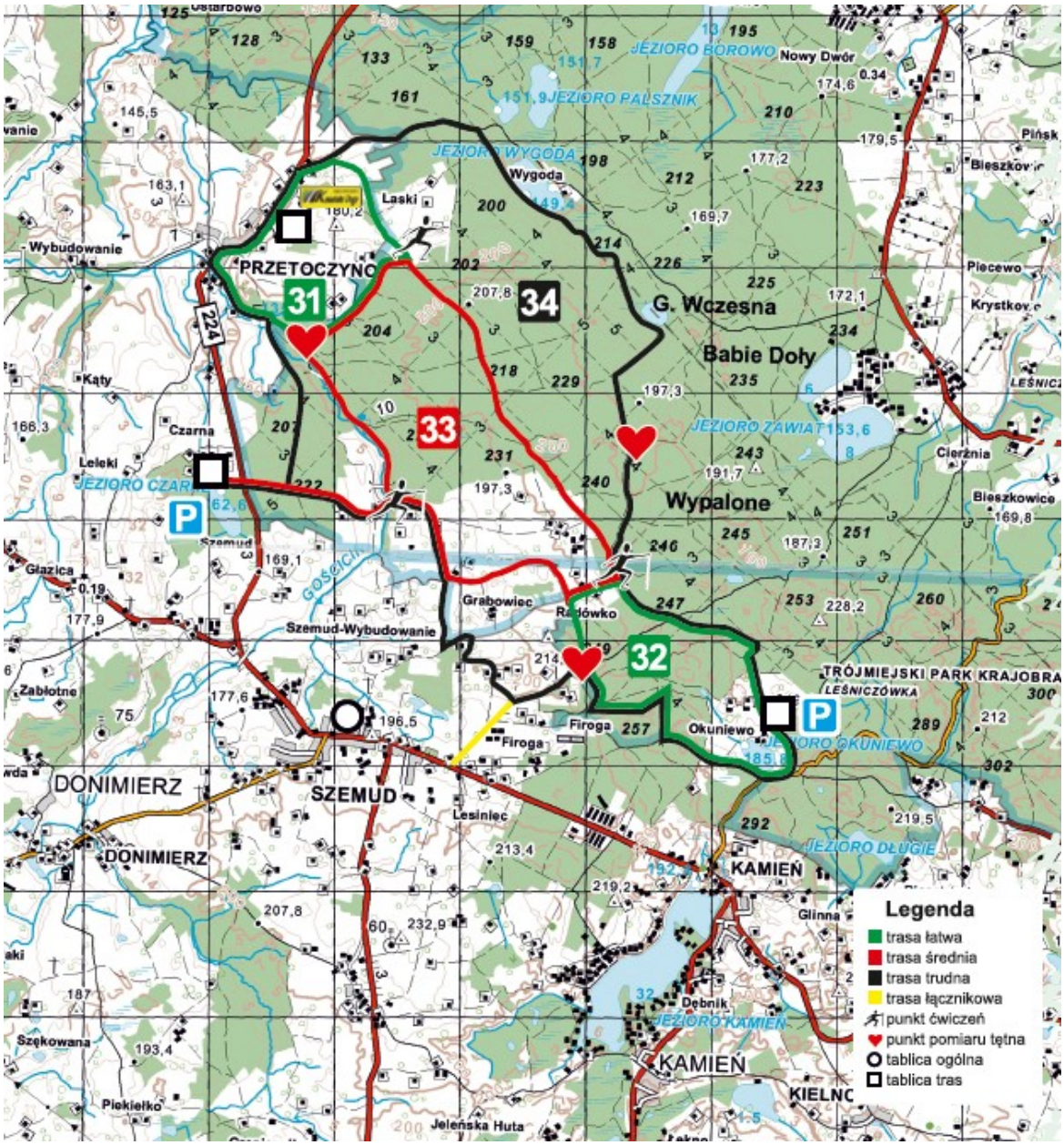

Ponadto na terenie gminy znajduje się jeszcze wiele interesujących obiektów atrakcyjnych turystycznie ze względu na walory zabytkowe. Są to między innymi dwór z pierwszej połowy XIX w. w Częstkowie, park dworski w Karczemkach z końca XIX w., zabytkowe budynki szkół powstałe na początku XX w. Oraz najstarszy kościół na terenie gminy - kościół parafialny p.w. św. Wojciecha w Kielnie. Szerzej zabytki Gminy Szemud zostały opisane wcześniej.

VIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Zaopatrzenie w wodę

Wody podziemne są głównym źródłem zaopatrzenia w wodę ludności, rolnictwa i przemysłu. Na obszarze gminy występują trzy piętra wodonośne: czwartorzędowe, trzeciorzędowe i kredowe. Główny poziom wodonośny dla zaopatrzenia ludności w wodę pitną stanowi piętro czwartorzędowe. Wg danych GUS, w roku 2012 zużyto 534,9 tys. m^3 wody. Zaopatrzenie gminy Szemud w wodę odbywa poprzez 9 ujęć wód podziemnych zestawionych w tabeli 33. Pozostali mieszkańcy zaopatrują się z indywidualnych ujęć wód.

Tabela 33 Zestawienie ujęć wody na terenie gminy Szemud, źródło; Gmina Szemud

Obręb	Miejscowości zaopatrywane przez ujęcie	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę [os.]	Wydajność średnia dobowa (Q śr d) m^3 / d
Będargowo	Będargowo	424	30
Bojano	Bojano, Koleczkowo, Dobrzewino	4658	1200
Częstkowo	Częstkowo, Głazica	550	80
Leśno	Leśno, Kowalewo, Kielno, Rębiska	2148	280
Łebno	Łebno, Łebieńska Huta, Zęblewo	1843	180
Przetoczyno	Przetoczyno	501	60
Szemud	Szemud, Donimierz, Kamień, Grabowiec	3587	662
Szemudzka Huta	Szemudzka Huta, Jeleńska Huta	575	200
Warzno	Warzno	403	110

Wokół ujęć wód ustanowiono strefę ochrony bezpośredniej. Strefy ochrony bezpośredniej ujęć mieszczą się w granicach ogrodzonej nieruchomości. Obszar ochrony bezpośredniej ujęć należy ogrodzić, a na ogrodzeniu umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu i zakazie wstępu osób nieupoważnionych. Na terenie ochrony bezpośredniej należy:

- odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
- zagospodarować teren zielenią,
- odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Na ujęciach wody Będargowo, Łebno, Leśno i Warzno zbudowane są stacje uzdatniania. Woda z tych ujęć poddawana jest procesowi odżelaziania i odmanganiania. Woda na pozostałych ujęciach nie jest uzdatniana, jednak jej jakość odpowiada wymaganiom stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Sieć wodociągowa w gminie Szemud jest wystarczająco rozwinięta i zaspokaja potrzeby mieszkańców. Siecią wodociągową objęte są wszystkie sołectwa w gminie. Według danych uzyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego długość rozdzielczej sieci wodociągowej w gminie Szemud wynosi 318,6 km. W 2012 roku do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania prowadziły 3924 przyłącza, a gospodarstwom domowym dostarczono 534,9 tys. m^3 wody (dane z Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2012 r.). Liczba korzystających z sieci wodociągowej to 14 689 osoby, co stanowi 91,4 % ogółu mieszkańców gminy

Jakość dostarczanej wody jest stale monitorowana przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Wejherowie, który na podstawie oceny obszarowej jakości wody za rok 2013 stwierdził przydatność wody do spożycia we wszystkich wodociągach publicznych gminy Szemud. W 2013 roku 4 spośród 38 przeprowadzonych badań laboratoryjnych wody nie odpowiadały bakteriologicznym wymaganiom sanitarnym.

W celu poprawy jakości bakteriologicznej wody w razie potrzeby prowadzone są intensywne płukania wodociągu.

2. Odprowadzanie ścieków i wód opadowych

Ścieki z obszaru gminy Szemud odprowadzane są do dwóch oczyszczalni znajdujących się w granicach gminy, tj. w Szemudzie oraz w Kielnie, a także w Dębogórzu (gmina Kosakowo). Do oczyszczalni ścieków w Dębogórzu odprowadzane są ścieki z miejscowości: Koleczkowo, Bojano, Dobrzewino, Karczemki.

Oczyszczalnia w Kielnie odprowadza oczyszczone ścieki do rzeki Mulk, która wpada do jeziora Tuchomskiego. Odbiera ścieki w ilości 155 m^3/d, co jest poniżej maksymalnej przepustowości oczyszczalni wynoszącej 220 m^3/d, wielkość oczyszczalni określona jest na 1200 RLM. Oczyszczalnia należy do typu mechaniczno – biologicznego. Efektywność oczyszczalni jest mierzalna w procencie usuwania zanieczyszczeń: BZT5 na poziomie 96,7%, CHZT na poziomie 88,3%, fosfor ogólny na poziomie 81,0%, azot ogólny na poziomie 77,0%, zawiesina na poziomie 81,0%. Ilość wytworzonych osadów ściekowych wynosi 46 ton suchej masy na rok (są one następnie wykorzystywane rolniczo). Aktualne pozwolenie wodno – prawne na użytkowanie oczyszczalni kończy się w 2015 roku. Rzeka Mulk, będąca odbiornikiem oczyszczonych ścieków, objęta jest corocznym monitoringiem stanu wód.

Oczyszczalnia w Szemudzie odprowadza oczyszczone ścieki do rzeki Gościciny. Odbiera ścieki w ilości 148 m^3/d, co jest poniżej maksymalnej przepustowości oczyszczalni wynoszącej 300 m^3/d, wielkość oczyszczalni określona jest na 3000 RLM. Oczyszczalnia należy do typu mechaniczno – biologicznego. Efektywność oczyszczalni jest mierzalna w procencie usuwania zanieczyszczeń: BZT5 na poziomie 98,6%, CHZT na poziomie 94,8%, fosfor ogólny na poziomie 85,6%, azot ogólny na poziomie 85,6%, zawiesina na poziomie 98,4%. Ilość wytworzonych osadów ściekowych wynosi 45 ton suchej masy na rok (są one następnie wykorzystywane rolniczo).

Grupowa Oczyszczalnia Ścieków "Dębogórze", do której odprowadzone są ścieki z części obszaru gminy Szemud, jest zaliczana do najważniejszych obiektów dla zachowania czystości Zatoki

Puckiej. Poza ściekami z części obszaru gminy Szemud przyjmuje i oczyszcza ścieki z terenu Gdyni, Rumi, Redy, Wejherowa, gminy Kosakowo, gminy Puck, gminy Wejherowo. Obciążenie oczyszczalni szacowane jest na poziomie 420 000 RLM (docelowo, dla roku 2030: 550 000 RLM), przy aktualnej średniej dobowej ilości ścieków ok. 55 000 m^3/dobę.

Liczba przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 1111. System kanalizacji sanitarnej obsługuje 4650 osób, co stanowi 29,6% ogółu mieszkańców. Długość istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 100,6 km (wg danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2012 r.). Ilość odebranych w 2012 roku ścieków z sieci kanalizacyjnej to 85,0 tys. m^3, były to głównie ścieki pochodzące z gospodarstw domowych. Wody infiltracyjne oraz ścieki dowożone wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni w 2012 roku to 12,0 tys. m^3.

Na terenie gminy Szemud w 2012 roku funkcjonowało 59 przydomowych oczyszczalni ścieków, 2370 zbiorników bezodpływowych oraz 2 stacje zlewne, do których wozami asenizacyjnymi dowożone są ścieki z obszarów nieobjętych systemem kanalizacji zbiorowej.

3. Ciepłownictwo

Zaopatrzenie w energię cieplną gminy Szemud realizowane jest w oparciu o kotłownie lokalne oraz indywidualne źródła ciepła. Gmina nie jest objęta scentralizowanym systemem ciepłowniczym. Dzięki częściowej gazyfikacji gminy, istnieje możliwość wykorzystywania paliwa gazowego do ogrzewania mieszkań. Według Głównego Urzędu Statystycznego w 2012 roku 373 gospodarstwa domowe wykorzystywały gaz do celów grzewczych, na ten cel zużyto 604 600 m^3 gazu (dane na 31.12.2012r.).

Odbiorcy niemający dostępu do sieci gazowej ogrzewają swoje gospodarstwa domowe indywidualnymi źródłami ciepła, opalanymi głównie na drewno lub węgiel.

4. Elektroenergetyka

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbiorców na obszarze gminy Szemud odbywa się poprzez istniejącą infrastrukturę. Odbiorcy zasilani są poprzez sieć linii średniego napięcia 15 kV, które doprowadzają energię elektryczną do stacji transformatorowych SN/nN. Stamtąd wyprowadzone są linie niskiego napięcia dostarczające energię odbiorcom.

Przez obszar gminy biegnie istniejąca napowietrzna, dwutorowa, przesyłowa linia elektroenergetyczna o napięciu 2 x 400 kV relacji Żarnowiec - Gdańsk I - Gdańsk Błonia. Dla wspomnianej linii wymagany jest pas technologiczny o szerokości 80 m (po 40 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym). W pasie technologicznym obowiązują ograniczenia w użytkowaniu terenu zgodne z przepisami odrębnymi.

Wzdłuż wschodniej granicy gminy Szemud przebiega dwutorowa linia napowietrzna wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ Gdańsk I - GPZ Chwarzno oraz GPZ Gdańsk I - GPZ Wielki Kack. Wzdłuż linii napowietrznych 110 kV obowiązuje pas technologiczny o szerokości 40 m (po 20 m od osi linii w rzucie poziomym). Zagospodarowanie w obszarze pasa technologicznego linii elektroenergetycznej 110 kV powinno być zgodne z przepisami odrębnymi.

Obszar opracowania pokryty jest siecią linii elektroenergetycznych średniego napięcia 15 kV, wzdłuż których obowiązuje pas ograniczeń o szerokości 14 m (po 7 m od osi linii w rzucie poziomym).

Zagospodarowanie w obszarze pasa ograniczeń linii elektroenergetycznej 15 kV winno być uzgodnione zgodne z przepisami odrębnymi.

5. Gazyfikacja

Przez gminę Szemud przebiegają trasy gazociągów wysokiego ciśnienia:

- DN 300, PN 6,3 MPa relacji Pruszcz Gdański – Wiczlino

- DN 500, MOP 8,4 MPa relacji Gustorzyn – Reszki.

Szerokość stref kontrolowanych dla gazociągu DN 500, MOP 8,4 MPa relacji Gustorzyn – Reszki wynosi 8 m. Szerokość stref kontrolowanych dla gazociągu DN 300, PN 6,3 MPa relacji Pruszcz Gdański – Wiczlino określono w tabeli nr 34.

Tabela 34 Wielkości stref kontrolowanych dla gazociągu wysokiego ciśnienia, źródło: Załącznik nr 2 do Rozporządzenia z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie

Rodzaj obiektów terenowych	Ciśnienie nominalne gazociągu [MPa] powyżej 2,5 do 10,0
	Średnica gazociągu [mm] do 300
	Szerokość strefy kontrolowanej [m]
Miasta i zespoły wiejskich budynków mieszkalnych o zwartej zabudowie	50,0
Budynki użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego	70,0
Budynki mieszkalne jedno- i wielorodzinnej	40,0
Wolno stojące budynki niemieszkalne (stodoły, szopy, garaże)	30,0
Obiekty zakładów przemysłowych	50,0
Tory kolejowe znaczenia miejscowego i tory tramwajowe	30,0
Uregulowane rzeki, potoki i rowy melioracyjne lub inne obiekty	10,0
Przewody kanalizacyjne, kanały sieci cieplnej, kanalizacja kablowa i wodociągi mające bezpośrednie połączenie z pomieszczeniami dla ludzi i zwierząt	30,0
Przewody kanalizacyjne, kanały sieci cieplnej, wodociągi, kanalizacja kablowa, kable elektroenergetyczne, telekomunikacyjne niemające bezpośredniego połączenia z pomieszczeniami dla ludzi i zwierząt	10,0
Napowietrzne linie telekomunikacyjne. Napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu: - do 1,0 kV	4,0
- powyżej 1,0 kV do 30,0 kV	10,0
- powyżej 30,0 kV do 110 kV	20,0
- powyżej 110 kV	40,0

stacje transformatorów elektroenergetycznych o napięciu do 15,0 kV	10,0

W strefach kontrolowanych należy kontrolować wszelkie działania, które mogłyby spowodować uszkodzenie gazociągu lub mieć inny negatywny wpływ na jego użytkowanie i funkcjonowanie. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenia gazociągu podczas jego użytkowania. W strefach kontrolowanych nie mogą rosnąć drzewa w odległości mniejszej niż 2,0 m od gazociągów o średnicy do DN 300 oraz w odległości nie mniejszej niż 3,0 m od gazociągów o średnicy większej niż DN 300, licząc od osi gazociągu do pni drzew. W przypadku gazociągów prowadzonych na terenach leśnych, w przecinkach leśnych istnieje możliwość sadzenia drzew w odległości 2,0 m od osi gazociągu.

Długość czynnej sieci przesyłowej wynosi łącznie 13 735 metrów.

Gmina jest częściowo podłączona do sieci gazowej. Długość czynnej sieci rozdzielczej na terenie gminy to 66 043 m. Liczba czynnych połączeń do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych wynosi 472. Z sieci gazowej korzysta 1516 osób. Gaz doprowadzony jest do 377 gospodarstw domowych, w tym 373 gospodarstwa domowe wykorzystują gaz do celów grzewczych. Roczne zużycie gazu wynosi 606,7 tys. m^3, w tym na cele grzewcze 604,6 tys. m^3. (dane z GUS stan na 31.12.2012r.)

6. Gospodarka odpadami

Zgodnie z Planem Gospodarki odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022, gmina Szemud zlokalizowana jest w regionie północnym i właściwymi dla niej regionalnymi instalacjami do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) są: RIPOK Szadółki, RIPOK Eko Dolina, RIPOK Czarnówko, RIPOK Chlewnica, RIPOK Swarzewo, RIPOK Łeba. ~~Region ten jest obsługiwany przez jedną instalację regionalną, zlokalizowaną w gminie Łężyce – RIPOK Eko Dolina. W regionie nie ma potrzeby wyznaczania instalacji zastępczych, gdyż istniejący RIPOK ma zdolności przerobowe, pozwalające na przyjęcie i przetworzenie odpadów komunalnych pochodzących od ponad 460 tys. mieszkańców. Zakład jest jednym z najnowocześniejszych zakładów zagospodarowania odpadów w Polsce. Spełnia restrykcyjne normy unijne.~~

Zadania z zakresu odbioru i wywozu odpadów komunalnych z terenu miasta realizowane są przez specjalistyczne firmy. Gmina Szemud podzielona jest na dwa sektory - wschodni i zachodni. Sektor wschodni obejmuje następujące sołectwa: Bojano, Koleczkowo, Kielno, Dobrzewino, Karczemki, Warzno i Rębiska. Natomiast sektor zachodni obejmuje niniejsze sołectwa: Będargowo, Częstkowo, Donimierz, Głazica, Grabowiec, Jeleńska Huta, Kamień, Kowalewo, Kieleńska Huta, Leśno, Łebno, Łebieńska Huta, Przetoczyno, Szemud, Szemudzka Huta i Zęblewo. Zorganizowaną zbiórką odpadów objętych jest 100% mieszkańców oraz 100% obiektów użyteczności publicznej.

Na terenie Gminy Szemud w miejscowości Kielno (oczyszczalnia ścieków) znajduje się czynny punkt zbiórki odpadów niebezpiecznych.

W roku 2015 przewiduje się budowę dwóch punktów do selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), które usytuowane będą na terenie oczyszczalni ścieków w miejscowościach

Kielno i Szemud oraz drugiego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych w Szemudzie. Zmiany studium dopuszczają możliwość lokalizacji wymienionych punktów.

Odbiór odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych opon od właścicieli nieruchomości zamieszkałych dokonuje przedsiębiorstwo wywozowe dwa razy w roku.

W 2012 roku zebrano ogółem 1519,07 ton zmieszanych odpadów, w tym z gospodarstw domowych 1336,98 ton. Zidentyfikowano 2 dzikie wysypiska o łącznej powierzchni 400 m^2, likwidacji poddano 1 wysypisko. Podczas likwidacji dzikich wysypisk zebrano 153,0 ton odpadów. (dane GUS stan na 31.12.2012r.)

7. Lądowiska i lotniska

Lądowisko „Donimierz", ze względu na pełnioną funkcję posiada jedynie obostrzenie wynikających z kierunku na lotu na lądowisko. Aktualne zagospodarowanie pozwala na funkcjonowanie lotniska.

Południowa część Gminy Szemud znajduje się w zasięgu oddziaływania infrastruktury lotniska Gdańsk im. Lecha Wałęsy. W związku z powyższym na terenie gminy zlokalizowany jest częściowo korytarz nalotu (powierzchni podejścia) na przedmiotowe lotnisko (wraz z ograniczeniami wysokościowymi dla budynków i budowli), zgodnie z dokumentacją rejestrową lotniska Gdańsk. Jednocześnie wartości przedstawione za załączniku graficznym nie odnoszą się do obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza, dla których wysokość powinna być pomniejszona o minimum 10,0 m zgodnie z przepisami odrębnymi.

IX. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Gmina Szemud zajmuje powierzchnię 17681 ha. Centralnym ośrodkiem jest wieś Szemud. Obszar gminy podzielony jest na 22 sołectwa: Będargowo, Bojano, Częstkowo, Dobrzewino, Donimierz, Głazica, Grabowiec, Jeleńska Huta, Kamień, Kieleńska Huta, Kielno, Koleczkowo, Kowalewo, Leśno, Łebieńska Huta, Łebno, Przetoczyno, Rębiska, Szemud, Szemudzka Huta, Warzno, Zęblewo. Gminę zamieszkuje 16076 osób.

Ogólna struktura zagospodarowania terenu została przedstawiona w poniższej tabeli (stan ewidencyjny na dzień 30.04.2014).

Tabela 35 Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Szemud, Źródło: Opracowanie własne

Nazwa grupy	Pow. w ha
Tereny zabudowane (tereny zabudowy mieszkalnej, usługowej, rolnej, letniskowej)	668,3
Tereny zurbanizowane niezabudowane (tereny wyłączone z produkcji rolnej i leśnej)	295,45

Tereny łąk i pastwisk	3076,37
Tereny lasów i tereny zadrzewione	4157,02
Tereny rolne	8484,17
Wody powierzchniowe	438,76
Tereny inne (drogi, tereny wydobycia kopalin, nieużytki)	561,3
SUMA	**17681,37**

Wykres 31 Struktura użytkowania gruntów w gminie Szemud w %, Źródło: Opracowanie własne

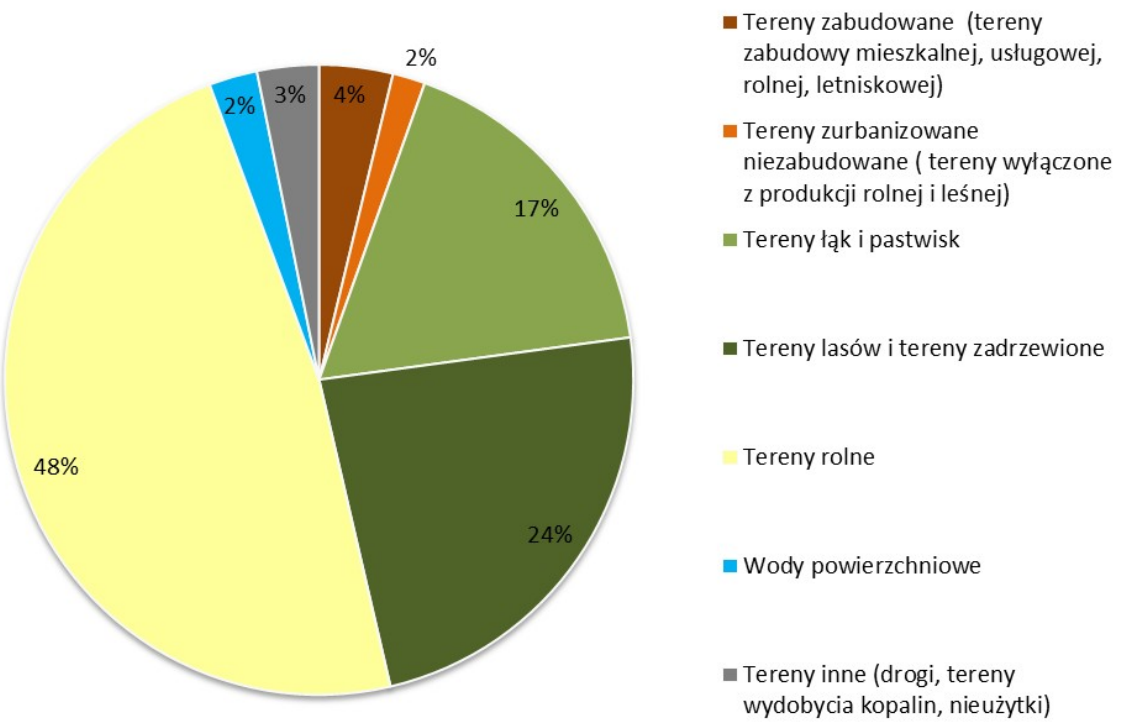

W związku z dużym zalesieniem terenów wchodzących w skład gminy Szemud, osadnictwo skupiło się głównie wzdłuż historycznie ukształtowanych szlaków komunikacyjnych, oraz w najstarszych miejscowościach takich jak Kielno czy Szemud. Aktualnie najszybciej przybywa terenów zurbanizowanych we wschodniej części gminy czym skutkuje sąsiedztwo Gdyni, oraz zachodzące w niej procesy suburbanizacji. Natomiast południowa zachodni fragment gminy nadal zachowuje swój rolniczy charakter.

Biorąc pod uwagę istniejące zagospodarowanie gminy, wielkość i rozkład przestrzenny oraz uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe sieć osadniczą gminy można przydzielić do 3 grup.

Tabela 36 Podział na grupy jednostek osadniczych, Źródło: Opracowanie własne

Podział na grupy	Jednostka osadnicza	Opis

Grupa 1 – główne jednostki o funkcji centrotwórczej i usługowej	Szemud	Wielofunkcyjny ośrodek o znaczeniu lokalnym. W chwili obecnej Szemud pełni rolę centralnego ośrodka regionu. Jest to ośrodek o funkcji usługowej w zakresie administracji, szkolnictwa, zdrowia, kultury, oraz bezpieczeństwa (komisariat policji). Skupione są tu także największe zakłady przemysłowe gminy.
Grupa 2 – ośrodki wspomagające i uzupełniające grupę 1	Bojano	Interdyscyplinarny intensywnie rozwijający się ośrodek uzupełniający w zakresie zdrowia, kultury, szkolnictwa i usług. Wieś o charakterze typowym dla przedmieść dużego miasta (Gdyni, Gdańsk), podlegająca silne presji urbanizacyjnej.
	Kielno	Wielofunkcyjny intensywnie rozwijający się ośrodek uzupełniający w zakresie zdrowia, kultury, szkolnictwa ale przede wszystkim turystyki. Malownicza wieś rolniczo-turystyczna położona nad trzema jeziorami: Jezioro Kielno, Jezioro Marchowo Zachodnie i Jezioro Marchowo Wschodnie.
	Łebno	Ośrodek uzupełniający w zakresie kultury, szkolnictwa i zdrowia.
Grupa 3 – ośrodki podstawowe	Będargowo, Częstkowo, Dobrzewino, Donimierz, Głazica, Grabowiec, Jeleńska Huta, Kamień, Kieleńska Huta, Koleczkowo, Kowalewo, Leśno, Łebieńska Huta, Przetoczyno, Rębiska, Szemudzka Huta, Warzno, Zęblewo,	Wsie sołeckie, elementarne jednostki funkcjonalne w gminie.

2. Uwarunkowania wynikające z zagospodarowania terenów gmin sąsiednich

Gmina Szemud sąsiaduje z czterema gminami wiejskim oraz z dwiema gminami miejsko-wiejskimi:

- Luzino (pow. wejherowski)
- Wejherowo (pow. wejherowski)
- Żukowo (pow. kartuski)
- Przodkowo (pow. kartuski)
- Kartuzy (pow. kartuski)
- Linia (pow. wejherowski)

oraz jedną gminą miejską – Gdynią (pow. m. Gdynia). Każda z gmin sąsiadująca z analizowaną gminą posiada obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gdyni, zatwierdzone uchwałą nr XVII/400/08 Rady Miasta Gdyni z dnia 27 lutego 2008 r. zostało zmienione uchwałą nr XXXVIII/799/14 Rady Miasta Gdyni z dnia 15 stycznia 2014 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w gminie Żukowo uchwalone zostało uchwałą Nr XXXII-344-2013 z dnia 26.04.2013 r. w sprawie

uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żukowo.

Uchwałą Nr XXIX/368/2013 Rady Gminy Luzino z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Luzino przyjęto Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego aktualnie obowiązujące w tej gminie.

W gminie Linia obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Linia, stanowiące załącznik do Uchwały Nr 23/V/III/99 Rady Gminy Linia z dnia 13 lutego 1999 r., ze zmianami z 2005, 2006, 2008, 2011 i 2012 roku.

Podstawę formalno – prawną studium obowiązującego na terenie gminy Wejherowo stanowi Uchwała Nr XXXIII/331/2009 Rady Gminy Wejherowo z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wejherowo zmienione uchwałą Nr XXXV/423/2013 Rady Gminy Wejherowo z dnia 27 listopada 2013 w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wejherowo.

Rada Gminy Kartuzy przyjęła Uchwałę nr XXVII/390/2005 Rady Miejskiej w Kartuzach z dnia 6 lipca 2005 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kartuzy.

Przestrzenny rozwój gminy Przodkowo stanowiony jest na podstawie uchwały Rady Gminy Przodkowo nr XXIII/325/09 z dnia 22 października 2009 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przodkowo.

Schemat 21 Kierunki zagospodarowania przestrzennego wynikające z analizy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin sąsiednich. Źródło: opracowanie własne

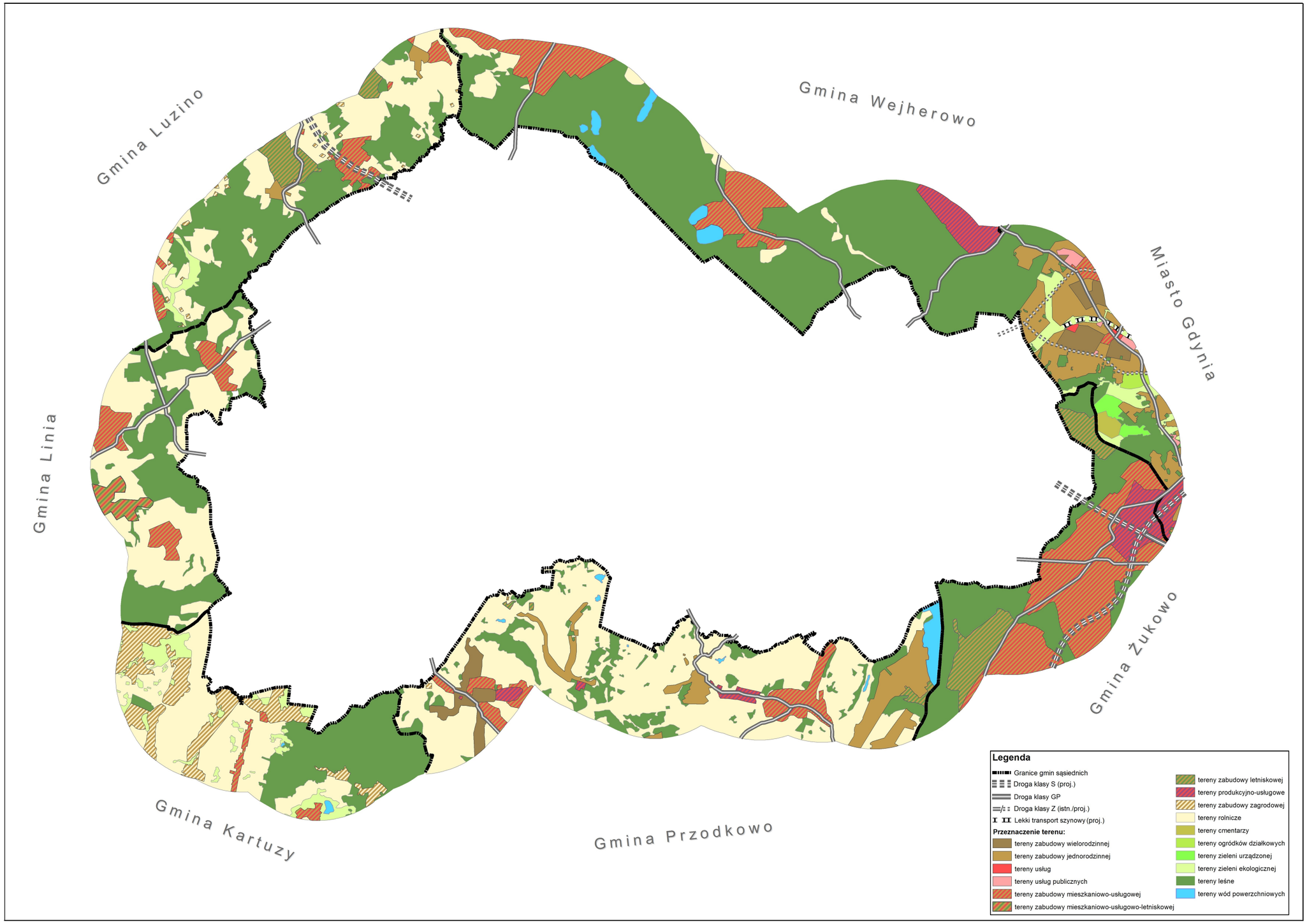

Analizie poddano obszar w promieniu 2 km od granicy gminy Szemud. Wschodni obszar Miasta Gdynia sąsiadujący z gminą Szemud oraz pokaźny fragment gminy Żukowo zostały określone w studium, jako tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, usługową oraz miejscami zabudowę wielorodzinną. Na granicy gmin Gdynia i Żukowo oraz zachodnim brzegu gminy Wejherowo wyznaczono obszaru rozwoju funkcji usługowo-produkcyjnych. Znaczącym elementem jest tu Trójmiejski Park Krajobrazowy, którego otuliny i obszary lokalnych korytarzy ekologicznych tworzą tereny o znacznej bioróżnorodności składając się na lokalny system przyrodniczy, szczególnie zauważalny na północ oraz zachód od Gminy Szemud. Znaczne tereny rolne występują w południowo – wschodniej części analizowanego obszaru (granica z gminami Kartuzy oraz Linia). Również gmina Przodkowo niemal w całości odznacza się rolniczym charakterem. Te same tereny charakteryzują się również występowaniem niewielkich kompleksów leśnych oraz obszarów w zabudowie zagrodowej lub mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącymi jej usługami. Wzdłuż rzek występują główne korytarze ekologiczne łączące się z naturalną roślinnością, które są miejscem spływu wód i mas powietrza oraz migracji roślin i zwierząt, a także miejscem rekreacji lokalnych mieszkańców. Podobne funkcje pełnią tereny wokół zbiorników wodnych, licz. Charakterystyczne dla analizowanego obszaru są również duże połacie terenu przeznaczane pod zabudowę letniskową, szczególnie w sąsiedztwie terenów przyrodniczo cennych w gminach Żukowo oraz Luzino.

3. Aktualna sytuacja planistyczna

Strategiczną politykę przestrzenną gminy, kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzeni określa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Z kolei przeznaczenie terenów na różne formy użytkowania i zagospodarowania określają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z zachowaniem wymogu zgodności z przyjętą przez samorząd gminy polityką przestrzenną.

Ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szemud obejmuje okres od 20.03.2002 roku. do 31 marca 2014 r. Datą początkową jest dzień uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szemud.

Ok. 23,22% powierzchni gminy objęte jest obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Gmina Szemud posiada aktualnie:

- 3 obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, uchwalone w latach 2001-2003 (na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym),
- 15 zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uchwalone w latach 2001-2003 (na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym),
- 7 obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uchwalonych w latach 2006-2011 (na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym),
- 50 zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uchwalonych w latach 2006-2011 (na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym),

Plany miejscowe w gminie Szemud dotyczą głównie zabudowy mieszkaniowej z uzupełniającą funkcją usługową oraz funkcji usługowej. Jest to zgodne z założeniami Studium, jednakże w dużej mierze pokrywają się z terenami już zagospodarowanymi w sposób jaki zakładają. Nie istnieją plany określające miejsca pod nowe inwestycje (np. przebieg drogi S6), chroniące miejsca wymagające

tejże ochrony lub są one mocno fragmentaryczne. Wiele z planów pokrywa znaczne obszary (w szczególności te ustanowione uchwałą nr LVI/465/2006 z dnia 25.10.2006) obejmują niemalże całe sołectwa, jednakże większość planów fragmentami rozrzucona jest w granicach całej gminy.

Tabela 37 Wykaz aktualnie obowiązujących MPZP dla terenu gminy Szemud, Źródło: Urząd Gminy Szemud

L.p.	Uchwała	Nazwa planu
1.	XLII/367/2002 z dnia 27.03.2002	Miejscowy Planie Zagospodarowania Przestrzennego części wsi: Szemud
2.	IV/18/2002 z dnia 30.12.2002	Przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500 Włocławek-Gdynia, wraz ze strefą ochronną fragmentu przebiegającego przez teren wsi Dobrzewino
3.	XIV/107/2003 z dnia 27.11.2003	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego fragmentu wsi Kamień
4.	Nr LVI/465/2006 z dnia 25.10.2006	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego fragmentów wsi Będargowo, Bojano, Częstkowo, Dobrzewino, Donimierz, Głazica, Jeleńska Huta, Kamień, Kieleńska Huta, Kielno, Koleczkowo, Kowalewo, Leśno, Łebieńska Huta, Łebno, Przetoczyno, Rębiska, Szemud, Szemudzka Huta, Warzno, Zęblewo
5.	Nr XII/94/2007 z dnia 08 listopada 2007	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Fragmentów wsi Warzno dz. 406/10
6.	Nr XXVII/232/2008 z dnia 27 listopada 2008	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dot. wsi Szemud dz. 1/10
7.	XL/358/2009r z dnia 29.09.2009r	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dot. wsi Głazica dz. 93/3, 93/4, 93/8, 93/9, 93/10, 93/11 i 94.
8.	Nr XII/103/2011 z dnia 5.09.2011	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dot fragmentów wsi Częstkowo
9.	Nr XXXII/313/2012 z dnia 27.12.2012 r.	Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów wsi Dobrzewino
10.	XXXVIII/381/2013 z dnia 23.05.2013	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego fragmentu wsi Szemud
11.	XVII/191/96 z dnia 29.11.1996	Zmiany w Przestrzennym Planie Zagospodarowania części wsi Kielno, Kieleńska Huta, Będargowo, Grabowiec
12.	XXI/192/98 z dnia 17.06.1998	Zmiany w Przestrzennym Planie Zagospodarowania części wsi Szemud, Koleczkowo, Bojano, Kieleńska Huta, Warzno, Dobrzewino, Jeleńska Huta, Kielno, Kamień
13.	XXXI/191/98 z dnia 17.06.1998	Zmiany w Przestrzennym Planie Zagospodarowania części wsi Szemud i Kielno
14.	X/87/1999 z dnia 12.05.1999	Zmiany w Przestrzennym Planie Zagospodarowania Przestrzennego części wsi: Szemud, Koleczkowo, Kamień, Bojano, Dobrzewino, Donimierz, Łebno, Rębiska, Kielno, Częstkowo, Jeleńska Huta, Warzno
15.	XXIII/195/2000 z dnia 29.09.2000	Zmiany w Przestrzennym Planie Zagospodarowania Przestrzennego części wsi: Bojano, Dobrzewino, Kamień, Kielno, Szemud, Koleczkowo, Kowalewo, Leśno, Łebno, Warzno
16.	XXI/171/2000 z dnia 29.06.2000	Zmiany w Przestrzennym Planie Zagospodarowania Przestrzennego części wsi: Szemud,

17.	XXIV/199/2000 z dnia 30.11.2000	Zmiany w Przestrzennym Planie Zagospodarowania Przestrzennego części wsi: Donimierz, Głazica, Jeleńska Huta, Kieleńska Huta, Rębiska
18.	XXVI/220/2001 z dnia 28.02.2001	Zmiany w Przestrzennym Planie Zagospodarowania Przestrzennego części wsi: Kamień
19.	XXVII/226/2001 z dnia 9.03.2001	Zmiany w Przestrzennym Planie Zagospodarowania Przestrzennego części wsi: Bojano, Dobrzewino
20.	Nr XXXVII/336/2001 z dnia 18.12.2001	Zmiany w Przestrzennym Planie Zagospodarowania Przestrzennego części wsi: Bojano, Dobrzewino, Donimierz, Jeleńska Huta, Kamień, Kielno, Koleczkowo, Przetoczyno, Rębiska, Grabowiec, Szemud, Warzno
21.	XLI/386/2002 z dnia 28.05.2002	Zmiana do Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dot. wsi: Będargowo, Donimierz, Jeleńska Huta, Kamień, Kielno, Koleczkowo, Kowalewo, Łebieńska Huta, Szemud,
22.	XLIV/370/2006 z dnia 27.02.2006	Zmiana do Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dot. wsi: Dobrzewino dz. nr 302
23.	XLIV/371/2006 z dnia 27.02.2006	Zmiana do Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dot. wsi: Dobrzewino dz. nr 51/1
24.	XLIV/372/2006 z dnia 27.02.2006	Zmiana do Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dot. wsi: Jeleńska Huta dz. nr 20/3
25.	XLIV/373/2006 z dnia 27.02.2006	Zmiana do Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dot. wsi: Kielno dz. nr 180/4 i 181
26.	XLIV/370/2006 z dnia 27.02.2006	Zmiana do Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dot. wsi: Dobrzewino dz. nr 302
27.	XLIV/371/2006 z dnia 27.02.2006	Zmiana do Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dot. wsi: Dobrzewino dz. nr 51/1
28.	XLIV/372/2006 z dnia 27.02.2006	Zmiana do Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dot. wsi: Jeleńska Huta dz. nr 20/3
29.	XLIV/373/2006 z dnia 27.02.2006	Zmiana do Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dot. wsi: Kielno dz. nr 180/4 i 181
30.	Nr XXVII/227/2008 z dnia 27 listopada 2008	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Łebno dz. 81
31.	Nr XXVII/228/2008 z dnia 27 listopada 2008	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Szemud
32.	Nr XXVII/229/2008 z dnia 27 listopada 2008	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Bojano
33.	Nr XXVII/230/2008 z dnia 27 listopada 2008	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Jeleńska Huta
34.	Nr XXVII/231/2008 z dnia 27 listopada 2008	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Szemud dz. 199/32
35.	Nr XXVII/233/2008 z dnia 27.11.2008	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą XXIV/199/2000 dot. wsi Jeleńska Huta

36.	Nr XXXII/294/2009 z dnia 27.04.2009	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą XLIV/386/2002 dot. wsi Koleczkowo
37.	Nr XLI/376/2009 z dnia 10.11.2009	Zmiana Ustaleń Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006
38.	XL/356/2009r z dnia 29.09.2009r	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Głazica dz. 95/8, 104/2, cz.104/9 cz. 104/4, 104/13 i 104/15
39.	XL/357/2009r z dnia 29.09.2009r	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Głazica dz. 95/4, 95/6 i 95/7.
40.	Nr XLIV/411/2010 z dnia 28.01.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Kamień dz. 322/27 i 322/29
41.	Nr XLIV/412/2010 z dnia 28.01.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Kielno dz.1/44, 2/2, 2/3
42.	Nr XLIV/413/2010 z dnia 28.01.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Kielno dz. 461
43.	Nr XLIV/414/2010 z dnia 28.01.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Kielno dz. 492
44.	Nr XLIV/415/2010 z dnia 28.01.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Koleczkowo dz. 146/10
45.	Nr XLIV/416/2010 z dnia 28.01.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Koleczkowo 493, 216/4
46.	Nr XLIV/417/2010 z dnia 28.01.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Koleczkowo dz. 218/14
47.	Nr XLIV/418/2010 z dnia 28.01.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Koleczkowo dz. 244/23
48.	Nr XLIV/419/2010 z dnia 28.01.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Koleczkowo dz. 321/28
49.	Nr XLIV/420/2010 z dnia 28.01.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Koleczkowo dz. 405/1
50.	Nr XLIV/421/2010 z dnia 28.01.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Przetoczyno dz. 217/3
51.	Nr XLIV/422/2010 z dnia 28.01.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr XXIII/195/2000 dot. wsi Koleczkowo dz. 474/17
52.	Nr LII/497/2010 z dnia 8.07.2010	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Kielno dz. 147/2 i 148
53.	Nr VI/39/2011 z dnia 30.03.2011	Zmiana Ustaleń Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006
54.	Nr LII/41/2011 z dnia 30.03.2011	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Szemud dz. 471

55.	Nr LII/42/2011 z dnia 30.03.2011	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Szemud dz. 828/6 i cz. nr 804, 808 i 828/7
56.	Nr LII/43/2011 z dnia 30.03.2011	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Szemud dz. 27/8
57.	Nr XII/100/2011 z dnia 15.09.2011	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr XVII/191/96 dot. wsi Grabowiec
58.	Nr XII/101/2011 z dnia 15.09.2011	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Przetoczyno, Bojano, Częstkowo, Kielno, Koleczkowo i Dobrzewino
59.	Nr XII/102/2011 z dnia 15.09.2011	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego fragmentów wsi Głazica i wsi Koleczkowo
60.	Nr IV/121/2011 z dnia 6.10.2011	Uzupełnienie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 o publikacje karty terenu nr 11.149 PU,KS.
61.	Nr XXIII/216/2012 z dnia 16.05.2012	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Szemud dz. nr 14/4,
62.	Nr XXXVIII/383/2013 z dnia 23.05.2013	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego fragmentu wsi Szemud
63.	Nr XLII.439.2013 z dnia 30.08.2013	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Szemud dz. nr 477/7
64.	Nr XLII.440.2013 z dnia 30.08.2013r	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot wsi Donimierz i Szemud
65.	Nr XLII.441.2013 z dnia 30.08.2013r	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot wsi Dobrzewino
66.	Nr XLII.443.2013 z dnia 30.08.2013r	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Koleczkowo
67.	Nr XLII.444.2013 z dnia 30.08.2013	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Częstkowo
68.	Nr XLII.445.2013 z dnia 30.08.2013	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Bojano
69.	Nr XLII.446.2013 z dnia 30.08.2013r	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Kamień
70.	Nr XLVI/463/2013 z dnia 29.10.2013	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Przetoczyno
71.	Nr XLVI/464/2013 z dnia 29.10.2013	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Kielno
72.	Nr XLVI/465/2013 z dnia 29.10.2013	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Kamień
73.	Nr XLVI/466/2013 z dnia 29.10.2013	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Kamień

74.	Nr XLVI/467/2013 z dnia 29.10.2013	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Przetoczyno
75.	Nr XLVI/468/2013 z dnia 29.10.2013	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. miejscowości Karczemki
76.	Nr LIII/519/2014 z dnia 27 lutego 2014	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Łebieńska Huta
77.	Nr LIII/520/2014 z dnia 27 lutego 2014	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Donimierz
78.	Nr LIII/521/2014 z dnia 27 lutego 2014	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Bojano
79.	Nr LIII/522/2014 z dnia 27 lutego 2014	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Bojano
80.	Nr LIII/523/2014 z dnia 27 lutego 2014	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Kielno
81.	Nr LIII/524/2014 z dnia 27 lutego 2014	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Koleczkowo
82.	Nr LIII/525/2014 z dnia 27 lutego 2014	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Dobrzewino
83.	Nr LIV/537/2014 z dnia 27 marca 2014	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego uchwałą Nr LVI/465/2006 dot. wsi Bojano
84.	*(Nr II/19/2018 z dnia 5 grudnia 2018 r.*	***Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów geodezyjnych Bojano, Kielno i Szemud, gmina Szemud, Obszary A, B, C, D, E, F, G*** *(Dz. U. Woj. Pomorskiego z 2019 r. poz. 353)*
85.	*Nr II/17/2018 z dnia 5 grudnia 2018 r.*	***Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębu geodezyjnego Kielno i Szemud, gmina Szemud*** *(Dz. U. Woj. Pomorskiego z 2019 r. poz. 446)*
86.	*Nr V/74/2019 z dnia 29 marca 2019 r.*	***Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębu geodezyjnego Dobrzewino, gmina Szemud*** *(Dz. U. Woj. Pomorskiego z 2019 r. poz. 2266)*
87.	*Nr V/75/2019 z dnia 29 marca 2019 r.*	***Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębu geodezyjnego Bojano, gmina Szemud*** *(Dz. U. Woj. Pomorskiego z 2019 r. poz. 2267)*
88.	*Nr V/76/2019 z dnia 29 marca 2019 r.*	***Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów geodezyjnych Dobrzewino, Kamień, Kielno, Koleczkowo, Przetoczyno, Szemud, gmina Szemud*** *(Dz. U. Woj. Pomorskiego z 2019 r. poz. 2407)*
89.	*Nr IX/100/2019 z dnia 28 czerwca 2019 r.*	***Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębu geodezyjnego Głazica, gmina Szemud*** *(Dz. U. Woj. Pomorskiego z 2019 r. poz. 3900)*

90.	*Nr XVI/202/2020 z dnia 21 marca 2020 r.*	***zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębu geodezyjnego obrębu geodezyjnego Bojano, Dobrzewino, Kamień, gmina Szemud*** *(Dz. U. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 2228)*
91.	*Nr XVI/201/2020 z dnia 21 marca 2020 r.*	***zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębu geodezyjnego Jeleńska Huta, Kamień, Koleczkowo i Szemud, gmina Szemud – Obszar A, C, D*** *(Dz. U. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 2227)*
92.	*Nr XVI/200/2020 z dnia 21 marca 2020 r.*	***zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębu geodezyjnego Bojano gmina Szemud*** *(Dz. U. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 2232)*
93.	*Nr XVI/199/2020 z dnia 21 marca 2020 r.*	***zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów ewidencyjnych Bojano, Kielno, Warzno, Przetoczyno, gm. Szemud, Obszar B, C, D*** *(Dz. U. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 2226))2*

Obszar gminy poddany jest silnej presji urbanistycznej związanej z rozwojem konurbacji trójmiejskiej. Na terenach rolnych i mniej zurbanizowanych, gdzie brak planów zagospodarowania przestrzennego wymusił na gminie prowadzenie polityki przestrzennej za pomocą decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Stosowanie ich, bardzo często nie pozwala na zachowanie odpowiedniego ładu przestrzennego z powodu braku odniesienia do otaczających terenów. Również nie daje to możliwości oceny wpływu różnych inwestycji w szerszym zakresie. Takie analizy, przeprowadzane w związku z decyzjami o warunkach zabudowy bywają niewystarczające. Jedynie plany miejscowe zapewniają satysfakcjonującą kompleksowość.

Od 2007 roku urząd gminy wydał 1357 sztuk decyzji administracyjnych. Jednocześnie bezpośredni wpływ na zagospodarowanie terenu miało 898 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Decyzje te wydawano, aby nie wstrzymywać rozwoju gminy. Doprowadziło to jednak do utraty kontroli nad tym rozwojem. Największą ilość decyzji można znaleźć w miejscowościach Koleczkowo i Dobrzewino. Dotyczą one głównie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej. Ich lokalizację można uznać za pozytywną, ze względu na koncentrację w miejscach o podobnym zagospodarowaniu.

Wykres 32 Zestawienie wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w latach 2007-2014.

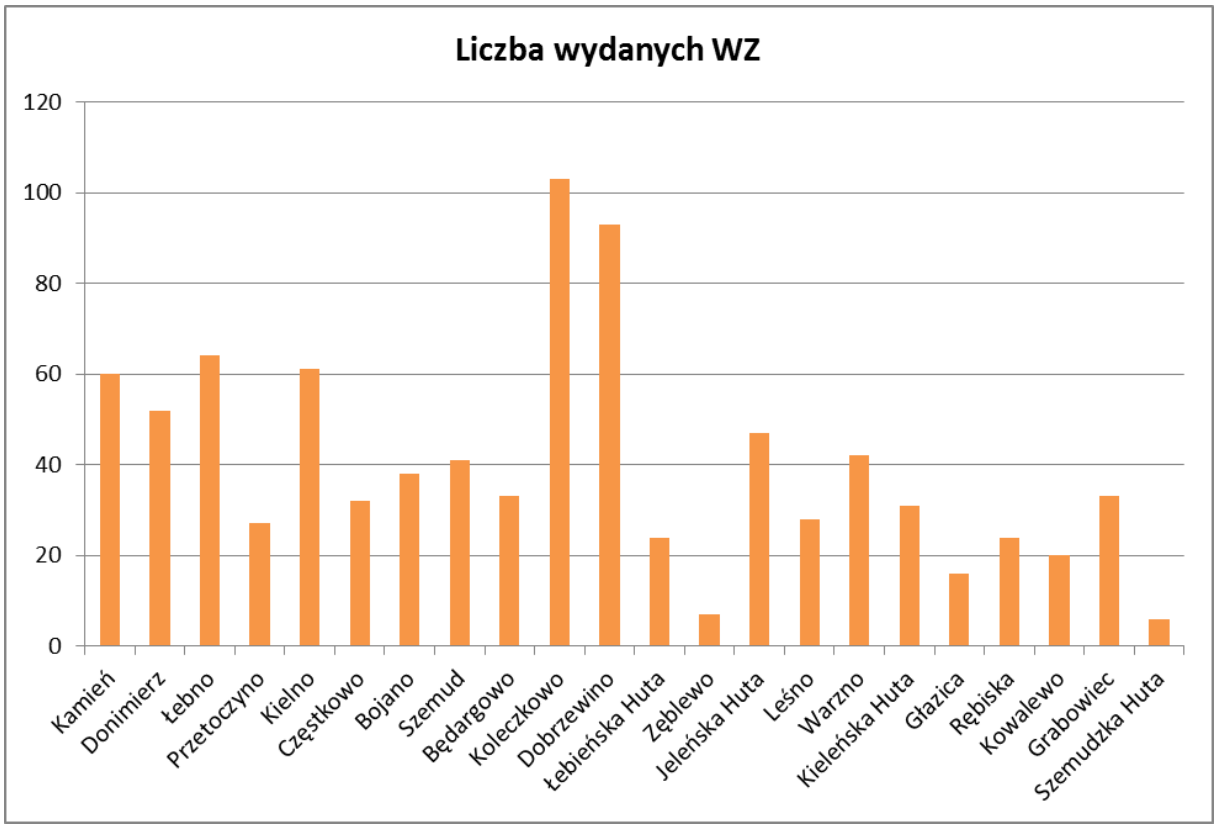

4. Ład przestrzenny oraz wymogi jego ochrony

Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w planie miejscowym „określa się obowiązkowo" zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego". W związku z tym, że plan miejscowy musi być zgodny ze studium w konsekwencji w studium należy uwzględnić uwarunkowania wynikające ze „... stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony".

Mały Słownik Języka Polskiego podaje, że ład to „... harmonijny porządek, uregulowany układ ...". Z kolei cytowana ustawa nawiązując do przedmiotu swoich ustaleń uznaje, że „ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego powinny zawierać „... określenie cech elementów zagospodarowania przestrzennego, które wymagają ukształtowania lub rewaloryzacji, oraz określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów".

Głównym kierunkiem wojewódzkiej polityki przestrzennej jest budowa konkurencyjnych struktur funkcjonalno-przestrzennych, co wymaga przyjęcia naczelnych zasad zagospodarowania przestrzennego takich jak: rozwój zrównoważony, wielofunkcyjność rozwoju struktur przestrzennych oraz ład przestrzenny wyrażający harmonię, porządek i równowagę w środowisku człowieka.

Powyższe założenia winny być realizowane poprzez:

- kompleksowe opracowywanie planów zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów gminy, w tym inwestycji strategicznych z punktu widzenia polityki gminy (np. zabezpieczenie przebiegu drogi S6),

- eliminację konfliktów przestrzennych powstających na styku rozwijającego się dynamicznie mieszkalnictwa i drobnej przedsiębiorczości z rolnictwem i przyrodą,
- zachowanie w planach miejscowych terenów projektowanych rozwiązań komunikacyjnych oraz wzmożona ich ochrona przed zabudową,
- kształtowanie indywidualnej i harmonijnie współgrającej z tradycją i charakterem gminy zabudowy, nawiązującej do tradycyjnych układów przestrzennych,
- zapobieganie nadmiernemu i nieuzasadnionemu rozpraszaniu zabudowy z jednoczesną rewitalizacją wartościowych jej elementów,
- ochronę przed zainwestowaniem obszarów czynnych przyrodniczo, spełniających rolę ochronną i krajobrazową oraz stopniową likwidację kolizji środowiskowych i funkcjonalnych,
- wykorzystanie szans lokalizacji inwestycji w zasięgu oddziaływania głównych węzłów drogowych.

W celu uzyskania widocznego podniesienia poziomu ładu przestrzennego i estetyki realizowane zespoły zabudowy jednorodzinnej wymagają przestrzegania:

- ustaleń dotyczących parametrów technicznych ulic;
- linii zabudowy;
- określanych we wskazaniach warunków zabudowy parametrów technicznych obiektów i działek budowlanych, tzn. wysokości obiektów, kształtu dachu, intensywności zabudowy, formy ogrodzeń, frontu działek, dopuszczalnych form zabudowy działek, uzbrojenia komunalnego.

Ogólne wytyczne dla kształtowania ładu przestrzennego zawarte zostały również w poszczególnych rozdziałach dotyczących układu komunikacyjnego, przeprowadzania urządzeń infrastruktury technicznej oraz w ustaleniach dla poszczególnych form zagospodarowania terenów wskazanych na rysunku zmiany studium.

X. ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Z punktu widzenia zdrowia ludzi oraz zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia najistotniejsze znaczenie mają uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. Do elementów najbardziej zagrażających można zaliczyć zanieczyszczenia wody pitnej, w mniejszym stopniu zanieczyszczenia powietrza. Dla funkcjonowania ekosystemów podstawowe znaczenie mają zanieczyszczenie powietrza lub wód powierzchniowych, wpływające na procesy życiowe roślin i zwierząt oraz zmieniające stan środowiska, takie jak eutrofizacja, powodująca niekorzystne zmiany w ekosystemie wód, zakwaszenie oraz uciążliwości powodowane hałasem. Zagrożenia związane z zanieczyszczeniem środowiska omówione zostały w rozdziale dotyczącym diagnozy stanu środowiska przyrodniczego. Ponadto zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia stanowić mogą poniżej opisane elementy.

Zakłady stwarzające ryzyko poważnej awarii

Na terenie gminy Szemud nie ma zlokalizowanych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w myśl ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zagrożenie hałasem

Zagrożenie hałasem w gminie Szemud wynika w głównej mierze z jego emisji pochodzącej z ciągów komunikacyjnych – hałas drogowy, związany z obsługą gminy na głównych arteriach z ruchem tranzytowym (droga wojewódzka nr 218 oraz 224). Hałas przemysłowy związany z

funkcjonowaniem zakładów przemysłowych na terenie gminy nie jest znaczny, co wynika z małego stopnia uprzemysłowienia gminy.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego, mogącymi stanowić zagrożenie bądź też ograniczenie w zagospodarowaniu terenu są urządzenia elektroenergetyczne (linie najwyższych, wysokiego i średniego napięcia oraz niektóre stacje transformatorowe), nadajniki radiowe oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

Zagrożenie powodziowe

Na rzekach w gminie Szemud generalnie nie ma zagrożenia powodziowego, mogą występować jedynie lokalne podtopienia użytków zielonych – tarasów zalewowych w dolinach rzecznych.

Zagrożenia osuwaniem mas ziemnych

Dla obszaru gminy Szemud aktualnie nie zostały opracowane Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi. Zgodnie z „Przeglądową mapą osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie pomorskim", opracowaną w ramach projektu SOPO przez PIG, w granicach gminy Szemud występują obszary predysponowane do występowania ruchów masowych. Obszary te obejmują sołectwa: Przetoczyno, Grabowiec, Częstkowo, Szemud, Donimierz, Łebno, Zęblewo, Będargowo, Łebieńska Huta, Kamień, Koleczkowo, Leśno, Rębiska, Warzno, Dobrzewino.

XI. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY SZEMUD

Analiza zapotrzebowania na podstawowe usługi z zakresu infrastruktury społecznej

Zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańców w zakresie zapewnienia dostępu do publicznych usług oświaty i opieki zdrowotnej, a także do ogólnodostępnych terenów zieleni, wypoczynku i sportu jest jednym z podstawowych zadań jednostek samorządu lokalnego, realizowanym między innymi poprzez odpowiednie ustalenia dokumentów planistycznych, strategicznych i finansowych przez nie tworzonych. Niezbędne jest przy tym zachowane normatywów urbanistycznych określających przestrzenne minima społeczne i zdrowotne. Brak takich standardów często doprowadza do realizacji zespołów mieszkaniowych bez dostępu do komunikacji publicznej i infrastruktury społecznej. Regulacje te dotyczą zarówno wykształconych już osiedli i obszarów zurbanizowanych ubogich w podstawowe usługi, jak i nowych terenów inwestycyjnych, wyznaczanych w studium oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Oświata obok ochrony zdrowia należy do podstawowych i najważniejszych zobowiązań państwa wobec jego obywateli. Zaspokajanie tych zobowiązań powinno się dokonywać przede wszystkim w sferze publicznej, przedsięwzięcia prywatne mogą być uzupełnieniem wzbogacającym ofertę publiczną.

Kwestię rozmieszczenia usług publicznych na terenie gminy Szemud należy rozważać po wzięciu pod uwagę szeregu uwarunkowań i przyszłych tendencji, przede wszystkich prognoz demograficznych. Obowiązujące przepisy prawa nie regulują w żaden sposób wskaźników i standardów urbanistycznych dla zapewnienia usług z zakresu infrastruktury społecznej. Niemniej

jednak w opracowywanym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy przyjąć zalecane przez specjalistów wskaźniki.

Tabela 38 Zalecane wskaźniki urbanistyczne dla usług oświaty.

wskaźnik usługa	**żłobki**	**przedszkola**	**szkoły podstawowe**	**gimnazja**
% liczby mieszkańców korzystających z usług (przy uwzględnieniu prognoz demograficznych GUS do 2035 r.)	**0,3%**	**3%**	**6%**	**3%**
zalecana chłonność placówki	60 dzieci	120 dzieci	500-700 uczniów	300-600 uczniów
powierzchnia działki	0,3 ha	0,4 ha	1,5 – 2 ha	1,5 – 2 ha
liczba mieszkańców / 1 obiekt	20 000	4 000 – 5 000	10 000	10 000 – 20 000
powierzchnia terenu / 1 mieszkańca	0,15 m^2	0,9 m^2	1,8 m^2	1,0 – 1,5 m^2
zalecany maksymalny promień dojścia pieszego	**1000 m**	**500 m**	**500 – 800 m**	**800 – 1000 m**

źródło: Grażyna Dąbrowska – Milewska, 2010, „Standardy urbanistyczne dla terenów mieszkaniowych – wybrane zagadnienia"

Oświata

Obecną sytuację (dane na 2014r.), w której na terenie gminy funkcjonuje 8 przedszkoli, 9 szkół podstawowych a także jedna szkoła filialna, oraz 3 gimnazja, już weryfikuje zmniejszająca się w ostatnich latach liczba uczniów. W przeciągu kilku lat likwidacji uległy dwa oddziały filialne szkół podstawowych. Rada Gminy Szemud podjęła uchwałę nr XXVI/210/08 z dnia 13 listopada 2008 roku w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów oraz granic ich obwodów. Plan ten obowiązuje z pewnymi zmianami od 1 września 2004 roku.

Szkoły publiczne zlokalizowane są w 10 miejscowościach (w tym jedna placówka filialna), tj.:

1. Szkoła Podstawowa w Bojanie, do obwodu szkoły należą sołectwo Bojano i Dobrzewino.
2. Szkoła Podstawowa w Częstkowie, do obwodu szkoły należy sołectwo Częstkowo.
3. Szkoła Podstawowa w Dobrzewinie-Karczemkach, do obwodu szkoły należy sołectwo Dobrzewino.
4. Szkoła Podstawowa w Jeleńskiej Hucie, do obwodu szkoły należą sołectwa Jeleńska Huta, Szemudzka Huta i Kowalewo.
5. Szkoła Podstawowa w Kielnie, do obwodu szkoły należą sołectwa Kielno, Kieleńska Huta, Rębiska, Leśno i Warzno.
6. Szkoła Podstawowa w Koleczkowie, do obwodu szkoły należy sołectwo Koleczkowo.
7. Szkoła Podstawowa w Łebieńskiej Hucie, do obwodu szkoły należą sołectwa Łebieńska Huta i Będargowo.
8. Szkoła Podstawowa w Łebnie, do obwodu szkoły należą sołectwa Łebno i Zęblewo.
9. Szkoła Podstawowa w Szemudzie, do obwodu szkoły należą sołectwa Szemud, Głazica, Grabowiec, Kamień, Donimierz i Przetoczyno.
    a. Szkole podporządkowana jest Szkoła Filialna w Donimierzu.

Gimnazja publiczne zlokalizowane są w 3 miejscowościach, tj.:

1. Gimnazjum w Bojanie, do obwodu gimnazjum należą sołectwa Bojano, Koleczkowo i Dobrzewino.
2. Gimnazjum w Kielnie, do obwodu gimnazjum należą sołectwa Kielno, Kieleńska Huta, Rębiska, Leśno i Warzno.
3. Gimnazjum w Szemudzie do obwodu gimnazjum należą sołectwa Szemud, Głazica, Grabowiec, Donimierz, Przetoczyno, Szemudzka Huta, Jeleńska Huta, Kowalewo, Łebno, Łebieńska Huta, Będargowo, Zęblewo, Częstkowo i Kamień.

Dodatkowo w Karczemkach zlokalizowane są Społeczna Szkoła Podstawowa z przedszkolem, oraz Społeczne Gimnazjum, dla których organem prowadzącym jest Stowarzyszenie „Mieszkańcy Dzieciom".

Tabela 39 Wskaźniki urbanistyczne dla usług oświaty w gminie Szemud, Źródło: Opracowanie własne

	Szacunkowe zapotrzebowanie na usługi oświatowo-wychowawcze i edukacyjne na podstawie prognozy demograficznej do roku 2035 (19 100 mieszkańców)			
Rodzaj usług oświatowo - wychowawczych	żłobek	przed--szkole	szkoła podstawowa	gimnazjum
Udział w strukturze wiekowej	3%	4%	6%	3%
% liczby mieszkańców, dla których należy przewidzieć miejsca w placówkach	0,30%	3%	6%	3%
Przewidywana liczba mieszkańców korzystających z usług	57	573	1146	573
Obecna liczba mieszkańców korzystających z usług	b.d.	399	1740	594

Według prognozy demograficznej przygotowanej przez GUS liczba osób w wieku szkolnym ulegać będzie zmniejszeniu. W związku z tym obecna infrastruktura edukacyjna jest wystarczająca do zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń. Należy jednak dostosować ją do obowiązujących standardów oraz regularnie modernizować.

Poniżej przedstawiono schemat rozmieszczenia usług oświaty

Schemat 22 Rozmieszczenie usług oświaty wraz z ich obwodami w gminie Szemud, Źródło: Opracowanie własne

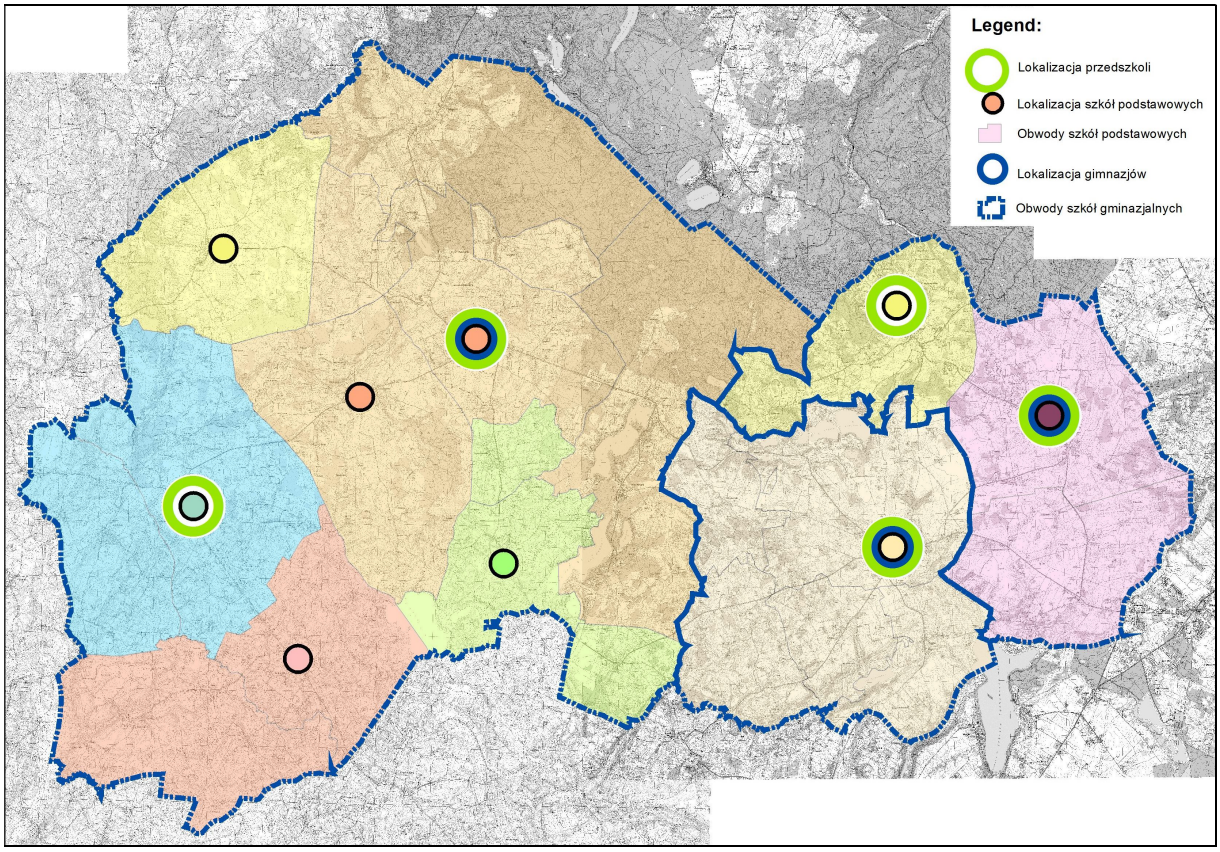

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Szemud funkcjonuje pięć niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej. Na terenie gminy zlokalizowany jest również Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej. Mieszkańcy gminy korzystają również z placówek zdrowotnych zlokalizowanych poza granicami gminy, najczęściej zlokalizowanych na terenie miasta Gdynia oraz na terenie Miasta Wejherowo, gdzie funkcjonują najbliższe szpitale oraz pogotowia ratunkowe.

Kultura

W zakresie upowszechniania kultury na terenie gminy Szemud funkcjonuje Biblioteka Publiczna wraz z czterema filiami. Dodatkowo działa tu kilka Wiejskich Ośrodków Kultury, Zespołów Pieśni i Tańca, oraz Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Szemudzie.

Zapotrzebowanie mieszkańców gminy na usługi kultury w głównej mierze zaspokajane jest przez lokalne ośrodki oraz przez Trójmiasto z szeroką bazą usług w tym zakresie (muzea, kina, domy kultury, biblioteki, kościoły).

Podsumowanie

Jak wynika z prognoz demograficznych do 2035 r. wzrost liczby ludności gminy będzie postępował, w podobnym do obecnego tempie, najbardziej zauważalny wzrost nastąpi w Bojanie, Koleczkowie i Szemudzie. W zmieniających się uwarunkowaniach należy zatem zapewnić

mieszkańcom nieprzerwany dostęp do publicznego kształcenia, usług ochrony zdrowia oraz ogólnodostępnych terenów zieleni, biorąc pod uwagę zasięg dojścia i dojazdu do poszczególnych punktów dla wszystkich mieszkańców.

Rozmieszczenie podstawowych usług z zakresu infrastruktury społecznej zapewnia nierównomierny dostęp do nich dla mieszkańców gminy Szemud. W związku z dużą powierzchnią gminy oraz znacznym udziałem lasów, większość wsi (szczególnie w północnej oraz centralnej części gminy) nie jest wyposażona w placówki oświatowe przedszkola, szkoły podstawowe oraz (zwłaszcza we wschodniej części gminy) w gimnazja. Placówki związane z ochroną zdrowia zlokalizowane są w czterech miejscowościach, pozostawiając centralny oraz południowo-wschodni obszar gminy poza zasięgiem szybkiego dojścia/dojazdu. Natomiast największe zagęszczenie usług publicznych występuje we wsi Szemud oraz Bojano.

Miejscowościami o najtrudniejszym dostępie do usług publicznych w zakresie oświaty są bez wątpienia Będargowo, Łebieńska Huta i Zęblewo, których mieszkańcy korzystać muszą z placówek zlokalizowanych w znacznej odległości. Nieco gorzej kształtuje się sytuacja dostępu do podstawowych usług w zakresie ochrony zdrowia. Poza Szemudem, Kielnem, Bojanem i Łebnem na terenie wszystkich pozostałych sołectw nie funkcjonują żadne przychodnie ani punkty medyczne.

Ponad poziomem podstawowym zaspokajania potrzeb mieszkańców należy zauważyć dodatkowo poziom profilowany zapotrzebowania na usługi kształtujące jakość środowiska mieszkaniowego danej miejscowości. Zapotrzebowanie to jest różnicowane przez różnorodne czynniki, przede wszystkim przez status materialny mieszkańców, prowadzony styl życia, ale także trendy demograficzne. Dane dotyczące pierwszych z wymienionych czynników decydować mogą o bliższej lub dalszej lokalizacji od miejsca zamieszkania konkretnych usług, w zależności od częstotliwości korzystania, bądź też uciążliwości. Natomiast prognozy demograficzne weryfikować mogą charakter oferty usługowej, wymuszając jej elastyczność i zdolność do przekształceń przy minimalnych nakładach finansowych.

Główne problemy do rozwiązania

Analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy wskazuje, iż jej stabilny i zrównoważony rozwój wymaga rozwiązania kilku zasadniczych kwestii problemowych w zakresie sfery ekonomiczno-społecznej, sfery funkcjonalno-przestrzennej, a także ochrony środowiska przyrodniczego. Podstawowymi zadaniami dla gminy jest:

- tworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju turystyki i bazy turystycznej zapewniającej ochronę walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazowego,
- określenie zasad lokalizacji poszczególnych funkcji i kierunków zagospodarowania terenu,
- ukierunkowanie rozwoju centrum gminy – Szemuda, a także wyznaczenie lokalizacji i zasad rozwoju centrów lokalnych,
- tworzenie warunków dla realizacji mieszkalnictwa, stosownie do potrzeb podnoszenia ilościowych i jakościowych standardów mieszkaniowych,
- racjonalizacja funkcjonowania systemów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej,
- utrzymanie stanu środowiska przyrodniczego na poziomie wymaganych standardów międzynarodowych oraz wprowadzenie rygorów korzystania z jego zasobów, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,

- kreowanie przestrzeni gminy, w oparciu o zachowane walory przyrodnicze i kulturowe, z poszanowaniem tradycji miejsca i wydobyciem jego tożsamości.

XIa. ANALIZA POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY SZEMUD WRAZ Z ANALIZĄ CHŁONNOŚCI

1. Istniejący stan zabudowy.

Gmina Szemud na dzień 31.12.2015 r. liczyła 16319 mieszkańców, z czego niemal połowa przypada na cztery obręby (Bojano, Szemud, Koleczkowo, Kielno). Istniejąca zabudowa koncentruje się we wschodniej części gminy sąsiadującej bezpośrednio z miastem Gdynia. Przeważa tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami towarzyszącymi oraz rozproszone tereny produkcyjne, tworząc przedmieścia Gdyni. Zabudowa koncentruje się także w miejscowości Szemud stanowiącej centrum administracyjne Gminy.

W części zachodniej i południowej gminy przeważają natomiast tereny rolne z dominującą funkcją zabudowy zagrodowej. W północnej części gminy zlokalizowany jest duży kompleks leśny wchodzący w skład Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, wyłączony z pod zabudowy.

Teren gminy można zatem podzielić na trzy strefy funkcjonalne:

a) strefa podmiejska - obejmująca zabudowę w zachodniej części gminy oraz obręby przekształcające się w kierunku zabudowy podmiejskiej,

b) strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej,

c) strefa Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

2. Sytuacja demograficzna.

Liczba ludności w gminie Szemud systematycznie wzrasta. W ciągu ostatnich 11 lat wzrosła z 12 414 mieszkańców na dzień 31.12.2004 r. do 16 319 mieszkańców 31.12.2015 r.

Zgodnie z prognozą demograficzną wykonaną na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego szacowana liczba ludności do roku 2035 na 19 100 mieszkańców. Rozciągając prognozę do perspektywy 30 letniej i zakładając utrzymanie trendów liczba ludności w 2045 roku może wzrosnąć do 20 000 mieszkańców co daje około 3700 nowych mieszkańców.

Prognozowanie liczby ludności na przestrzeni 30lat obarczone jest dużym błędem i faktyczny wynik może być zdecydowanie różny od prognozowanego.

3. Ruch budowlany.

W latach 2010-2015 wydano łącznie niemal 1000 pozwoleń na budowę nowych budynków. W znacznej większości (ponad 90%) były to budynki mieszkalne jednorodzinne. Pozostałe pozwolenia na budowę dotyczyły budowy hal magazynowych, budynków usługowych, budynków gospodarczych oraz w mniejszym stopniu budynków związanych z gospodarką rolną i rekreacją. Najwięcej pozwoleń na budowę zostało wydanych we wschodniej części gminy, w obrębach Bojano, Koleczkowo i Dobrzewino.

4. Określenie zapotrzebowania na nową zabudowę.

a) Zabudowa mieszkaniowa (w tym zagrodowa).

W gminie Szemud, zgodnie z danymi urzędu statystycznego w Gdańsku, średnia powierzchnia lokalu mieszkalnego w 2014 r. wynosiła 115,5m^2, natomiast przeciętna liczba osób na mieszkanie wynosiła 4,05, co przekłada się na zapotrzebowanie 28,5m^2 powierzchni użytkowej na osobę. W odniesieniu do prognozowanego wzrostu liczby ludności o 3,7 tyś mieszkańców w perspektywie 30-letniej zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową wynosi:

3,7 [tyś. mieszkańców] * 28,5 [m^{2}pu] = 105,45 [tyś m^{2}pu]

Zgodnie z §10 ust 7 pkt. 2) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z niepewnością procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%, co daje:

105,45m^{2}pu + 30% = 137,1 tyś m^2 pu.

co z uwzględnieniem średniej powierzchni użytkowej mieszkania przekłada się na:

137,1 tyś m^2 pu / 115,5m^{2}pu = 1187 mieszkań

W gminie Szemud zgodnie z zapisami studium minimalna powierzchnia działki budowlanej dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wynosi 1000m^2. W związku z powyższym, przyjmując założenie że gmina nadal będzie się rozwijać w oparciu o zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą, minimalna powierzchnia terenów na cele mieszkaniowe wynosi 118,7 ha (1187 mieszkań x 1000m^2).
Dodatkowo w zabudowie mieszkaniowej zlokalizowana jest zabudowa usługowa związana z lokalną obsługą mieszkańców (sklepy, warsztaty, drobne usługi), która stanowi około 5% powierzchni zabudowymieszkaniowej oraz niezbędna obsługa komunikacyjna (drogi wewnętrzne, ciągi jezdne, place manewrowe), która stanowi około 10% terenów pod zabudowę. W związku z powyższym łączne zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową (z usługami towarzyszącymi) dla gminy Szemud w perspektywie 30-letniej wynosi 137ha.

b) Zabudowa produkcyjno usługowa.

W gminie Szemud nie wytworzyła się strefa, która skupiała by zabudowę produkcyjno usługową. Zakłady produkcyjne zlokalizowane są przeważnie wzdłuż głównych dróg w gminie, przede wszystkim we wschodniej jej części oraz wzdłuż drogi powiatowej łączącej miejscowości Szemud i Karczemki oraz drogi wojewódzkiej nr 218.
Na podstawie wydanych pozwoleń na budowę w ciągu ostatnich 5 lat zauważyć można małą dynamikę powstawania nowej zabudowy produkcyjno usługowej (z wyłączeniem usług do obsługi mieszkańców), a wśród występujących inwestycji, przeważało zapotrzebowanie na hale magazynowe. Należy jednak wziąć pod uwagę, że w perspektywie 30-letniej znacząco poprawią się możliwości komunikacyjne i logistyczne w gminie, w związku z planowaną budową drogi ekspresowej S6. Dzięki tej inwestycji, w nawiązaniu do sąsiedztwa z Trójmiastem zapotrzebowanie na zabudowę produkcyjną i usługową (tj. centra dystrybucyjne i logistyczne) powinno znacząco wzrosnąć, zwłaszcza w pobliżu dwóch węzłów na drodze S6: Szemud i Koleczkowo. Przewiduje się potrzebę stworzenia dwóch – trzech stref koncentracji zabudowy produkcyjno usługowej w pobliżu węzłów oraz oprócz tego podwojenia istniejącej rozproszonej zabudowy produkcyjno-usługowej. Łącznie zapotrzebowanie na nową zabudowę produkcyjno-usługową szacuje się na 800 tyś m^{2}pu., z czego 70% będzie przypadało na strefy przy węzłach.
Zabudowa produkcyjno-usługowa charakteryzuje się terenochłonnością, co sprawia że zabudowa zajmuje tylko część inwestycji. Pozostały teren wykorzystywany jest często jako składy lub obsługa logistyczna. Na potrzeby analizy przyjmuje się udział powierzchni użytkowej zabudowy produkcyjno-usługową na poziomie 0,4 powierzchni dla zabudowy rozproszonej oraz 0,3 dla zabudowy w strefach przy węzłach ze względu duże prawdopodobieństwo lokalizacji w tym miejscu inwestycji o bardzo dużej terenochłonności (tj. centra logistyczne, składy). Zapotrzebowanie na powierzchnię produkcyjno usługową w perspektywie 30 letniej wynosi:

(240 tyś m^{2}pu / 0,4) + (560 tyś m^{2}pu / 0,3) = 2,46 mln m^2 = 246ha [teren pod funkcję produkcyjno-usługową]

Dodatkowo w zabudowie produkcyjno-usługowej istnieje konieczność zapewnienia terenów na obsługę komunikacyjną (drogi wewnętrzne, ciągi jezdne, place manewrowe), która stanowi około

10% terenów przewidzianych pod zabudowę. W związku z powyższym łącznie przewiduje się zapotrzebowanie na nowe tereny produkcyjno-usługowe na 270ha, z czego większość zlokalizowana będzie w sąsiedztwie węzłów na drodze S6.

5. Chłonność terenów.

Chłonność terenów wyznacza się dla obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz dla terenów przeznaczonych pod nową zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W związku z tym, że obowiązujące plany miejscowe pokrywają wszystkie miejscowości o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalnej, w analizie skoncentrowano się na przeznaczeniu określonym w planach miejscowych.

a) Zabudowa mieszkaniowa.

Określono możliwość lokalizowania nowej zabudowy poprzez wydzielenie wszystkich niezabudowanych działek położonych na terenach przeznaczonych w planach miejscowych na cele zabudowy: mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej oraz rekreacyjnej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej.
Zgodnie z danymi ewidencyjnymi przekazanymi przez Starostwo Powiatowe w Wejherowie (pliki SHP) w 2016 r. na terenie gminy Szemud działki zabudowane budynkami mieszkalnymi (bez względu na formę zabudowy i udział powierzchni zabudowy do powierzchni działki) , na terenach, na których dopuszczona jest zabudowa mieszkaniowa (dotyczy terenów mieszkaniowych jednorodzinnych zagrodowych i innych z dopuszczoną zabudową mieszkaniową) zajmują 512ha, natomiast wszystkie tereny, na których w planach miejscowych dopuszczona jest zabudowa zajmują powierzchnię 1512ha. Na podstawie obowiązujących planów miejscowych w gminie Szemud istnieje możliwość zlokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej na terenie o powierzchni 1000ha. Przy uwzględnieniu powierzchni zajętej pod komunikację (10%) oraz usługi towarzyszące (5%), faktyczna powierzchnia pod zabudowę, na której możliwe jest lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej wyznaczona w planach miejscowych wynosi 870ha.

870ha [pow. możliwa do zabudowania] / 0,1ha [pow. działki budowlanej] = 8700 [mieszkań]

Na podstawie planów miejscowych może powstać 8,7 tyś nowych mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej:

$$8\,700 * 115{,}5m_2pu = 1\,004\,850m^2\,pu$$

Chłonność terenów mieszkaniowych w gminie wynosi 1 mln m^2 pu.

Zgodnie z wymaganiami §10 ust 5 pkt. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w analizie potrzeb i możliwości rozwoju gminy uwzględnia się powierzchnię terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych. Pomimo powyższego, w celu wskazania faktycznej sytuacji planistycznej w gminie, w analizie uwzględniono także przeznaczenia terenów określone w studium.
Dodatkowe tereny pod zabudowę mieszkaniowo-usługową wyznaczone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zajmują około 300ha, co przekłada się na około 260tyś pu.

b) tereny produkcyjno-usługowe

W związku ze specyfiką terenów produkcyjno-usługowych i ich dużą terenochłonnością, na potrzeby analizy za działki zabudowane uznano wszystkie działki, na których zlokalizowana jest zabudowa bez względu na powierzchnię wolną od zabudowy i ewentualną możliwość podziału.

W analizie jako zabudowa produkcyjno-usługowa nie były brane pod uwagę tereny usług publicznych, zabudowa letniskowa, tereny przeznaczone na działalność górniczą oraz tereny mieszkaniowo-usługowe, na których przewiduje się dominującą rolę zabudowy mieszkaniowej.

Obecnie na terenie gminy w planach miejscowych wyznaczony jest teren o pow. 167ha przeznaczony na cele rozproszonej zabudowy usługowej i produkcyjnej, z czego 96ha stanowią tereny zabudowane. Na podstawie obowiązujących planów miejscowych w gminie Szemud istnieje możliwość zlokalizowania nowej zabudowy usługowej i produkcyjnej na terenie o powierzchni 71ha.

710 000m2 [pow. możliwa do zabudowania] * 0,4ha [udział pu w pow. działki] = 284 000m2 [pu]

Chłonność terenów produkcyjno-usługowych w gminie wynosi 284tyś m^2 pu.

Zgodnie z wymaganiami §10 ust 5 pkt. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w analizie potrzeb i możliwości rozwoju gminy uwzględnia się powierzchnie terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych. Pomimo powyższego, w celu wskazania faktycznej sytuacji planistycznej w gminie, w analizie uwzględniono także przeznaczenia terenów określone w studium. Dodatkowe tereny pod zabudowę produkcyjno-usługową wyznaczone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zlokalizowane są głównie przy projektowanych węzłach na drodze S6 zajmują około 150ha, co przekłada się na około 450tyś pu.

5. Możliwość wyznaczenia w studium nowych terenów pod zabudowę z uwzględnieniem chłonności terenów.

Nowe tereny (Nt) wyznacza się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jeżeli zapotrzebowanie na nową zabudowę (Znz) przekracza chłonność terenu (Cht). Stąd:

Funkcja	Znz [tys. m^2 pow. Użytk.]	Cht w MPZP [tys. m^2 pow. Użytk.]	Cht w studium [tys. m^2 pow. Użytk.]	Nt=Znz-Cht [tys. m^2 pow. użytk.]	
				Bez uwzględnienia przeznaczenia w studium	z uwzględnieniem przeznaczenia w studium
Mieszkaniowa	137,1	1000	260	-862,9	-1122,9
Produkcyjno-usługowa	800	284	450	516	66

Powierzchnia użytkowa nowych terenów możliwych do wyznaczenia w studium przekładają się na:
- dla zabudowy mieszkaniowej - ze względu na przeznaczenie dużo większych terenów pod zabudowę mieszkaniową niż wynika z maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę, nie przewiduje się możliwości wyznaczenia dodatkowych terenów. W obowiązujących planach miejscowych zabezpieczony jest teren wystarczający do zasiedlenia przez około 38,6 tyś nowych mieszkańców, natomiast przy uwzględnieniu terenów wyznaczonych w studium jest to łącznie 49,1 tyś nowych mieszkańców;
- dla zabudowy produkcyjno-usługowej – w perspektywie 30 letniej może wystąpić zapotrzebowanie na nową zabudowę produkcyjno-usługową większe niż określone w obowiązujących planach miejscowych oraz studium. Biorąc pod uwagę ustalenia planów może być potrzeba wyznaczenia 129ha (co przekłada się na 516tyś m^2 pu) nowych terenów pod zabudowę, natomiast jeżeli uwzględni sie także tereny wyznaczone w studium może wystąpić potrzeba wyznaczenia 16,5ha (co przekłada się na 66tyś m^2 pu) nowych terenów produkcyjno-usługowych.

6. Możliwości finansowania przez gminę sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej.

Budżet gminy jest stabilny i pozwala na wyznaczenie w wieloletnich programach inwestycyjnych środków na uzbrojenie nowych terenów. W celu racjonalnego zagospodarowania i zmniejszenia kosztów, tereny te powinny być wyznaczane przede wszystkim w pobliżu zwartej zabudowy jednostek osadniczych w oparciu o istniejącą infrastrukturę oraz powinny uwzględniać przebieg projektowanej obwodnicy.

7. Podsumowanie.

Gmina Szemud wyróżnia się na tle kraju stosunkowo dużym przyrostem ludności, który wiąże się z potrzebą zapewnienia miejsca pod nową zabudowę mieszkaniową i jej obsługę. Ponadto na przyszły kształt zagospodarowania przestrzennego duży wpływ będzie miała budowa drogi ekspresowej S6, dzięki której gmina uzyska bardzo dobry dostęp do Trójmiasta wraz z portami oraz z południową częścią kraju dzięki sieci autostrad i dróg ekspresowych. W związku z powyższym gmina znacząco zyska na atrakcyjności dla nowych inwestorów, co wpłynie na potrzebę wyznaczania nowych terenów pod zabudowę.
Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nowe tereny można wyznaczyć jeżeli zapotrzebowanie na nie w perspektywie 30-letniej przewyższa ilość terenów, które zostały przeznaczone pod zabudowę w planach miejscowych.

1. Zabudowa mieszkaniowa.
Zgodnie z prognozami demograficznymi w perspektywie 30-letniej w gminie Szemud będzie zapotrzebowanie na 137 tyś m^2 powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych. Biorąc pod uwagę wyznaczone w planach miejscowych niezabudowane tereny, możliwe do zabudowy budynkami mieszkalnymi, przy uwzględnieniu średniej powierzchni mieszkania oraz minimalnej powierzchni działek budowlanych może na nich powstać 1mln powierzchni użytkowej, a biorąc pod uwagę tereny wyznaczone w studium wartość ta zwiększa się do 1,26mln pu.

Przy założeniu, iż w ciągu 30 lat ludność gminy wzrośnie o 3,7 tys. mieszkańców zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym maksymalne zapotrzebowanie na nowe tereny zabudowy mieszkaniowej powiększone o dozwolone 30% wynosi. 119 ha. W obecnie uchwalonych na terenie Gminy Szemud miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wolne tereny na których można zlokalizować zabudowę mieszkaniową wynoszą ok 870 ha Natomiast w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego wyznaczono dodatkowo 300ha co przewyższa dziesięciokrotnie prognozowane zapotrzebowanie terenów w perspektywie 30lat.

W związku z powyższym nie ma możliwości wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową.

(BILANS POWIERZCHNI TERENÓW INWESTYCYJNYCH W ZMIANIE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO (zmiana studium wykonywana na podstawie Uchwały Nr XLIII/542/2018 Rady Gminy Szemud z dnia 30 maja 2018 r. oraz Uchwały Nr XLIX/592/2018 Rady Gminy Szemud z dnia 7 listopada 2018 r.) *W bilansie uwzględnia się powierzchnię terenów, które w obowiązującym studium zostały zakwalifikowane do stref o innych funkcjach – zmiana kierunków dalszego rozwoju.* (zmiana studium wykonywana na podstawie Uchwały Nr XXIII/327/2021 Rady Gminy Szemud z dnia 31 marca 2021 r)		
Powierzchnia	***(ha)***	***(%)***
Powierzchnia całkowita terenów inwestycyjnych w studium obowiązującym wyznaczonych poza strefa inwestycyjnymi w studium obowiązującym oraz w terenów podlegających zmianie kierunku rozwoju w stosunku do studium obowiązującego	***3,96***	***100***
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna *(brak terenów wskazanych do rozwoju tej funkcji poza terenami wyznaczonymi w studium obowiązującym)*	*0*	*0*
Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna *(brak terenów wskazanych do rozwoju tej funkcji poza terenami wyznaczonymi w studium obowiązującym)*	*0*	*0*
Zabudowa usług komercyjnych *(w analizie przyjęto 50% terenów U i PU)* *(w analizie przyjęto 60% terenów U i PU)*	*0,99* *40,98*	*25,0* *58,45*
Zabudowa usług turystyki oraz sportu i rekreacji, w tym rekreacji indywidualnej *(brak terenów wskazanych do rozwoju tej funkcji poza terenami wyznaczonymi w studium obowiązującym)*	*0*	*0*
Zabudowa produkcyjna *(w analizie przyjęto 50% terenów PU)* *(w analizie przyjęto 40% terenów PU)*	*0,75* *27,32*	*18,9* *39,00*
Usługi publiczne	*0,24*	*6,1*

(w analizie przyjęto 50% terenów U)		
Usługi kultu religijnego *(brak terenów wskazanych do rozwoju tej funkcji poza terenami wyznaczonymi w studium obowiązującym)*	*0*	*0*
Eksploatacja powierzchniowa kopalin *(tereny PE)*	*1,98*	*50,0*

BILANS POWIERZCHNI TERENÓW INWESTYCYJNYCH W ZMIANIE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ((zmiana studium wykonywana na podstawie Uchwały Nr XLIII/542/2018 Rady Gminy Szemud z dnia 30 maja 2018 r. oraz Uchwały Nr XLIX/592/2018 Rady Gminy Szemud z dnia 7 listopada 2018 r.) ***W bilansie uwzględnia się powierzchnię terenów, które w obowiązującym studium zostały zakwalifikowane do stref o innych funkcjach – zmiana kierunków dalszego rozwoju.***						
Przeznaczenie terenu	***Powierzchnia terenów (m^2)***	***Średnia powierzchnia działki budowlanej (m^2)***	***Prognozowana ilość działek budowlanych***	***Średnia intensywność zabudowy***	***Prognozowana powierzchnia użytkowana zabudowy (m^2)***	***Rezerwa terenowa wyrażona liczbą ludności (osoby)***
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	*0*	*1500*	*0*	*0,3*	*0*	*0*
Zabudowa usług komercyjnych	*9900*	*1 500*	*6*	*1,0*	*6300*	*-*
Zabudowa usług publicznych	*2400*	*2 000*	*1*	*1,0*	*1400*	*-*
Zabudowa usług kultu religijnego, turystyki oraz sportu i rekreacji	*0*	*2 000*	*0*	*0,6*	*0*	*-*
Zabudowa produkcyjna	*7500*	*2 000*	*3*	*1,2*	*5000*	*-*

W szacunku przyjmuje się:

- *średnia powierzchnia działki budowlanej w zabudowie: mieszkaniowej jednorodzinnej – 1500 m^2, usługowej - 1500 m^2, produkcyjnej 2000 m^2, usług turystyki oraz sportu i rekreacji - 2000 m^2, usług publicznych - 2000 m^2,*
- *powierzchnia użytkowa zabudowy stanowi 70% powierzchni zabudowy całkowitej możliwej do zrealizowania na działce budowlanej przy uwzględnieniu do obliczeń przyjętych wskaźników,*
- *powierzchnię zabudowy wyrażoną powierzchnią użytkową zabudowy obliczono wg wzoru – (średnia powierzchnia działki budowlanej * intensywność zabudowy * liczba wydzielonych działek budowlanych * 0,7)*
- *w analizie nie wzięto pod uwagę zwiększenia powierzchni terenów mieszkaniowych, ze względu na brak powiększenia strefy mieszkaniowej w sporządzanej zmianie studium – granice strefy MU nie zostają powiększone w tej zmianie studium,*
- *w analizie przyjmuje się, że strefa U wyznaczona w zmianie studium będzie stanowiła teren, w którym nastąpi rozwój zarówno funkcji usług komercyjnych i publicznych. Realizacja usług publicznych będzie obejmowała występujące zapotrzebowanie gminy na te cele. Zakłada się, że gmina pozostawi w własnym zasobie 50% terenów objętych zmianą studium i położonych w strefie U,*
- *w szacunku nie bierze się pod uwagę wzrostu powierzchni obiektów związanych z działalnością gospodarczą lokalizowanych na terenach PE (eksploatacyjnych). Zakłada się, że tereny te będą wykorzystane na cele działalności gospodarczej jedynie do czasu zakończenia eksploatacji złoża. Potem tereny te zostaną zrekultywowane na cele leśne lub wodne. Tym samym wzrost powierzchni terenów działalności gospodarczej w gminie będzie miał charakter czasowy).*

Wnioski wynikające z powyższego bilansu wskazują, że powiększenie terenów inwestycyjnych w gminie w skutek prowadzonej zmiany studium będą niewielkie. We wszystkich kategoriach terenów wzrost powierzchni terenów inwestycyjnych nie przekroczy 1%. Zmiany te tym samym są neutralne dla zapotrzebowania gminy wskazanego w zmianie studium przeprowadzonej w 2017 r. Niniejsza zmiana studium jest również zgodna z wnioskami zawartymi w tej analizie, w których wskazano brak możliwości zwiększania terenów inwestycyjnych wskazanych na cele mieszkaniowe oraz zasadność powiększenia terenów związanych z działalnością gospodarczą. W przeprowadzanej zmianie studium

nie zwiększa się powierzchni terenów mieszkaniowych oraz nieznacznie zwiększa się powierzchnię terenów związanych z działalnością gospodarczą).2

BILANS POWIERZCHNI TERENÓW INWESTYCYJNYCH W ZMIANIE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO (zmiana studium wykonywana na podstawie Uchwały Nr XIX/238/2020 Rady Gminy Szemud z dnia 3 sierpnia 2020 r. i Uchwały Nr XIX/236/2020 Rady Gminy Szemud z dnia 3 sierpnia 2020 r.) ***W bilansie uwzględnia się powierzchnię terenów, które w obowiązującym studium zostały zakwalifikowane do stref o innych funkcjach – zmiana kierunków dalszego rozwoju.***						
Przeznaczenie terenu	***Powierzchnia terenów (m^2)***	***Średnia powierzchnia działki budowlanej (m^2)***	***Prognozowana ilość działek budowlanych***	***Średnia intensywność zabudowy***	***Prognozowana powierzchnia użytkowana zabudowy (m^2)***	***Rezerwa terenowa wyrażona liczbą ludności (osoby)***
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	*0*	*1500*	*0*	*0,3*	*0*	*0*
Zabudowa usług komercyjnych	*20000*	*1 500*	*13*	*1,0*	*13650*	*-*
Zabudowa usług publicznych	*20000*	*1 500*	*13*	*1,0*	*13650*	*-*
Zabudowa usług kultu religijnego, turystyki oraz sportu i rekreacji	*0*	*2 000*	*0*	*0,6*	*0*	*-*
Zabudowa produkcyjna	*0*	*2 000*	*0*	*1,2*	*0*	*-*

W szacunku przyjmuje się:

- *średnia powierzchnia działki budowlanej w zabudowie: mieszkaniowej jednorodzinnej – 1500 m^2, usługowej - 1500 m^2, produkcyjnej 2000 m^2, usług turystyki oraz sportu i rekreacji - 2000 m^2, usług publicznych - 2000 m^2,*
- *powierzchnia użytkowa zabudowy stanowi 70% powierzchni zabudowy całkowitej możliwej do zrealizowania na działce budowlanej przy uwzględnieniu do obliczeń przyjętych wskaźników,*
- *powierzchnię zabudowy wyrażoną powierzchnią użytkową zabudowy obliczono wg wzoru – (średnia powierzchnia działki budowlanej * intensywność zabudowy * liczba wydzielonych działek budowlanych * 0,7)*

Wnioski wynikające z powyższego bilansu wskazują, że powiększenie terenów inwestycyjnych w gminie w skutek prowadzonej zmiany studium będą wpływać jedynie na zakres sfery działalności gospodarczej gminy oraz obszarów publicznych. Wzrost ten dla działalności gospodarczej oraz obszarów publicznych wyniesie od 5% powierzchni terenów wskazanych do rozwoju takich funkcji w studium obowiązującym. Zmiany takie są pożądane przez gminę. Dotychczas rozwój gminy odbywał się przede wszystkim w kierunków funkcji związanych z mieszkalnictwem. Rezerwy terenowe na ten cel przewidziane w studium obowiązującym zabezpieczają obecnie zapotrzebowanie gminy. W przeprowadzanej zmianie studium nie zwiększa się zatem powierzchni terenów mieszkaniowych. Deficyt w sferze gospodarczej gminy jest wyraźnie widoczny i wydaje się, że powiększenie obszarów o funkcjach gospodarczych znacząco może przyspieszyć rozwój gminy i sprzyjać zmianie jej struktury przestrzennej).3

BILANS POWIERZCHNI TERENÓW INWESTYCYJNYCH W ZMIANIE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO (4 zmiana studium) **W bilansie uwzględnia się powierzchnię terenów, które w obowiązującym studium zostały zakwalifikowane do stref o innych funkcjach – zmiana kierunków dalszego rozwoju.**						
Przeznaczenie terenu	**Powierzchnia terenów (m^2)**	**Średnia powierzchnia działki budowlanej (m^2)**	**Prognozowana ilość działek budowlanych**	**Średnia intensywność zabudowy**	**Prognozowana powierzchnia użytkowana zabudowy (m^2)**	**Rezerwa terenowa wyrażona liczbą ludności (osoby)**
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	*0*	*1500*	*0*	*0,3*	*0*	*0*

Zabudowa usług komercyjnych	*25 000*	*1 500*	*16*	*1,0*	*16 800*	*-*
Zabudowa usług publicznych	*0*	*2 000*	*0*	*0*	*0*	*-*
Zabudowa usług kultu religijnego, turystyki oraz sportu i rekreacji	*0*	*2 000*	*0*	*0,6*	*0*	*-*
Zabudowa produkcyjna i w tym realizowana na terenach poeksploatacyjnych	*1 490 000*	*2 000*	*745*	*1,2*	*1 251 600*	*-*

W szacunku przyjmuje się:

- *średnia powierzchnia działki budowlanej w zabudowie: mieszkaniowej jednorodzinnej – 1500 m^2, usługowej - 1500 m^2, produkcyjnej 2000 m^2, usług turystyki oraz sportu i rekreacji - 2000 m^2, usług publicznych - 2000 m^2,*
- *powierzchnia użytkowa zabudowy stanowi 70% powierzchni zabudowy całkowitej możliwej do zrealizowania na działce budowlanej przy uwzględnieniu do obliczeń przyjętych wskaźników,*
- *powierzchnię zabudowy wyrażoną powierzchnią użytkową zabudowy obliczono wg wzoru – (średnia powierzchnia działki budowlanej * intensywność zabudowy * liczba wydzielonych działek budowlanych * 0,7)*

Zmiany wprowadzone w studium będą miały wpływ jedynie na powierzchnię terenów działalności gospodarczej. Wzrost tej powierzchni jest pożądany, ze względu na istniejący deficyt takich terenów. Dotychczas rozwój gminy był związany przede wszystkim z rozwojem mieszkalnictwa. W celu zachowania zrównoważonego rozwoju gminy konieczne jest zwiększenie potencjału ekonomicznego gminy).4

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

(załącznik graficzny nr 3)

XII. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY SZEMUD

Uznaje się, iż generalnym celem polityki rozwojowej gminy Szemud jest cel uniwersalny:

Polityka równoważonego rozwoju wyrażona poprawą stanu infrastruktury, poprawą jakości życia mieszkańców i ich aktywizacją oraz opartą na konkurencyjnej strukturze funkcjonalno-przestrzennej gwarantującej przyspieszenie rozwoju gospodarczego.

spełniony głównie poprzez realizację polityki przestrzennej w zakresie:

- uzyskiwania coraz to wyższej sprawności funkcjonowania struktur przestrzennych poprzez przekształcanie i rewitalizację, a co najmniej modernizację, układu komunikacyjnego, podnoszenie stopnia wyposażenia w infrastrukturę techniczną terenów i zainwestowania kubaturowego;
- wykorzystanie funkcji gminy w stosunku do położenia w strukturze osadniczej regionu (strefa obszaru metropolitalnego trójmiasta/obszaru funkcjonalnego Gdańska), różnorodnych jej związków zewnętrznych oraz terytorialnych warunków jej rozwoju dla podnoszenia atrakcyjności, jako obszaru korzystnego do rozwoju turystyki, zamieszkania i inwestowania;
- przeciwdziałanie degradacji walorów gminy w zakresie środowiska przyrodniczego oraz narażanie budżetu gminy na ponad miarowe wydatki związane z rozbudowa infrastruktury technicznej spowodowane niekontrolowanym rozpraszaniem zabudowy (decyzje o warunkach zabudowy).

Fot. 8 Pozytywny przykład uzupełniania istniejącej zabudowy ekstensywnej o nowe zabudowania, brak potrzeby rozbudowy infrastruktury drogowej, elektroenergetycznej, wodociągowej i kanalizacyjnej, co przyczynia się do braku nieuzasadnionych wydatków po stronie gminy oraz przyczynia się do ochrony środowiska naturalnego i krajobrazu, źródło: fot. Michał Babicki.

Fot. 9 Negatywny przykład rozwoju zabudowy poza terenem zainwestowanym (budynek w oddali), potrzeba rozbudowy infrastruktury drogowej, elektroenergetycznej, wodociągowej i kanalizacyjnej, przyczynia się to do nieuzasadnionych wydatków po stronie gminy pogorszenia ochrony środowiska naturalnego i krajobrazu, poniżej zwarta zabudowa wpisująca się w krajobraz, źródło: fot. Michał Babicki.

Uznaje się, że konkretyzacja celu generalnego następuje poprzez dążenie do osiągania celów pośrednich (także wyrażanych w polityce przestrzennej), a przede wszystkim:

- rozpoznawanie stanu przestrzeni gminy, jej zagospodarowania i użytkowania, powiązań zewnętrznych i zależności wewnętrznych, oceny, ochrony i efektywnego wykorzystania występujących walorów w myśl zasady zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałania konfliktom i barierom związanym z użytkowaniem przestrzeni, a w konsekwencji określenie rejonów predysponowanych dla rozwoju podstawowych funkcji gminnych (szczególnie poprzez diagnozę środowiska przyrodniczego i kulturowego, ich ochronę, kształtowanie i racjonalne wykorzystanie dla celów rozwojowych układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej);
- integrowanie polityki przestrzennej państwa z interesami gminy poprzez wpływanie na formułowanie zadań rządowych i wojewódzkich związanych z priorytetami rozwoju gminy;
- wykorzystanie dla rozwoju gminy zewnętrznych powiązań funkcjonalno-przestrzennych, w tym w ramach obszaru metropolitalnego trójmiasta, powiatu i województwa;
- tworzenie zbioru informacji stwarzających warunki dla projekcji rozwojowego wizerunku gminy, marketingu jego przestrzennych walorów dla działalności związanej z preferowanymi formami aktywności gospodarczej, a w tym dla działalności ofertowej gminy o funkcji regionalnej;
- prowadzenie monitoringu gospodarki przestrzennej.

Powyższe cele zbieżne są z ogólną wizją rozwoju województwa, określoną w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego oraz aktualnymi poglądami na kierunki rozwoju gminy zawartymi w Strategii rozwoju województwa pomorskiego.

W ten sposób respektowana jest generalna zasada kontynuacji i rozwijania zasadniczych kierunków rozwoju gminy i stałej oceny uwarunkowań tego rozwoju.

Strategia Rozwoju gminy Szemud określa misję gminy, stanowiącą punkt wyjścia do całości działań związanych z planowaniem strategicznym. Gmina Szemud przedstawiona została, jako ośrodek pielęgnujący tradycje i tożsamość kulturową kładący nacisk na dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną i skomunikowanie z dużymi ośrodkami miejskimi oraz społeczną dającą podstawy do długofalowej poprawy, jakości życia.

Analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy Szemud oraz przyjęte cele rozwoju stanowią podstawę do sformułowania następujących kierunków kształtowania przestrzeni gminy:

- racjonalne wykorzystanie przestrzeni, polegające na maksymalnym wykorzystaniu terenów już przeznaczonych pod zainwestowanie – budownictwo jednorodzinnego,
- wykreowanie nowych terenów inwestycyjnych do rozwoju przedsiębiorczości,
- uczytelnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy ukierunkowanej na wzrost jej atrakcyjności i podniesienia, jakości przestrzeni publicznych.

1. Funkcje gminy

Studium formułuje następujące funkcje gminy, które należy traktować równorzędnie:

- funkcja mieszkalno-usługowa, zaspokajająca podstawowe potrzeby ludności w wschodniej części gminy oraz na terenach zwartych obszarów wsi,
- funkcja turystyczna – w szczególności turystyka weekendowa w części północnej i centralnej gminy w oparciu o wykorzystanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych z zachowaniem ich szczególnej ochrony,
- funkcja gospodarcza – w oparciu o wzrost rozwoju przedsiębiorczości na nowych terenach inwestycyjnych w szczególności w części wschodniej gminy oraz północno-zachodniej.

2. Bilansowanie terenów inwestycyjnych (zabudowa mieszkaniowa)

Bilansowanie terenów inwestycyjnych ma za zadanie pokazać kierunek rozwoju przestrzennego w odniesieniu do prognoz demograficznych dla gminy oraz wskazać czy ilość wyznaczonych terenów pod zabudowę mieszkaniową jest wystarczająca z punktu widzenia jej rozwoju czy ilość terenów przeznaczonych pod budownictwo przewyższa możliwości rozwojowe gminy.

Analizę wykonano w podziale na poszczególne sołectwa ze względu na różna strukturę zagospodarowania gminy oraz uwzględniono trzy kierunki zagospodarowania, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej i letniskowej. Analiza składa się z:

- nazwy sołectwa

- aktualnej powierzchni zabudowanej
- nowych terenów inwestycyjnych – terenów wynikających z aktualnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy oraz uzupełnione w jak najmniejszym stopniu o wnioski osób fizycznych i instytucji oraz gminy
- sumy aktualnej powierzchni zabudowanej i nowych terenów inwestycyjnych
- aktualnej liczby ludności – liczba ludność zameldowanej na terenie gminy Szemud (i w poszczególnych sołectwach) na rok 2014
- prognozowanej liczby ludności (prognoza demograficzna) na rok 2035
- prognozowanej liczbie ludności na rok 2035 skorygowanej o mieszkańców oficjalnie nie zameldowanych (5%) - dla potrzeb opracowania przyjęte wskaźnik na poziomie ok. 5% wielkości populacji mieszkańców danego sołectwa
- wskaźnik intensywności zabudowy w przeliczeniu na mieszkańca dla aktualnego zagospodarowania – wskaźnik ten został wyliczony oddzielnie dla każdego sołectwa, wynika to z różnej charakterystyki poszczególnych części gminy
- powierzchnia zabudowy wynikająca z prognozy demograficznej – powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę uwzględniająca aktualne oraz przyszłe tereny zabudowane w ilości odpowiadającej przyrostowi demograficznego zgodnie z prognoza demograficzną
- powierzchnia zabudowy wynikająca z prognozy demograficznej skorygowana o niezameldowanych (5%) - powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę w studium uwzględniająca aktualne oraz przyszłe tereny zabudowane w ilości odpowiadającej przyrostowi demograficznego zgodnie z prognoza demograficzną skorygowane o osoby niezameldowane - dla potrzeb opracowania przyjęte wskaźnik na poziomie ok. 5% wielkości populacji mieszkańców danego sołectwa
- nadwyżka terenów inwestycyjnych wynikająca z prognozy demograficznej – różnica pomiędzy ilością terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wynikająca z prognozy demograficznej a ilością terenów przeznaczonych na ten cel w projekcie studium
- nadwyżka terenów wynikająca z prognozy demograficznej skorygowanej o niezameldowanych (5%) - różnica pomiędzy ilością terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wynikająca z prognozy demograficznej skorygowana o niezameldowanych (5%) a ilością terenów przeznaczonych na ten cel w projekcie studium

Tabela oraz wykres prezentujący dane został przedstawiony na następnej stronie.

Przeprowadzona analiza w sposób jednoznaczny wskazuje, na nadwyżkę terenów inwestycyjnych w stosunku do realnego zapotrzebowania – terenów które realnie nigdy nie zostaną zagospodarowane w sposób przedstawiony w studium. Pokazuje też ogrom ilości terenów, które powinny być wyposażone w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, pociągającą za sobą horrendalne koszty po stronie gminy. Warto mieć na uwadze, że powyższa analiza nie uwzględnia decyzji o warunkach zabudowy wydanych na terenach nie objętych planami miejscowymi. Dlatego też rekomenduje się sporządzenie planów miejscowych dla całości sołectw w których występuje nadwyżka terenów inwestycyjnych, w celu zablokowania decyzji o warunkach zabudowy

poszerzających już rozległe tereny inwestycyjne i wpływające na obniżenie wartości nieruchomości przeznaczonych pod zainwestowanie w studium i planach miejscowych.

Tabela 40 Orientacyjna analiza bilansowa terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, źródło: opracowanie własne.

Nazwa sołectwa	aktualna pow. zabudowana (ha)	nowe tereny inwestycyjne (ha)	pow. istniejącej i planowanej zabudowy (ha)	aktualna liczba ludności	prognozowana liczba ludności (2035 rok)	prognozowana liczba ludności (2035 rok) skorygowana o niezameldowanych (5%)	wskaźnik intensywności zabudowy w przeliczeniu na mieszkańca dla aktualnego zagospodarowania	pow. zabudowy wynikająca z prognozy demograficznej (ha)	pow. zabudowy wynikająca z prognozy demograficznej skorygowana o niezameldowanych (5%)(ha)	nadwyżka terenów inwestycyjnych wynikająca z prognozy demograficznej (ha)	nadwyżka terenów wynikająca z prognozy demograficznej skorygowanej o niezameldowanych (5%)(ha)
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**
Bojano	189	401	590	2733	3800	3990	0,07	262	275	328	315
Dobrzewino	93	356	449	1153	1289	1353	0,11	139	146	310	303
Kielno	99	234	333	1299	1510	1586	0,08	115	121	218	212
Szemud	123	160	283	1922	2200	2310	0,06	141	148	142	135
Koleczkowo	174	189	363	1433	1900	1995	0,12	231	243	132	120
Kamień	101	141	242	656	755	793	0,15	116	122	126	120
Przetoczyno	38	110	148	563	610	641	0,07	42	44	106	104
Jeleńska Huta	45	66	111	329	320	336	0,14	44	46	67	65
Donimierz	59	61	120	762	775	814	0,08	60	63	60	57
Częstkowo	38	58	96	623	650	683	0,06	40	42	56	54
Kowalewo	17	47	64	164	185	194	0,10	19	20	45	44
Łebno	63	41	104	1057	1110	1166	0,06	66	70	38	34
Kieleńska Huta	17	30	47	278	305	320	0,06	19	20	28	27
Warzno	34	30	64	378	400	420	0,09	36	38	28	26
Łebieńska Huta	34	28	62	442	445	467	0,08	35	36	27	26
Szemudzka Huta	9	25	34	223	225	236	0,04	9	10	25	24
Będargowo	30	30	60	438	440	462	0,09	39	41	21	19
Rębiska	23	23	46	340	405	425	0,07	27	29	19	17
Głazica	13	17	30	185	180	189	0,07	13	13	17	17
Zęblewo	20	6	26	324	330	347	0,06	20	21	6	5
Grabowiec	22	7	29	202	225	236	0,11	24	26	5	3
Leśno	19	6	25	258	275	289	0,08	21	22	4	3
SUMA	**1260**	**2066**	**3326**	**15762**	**19100**	**20055**		**1518**	**1594**	**1808**	**1732**

Wykres 33 Orientacyjna analiza bilansowa terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, źródło: opracowanie własne.

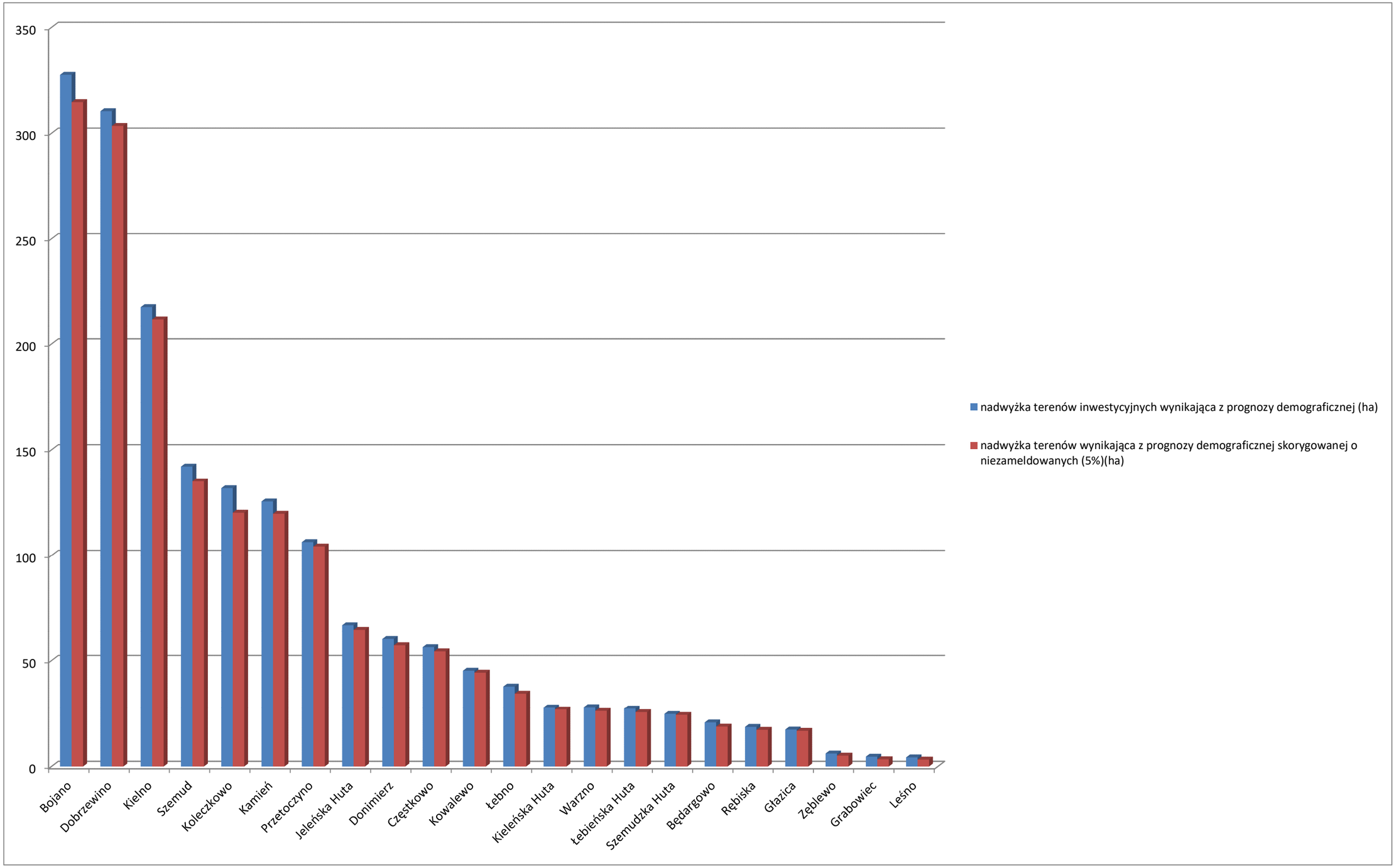

Mapa 1 Nadwyżka terenów inwestycyjnych wynikających z prognozy demograficznej

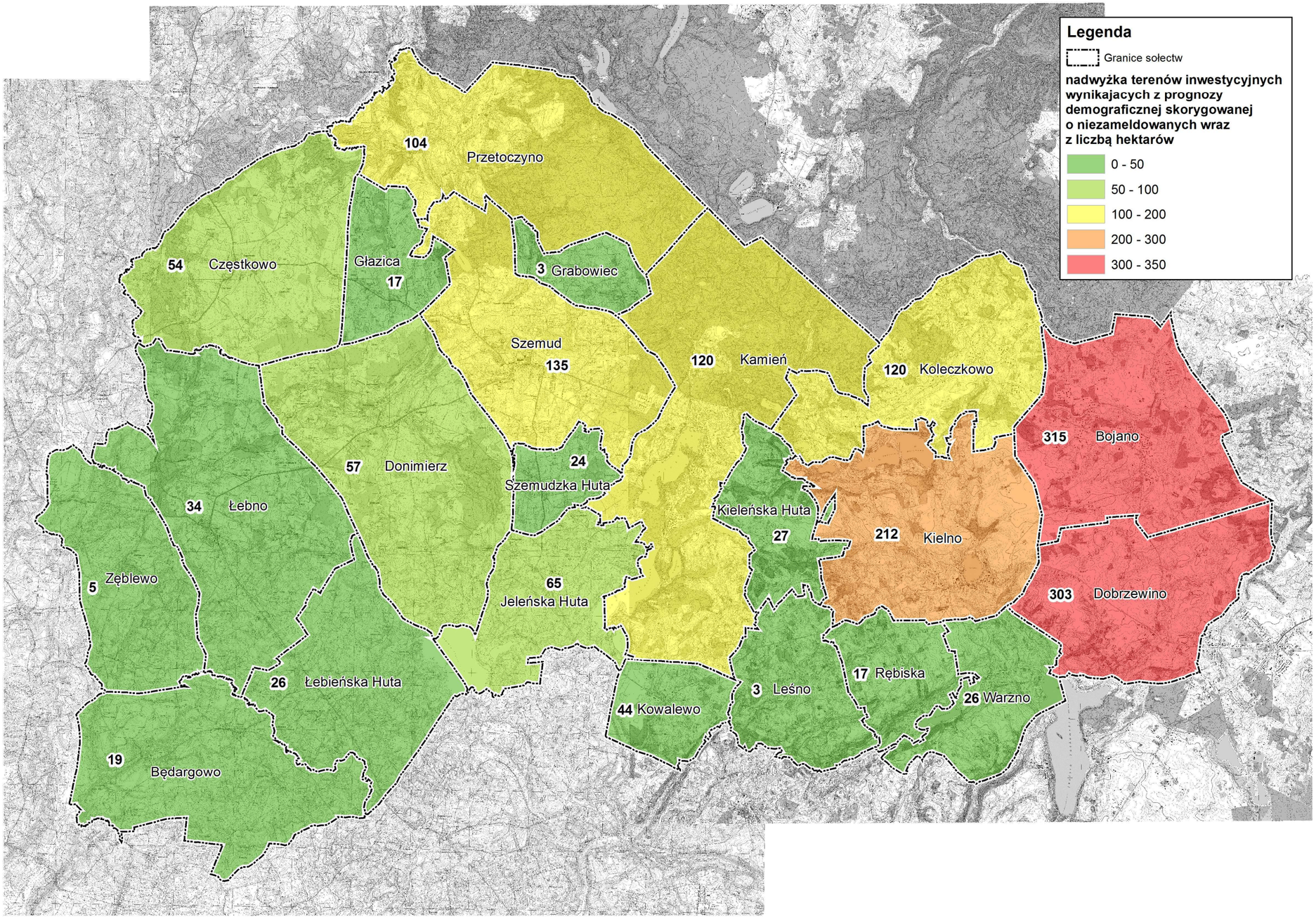

XIII. KIERUNKI ZMIAN W PRZEZNACZENIU TERENÓW

W celu sformułowania kierunków przestrzennego rozwoju gminy w studium przyjęto jednostopniowy układ funkcjonalno-przestrzenny, tj. ustalono warstwę wewnętrznych podziałów struktury przestrzennej gminy, dokonanych według różnorodnych kryteriów.

Wskazana w studium funkcja i zasady zagospodarowania poszczególnych terenów określają podstawowy kierunek przeznaczenia terenu. Przypisanemu kierunkowi należy przyporządkować inne sposoby użytkowania, określone jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia, o ile wzbogacają lub uzupełniają przeznaczenie podstawowe i mogą z nimi harmonijnie współistnieć. Ostateczny przebieg granic terenów i wielkość wskaźników zostaną ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W celu tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju oraz uczytelnienia struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy wyznaczone zostają następujące tereny:

MWU – tereny zabudowy wielorodzinnej i zabudowy usługowej,

MU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej,

MUR - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy usługowej oraz zabudowy zagrodowej,

ML - tereny zabudowy letniskowej**,**

UP - tereny zabudowy usług społecznych,

PU - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług,

PU1 - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług,

PU2 - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług,

PE - tereny powierzchniowej eksploatacji złóż,

RU - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,

IT - tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej,

ZL - tereny lasów,

ZC - tereny cmentarzy,

ZCZ – tereny cmentarzy zamkniętych,

R - tereny rolne,

WS - tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

Układ zagospodarowania terenu tworzą łącznie dwa podstawowe elementy:

obszary zurbanizowane, tj. obszary zainwestowane i zabudowane (obszary koncentracji funkcji społecznych i gospodarczych oraz obszary predysponowane do urbanizacji (stanowiące kierunek dalszego rozwoju przestrzennego gminy, wyznaczonymi na zasadzie kompromisu między ochroną obszarów otwartych a potrzebą uzupełniania istniejących i udostępniania nowych terenów

dla rozwoju układu osadniczego). Obszary te, wspierane terenami otwartymi, pełnią wspólnie środowisko życia mieszkańców gminy;

obszary otwarte, tj. niezabudowane, obejmujące zachodnią część terenu gminy, która decyduje o jej potencjale przyrodniczym i rolniczym.

Zarówno obszary otwarte, jak i zurbanizowane, obsługiwane są przez układ komunikacji wiążący te obszary wzajemnie ze sobą oraz poszczególne funkcje w obrębie obszarów oraz cały system w obrębie gminy z regionem oraz infrastrukturą techniczną.

(W zmianie studium tereny objęte jej granicami kwalifikuje się do stref funkcjonalno – przestrzennych PE, PU i MU wskazanych w studium obowiązującym, zgodnie z załącznikiem graficznym do studium). Dodatkowo w zmianie studium wyznacza się strefę U – tereny zabudowy usługowej i oznacza się ją na załączniku graficznych do studium oraz wprowadza się ustalenia szczegółowe dla tej strefy)2

(W zmianie studium tereny objęte jej granicami wyznacza się nowe strefy funkcjonalno – przestrzenne oznaczone symbolami U1, US, ZP).3

(W zmianie studium tereny objęte jej granicami kwalifikuje się do stref funkcjonalno – przestrzennych PU2, ZN i WS wskazanych w studium obowiązującym i jego poprzednich zmianach, zgodnie z załącznikiem graficznym do studium oraz wyznacza się nową strefę U2).4

1. Zasady zagospodarowania w obrębie terenów o odmiennym przeznaczeniu

Dla powyższych terenów określa się podstawowe i dopuszczalne kierunki przeznaczenia, standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu. Uzupełnieniem dla tych ustaleń są treści kierunków ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, kierunków i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, kierunków rozwoju systemu komunikacji i systemów infrastruktury technicznej oraz wskazania wynikające z ogólnych zasad polityki przestrzennej.

MWU – tereny zabudowy wielorodzinnej i usługowej

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowo wielorodzinna – usługowa (w tym m.in. handel, gastronomia, rzemiosło)
- zabudowa usługowa (w tym m.in. handel, gastronomia, rzemiosło)
- usługi społeczne, m.in. w zakresie usług oświaty, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia, kultu religijnego, kultury, pomocy społecznej, administracji.

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- zieleń towarzysząca i urządzona (w tym tereny leśne) z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw itp.,
- urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, mieszkaniowej wielorodzinnej – usługowej:
  - maksymalna wysokość zabudowy 12 m z dachami dwu lub wielospadowymi o kącie nachylenia połaci dachowych 30°–45° w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację, ustalenia dotyczące kąta połaci dachowych nie odnoszą się do budynków gospodarczych i garażowych.
- dla zabudowy usługowej:
  - maksymalna wysokość zabudowy 12 m z dachami dwu lub wielospadowymi o kącie nachylenia połaci dachowych 15°–45° w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację,
- dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, mieszkaniowo wielorodzinnej – usługowej i usługowej wskazuje się:
  - min 30% powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia nowo wydzielonej działki 1000 m^2,
- dążenie do wprowadzenia obowiązującej linii zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na terenach zagospodarowanych wyznaczonej istniejącą zabudową, o ile nie naruszone zostały przepisy odrębne,
- zaleca się stosowanie ogrodzeń ażurowych, drewnianych, z wykluczeniem ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych
- na działkach leśnych i zadrzewionych, wycinka drzew powinna wystąpić wyłącznie pod budynki i dojazdy do budynków,
- wskazuje się zasadę urządzenia w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,

Ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,

MU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,

- zabudowa mieszkaniowo-usługowa (w tym m.in. handel, gastronomia, rzemiosło, agroturystyka)
- zabudowa usługowa (w tym m.in. handel, gastronomia, rzemiosło, agroturystyka)
- usługi społeczne, m.in. w zakresie usług oświaty, sportu, rekreacji i turystyki, ochrony zdrowia, kultu religijnego, kultury, pomocy społecznej, administracji.

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- zieleń towarzysząca i urządzona (w tym tereny leśne) z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw itp.,
- urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej:
  - maksymalna wysokość zabudowy 10 m z dachami dwu lub wielospadowymi o kącie nachylenia połaci dachowych 30°–45° w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację, ustalenia dotyczące kąta połaci dachowych nie odnoszą się do budynków gospodarczych i garażowych, zapis dotyczący form dachów oraz kąta połaci dachowych nie dotyczy strefy historycznego układu ruralistycznego w Kielnie, Koleczkowie, Szemudzie i Warznie,
  - dla strefy historycznego układu ruralistycznego w Kielnie, Koleczkowie, Szemudzie i Warznie, nakazuje się budowę dwuspadowych dachów o kącie nachylenia 30°–45° w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację,
- dla zabudowy usługowej:
  - maksymalna wysokość zabudowy 12 m z dachami dwu lub wielospadowymi o kącie nachylenia połaci dachowych 15°–45° w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację, ustalenia dotyczące kąta połaci dachowych nie odnoszą się do budynków gospodarczych i garażowych, zapis dotyczący form dachów oraz kąta połaci dachowych nie dotyczy strefy historycznego układu ruralistycznego w Kielnie, Koleczkowie, Szemudzie i Warznie,
  - dla strefy historycznego układu ruralistycznego w Kielnie, Koleczkowie, Szemudzie i Warznie, nakazuje się budowę dwuspadowych dachów o kącie nachylenia 30°–45° w

nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację,

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wskazuje się:
  - min 30% powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej,
- dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej i usługowej wskazuje się:
  - min 20% powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej.
- minimalna powierzchnia nowo wydzielonej działki 1000 m^2,
- w strefie uciążliwości drogi ekspresowej S6 w stosunku do nowej zabudowy dopuszcza się lokalizację wyłącznie zabudowy usługowej,
- dążenie do wprowadzenia obowiązującej linii zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na terenach zagospodarowanych wyznaczonej istniejącą zabudową, o ile nie naruszone zostały przepisy odrębne,
- na poszczególnych działkach dopuszcza się zabudowę gospodarczo-garażową w granicach działek,
- zaleca się stosowanie ogrodzeń ażurowych, drewnianych, z wykluczeniem ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych
- na działkach leśnych i zadrzewionych, wycinka drzew powinna wystąpić wyłącznie pod budynki i dojazdy do budynków,
- wskazuje się zasadę urządzenia w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,
- wskazuje się ochronę zieleni w obniżeniach dolinnych, oczek wodnych oraz terenów podmokłych po przez wprowadzenie zakazu zabudowy lub wprowadzenie nieprzekraczalnej linii zabudowy.

Ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- zakaz lokalizacji ferm hodowlanych.

MUR - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy usługowej oraz zabudowy zagrodowej

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowo-usługowa (w tym m.in. handel, gastronomia, rzemiosło, agroturystyka),

- zabudowa usługowa (w tym m.in. handel, gastronomia, rzemiosło, agroturystyka),
- usługi społeczne (w tym m.in. w zakresie usług oświaty, sportu, rekreacji i turystyki, ochrony zdrowia, kultu religijnego, kultury, pomocy społecznej, administracji),
- zabudowa zagrodowa.

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- tereny rekreacji indywidualnej,
- zieleń towarzysząca i urządzona (w tym tereny leśne) z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw itp.,
- urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej:
  - maksymalna wysokość zabudowy 10 m z dachami dwu lub wielospadowymi o kącie nachylenia połaci dachowych 30°–45° w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację, ustalenia dotyczące kąta połaci dachowych nie odnoszą się do budynków gospodarczych i garażowych, zapis dotyczący form dachów oraz kąta połaci dachowych nie dotyczy strefy historycznego układu ruralistycznego w Jeleńskiej Hucie, Warznie, Przetoczynie, Łebnie i Częstkowie,
  - dla strefy historycznego układu ruralistycznego w Jeleńskiej Hucie, Warznie, Przetoczynie, Łebnie i Częstkowie, nakazuje się budowę dwuspadowych dachów o kącie nachylenia 30°–45° w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację,
- dla zabudowy usługowej i zagrodowej:
  - maksymalna wysokość zabudowy 12 m (nie dotyczy obiektów inwentarskich i gospodarczych) z dachami dwu lub wielospadowymi o kącie nachylenia połaci dachowych 15°–45° w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację, ustalenia dotyczące kąta połaci dachowych nie odnoszą się do budynków gospodarczych i garażowych, zapis dotyczący form dachów nie dotyczy strefy historycznego układu ruralistycznego w Jeleńskiej Hucie, Warznie, Przetoczynie, Łebnie i Częstkowie,

- dla strefy historycznego układu ruralistycznego w Jeleńskiej Hucie, Warznie, Przetoczynie, Łebnie i Częstkowie nakazuje się budowę dwuspadowych dachów o kącie nachylenia 30°–45° w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację,

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej wskazuje się:
  - min 30% powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej,
- dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej i usługowej wskazuje się:
  - min 20% powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej.
- minimalna powierzchnia nowo wydzielonej działki 1000 m^2,
- dla terenów rekreacji indywidualnej obowiązują parametry, nakazy i zakazy jak dla terenów ML,
- dążenie do wprowadzenia obowiązującej linii zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na terenach zagospodarowanych wyznaczonej istniejącą zabudową, o ile nie naruszone zostały przepisy odrębne,
- w strefie uciążliwości drogi ekspresowej S6 w stosunku do nowej zabudowy dopuszcza się lokalizację wyłącznie zabudowy usługowej,
- na poszczególnych działkach dopuszcza się zabudowę gospodarczo-garażową w granicach działek,
- na działkach leśnych i zadrzewionych, wycinka drzew powinna wystąpić wyłącznie pod budynki i dojazdy do budynków,
- zaleca się stosowanie ogrodzeń ażurowych, drewnianych, z wykluczeniem ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych
- wskazuje się zasadę urządzenia w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,
- wskazuje się ochronę zieleni w obniżeniach dolinnych, oczek wodnych oraz terenów podmokłych po przez wprowadzenie zakazu zabudowy lub wprowadzenie nieprzekraczalnej linii zabudowy.

Ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- Zakaz lokalizacji ferm hodowlanych.

ML - tereny zabudowy letniskowej

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- tereny rekreacji indywidualnej

- zabudowa usługowa (w tym m.in. handel detaliczny, gastronomia, rzemiosło, agroturystyka, usługi sportu, rekreacji i turystyki)

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- zieleń towarzysząca i urządzona z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw itp.,
- obiekty małej architektury,
- tereny lasów,
- urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- dla zabudowy rekreacji indywidualnej:
  - maksymalna wysokość zabudowy 8 m, z dachami dwu lub wielospadowymi o kącie nachylenia połaci dachowych 30°–45°, w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację,
- dla zabudowy usługowej:
  - maksymalna wysokość zabudowy 12 m, z dachami dwu lub wielospadowymi o kącie nachylenia połaci dachowych 15°–45°, w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację,
- dla zabudowy rekreacji indywidualnej wskazuje się:
  - min 60% powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej,
- dla zabudowy usługowej wskazuje się:
  - min 40% powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej.
- minimalna powierzchnia nowo wydzielonej działki 1000 m^2,
- na działkach leśnych i zadrzewionych, wycinka drzew powinna wystąpić wyłącznie pod budynki i dojazdy do budynków,
- na poszczególnych działkach dopuszcza się zabudowę gospodarczo-garażową w granicach działek,
- zaleca się stosowanie ogrodzeń ażurowych, drewnianych, z wykluczeniem ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych

- wskazuje się zasadę urządzenia w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,
- wskazuje się ochronę zieleni w obniżeniach dolinnych, oczek wodnych oraz terenów podmokłych po przez wprowadzenie zakazu zabudowy lub wprowadzenie nieprzekraczalnej linii zabudowy.

Ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- zakaz lokalizacji ferm hodowlanych.

UP - tereny zabudowy usług społecznych

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- usługi społeczne (w tym m.in. w zakresie usług oświaty, turystyki, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia, kultu religijnego, kultury, pomocy społecznej, administracji)

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:, :

- zieleń towarzysząca i urządzona z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw itp.,
- obiekty małej architektury,
- urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- dla zabudowy usług społecznych możliwość stosowania dowolnych form dachów, zakazuje się stosowania dachów w kolorze niebieskim i jego odcieniach oraz dachów w innych jaskrawych kolorach, z wyjątkiem dachów z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację,
- wskazuje się min 20% powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej,
- ustala się zasadę urządzenia w obrębie każdej działki lub w jej okolicach generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych lub w przypadku braku możliwości wyznaczenia miejsc parkingowych, bilansowanie liczby miejsc parkingowych wraz z terenami przyległymi,

Ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- zakaz lokalizacji ferm hodowlanych.

(U – tereny zabudowy usługowej

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *zabudowa usługowa, w tym usług publicznych,*

Dopuszczalny profil usług lokalizowanych w terenie:

- *oświata, nauka, ochrona zdrowia i opieka społeczna, sport i rekreacja, turystyka, kultura, administracja publiczna i bezpieczeństwo powszechne, handel detaliczny, administracja i działalność biurowa oraz rzemiosło w rozumieniu przepisów odrębnych, obsługa komunikacji, w tym stacje paliw,*

Wykluczony kierunek przeznaczenia terenu:

- *usługi z zakresu logistyki i magazynowania towarów, składowania odpadów (w tym złomu) i materiałów sypkich oraz obiekty produkcyjne.*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,*
- *kształt dachu: dachy symetryczne dwuspadowe lub wielospadowe o nachyleniu połaci 30°-45°, symetryczne półpłaskie dwuspadowe o nachyleniu połaci 5°-25°, przy czym poza główną bryłą budynku dopuszczalne jest dowolne ukształtowanie połaci dachowych.*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	*Wartość wskaźnika*
maksymalna powierzchnia zabudowy (w stosunku do powierzchni działki budowlanej)	*70%*
maksymalna intensywność zabudowy	*2,0*
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej (w stosunku do powierzchni działki budowlanej)	*20%*
maksymalna wysokość zabudowy	*16 m*
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	*2000 m^2*
wskaźnik minimalnej ilości miejsc do parkowania	• *dla obiektów handlowych - 4 miejsca do parkowania./100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania /5 zatrudnionych,* • *dla usług oświaty, nauki, sportu i rekreacji, kultury - 1 miejsce do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/3 zatrudnionych,* • *dla usług turystyki, w tym zamieszkania zbiorowego - 2 miejsca do*

	parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/5 zatrudnionych, • *dla usług rzemiosła - 2 miejsc do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/3 zatrudnionych,* • *dla pozostałych usług o powierzchni użytkowej do 200 m^2 – 5 miejsc do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/3 zatrudnionych,* • *dla pozostałych usług o powierzchni użytkowej powyżej 200 m^2 – 3 miejsca do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/5 zatrudnionych*

)2

PU - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- obiekty produkcyjne, składy, magazyny wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym,
- zabudowa usługowa.

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obszary zieleni towarzyszącej i izolacyjnej
- urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy 12 m,
- wskazuje się min. 10% powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej,
- nakazuje się stosowanie ogrodzeń ażurowych, drewnianych z wykluczeniem stosowania ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych,
- w szczególności przy granicy z terenami o funkcji mieszkaniowej jako podstawowej, wskazuje się ogrodzenia ażurowe uzupełnione wysoką zielenią izolacyjną,
- wyznacza się zasadę urządzenia w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,
- możliwość lokalizacji urządzeń produkujących energię z odnawialnych źródeł energii o mocy >100 kW na wspomnianych terenach (za wyjątkiem elektrowni wiatrowych), gdzie zasięg stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu zamyka się w granicach przeznaczenia terenów.

PU1 - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- obiekty produkcyjne, składy, magazyny wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym,
- zabudowa usługowa.

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obszary zieleni towarzyszącej i izolacyjnej
- urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy 14 m,
- wskazuje się min. 10% powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej,
- nakazuje się stosowanie ogrodzeń ażurowych, drewnianych z wykluczeniem stosowania ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych
- przy granicy z terenami o funkcji mieszkaniowej, funkcji mieszkaniowo-usługowej oraz funkcji mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej wskazuje się ogrodzenia ażurowe uzupełnione wysoką zielenią izolacyjną o szerokości minimum 20m, a wzdłuż dróg stanowiących granice z funkcją mieszkaniową, funkcją mieszkaniowo- usługową oraz funkcją mieszkaniowo-usługową i zagrodową wskazuje się ogrodzenia ażurowe uzupełnione wysoką zielenią izolacyjną o szerokości minimum 10m,
- wyznacza się zasadę urządzenia w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,
- możliwość lokalizacji urządzeń produkujących energię z odnawialnych źródeł energii o mocy >100 kW na wspomnianych terenach (za wyjątkiem elektrowni wiatrowych), gdzie zasięg stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu zamyka się w granicach przeznaczenia terenów.

PU2 - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług

(tereny objęte 4 zmiana studium kwalifikuje się częściowo do niniejszej strefy)4

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- obiekty produkcyjne, składy, magazyny wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym,
- zabudowa usługowa.

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obszary zieleni towarzyszącej i izolacyjnej
- urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy 16 m,
- wskazuje się min. 10% powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej,
- nakazuje się stosowanie ogrodzeń ażurowych, drewnianych z wykluczeniem stosowania ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych
- w szczególności przy granicy z terenami o funkcji mieszkaniowej, funkcji mieszkaniowo-usługowej oraz funkcji mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej wskazuje się ogrodzenia ażurowe uzupełnione wysoką zielenią izolacyjną o szerokości minimum 20m, a wzdłuż dróg stanowiących granice z funkcją mieszkaniową, funkcją mieszkaniowo- usługową oraz funkcją mieszkaniowo-usługową i zagrodową wskazuje się ogrodzenia ażurowe uzupełnione wysoką zielenią izolacyjną o szerokości minimum 10m, *(w terenach objętych 4 zmianą studium pas zieleni izolacyjnej powinien wynosić nie mniej niż 10 m)4*
- wyznacza się zasadę urządzenia w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,
- możliwość lokalizacji urządzeń produkujących energię z odnawialnych źródeł energii o mocy >100 kW na wspomnianych terenach (za wyjątkiem elektrowni wiatrowych), gdzie zasięg stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu zamyka się w granicach przeznaczenia terenów.
- *(wskaźnik minimalnej ilości miejsc do parkowania dla terenów objętych 4zmianą studium:*
  - *dla obiektów produkcyjnych - 1 miejsce do parkowania/1000 m^2 powierzchni użytkowej i 3 miejsce do parkowania/10 zatrudnionych,*
  - *dla składów, magazynów i obiektów handlu hurtowego - 2 miejsca do parkowania/1000 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/5 zatrudnionych,*
  - *dla terenów eksploatacji złóż - 1 miejsce do parkowania/5 zatrudnionych,*
  - *dla obiektów handlu detalicznego - 4 miejsca do parkowania./100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania /5 zatrudnionych,*
  - *dla centrów wystawienniczo - handlowych - 2 miejsca do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/3 zatrudnionych,*
  - *dla obiektów zamieszkania zbiorowego - 2 miejsca do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/5 zatrudnionych,*
  - *dla usług rzemiosła - 2 miejsca do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/3 zatrudnionych,*
  - *dla pozostałych usług o powierzchni użytkowej do 200 m^2 – 5 miejsc do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/3 zatrudnionych,*
  - *dla pozostałych usług o powierzchni użytkowej powyżej 200 m^2 – 3 miejsc do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/5 zatrudnionych.)4*

PE - tereny powierzchniowej eksploatacji złóż

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- obszary powierzchniowego wydobycia kopalin pospolitych,

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obiekty administracyjne związane z przeznaczeniem podstawowym,
- obiekty produkcyjne, składy, magazyny wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym i usługi,
- obszary zieleni towarzyszącej i izolacyjnej,
- urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- do czasu zakończenia eksploatacji kopalin zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa geologicznego i górniczego,
- nakazuje się stosowanie ogrodzeń ażurowych, drewnianych z wykluczeniem stosowania ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych,
- wykonanie rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kopalin w oparciu o ustalony w decyzjach administracyjnych kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji,
- po zakończeniu eksploatacji kopalin zagospodarowanie terenu w kierunku obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług w parametrach zgodnych z ustaleniami dla terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług jak dla terenu PU1,
- maksymalna wysokość zabudowy dla kierunku podstawowego – nie ustala się,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna dla kierunku podstawowego – nie ustala się,
- przy granicy z terenami zabudowy mieszkaniowej należy wyznaczyć strefy zieleni zabezpieczającej zabudowę mieszkaniową przed potencjalnymi uciążliwościami zagospodarowania w obszarach PE.
- możliwość lokalizacji urządzeń produkujących energię z odnawialnych źródeł energii o mocy >100 kW na wspomnianych terenach (za wyjątkiem elektrowni wiatrowych), gdzie zasięg stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu zamyka się w granicach przeznaczenia terenów.

(Tereny PU2 objęte 4 zmianą studium zostały włączone do granice obszarów pod budowę urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW oraz granicy ich strefy ochronnej.

W granicach obszaru i strefy obowiązuje:

- *maksymalna wysokość paneli fotowoltaicznych na budynkach – 3 m, licząc od pokrycia dachu,*
- *maksymalna wysokość instalacji wolnostojącej – 7 m,*
- *zakaz realizacji urządzeń i instalacji fotowoltaicznych poza wyznaczonymi na rysunku planu nieprzekraczalnymi liniami zabudowy,*
- *obowiązek zagospodarowania elektrowni słonecznych w sposób nie powodujący przekroczeń standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych poza granice terenu do którego użytkownik posiada tytuł prawny.)4*

(Strefy wprowadzone 3 zmianą studium:

U1 – tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych

1) ***podstawowy kierunek przeznaczenia****: zabudowa usługowa, w tym usług publicznych;*
2) ***parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:***
   a) *dopuszczenie realizacji celów publicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
   b) *zasięg i zakres usług publicznych należy wskazać w sporządzanych planach miejscowych,*
   c) *w terenach położonych w zasięgu stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków należy ograniczyć profil usług do kultury, sportu i rekreacji, oświaty i nauki, gastronomii, ochrony zdrowia i odnowy biologicznej oraz turystyki, w tym zamieszkania zbiorowego,*
   d) *w zasięgu stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków obowiązuje zakaz realizacji inwestycji i prac budowlanych skutkujących przekształceniem struktury gruntu rodzimego, w tym karczunku oraz zrywki wleczonej,*
   e) *maksymalna powierzchnia zabudowy - **60%** powierzchni działki budowlanej, z obniżeniem do **30%** w zasięgu zabytków archeologicznych i w obszarze wskazanym w planach miejscowych,*
   f) *maksymalna intensywność zabudowy – **2,0**,*
   g) *minimalna intensywność zabudowy – **0,0**,*
   h) *minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej - **20%** powierzchni działki budowlanej, ze zwiększeniem do **50%** w zasięgu zabytków archeologicznych i w obszarze wskazanym w planach miejscowych,*
   i) *dopuszczenie realizacji garaży i budynków gospodarczych,*
   j) *maksymalna wysokość zabudowy:*
      - *budynków usługowych – **16 m**,*
      - *budynków gospodarczych i garaży - **5 m**,*
      - *budowli i urządzeń infrastruktury technicznej, urządzeń i obiektów sportowo – rekreacyjnych – **16 m**,*
   k) *dachy – symetryczne dwuspadowe, wielospadowe i półpłaskie dwuspadowe, o nachyleniu połaci **12°** - **45°**, przy czym poza główną bryłą budynku dopuszczalne jest dowolne ukształtowanie połaci dachowych,*
   l) *minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej - 1500 m^2.*

US – usługi sportu i rekreacji

1) ***podstawowy kierunek przeznaczenia****: usługi sportu i rekreacji;*
2) ***parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:***
   a) *zasięg i zakres usług publicznych należy wskazać w sporządzanych planach miejscowych,*
   b) *dopuszczenie realizacji celów publicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
   c) *dopuszczenie realizacji usług gastronomii związanych bezpośrednio z obsługa sportu i rekreacji,*
   d) *maksymalna powierzchnia zabudowy - **30%** powierzchni działki budowlanej,*
   e) *maksymalna intensywność zabudowy – **0,9**,*
   f) *minimalna intensywność zabudowy – **0,0**,*
   g) *minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej - **40%** powierzchni działki budowlanej,*
   h) *dopuszczenie realizacji budynków gospodarczych, administracyjno - socjalnych i technicznych związanych z obsługą obiektów i urządzeń sportowo - rekreacyjnych,*
   i) *zakaz realizacji garaży,*
   j) *niezabudowane i nieprzeznaczone na cele komunikacyjne części działek należy zagospodarować zespołami zieleni urządzonej,*

k) *w zasięgu stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków obowiązuje zakaz realizacji inwestycji i prac budowlanych skutkujących przekształceniem struktury gruntu rodzimego, w tym karczunku oraz zrywki wleczonej,*
l) *maksymalna wysokość zabudowy – **12,0 m**, w tym budowli i urządzeń infrastruktury technicznej,*
m) *dachy - symetryczne dwuspadowe, wielospadowe i półpłaskie dwuspadowe, o nachyleniu połaci **12°** - **45°**, przy czym poza główną bryłą budynku dopuszczalne jest dowolne ukształtowanie połaci dachowych,*
n) *minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej - 2000 m^2.*

ZP – zieleń urządzona, w tym w formie parków leśnych

1) ***podstawowy kierunek przeznaczenia**: zieleń urządzona;*
2) ***parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:***
   a) *dopuszczenie realizacji urządzeń sportowo – rekreacyjnych związanych z obsługą placów zabaw, tężni plenerowych i urządzeń związanych ze sportami wodnymi i rekreacją plażową oraz w przypadku terenu położonego w obrębie Szemud również parków linowych,*
   b) *w terenie położonym w obrębie Szemud obowiązuje nakaz zachowania leśnego charakteru zespołów zieleni urządzonej, z wykorzystaniem siedlisk leśnych znajdujących się na terenie,*
   c) *dopuszczenie realizacji celów publicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
   d) *maksymalna powierzchnia zabudowy - **15%** powierzchni działki budowlanej,*
   e) *maksymalna intensywność zabudowy – **0,2**,*
   f) *minimalna intensywność zabudowy – **0,0**,*
   g) *minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej - **75%** powierzchni działki budowlanej,*
   h) *dopuszczenie realizacji budynków gospodarczych, administracyjno - socjalnych i technicznych związanych z obsługą obiektów i urządzeń sportowo - rekreacyjnych, w tym związanych z sportami wodnymi,*
   i) *zakaz realizacji garaży,*
   j) *w zasięgu stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków obowiązuje zakaz realizacji inwestycji i prac budowlanych skutkujących przekształceniem struktury gruntu rodzimego, w tym karczunku oraz zrywki wleczonej,*
   k) *maksymalna wysokość zabudowy – **7,0 m**, w tym budowli i urządzeń infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem zwiększenia wysokości zabudowy do **16 m** dla obiektów i urządzeń związanych z funkcjonowaniem parków linowych,*
   l) *dachy: symetryczne dwuspadowe, symetryczne o nachyleniu połaci **40°** - **45°** lub półpłaskie o nachyleniu połaci **16°** - **22°** z zastosowaniem ścianki kolankowej o wysokości **0,6 – 1,5 m**, przy czym poza główną bryłą budynku dopuszczalne jest dowolne ukształtowanie połaci dachowych**,***
   m) *minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej - 2000 m^2.)3*

(Strefy wprowadzone 4 zmianą studium:

ZN – tereny zieleni nieurządzonej o funkcjach ekologicznych

1) ***podstawowy kierunek przeznaczenia**: zieleń nieurządzona o funkcjach ekologicznych, w tym łąki, roślinność bagienna, zadrzewienia łęgowe stanowiące naturalną otulinę biologiczną jeziora Marchowo, z zachowaniem zasad ochrony przeciwpowodziowej,*
2) ***dopuszczalny kierunek przeznaczenia**: usługi sportu i rekreacji w formie plenerowej, obejmujące sporty wodne oraz turystykę plażową, pieszą i rowerową, przy czym zasięg terenów przeznaczonych na te cele należy wskazań w sporządzanych planach miejscowych;*
3) ***parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:***

a) *dopuszczenie realizacji obiektów tymczasowych, w tym sanitarnych, związanych z obsługą sportu i rekreacji lokalizowanych na okres maksymalnie do 180 dni,*
b) *zakaz realizacji zabudowy, za wyjątkiem pomostów, przystani służących turystyce wodnej realizowanych bez ingerencji w brzeg jeziora Marchowo i wykonywania betonowych umocnień brzegów, w przypadku wystąpienia konieczności umocnienia brzegu jeziora należy użyć do tego celu drewna,*
c) *dopuszczenie realizacji ścieżek rowerowych i ciągów pieszych oraz miejsc do turystyki plażowej, o zasięgu przestrzennym określonym w sporządzanych planach miejscowych,*
d) *dopuszczenie realizacji celów publicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
e) *maksymalna powierzchnia zabudowy - **5%** powierzchni działki budowlanej,*
f) *maksymalna intensywność zabudowy – **0,1**,*
g) *minimalna intensywność zabudowy – **0,0**,*
h) *dachy symetryczne dwuspadowe o nachyleniu połaci **30°** - **45°** lub półpłaskie o nachyleniu połaci **16°** - **22°** z zastosowaniem ścianki kolankowej o wysokości **0,8 – 1,7 m**, przy czym poza główną bryłą budynku dopuszczalne jest dowolne ukształtowanie połaci dachowych*
i) *minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej - **90%** powierzchni działki budowlanej.*

U2 – tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych

1) ***podstawowy kierunek przeznaczenia**: zabudowa usługowa, w tym usług publicznych;*
2) ***parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:***
   a) *dopuszczenie realizacji celów publicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
   b) *zasięg i zakres usług publicznych należy wskazać w sporządzanych planach miejscowych,*
   c) *obowiązuje zakaz realizacji baz transportowych, usług związanych z lakiernictwem, usług stolarskich, usług związanych z hodowlą zwierząt, obsługą komunikacji, w tym warsztatów samochodowych, stacji paliw, z obróbką drewna, metali i kamienia oraz składowaniem i magazynowaniem odpadów,*
   d) *maksymalna powierzchnia zabudowy - **60%** powierzchni działki budowlanej,*
   e) *maksymalna intensywność zabudowy – **1,2**,*
   f) *minimalna intensywność zabudowy – **0,0**,*
   g) *minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej - 20% powierzchni działki budowlanej,*
   h) *dopuszczenie realizacji garaży i budynków gospodarczych,*
   i) *maksymalna wysokość zabudowy – 12 m,*
   j) *dachy symetryczne dwuspadowe, wielospadowe i półpłaskie dwuspadowe, o nachyleniu połaci 12° - 45°, przy czym poza główną bryłą budynku dopuszczalne jest dowolne ukształtowanie połaci dachowych,*
   k) *minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej - 1000 m^2,*
   l) *wskaźnik minimalnej ilości miejsc do parkowania:*
      — *dla obiektów handlowych - 4 miejsca do parkowania./100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania /5 zatrudnionych,*
      — *dla usług oświaty, nauki, sportu i rekreacji, kultury - 1 miejsce do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/3 zatrudnionych,*
      — *dla usług turystyki, w tym zamieszkania zbiorowego - 2 miejsca do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/5 zatrudnionych,*
      — *dla usług rzemiosła - 2 miejsc do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/3 zatrudnionych,*
      — *dla pozostałych usług o powierzchni użytkowej do 200 m^2 – 5 miejsc do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/3 zatrudnionych,*

— *dla pozostałych usług o powierzchni użytkowej powyżej 200 m^2 – 3 miejsca do parkowania/100 m^2 powierzchni użytkowej i 1 miejsce do parkowania/5 zatrudnionych.)4*

RU - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa związana z produkcją w gospodarstwach rolnych, hodowlanych wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym,
- zabudowa usługowa.

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- zabudowa zagrodowa,
- obszary zieleni towarzyszącej i izolacyjnej,
- urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy 12 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymogów technicznych,
- wskazuje się min 20% powierzchni biologicznie czynnej dla działki budowlanej,
- nakazuje się stosowanie ogrodzeń ażurowych, drewnianych z wykluczeniem stosowania ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych,
- w szczególności przy granicy z terenami o funkcji mieszkaniowej jako podstawowej, wskazuje się ogrodzenia ażurowe uzupełnione wysoką zielenią izolacyjną, zabezpieczającej zabudowę mieszkaniową przed potencjalnymi uciążliwościami zagospodarowania w obszarach RU,
- wyznacza się zasadę urządzenia w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,

IT - tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej związane z elektroenergetyką, zaopatrzeniem w wodę, odprowadzaniem ścieków, gospodarką odpadami, ciepłownictwem

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obiekty administracyjne związane z przeznaczeniem podstawowym
- tereny zieleni towarzyszącej,

- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy – nie ustala się,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – nie ustala się,
- zaleca się stosowanie ogrodzeń ażurowych, drewnianych z wykluczeniem stosowania ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych,
- w szczególności przy granicy z terenami o funkcji mieszkaniowej jako podstawowej ogrodzenia ażurowe uzupełnione wysoką zielenią izolacyjną,
- wyznacza się zasadę urządzenia w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych,
- możliwość lokalizacji urządzeń produkujących energię z odnawialnych źródeł energii o mocy >100 kW na wspomnianych terenach (za wyjątkiem elektrowni wiatrowych), gdzie zasięg stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu zamyka się w granicach przeznaczenia terenów.

ZL - tereny lasów

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- tereny lasów.

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- zieleń nieurządzona i urządzona,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- urządzenia turystyczne – miejsca wypoczynkowe, polany, zadaszenia, parkingi leśne, punkty widokowe

Zalecane zasad zagospodarowania terenu:

- zachowanie przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych walorów terenów leśnych, stanowiących element systemu przyrodniczego gminy oraz istotny walor dla rozwoju rekreacji;
- gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o specjalistyczne operaty urządzeniowo – leśne sporządzane przez właściwe służby,
- dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej, obiektów małej architektury i urządzeń turystycznych w rozumieniu przepisów odrębnych, infrastruktury technicznej oraz ciągów pieszych i rowerowych wiążących tereny leśne z zespołami zabudowy mieszkaniowej,
- zakaz lokalizacji nowej zabudowy,
- zakaz lokalizacji obiektów i urządzeń reklamowych,
- zakaz lokalizowania elektrowni wiatrowych i fotowoltaicznych.

ZC - tereny cmentarzy

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- cmentarz wraz z usługami kultu religijnego.

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi związane z przeznaczeniem podstawowym – zakłady kamieniarskie, pogrzebowe, drobny handel (kwiaty, znicze),
- kaplica,
- obiekty małej architektury,
- zieleń urządzona,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- dla obszarów i obiektów objętych ochroną prawną ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- odległość cmentarza od zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi,
- maksymalna wysokość zabudowy – nie ustala się,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – nie ustala się.

ZCZ - tereny cmentarzy zamkniętych

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- cmentarz zamknięty.

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obiekty małej architektury,
- zieleń urządzona,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- dla obszarów i obiektów objętych ochroną prawną ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- maksymalna wysokość zabudowy – nie ustala się,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – nie ustala się.

R - tereny rolne

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- użytki rolne, w tym grunty orne, łąki, pastwiska, sady, zadrzewienia.

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi społeczne (w tym m.in. w zakresie usług oświaty, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia, kultu religijnego, kultury, pomocy społecznej, administracji),
- zabudowa usługowa zlokalizowana w obrębie węzłów integracyjnych i przesiadkowych lekkiego transportu szynowego,
- obiekty małej architektury,
- budowle rolnicze,
- zieleń urządzona,
- tereny lasów,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej (w tym małej retencji i hydrotechniczne, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych) i komunikacyjnej.

Zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy, z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy zgodnie z ustaleniami jak dla terenu MUR,
- realizacja zabudowy usług społecznych zgodnie z ustaleniami jak dla terenu UP,
- zakaz lokalizacji nowej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej, za wyjątkiem obszaru w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Przez bezpośrednie sąsiedztwo definiuje się obszar o promieniu 50 metrów od istniejących zabudowań,
- regulacja i tworzenie granicy polno-leśnej poprzez zalesianie gruntów rolnych nieprzydatnych i mało przydatnych do produkcji rolniczej oraz nieużytkowanych rolniczo,
- poprawa wartości użytkowej gruntów m.in. poprzez zwiększanie retencji (zbiorniki małej retencji, zastawki), działania melioracyjne, właściwe zabiegi agrotechniczne (dostosowanie roślin do możliwości kompleksów glebowo-rolniczych, wapnowanie, nawożenie, itp.),

WS - tereny wód powierzchniowych śródlądowych

(tereny objęte 4 zmiana studium kwalifikuje się częściowo do niniejszej strefy)4

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- wody powierzchniowe śródlądowe – rzeki i zbiorniki wodne,

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- zieleń nieurządzona,
- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej (za wyjątkiem elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych).

Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie dominacji terenów otwartych z ochroną ciągłości ekosystemów w skali lokalnej i ponadlokalnej,

- ochrona gleb, wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem,
- utrzymanie naturalnej otuliny biologicznej (zadrzewienia, zakrzaczenia) rzek i cieków wodnych, z zachowaniem zasad ochrony przeciwpowodziowej,

2. Tereny wyłączone spod zabudowy

Określa się tereny wyłączone spod nowej zabudowy:

- obszary, dla których został wyznaczony zakaz zabudowy zgodnie z ustaloną polityką przestrzenną,
- tereny otwarte z ochroną ciągłości ekosystemów w skali lokalnej i ponadlokalnej,
- tereny zieleni w obniżeniach dolinnych, torfowiska, oczka wodne oraz tereny podmokłe, zgodnie z ustaloną polityka przestrzenną.

3. Tereny z ograniczeniami zabudowy

Do terenów, na których istnieje ograniczenie przeznaczania pod zabudowę należy zaliczyć:

- wszystkie tereny znajdujące się w obrębie strefy ograniczonej wysokości zabudowy i obiektów naturalnych w zasięgu korytarza nalotu (powierzchni podejścia) na podstawie „Dokumentacji rejestracji lotniska Gdańsk im. Lecha Wałęsy". Jednocześnie dla obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza, w tym napowietrznych linii, masztów, anten itp. Maksymalna wysokość przedstawiona na załączniku graficznym powinna zostać pomniejszona o minimum 10,0 m zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu lotnictwa. Ostateczna wysokość obiektów w strefie nalotu powinna zostać ustalona na etapie decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o ustaleniu celu publicznego lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.
- strefy ochronne wokół cmentarza w odległości 50 i 150 m, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- tereny kolejowe od których została określona odległość w jakiem można lokalizować budowle i budynki, zgodnie z przepisami odrębnymi
- drogi krajowe i drogi wojewódzkie, z uwagi na ich oddziaływanie, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- strefy techniczne i pasy technologiczne wokół magistralnych urządzeń infrastruktury technicznej na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, wytycznymi wynikającymi z niniejszego studium, a także zgodnie z przepisami odrębnymi,
- obszary, na których będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kV wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu,
- obszary otwarć krajobrazowych, stanowiące potencjał krajobrazowy gminy,

- fronty wodne na dużych jeziorach (wyznaczone na rysunku studium), z postulowanym zakazem przebudowy brzegów i niszczenia obudowy biologicznej zbiornika,
- utrzymanie naturalnej otuliny biologicznej (zadrzewienia, zakrzaczenia) rzek i cieków wodnych, z zachowaniem zasad ochrony przeciwpowodziowej,
- strefy ekspozycji historycznych układów wsi,
- tereny rolne,
- tereny leśne.

XIV. ZASADY OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uznaje naczelną zasadę, że podstawą działań w zakresie przeznaczenia terenów na określone cele i ustalania zasad ich zagospodarowania jest ład przestrzenny oraz zrównoważony rozwój, czyli gospodarowanie w harmonii z przyrodą, tj. z zachowaniem zasad i wymogów ochrony środowiska przyrodniczego.

Aby osiągnąć postawiony cel nadrzędny należy dążyć do poprawy jakości środowiska przyrodniczego na terenach zurbanizowanych, natomiast na terenach, gdzie wysokie walory środowiska zostały zachowane należy maksymalnie ograniczyć wszelkie zagrożenia oraz zapewnić ochronę wszystkich cennych obiektów i struktur przyrodniczych.

1. Polityka ochrony przyrody i krajobrazu

Przyjmuje się następujące <u>główne kierunki ochrony środowiska przyrodniczego na terenie gminy</u>:

- kształtowanie spójności systemu obszarów chronionych i powiązań ekologicznych powinno odbywać się w postaci dwóch komplementarnych podsystemów przestrzennych:
    - przyrodniczych obszarów chronionych – ustanowionych prawnie i zapewniających trwałość najcenniejszych wartości naturalnych;
    - powiązań ekologicznych – płatów i korytarzy ekologicznych, gwarantujących spójność terytorialną i tworzących podstawę funkcjonowania środowiska;
- w trakcie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy chronić przed zabudową i antropopresją system przyrodniczy gminy, obejmujący obszary o charakterze naturalnym pełniące funkcje płatów ekologicznych oraz korytarzy ekologicznych, w szczególności kompleksy leśne zlokalizowane w północnej części gminy, jeziora, doliny rzeczne, zbiorowiska łąkowe, torfowiska;
- korytarze ekologiczne muszą spełniać następujące warunki:
    - zachowywać ciągłość przestrzenną, w przypadku barier powierzchniowych należy zabezpieczyć drożności korytarzy ekologicznych na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poprzez zachowanie pasów gruntów nie podlegających zainwestowaniu, pełniących funkcję korytarzowe, a w przypadku barier liniowych, gdy planowane na terenie gminy nowe ciągi komunikacyjne będą przebiegać z przecięciem szlaków migracyjnych zwierząt zapewnić odpowiednie przejścia dla zwierząt, w szczególności dla małych zwierząt;

- charakteryzować się wysokim stopniem zachowania naturalnych warunków pokrycia terenu;
- gwarantować zmienność siedlisk i typów środowiska dogodnych do rozprzestrzeniania gatunków;
- zapewniać niezbędne warunki dla bytowania i wędrówek zwierząt oraz wypoczynku i rekreacji ludności;

– w celu zachowania i ograniczenia degradacji cennych zbiorowisk roślinnych występujących w sąsiedztwie jezior, w tym w obrębie obszarów chronionych lub proponowanych do objęcia ochroną prawną, należy dążyć do podłączenia zabudowy letniskowej występującej wokół jezior do sieci kanalizacji sanitarnej, ograniczać dogęszczanie i rozszerzanie zabudowy letniskowej oraz mieszkaniowej wokół jezior, a także zachować w jak największym stopniu występujących tu zbiorowiska leśne;
– kształtowanie struktury rolniczej przestrzeni produkcyjnej, umożliwiające zachowanie istniejących zasobów biocenoz o charakterze naturalnym i wykształcenie się nowych, w tym śródpolnych oczek, torfowisk, zadrzewień;
– ochrona alei drzew występujących wzdłuż ciągów komunikacyjnych;
– ochrona powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych oraz ich jakości,
– zmniejszenie antropopresji poprzez rozbudowę zbiorczego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków, zapewnienie dostępu do paliw niskoemisyjnych, modernizację dróg (oczyszczanie wód opadowych z koron dróg), zmniejszenie wodochłonności, energochłonności, materiałochłonności gospodarki oraz sektora komunalnego,
– dążenie do racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych,
– obowiązek zapewnienia ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk zgodnie z przepisami o ochronie przyrody.

W granicach administracyjnych gminy obecne są prawne formy ochrony przyrody, dla których ustala się uwzględnienie obowiązujących zakazów i nakazów określonych w przepisach odrębnych:

– dla terenów w granicach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego oraz jego otuliny stosuje się zapisy uchwały Nr 143/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego z uwzględnieniem późniejszych zmian;
– dla terenów w granicach otuliny Kaszubskiego Parku Krajobrazowego stosuje się zapisy uchwały Nr 147/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego;

  Należy zaznaczyć, iż plany ochrony parków krajobrazowych mogą wprowadzać dla całego lub części obszaru parku oraz otuliny zakazy, ograniczenia i obowiązki odmienne od wymienionych w rozporządzeniu.

– dla terenów Natura 2000 Pełcznica PLH220020 oraz Mechowiska Zęblewskie PLH220075 zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 5 i art. 29 ust. 8 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody oraz z art. 6(1) i 6(2) dyrektywy siedliskowej, sporządza się plan zadań ochronnych lub plan ochrony. Przepisy te nakładają obowiązek na wszystkie organy państwa polskiego i podmioty działające w jego imieniu, unikania wszelkiego pogorszenia stanu przedmiotów ochrony Natura 2000 i podjęcia działań „odpowiednich do potrzeb ekologicznych" przedmiotów ochrony, służących zachowaniu lub odtworzeniu właściwego stanu przedmiotów ochrony.

Dla obszaru Natura 2000 Pełcznica PLH220020 został przyjęty plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pełcznica PLH220020.

Do czasu ich ustanowienia zarządzeniem dyrektora ochrony środowiska planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Mechowiska Zęblewskie PLH220075, wskazuje się na konieczność ograniczenia głównych zagrożeń dla obszarów, określonych m.in. w standardowym formularzu danych. Wśród zaleceń wymienia się ograniczenie nielegalnego składowania odpadów, przeciwdziałanie niszczeniu krawędzi niszy w wyniku prowadzenia prac budowlanych w jej sąsiedztwie, ochrona przed zmianą użytkowania terenów na stokach niecki, ograniczenie poboru wód podziemnych w sąsiedztwie obszaru, ograniczenie odpływu wód powierzchniowych z obszaru i jego sąsiedztwa.

- Dla rezerwatu przyrody Płecznica obowiązują zakazy zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 Nr 92 poz. 880 z późn. zm.).
- W stosunku do pomników przyrody i użytków ekologicznych obowiązują zakazy zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 Nr 92 poz. 880 z późn. zm.).

2. Polityka eksploatacji surowców i rekultywacji

W granicach administracyjnych gminy Szemud występują udokumentowane złoża kopalin. Eksploatacja złóż kopalin może być realizowana przez inwestora, który posiada koncesję na ich wydobycie, zgodnie z warunkami i w terminie określonym w tej koncesji. Udokumentowane złoża surowców występujące na terenie gminy Szemud to: Donimierz I, Donimierz II, Donimierz III, Kamień I, Kamień, Głazica, Głazica III, Głazica IV, Głazica V, Przetoczyno, Przetoczyno I, Szemud, Szemud I, Szemud III, z czego dla złoża Głazica V koncesja na wydobycie wygasła. Zagospodarowanie przestrzeni w strefie występowania udokumentowanych złóż kopalin w sposób zapewniający w przyszłości możliwość podjęcia eksploatacji, z uwzględnieniem potrzeby i wymogów ochrony walorów krajobrazowych. Eksploatację surowców mineralnych na terenach udokumentowanych złóż kopalin dopuszcza się zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskazuje się na eksploatację surowców mineralnych przede wszystkim na obszarach objętych obecnie wydobyciem, podejmowanie wydobycia na nowych terenach tylko w sytuacjach, gdzie przeciwwskazania środowiskowe nie przeważają opłacalności ekonomicznej. W przypadku zaistnienia przeciwwskazań środowiskowych wydobycie kopalin na obszarze Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego oraz jego otuliny, a także w obszarze otuliny Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, nie powinno być podejmowane, niezależnie od opłacalności ekonomicznej.

Przyjmuje się, że eksploatacja złóż prowadzona będzie w ścisłej synchronizacji z rozwojem układu drogowego. Oznacza to, że warunkiem rozpoczęcia eksploatacji złóż jest realizacja odcinka drogi krajowej nr S6 i jej połączenia z drogą wojewódzką nr 224.

Odkrywkowy system wydobycia powoduje trwałe przekształcenia terenu i szereg zmian w środowisku naturalnym tj.: powstanie wyrobisk, hałd, odpadów przeróbczych i złożowych, czasami osuszanie gruntów lub zanieczyszczenie wód. Efektem tego typu działań może być również nasilenie erozji oraz osuwanie się fragmentów stoków, osłabionych w wyniku „podbierania" materiału skalnego u podstawy. W celu pełnego wykorzystania złóż konieczne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki wydobycia, która ograniczy bezkarne, dogłębne wybieranie złóż surowców naturalnych, nie uwzględniające dobra środowiska naturalnego. Efektem agresywnej eksploatacji kopalin jest spustoszenie w krajobrazie oraz dewastacja powierzchni ziemi.

Ze względu na ochronę walorów krajobrazowych i przyrodniczych terenów zdegradowanych konieczne jest zapewnienie właściwej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. Rekultywacja danych obszarów jest przedsięwzięciem długotrwałym i trudnym. Przywrócenie obszarów poeksploatacyjnych w system przyrodniczy gminy jest wskazane ze względu na możliwość wykorzystywania przez mieszkańców terenów po wyrobiskach jako nielegalnych składowisk odpadów.

Na terenie gminy wskazuje się również granice obszarów prognostycznych i perspektywicznych występowania złóż. Wyznaczone są one na podstawie analiz kartograficznych danych geologiczno-złożowych, o różnym stopniu rozpoznania. Zasięg danych obszarów prognostycznych i perspektywicznych występowania złóż piasku i torfu powinien być zweryfikowany poprzez odpowiednie badania geologiczno-inżynierskie. Ze względu na istniejącą obecnie zabudowę oraz silną presję urbanizacji w granicach obszarów prognostycznego i perspektywicznego występowania złóż piasku, rezygnuje się z ochrony niniejszych zasobów.

Na obszarze 3 powiatów i 13 gmin województwa pomorskiego, w tym w obrębie gminy Szemud, planowane jest przedsięwzięcie dotyczące prowadzenia prac poszukiwawczo-rozpoznawczych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego z łupków w obszarze koncesyjnym 4/2009/p WEJHEROWO o powierzchni około 730km^2, zgodnie z decyzją wydaną przez Ministra Środowiska z dnia 5 lutego 2009 roku, zmienioną decyzją z dnia 7 października 2010 r. oraz decyzją z dnia 21 maja 2012 r.. Prace prowadzone w ramach ww. przedsięwzięcia muszą uwzględniać uwarunkowania określone w decyzjach środowiskowych wydanych dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz uwzględniać inne przepisy odrębne.

3. Polityka ochrony gleb

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2004 nr 121 poz. 1266 z późniejszymi zamianami), ochronie przed zmianą przeznaczenia podlegają grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I–III, dla których wymagana jest zgoda ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w przypadku zmiany tego przeznaczenie na cele nierolnicze.

Jakość gleb jest wiodącym elementem w analizie warunków przyrodniczych rolniczej przestrzeni produkcyjnej danego obszaru. Dominują gleby bielicowe i brunatne kwaśne. Według klasyfikacji bonitacyjnej gleb, na terenie gminy przeważają gleby V (ok. 20 % powierzchni gminy), i IV klasy bonitacyjnej (14% powierzchni gminy), które są glebami średnimi i słabymi. Obszary występowania gleb wyższych klas bonitacyjnych to sołectwa: Dobrzewino, Głazica, Kielno, Szemudzka Huta. Przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej w zakresie ochrony gruntów rolnych:

- stosowanie kompleksowej gospodarki związanej z oczyszczaniem ścieków bytowych i przechowywaniem nawozów naturalnych,
- likwidacja „dzikich” składowisk odpadów,
- racjonalne stosowanie wapna, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolnych i leśnych,
- promowanie i stosowanie nowoczesnych, bezpiecznych dla środowiska technologii rolniczych,
- przeciwdziałanie degradacji chemicznej gleb poprzez ochronę powietrza i wód powierzchniowych,
- zalesienie obszarów zagrożonych erozją wodną oraz gruntów marginalnych dla rolnictwa,
- zachowanie oraz zakładanie pasów zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, na liniach spływu wód,
- projektowanie ewentualnych scaleń z uwzględnieniem zjawisk erozyjnych oraz potrzeb ochrony przyrody,
- użytkowanie gleb w sposób adekwatny do ich klasy bonitacyjnej, przeznaczanie pod zabudowę nieużytków i gruntów najniższych klas bonitacyjnych,
- ograniczenie przeznaczania gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- ochrona gruntów organicznych występujących w bezpośrednim sąsiedztwie rzek, w zagłębieniach bezodpływowych, na których wykształciły się zbiorowiska łąkowe,
- zachowanie śródpolnych torfowisk, oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- rekultywacja nieużytków,
- renaturyzacja gleb poprzez nawożenie i odpowiednie procesy agrotechniczne;
- zachowania i ochrony przed zarastaniem – łąki wszystkich klas (III–IV); należy zapewnić warunki stałego użytkowania tych terenów poprzez regularne, ekstensywne koszenie, w celu zabezpieczenia tych ekosystemów przed zarastaniem,
- właściwe utrzymanie i odbudowa urządzeń melioracyjnych,
- promowanie rolnictwa ekologicznego.

4. Polityka ochrony wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe należy chronić przed zanieczyszczeniem w sposób kompleksowy zgodnie z najnowszymi technologiami i obowiązującymi przepisami z wykorzystaniem istniejących obiektów infrastruktury technicznej. Ochrona wód musi być realizowana przez maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń (przede wszystkim substancji biogennych, organicznych i toksycznych) do gruntu i wód powierzchniowych.

Przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych:

- uregulowanie gospodarki ściekowej obszaru poprzez modernizację i rozwój systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz oczyszczalni ścieków, eliminując w maksymalny sposób indywidualne sposoby utylizacji ścieków sanitarnych i deszczowych,
- objęcie wszystkich możliwych obszarów zbiorczą kanalizacja sanitarną z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni,

- dopuszczenie na obszarach przewidzianych do objęcia sanitarną kanalizacja zbiorczą, do czasu jej wybudowania, odprowadzania ścieków do szczelnych szamb tylko jako rozwiązania tymczasowego,
- dopuszczenie docelowego indywidualnego oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzania ich do szamb, tylko na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznie względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacja sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych musi być ograniczone do miejsc, na których odprowadzenie ścieków do gruntu nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych oraz wielkość działki inwestycyjnej przekracza 3000 m^2,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania ścieków opadowych z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów oraz oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zakaz rolniczego wykorzystywania ścieków w granicy zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych,
- ograniczenie rolniczego użytkowanie gruntów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych;
- wykluczenie składowania soli, nawozów i innych środków chemicznych bezpośrednio na powierzchni ziemi,
- dostosowanie, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji nowych obiektów, szczególnie tych uciążliwych dla środowiska, do struktur hydrogeologicznych,
- ze względu na zróżnicowaną odporność warstw wodonośnych na zanieczyszczenia, przy lokalizowaniu składowisk odpadów należy zastosować szczególne zabezpieczenia przed infiltracją zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej,
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych, właściwe uregulowanie stosunków wodnych,
- zachowanie koryt rzek i ich brzegów bez zmian, zaś w przypadku koniecznej regulacji brzegów zastosowanie materiałów i form obudowy zharmonizowanych z otoczeniem,
- zachowanie ciągów zieleni łęgowej oraz w miarę możliwości zbiorowisk łąkowych, stanowiących obszary samooczyszczania się wód oraz chroniące przed bezpośrednim spływem zanieczyszczeń do wód powierzchniowych,
- racjonalizacja zużycia wody, zmniejszenie wodochłonności sektora komunalnego, edukacja ekologiczna w zakresie oszczędzania wody,
- zwiększenie zdolności samooczyszczania się wód powierzchniowych w dolinach rzek poprzez odpowiednie kształtowanie stosunków wodnych i biocenotycznych, zachowanie otulin biologicznych;
- ochron jezior lobeliowych i dystroficznych, w tym położonych w obrębie obszaru Natura 2000 Pełcznica PLH220020;
- dla rzek i jezior w granicach parku krajobrazowego, zakazuje się budowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej (nie dotyczy istniejącej zabudowy, uzupełniania zespołów zwartej zabudowy),

- istniejące na pograniczu gminy jezioro Tuchomskie poddane jest silnej antropopresji, między innymi związanej z rekreacją.

Obszar gminy znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 – Subniecka Gdańska. Ze względu na zbiornik GZWP zakazuje się:

- lokalizacji obiektów potencjalnie uciążliwych dla wód podziemnych,
- rolniczego wykorzystywania ścieków,
- lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych,
- lokalizowania mogilników środków ochrony roślin i mogilników zwierząt,
- składowania substancji chemicznych.

5. Polityka ochrony powietrza atmosferycznego i ochrony przed hałasem

Przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:

- ograniczenie emisji ze spalania węgla w piecach domowych – zmiana sytemu ogrzewania z użyciem tradycyjnego paliwa na niskoemisyjne,
- popularyzacja energii ze źródeł odnawialnych,
- zapewnienie dostępu do gazu ziemnego,
- modernizacja systemów grzewczych i docieplenie budynków, w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną,
- poprawia stanu technicznego dróg, w celu zmniejszenia emisji spalin,
- utrzymanie luk w zabudowie umożliwiających ruchy mas powietrza,
- poprawa struktury biocenotycznej i zdolności pochłaniania dwutlenku węgla przez zbiorowiska roślinne, szczególnie leśne, utrzymanie pozytywnego wpływu lasów TPK na warunki klimatyczne regionu;
- tworzenie pasów zieleni izolacyjnej, w szczególności w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych oraz terenów przemysłowych i eksploatacji kopalin,
- promowanie i zwiększenie atrakcyjność zbiorowych i proekologicznych środków transportu

Na klimat akustyczny gminy największy wpływ wywiera hałas komunikacyjny związanych z ruchem kołowym na drogach wojewódzkich nr 224, 218 oraz po wybudowaniu na drodze krajowej S6. W okresie letnim, sezonowo, uciążliwość ta zwiększa się. Przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej w zakresie ochrony przed hałasem, mające na celu ograniczenie zagrożeń związanych z emisją hałasu:

- modernizacja dróg publicznych, poprawa stanu nawierzchni,
- budowa ścieżek rowerowych lub wydzielonych pasów rowerowych,
- ustalenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego standardów akustycznych terenu oraz minimalnych linii zabudowy dla poszczególnych kategorii dróg oddzielnie dla obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi (mieszkalne, użyteczności publicznej), jednokondygnacyjnych, wielokondygnacyjnych, wymagających specjalnej ochrony oraz pozostałych obiektów budowlanych,
- odtworzenie zadrzewień przydrożnych jako naturalnych ekranów ograniczających rozprzestrzenianie się hałasu i zanieczyszczeń, zakładanie zieleni wysokiej ochronnej przy zakładach przemysłowych i usługowych,

- odtwarzanie zadrzewień przydrożnych oraz tworzenie enklaw zieleni publicznej w obszarach zabudowanych.

6. Polityka ochrony terenów leśnych

Lesistość gminy Szemud kształtuje się na poziomie 22,2% i jest niższa niż lesistość powiatu wejherowskiego, która kształtuje się na poziomie 43,5%. Największe zalesienie występuje w położonym na północy obszarze Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, zajmującego około 10 % powierzchni gminy. Przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej w zakresie ochrony gruntów leśnych:

- zakaz przeznaczania na cele nieleśne terenów leśnych, wyjątek stanowią tereny aktualnie zainwestowane (stan zastały) oraz tereny pod obiekty użyteczności publicznej i infrastrukturę techniczną lub w innych uzasadnionych przypadkach w sytuacji braku alternatywnych rozwiązań,
- zachowanie co najmniej obecnej powierzchni terenów leśnych i stosowanie kompensacji przyrodniczej przy przeznaczeniu na cele nieleśne,
- zapobieganie procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej,
- tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową lub drogi nie powinny powodować dalszej fragmentacji i rozdrobnienia kompleksów leśnych,
- powiększanie areału gruntów leśnych przez zalesianie gruntów o najniższych walorach produkcyjnych i zagrożonych procesami erozyjnymi, wzmacniające ich ekologiczną stabilność, spójność przestrzenną struktur ekologicznych
- tworzenie spójnych kompleksów leśnych szczególnie w obszarze korytarzy ekologicznych i wododziałów;
- prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, poprzez ochronę przed zalesieniami miejsc otwarć widokowych, unikanie wprowadzania monokultur oraz zadrzewień pasowych powodujących dysharmonię krajobrazową;
- wyznaczenie granicy polno-leśnej wokół istniejących kompleksów leśnych, w celu ochrony strefy ekotonowej,
- przywracanie wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,
- lasy oraz inne zadrzewienia, w tym otuliny biologiczne cieków, zadrzewienia śródpolne, położone w granicach obszarów wchodzących w krajową sieć ekologiczną o funkcjach korytarzowych, powinny podlegać bezwzględnej ochronie przed zmianą sposobu użytkowania.

XV. KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI

Walory przyrodnicze oraz bogata kultura regionalna gminy Szemud sprawiają, że turystyka może pełnić ważną funkcję na jej terenie. Możliwy jest rozwój zarówno turystyki krajoznawczej jak i kwalifikowanej (pieszej, rowerowej, konnej a także wodnej), realizowana w formie wypoczynku wakacyjnego, świątecznego a przede wszystkim weekendowego (w istniejących oraz powstających w przyszłości domach letniskowych, ośrodkach wypoczynkowych, leśniczówkach, kwaterach agroturystycznych oraz na polach namiotowych).

Szemud jest ośrodkiem rozrządowo-zaopatrzeniowym dla obsługi ruchu turystycznego na terenie gminy, miejscowościami planowanymi jako ośrodki obsługi ruchu turystycznego są Kamień, Koleczkowo, Jeleńska Huta i Kielno. Ośrodkami w których rozwój funkcji rekreacyjnej stanie się ważnym czynnikiem aktywizacji gospodarczej będą wsie: Częstkowo, Będargowo, Donimierz, Kowalewo, i Kieleńska Huta, wytypowane do pełnienia funkcji ośrodka obsługi ruchu turystycznego z powodu rangi, atrakcyjności i uwarunkowań historycznych.

Turystyka kwalifikowana, czyli specjalistyczna to forma turystyki wykorzystująca określone cechy i uwarunkowania środowiska oraz wymagająca specjalistycznych umiejętności, nie przeznaczona dla masowego ruchu turystycznego. Na terenie gminy Szemud możliwa jest turystyka wodna (m.in. kajakarstwo) oraz konna zaliczana do turystyki kwalifikowanej.

Turystyka krajoznawcza na terenie gminy Szemud odnosi się do obiektów krajoznawczych związanych z kulturą i historią regionu oraz walorów krajobrazowych lasów, dolin rzecznych, jezior oraz równin. Na terenie gminy istnieją ścieżki przyrodnicze prezentujące walory kulturowe oraz przyrodnicze.

Rozwój oraz modernizacja istniejących tras turystycznych powinna polegać na właściwym urządzeniu nawierzchni szlaków, prawidłowym oznakowaniu tras oraz informacji na temat obiektów przyrodniczych i kulturowych znajdujących się wzdłuż nich, a także wyposażeniu terenu w odpowiednią bazę usługową - punkty obsługi turystów (miejsca postojowe, wypożyczalnie sprzętu sportowego, kąpieliska, punkty informacyjne, baza handlowa) oraz poprawie stanu technicznego dróg. W przypadku szlaków przebiegających na terenach leśnych w obrębie Trójmiejskiego Paku Krajobrazowego w zakresie nawierzchni wymagane jest użycie wyłącznie naturalnych materiałów, takich jak kamienie, piasek i żwir. Zakazuje się wykorzystania do umocnienia nawierzchni gruzu budowlanego, kostki betonowej lub mas bitumicznych. W studium wskazano przebieg szlaku rowerowego określonego w planie zagospodarowania województwa pomorskiego oraz przebiegi komplementarnych tras rowerowych wykorzystujących walory przyrodnicze oraz poznawcze gminy. Dodatkowo poza wyznaczonymi trasami powinny zostać uwzględnione te zaproponowane w „Strategii rozwoju turystyki LGD Kaszubska Droga" – Lokalnej Grupy Działania, do której należy gmina Szemud.

Rosnąca popularność wypoczynku na terenach wiejskich, głównie wśród mieszkańców miast, sprawia, że niezbędna jest również rozbudowa bazy noclegowej na terenie gminy - lokalizowanie domków letniskowych, ośrodków wczasowych w istniejących miejscowościach letniskowych, a w szczególności wykorzystywanie istniejącej zabudowy do powstania kwater agroturystycznych.

Liczba użytkowników powinna uwzględniać naturalną chłonność terenu, a wielkość i forma planowanych obiektów powinna być zharmonizowana z otoczeniem.

XVI. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

1. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego

Celem prowadzonej w studium polityki przestrzennej jest zachowanie wartości dziedzictwa kulturowego, jego walorów historycznych, architektonicznych i ekspozycyjnych. Zabytki powinny być wykorzystywane i użytkowane z zapewnieniem opieki konserwatorskiej, rewaloryzacji oraz nadania im odpowiednich funkcji użytkowych. Zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków

i opieki nad zabytkami działania prowadzone w sferze ochrony krajobrazu kulturowego powinny zmierzać do:

- zachowania istniejącej zabudowy o wartościach zabytkowych i kompozycyjnych,
- konserwacji, rewaloryzacji i porządkowania zabytkowych parków, cmentarzy oraz innych terenów publicznych,
- zachowania przydrożnych kapliczek i krzyży,
- zachowania i ochrony stanowisk archeologicznych,
- zachowania i konserwacji historycznych układów przestrzennych, rekonstrukcji obiektów zniszczonych,
- dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej,
- usunięcia lub przebudowy obiektów dysharmonijnych,
- dostosowania współczesnej funkcji do wartości obiektów zabytkowych.

Studium ustala następujące ogólne zasady ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego na terenie miasta i gminy Szemud:

- ochrona z mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – w odniesieniu do zespołów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków i gminnej ewidencji zabytków,
- zasada maksymalnej ochrony zachowanych obiektów o wartości historyczno –kulturowej znajdujących się w Gminnej ewidencji Zabytków, utrzymanie obiektów i zabudowy w dobrym stanie technicznym,
- utrzymanie historycznych elementów zabytkowych – historycznych układów ruralistycznych, form zabudowy, zielni oraz sposobu zagospodarowania terenu,
- zwiększenie atrakcyjności zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych,
- wyeksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, po przez ich odnowę oraz wyeliminowanie modernizowanych budynków stanowiących konkurencję przestrzenną dla tych obiektów (kubatura, wysokość, kolorystyka),
- zachowanie i ochrona istniejących punktów i ciągów widokowych zapewniających wgląd w krajobraz obszaru, wraz z przydrożnymi szpalerami drzew. Minimalizacja wycinki w przypadku inwestycji infrastrukturalnych, nakaz odtwarzania zniszczonych szpalerów drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
- zasada harmonijnego wkomponowania nowej zabudowy i nowego zagospodarowania terenu w istniejący krajobraz zurbanizowany,
- realizacja nowoprojektowanych obiektów o formach architektonicznych nawiązujących do lokalnych tradycji kształtowania i sytuowania zabudowy, wraz z zielenią urządzoną,
- wykluczenie lokalizowania obiektów dysharmonizujących z zabytkowym sąsiedztwem,
- zintegrowanie ochrony dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazu.

W zakresie ochrony wartości kulturowych na obszarze gminy wskazuje się do ochrony objęty ochroną konserwatorską najcenniejszy obiekty sakralny w Kielnie oraz układy ruralistyczne wsi:

Kielno, Jeleńska Huta, Warzno, Szemud, Łebno, Częstkowo, Koleczkowo, Przetoczyno. Dla obszarów tych obowiązują w niej następujące zasady ochrony:

- zachowanie i rewaloryzacja zabytkowych układów ruralistycznych, w tym zachowanie parametrów zabudowy, rozplanowania ulic i placów w historycznych liniach rozgraniczających, historycznych linii zabudowy, powiązań widokowych,
- zachowanie historycznej zabudowy, w szczególności obiektów wpisanych do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków oraz obiektów zabudowy tradycyjnej,
- zachowanie i rewaloryzacja obiektów zabytkowych kształtujących pierzeje ulic,
- dopuszczenie uzupełniania układu ruralistycznego z zachowaniem gabarytów, wysokości, rozwiązań architektonicznych nowoprojektowanych obiektów, w nawiązaniu do istniejących elementów zabudowy historycznej, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi w zakresie zagospodarowania terenu dla MU i MUR,
- utrzymanie i uzupełnianie układów zieleni oraz zachowanie i konserwacja zabytkowych elementów zagospodarowania –mała architektura i zieleń,
- zachowanie dominant wysokościowych i przestrzennych,
- zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń wysokich i wysokościowych konkurujących z istniejącymi dominantami zlokalizowanymi w układach zabytkowych,
- nakaz ochrony istniejących pól ekspozycji po przez ograniczenie zabudowy lub dopuszczenie zabudowy niskiej zapewniającej właściwą ekspozycji sylwety wsi. Dokładny zakres zostanie ustalony na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- lokalizacja nowo realizowanych obiektów zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego.

Na terenie Gminy Szemud występują obiekty i układy zabytkowe wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków. Z uwagi na fakt, że wykaz obiektów nimi objętych jest zestawieniem otwartym, studium dopuszcza korekty w ramach wykazu obiektów wpisanych do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków na etapie sporządzania obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Korekty w wykazach, dotyczące uzupełniania o nowe elementy wskazane do objęcia ochroną prawną.

W odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków obowiązują następujące zasady ochrony:

- wszelkie działania inwestycyjne w obiektach i na obszarach wpisanych do rejestru zabytków (zwłaszcza w przypadku prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, wykonywania robót budowlanych w zabytku oraz jego otoczeniu, dokonywania podziału nieruchomości, zmiany przeznaczenia obiektu, a także umieszczania na nim urządzeń technicznych, tablic, reklam, nośników informacji wizualnej) powinny być prowadzone zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego,

- w przypadku remontów lub zmian sposobu zagospodarowania i użytkowania należy zachować zabytkowy wystrój elewacji i wyposażenia wnętrz, utrzymać gabaryty i historyczne rozplanowanie wnętrz, stosować tradycyjne materiały budowlane o wysokiej jakości,
- trwałe zachowanie historycznej formy urbanistycznej i architektonicznej oraz rewaloryzacja otoczenia zabytków zgodnie z historycznym zagospodarowaniem,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- ochrona zieleni towarzyszącej obiektom zabytkowym wpisanym do rejestru zabytków.

W odniesieniu do obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków obowiązują następujące zasady ochrony:

- zachowanie obszarów i obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków z możliwością zmiany, ze szczególnym uwzględnieniem: historycznej bryły, historycznego kształtu dachu, historycznej ekspozycji ścian, formy architektonicznej, historycznego detalu architektonicznego, koloru elewacji (w tym: wielkość i kształt otworów okiennych, drzwiowych oraz historyczne podziały stolarki. Ponad to wszelkie zmiany powinny uwzględniać wykorzystanie historycznych materiałów budowlanych. Wszelkie zmiany powinny zostać uzgodnione z organem ochrony zabytków na etapie projektu planu, wydawanych warunków zabudowy lub pozwolenia na budowę,
- trwałe zachowanie historycznej formy urbanistycznej i architektonicznej oraz rewaloryzacja otoczenia zabytków zgodnie z historycznym zagospodarowaniem,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- usunięcie w miarę możliwości obiektów, bądź ich części, stanowiących elementy dysharmonijne,
- ochrona zieleni towarzyszącej obiektom zabytkowym wpisanym do gminnej ewidencji zabytków.

Ochrona elementów o wartości kulturowej, nie objętych ochroną prawną (nie ujętych w GEZ), powinna być podporządkowana niżej wymienionym działaniom:

- utrzymaniu istniejącej zabudowy w należytym stanie technicznym, z dopuszczeniem zmiany funkcji obiektu i podniesienie standardu wyposażenia techniczno-użytkowego, z zastrzeżeniami dotyczącymi zachowania w maksymalnym stopniu, a tam gdzie jest to możliwe, odtworzeniu historycznej kompozycji obiektu, zewnętrznego detalu architektonicznego, a także dostosowaniu nowej funkcji i nowego programu użytkowego do specyfiki obiektu,
- zachowaniu, w przypadku remontów i modernizacji, historycznego detalu architektonicznego i wyposażenia wnętrz,
- zachowaniu historycznych relacji przestrzennych i obiektów wspomagających oraz zieleni towarzyszącej w obrębie działek, na których są zlokalizowane.

Zasady ochrony dla zabytkowych parków i cmentarzy:

- zachowanie założenia, historycznych osi kompozycyjnych i powiązań widokowych;
- zachowanie zabytkowej kompozycji układów zieleni;
- pielęgnacja i konserwacja zieleni;
- zachowanie i konserwacja zabytków architektury, sztuki sakralnej i nagrobnej;
- w stosunku do obiektów ujętych w GEZ wszelkie zmiany powinny zostać uzgodnione z organem ochrony zabytków na etapie projektu planu, wydawanych warunków zabudowy lub pozwolenia na budowę.

Zasady ochrony dla zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej, obiektów użyteczności publicznej i obiektów sakralnych, a także elementów należących do tych obiektów:

- zachowanie i konserwacja formy architektonicznej i stylistycznej obiektów pojedynczych oraz tworzących zespoły zabudowy przy zachowaniu wszystkim elementów zabytkowych;
- zachowanie w przypadku remontów i modernizacji historycznego detalu architektonicznego i wyposażenia wnętrz (historycznej bryły, historycznego kształtu dachu, historycznej ekspozycji ścian, formy architektonicznej, historycznego detalu architektonicznego, koloru elewacji (w tym: wielkość i kształt otworów okiennych, drzwiowych oraz historyczne podziały stolarki);
- rewaloryzacja otoczenia obiektu zabytkowego zgodnie z historycznym zagospodarowaniem;
- w stosunku do obiektów ujętych w GEZ wszelkie zmiany powinny zostać uzgodnione z organem ochrony zabytków na etapie projektu planu, wydawanych warunków zabudowy lub pozwolenia na budowę.

Zasady ochrony dla zabytkowych dworów oraz zespołów dworsko-parkowych:

- utrzymaniu istniejącej zabudowy w należytym stanie technicznym, z dopuszczeniem zmiany funkcji obiektu i podniesienie standardu wyposażenia techniczno-użytkowego, z zastrzeżeniami dotyczącymi zachowania w maksymalnym stopniu, a tam gdzie jest to możliwe, odtworzeniu historycznej kompozycji obiektu, zewnętrznego detalu architektonicznego, a także dostosowaniu nowej funkcji i nowego programu użytkowego do specyfiki obiektu,
- zachowaniu, w przypadku remontów i modernizacji, historycznego detalu architektonicznego i wyposażenia wnętrz (historycznej bryły, historycznego kształtu dachu, historycznej ekspozycji ścian, formy architektonicznej, historycznego detalu architektonicznego, koloru elewacji (w tym: wielkość i kształt otworów okiennych, drzwiowych oraz historyczne podziały stolarki),
- utrzymanie jednej własności obejmującej teren parku i grunty pod dworem oraz sam dwór, bądź przywracanie (tam gdzie jest to możliwe) jedności władania (własności), odstąpienie od dalszych parcelacji,

- utrzymanie, a tam gdzie jest to możliwe odtworzenie układu kompozycyjnego (ukształtowanie powierzchni, aleje, kompozycje zieleni) i hydrograficznego, oraz zachowanie i konserwacja historycznych elementów małej architektury,
- pielęgnacja i konserwacja zieleni, uzupełnianie ubytków i nowe nasadzenia wyłącznie na podstawie specjalistycznych dokumentacji,
- sukcesywna likwidacja funkcji i obiektów kolizyjnych,
- w stosunku do obiektów ujętych w GEZ wszelkie zmiany powinny zostać uzgodnione z organem ochrony zabytków na etapie projektu planu, wydawanych warunków zabudowy lub pozwolenia na budowę.

2. Zasady ochrony stanowisk archeologicznych

Na terenie Gminy Szemud zlokalizowane są liczne stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Na rysunku uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego studium została przedstawiona szczegółowa lokalizacja stref ochronnych poszczególnych stanowisk. Ponadto na rysunku uwarunkowań została uwidoczniona liczba porządkowa z tabeli 25 i tabeli 26 dla poszczególnych stanowisk.

Stanowiska (zabytki) archeologiczne podlegają ochronie na mocy przepisów *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* ustanowionych w myśl *Europejskiej konwencji o ochronie dziedzictwa archeologicznego* oraz *Międzynarodowej Karty Ochrony i Zarządzania Dziedzictwem Archeologicznym*. Podstawowym zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych są działania inwestycyjne wiążące się z pracami ziemnymi, które powodują nieodwracalne zniszczenie podziemnych nawarstwień kulturowych (warstw tworzących się w trakcie użytkowania przez człowieka danego terenu) oraz zalegających w nich ruchomych zabytków archeologicznych (przedmiotów będących wytworem człowieka bądź związanych z jego działalnością). W celu ochrony przed nieodwracalną utratą dziedzictwa kulturowego, działania inwestycyjne na obszarze stanowisk archeologicznych poprzedzane są badaniami ratowniczymi, w trakcie których warstwy kulturowe podlegają zadokumentowaniu a zabytki ruchome zabezpieczeniu i konserwacji. Regularnymi badaniami archeologicznymi poprzedza się w szczególności inwestycje kubaturowe (domy, hale, itp.) oraz szerokopłaszczyznowe inwestycje liniowe (drogi, autostrady, rurociągi, itp.). W przypadku niektórych inwestycji liniowych o ograniczonych szerokościach wykopów (sieci kablowe, wodociągowe, kanalizacji sanitarnej itp.) dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach (gdy niemożliwe jest wytyczenie wykopów badawczych) zastąpienie regularnych badań archeologicznych przez nadzór archeologiczny, polegający na stałej obserwacji prac ziemnych przez archeologa. Pozwala to na podjęcie doraźnych działań w przypadku natrafienia na materiał zabytkowy. Sposób określania zakresu niezbędnych badań archeologicznych unormowany został w przepisach odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, ponadto dodatkowe obostrzenia w odniesieniu do obiektów i obszarów zabytkowych określają przepisy odrębne z zakresu prawa budowlanego. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego winny zawsze zawierać informacje o występowaniu stref ochrony archeologicznej wraz z dokładną ich lokalizacją w części graficznej oraz odpowiednimi wskazaniami w części tekstowej. Postuluje się umieszczanie zapisu o następującej treści:

Na obszarze objętym planem znajdują się strefy ochrony stanowisk archeologicznych oznaczone na rysunku planu wydzielonym symbolem graficznym. Szczegółowe warunki dotyczące

procesu realizacji inwestycji na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne regulują przepisy odrębne z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz przepisy prawa budowlanego odnoszące się do obiektów i obszarów zabytkowych.

Prócz tego, karty terenów, na których występują strefy ochrony archeologicznej muszą zawierać informację o tym fakcie, wraz z odesłaniem do ustępu planu podającego zasady ochrony (jak ten zaproponowany powyżej).

Na szczególną uwagę zasługuje zabytek archeologiczny – grodzisko wyżynne pochodzące z wczesnego średniowiecza zlokalizowane w Będargowie, wpisane do rejestru zabytków Województwa Pomorskiego. Grodzisko to należy objąć bezwzględną ochroną poprzez zachowanie jego formy terenowej oraz wprowadzenie zakazu realizacji inwestycji i zagospodarowania w jego obrębie a także w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Jakiekolwiek działania należy ograniczyć do niezbędnego minimum, tj. do prac porządkowo-zabezpieczających oraz nieinwazyjnych archeologicznych badań rozpoznawczych. Obszar grodziska oraz jego strefy ochronnej nie może także ulegać kolejnym podziałom geodezyjnym. Powyższe zasady ochrony należy uwzględnić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

W związku z dużą wartością naukowo-historyczną grodziska, jego walorami widokowymi (ciekawe położenie na skarpie dolinnej, charakterystyczny wał z podgrodziem) oraz niebagatelnym znaczeniem dla krajobrazu kulturowego, proponuje się utworzenie parku kulturowego, który stanowiłby istotną ochronę oraz tworzył walor turystyczny i poznawczy ze względu na wartość i położenie terenowe (rysunek 9).

Rysunek 9 Położenie grodziska wyżynnego w Bęgardowie na tle ukształtowania terenu (wyraźny zarys grodziska na skarpie), opracowanie własne na podstawie NMT

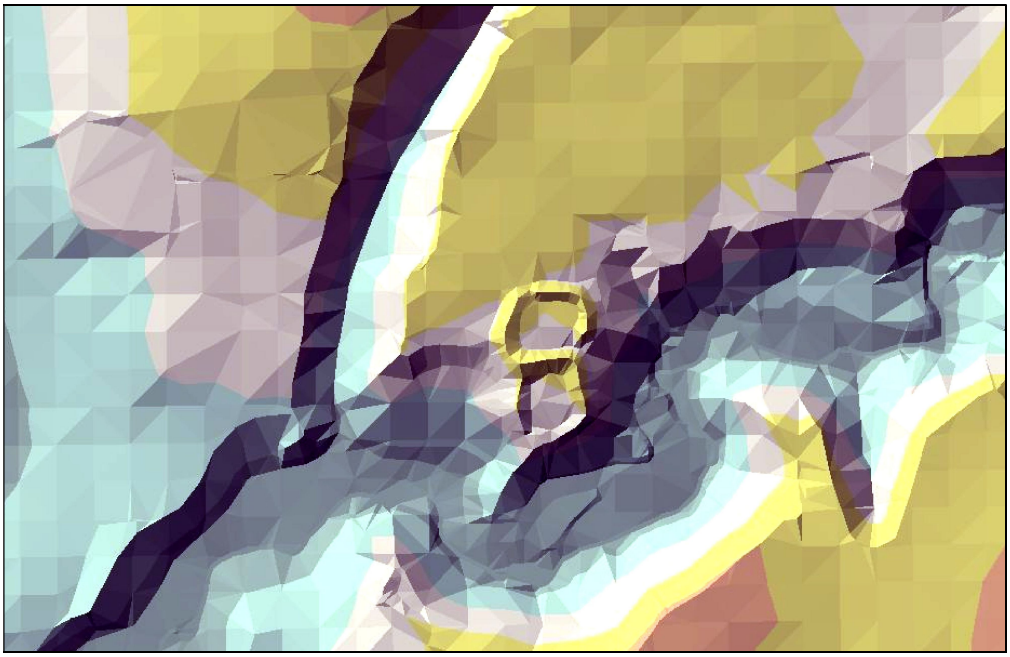

W celu wyeksponowania walorów zabytku, proponuje się likwidację zadrzewień tylko na obszarze charakterystycznego ukształtowania grodziska, wraz południową częścią skarpy oraz częścią naprzeciwległej skarpy w celu wykreowania pola ekspozycji grodziska. Na pozostałym terenie

postuluje się utrzymanie zadrzewień i nasadzenia nowych stanowiących swoiste tło ekspozycyjne obiektu od strony rzeki Dębnicy. Tereny postulowanego usunięcia zadrzewień oznaczone są jako tereny gruntów leśnych wymagających zmiany przeznaczenia w proponowanych granicach postulowanego parku kulturowego.

Park kulturowy może utworzyć Rada Gminy, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Przed powołaniem parku kulturowego niezbędne będzie przeprowadzenie prac badawczych i naukowych w celu wyznaczenia dokładnych jego granic oraz podjęcie prac projektowych nad planem ochrony parku kulturowego, ustalającym sposób ochrony, zakazy i ograniczenia obowiązujące na obszarze parku. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opracowywanych na podstawie niniejszego Studium należy uwzględnić zakazy (ograniczenia) wynikające z uchwały Rady Gminy, dotyczącej parku kulturowego, jeżeli zostanie ona do tego czasu podjęta.

Na obszarze gminy zlokalizowane zostały także liczne stanowiska archeologiczne będące pozostałościami nekropoli z wczesnej epoki żelaza (cmentarzyska kultury wschodniopomorskiej), z których osiem, prezentujących najwyższe wartości historyczno-naukowe, zostało wpisanych do Rejestru Zabytków Archeologicznych Województwa Pomorskiego. Prócz tego w rejestrze zabytków znalazły się też trzy stanowiska archeologiczne stanowiące pozostałości miejsc produkcyjnych – huty szkła z okresu nowożytnego. Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, ze względu na swoje wartości historyczno-naukowe i kulturowe, wymagają sformułowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego indywidualnych zasad ich ochrony, w tym niezbędnych ograniczeń. W szczególności postuluje się ustalenie zakazu dokonywania kolejnych podziałów geodezyjnych oraz zachowanie w stanie nienaruszonym dotychczas niezagospodarowanych ich części. *(Dla obszaru objętego zmianą studium i położonego w miejscowości Łebno należy stosować wymienione powyżej zasady ochrony archeologicznej dla stref ochronnych stanowisk wpisanych do Rejestru Zabytków Archeologicznych Województwa Pomorskiego.)2*

Częściowo na obszarze objętym zmianą studium, położonym w miejscowości Szemud zlokalizowana jest strefa ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego ujętego w ewidencji zabytków. Stanowisko zostało odkryte w trakcie badań powierzchniowych przed budową drogi ekspresowej S6. Należy stosować wymienione powyżej zasady ochrony archeologicznej dla stref ochronnych stanowisk.)

(Dla terenów objętych zmianą studium i znajdujących się w granicach strefy ochrony stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków wszelkie roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na obszarze występowania zabytków archeologicznych winna odbywać się na zasadach określonych przepisami odrębnymi.)3

(Dla terenów objętych 4 zmianą studium i znajdujących się w granicach strefy ochronnych stanowisk archeologicznych wszelkie roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na obszarze występowania zabytków archeologicznych wymagają przeprowadzenia prac archeologicznych na zasadach określonych przepisami odrębnymi.)4

XVII. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na obszarze gminy Szemud nie występują pomniki zagłady ani ich strefy ochronne.

XVIII. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI

1. Drogi kołowe

Ustala się następujące kierunki rozwoju układu komunikacji drogowej na terenie gminy Szemud:

- w zakresie zapewnienia dogodnych powiązań komunikacyjnych z terenami zewnętrznymi określa się powiązania zewnętrzne gminy Szemud przez:
  - projektowaną drogę ekspresową S6 (Goleniów-Rusocin),
  - drogę nr 224 Wejherowo – Tczew, która umożliwia skomunikowane z siecią dróg krajowych oraz stanowi powiązanie z siecią dróg wojewódzkich obsługujących wschodni obszar województwa pomorskiego oraz obszar tzw. małego trójmiasta,
  - drogę nr 218 Krokowa – Gdańsk Oliwa, która umożliwia skomunikowane z siecią dróg krajowych oraz stanowi powiązanie z siecią dróg obszaru metropolitalnego/obszaru funkcjonalnego trójmiasta i tzw. małego trójmiasta,
  - nową drogę (węzeł Koleczkowo S6 – Gdynia Chwarzno-Wiczlino) będącą częścią systemu transportowego łączącego drogi krajowe oraz wojewódzkie.
  - drogę nr 1412G (Gdynia)-Koleczkowo-Kamień zapewniające dogodne połączenie gminy z wschodnimi obszarami peryferyjnymi gminy Wejherowo i Gdynia
  - drogę nr 1336G Zakrzewo-Linia-Strzepcz-Częstkowo-Gowino-Wejherowo, zapewniająca dogodne połączenie z terenami sąsiednich gminy Luzino i Linia,
  - drogę nr 1451G Kniewo-DK nr 6-Luzino-Łebno zapewniająca dogodne połączenie z terenami sąsiednich gminy Linia,
  - drogę nr 1418G Łebieńska Huta-Będargowo, zapewniająca dogodne połączenie z terenami sąsiedniej gminy Kartuzy,
  - drogę nr 1415G Kielno-(Kłosówko) zapewniająca dogodne połącznie z terenami sąsiedniej gminy Przodkowo,
  - oraz inne drogi zapewniające powiązania lokalne z terenami w sąsiednich gminach
- W zakresie zapewnienia dogodnych wewnętrznych powiązań komunikacyjnych określa się powiązania wewnętrzne gminy Szemud przez:
  - wewnętrzną sieć uliczno-drogową składającą się z dróg powiatowych, dróg gminnych oraz dróg pozostających w zarządzie gminy
  - wewnętrzną sieć przystanków autobusowych/przystanków lekkiego transportu szynowego znajdujących się na terenie gminy
- budowę trasy S6 wraz z węzłami Koleczkowo i Szemud,
- rezerwację pasa drogowego pod inwestycję związaną z nową drogą Gdynia Chwarzno-Wiczlino – węzeł Koleczkowo,
- podjęcie starań o odpowiednie utrzymanie i dostosowanie parametrów technicznych i użytkowanych dróg wojewódzkich, powiatowych, gminnych, przy zachowaniu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Zasady kształtowania parametrów podstawowej sieci uliczno-drogowej i sytuowania obiektów budowlanych:

- Drogi klasy ekspresowej (S): nowo projektowana droga ekspresowa S6:
  - przekrój min. 2/2,

- zakaz bezpośrednich zjazdów i obsługi nowo wydzielonych działek inwestycyjnych,
- minimalna szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – 40 m, nie dotyczy obszarów węzłów komunikacyjnych i miejsc obsługi podróżnych,
- zakaz lokalizacji nowych terenów przeznaczonych na stały pobyt ludzi - zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługowa w strefie uciążliwości drogi,
- nakaz skomunikowania i powiązania terenów po przez węzły drogowe i dalej siecią dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych,

- Nowoprojektowana droga klasy (Z) Węzeł Koleczkowo – Chwarzno-Wiczlino:
  - przekrój 1/2,
  - zakaz bezpośrednich zjazdów i obsługi nowo wydzielonych działek inwestycyjnych,
  - obsługa komunikacyjna terenów przyległych oraz powiązanie z istniejącą siecią komunikacyjną poprzez wskazane węzły/skrzyżowania/zjazdy wskazane na rysunku studium,
  - minimalna szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – 20 m,
  - w miarę możliwości ekranowanie zabudową usługową, zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w bezpośredniej uciążliwości drogi,
- Drogi klasy zbiorczej (Z): nr 218, 224:
  - przekrój 1/2,
  - minimalizacja bezpośrednich zjazdów i obsługi nowo wydzielonych działek inwestycyjnych bezpośrednio z jezdni drogi,
  - minimalna szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – 20 m,
  - w miejscach lokalizacji nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową w bezpośrednim sąsiedztwie drogi niezbędne jest skomunikowanie tych terenów z drogi niższej klasy obsługującej wyznaczone tereny,
- drogi klasy zbiorczej (Z): nr 1451G, 1336G, 1405G
  - przekrój 1/2,
  - minimalizacja bezpośrednich zjazdów i obsługi nowo wydzielonych działek inwestycyjnych bezpośrednio z jezdni drogi,
  - minimalna szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – 20 m,
- drogi klasy lokalnej (L): nr 1418G, 1409G, 1406G, 1415G, 1403G, 1416G oraz pozostałe drogi zaklasyfikowane jako drogi klasy (L)
  - przekrój 1/2,
  - minimalna szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających na terenach zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę – 12 m,
  - minimalna szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających na terenach niezabudowanych – 15 m

W zakresie potrzeb parkingowych, na terenie gminy przyjęte następujące wskaźniki ujęte w tabeli 41:

Tabela 41 Proponowane wskaźniki parkingowe

Lp	Rodzaj funkcji	Podstawa odniesienia	Wskaźniki miejsc postojowych

1.	Budynki mieszkalne jednorodzinne oraz mieszkania integralnie związane z prowadzoną działalnością gospodarczą	1 mieszkanie	Min. 2
2.	Budynki mieszkalne wielorodzinne	1 mieszkanie	Min. 1,4
3.	Domy studenckie, internaty	10 pokoi	Min. 0,9
4.	Hotele pracownicze, asystenckie	1 pokój	Min. 0,4
5.	Schroniska młodzieżowe	10 łóżek	Min. 0,9
6.	Hotele	1 pokój	Min. 0,6
7.	Pensjonaty, pokoje gościnne, obiekty świadczące usługi hotelarskie	1 pokój	Min. 1
8.	Motele	1 pokój	Min. 1
9.	Domy dziennego i stałego pobytu dla osób starszych, domy opieki	10 łóżek	Min. 0,9
10.	Obiekty handlowe o pow. sprzedaży do 2000 m2	1000 m^2 pow. sprzedaży	Min. 32
11.	Targowiska	1000 m^2 pow. handlowej	Min. 50
12.	Restauracje, kawiarnie, bary	100 miejsc konsumpcyjnych	Min. 15
13.	Biura, urzędy, poczty, banki - obiekty do 200 m2pow. użytkowej	100 m^2 pow. użytkowej	Min. 5
14.	Biura, urzędy, poczty, banki - obiekty powyżej 200m2pow. użytkowej	100 m^2 pow. użytkowej	Min. 3
15.	Przychodnie, gabinety lekarskie, kancelarie adwokackie - obiekty małe do 200 m2pow. użytkowej	100 m^2 pow. użytkowej	Min. 5
16.	Przychodnie, gabinety lekarskie, kancelarie adwokackie - obiekty duże powyżej 200 m2pow. użytkowej	100 m^2 pow. użytkowej	Min. 2,5
17.	Kościoły, kaplice	1000 m^2 pow. użytkowej	Min. 12
18.	Domy parafialne, domy kultury	100 m^2 pow. użytkowej	MIN. 3
19.	Kina	100 miejsc siedzących	Min. 5
20.	Teatry, filharmonie	100 miejsc siedzących	Min. 15
21.	Hale widowiskowe i widowiskowo-sportowe	100 miejsc siedzących	określić w sposób indywidualny, dostosowując do programu zamierzenia

			inwestycyjnego
22.	Stadiony	100 miejsc siedzących	określić w sposób indywidualny, dostosowując do programu zamierzenia inwestycyjnego
23.	Muzea małe do 1000 m2powierzchni wystawienniczej	1000 m^2 pow. wystawienniczej	MIN. 16 + 0,3 m.p. dla autokaru
24.	Muzea duże powyżej 1000 m2powierzchni wystawienniczej	1000 m^2 pow. wystawienniczej	Min. 20 + 0,3 m.p. dla autokaru
25.	Muzea na wolnym powietrzu - skanseny	10 000 m^2 pow. terenu	określić w sposób indywidualny, dostosowując do programu zamierzenia inwestycyjnego
26.	Centra muzealne	1000 m^2 pow. użytkowej	Min. 20 + 0,5 m.p. dla autokaru
27.	Centra wystawienniczo-targowe	1000 m^2 pow. użytkowej	powierzchnia parkingowa min. 40% pow. użytkowej lub 80% pow. wystawienniczej lub min. 40 m-c/ 1000 m2 pow. użytkowej
28.	Szkoły podstawowe i gimnazja	1 pomieszczenie do nauki	Min. 0,5
29.	Szkoły średnie	1 pomieszczenie do nauki	Min. 1,0
30.	Szkoły wyższe, obiekty dydaktyczne	10 studentów lub 1 pomieszczenie do nauki	Min. 1,5 lub Min. 4
31.	Przedszkola, świetlice	1 oddział	Min. 3
32.	Szpitale, kliniki	1 łóżko	Min. 1
33.	Place składowe, duże hurtownie powyżej 2000 m^2pow. składowej, magazyny, sprzedaż towarów w ilościach masowych	1000 m^2 pow. składowej	Min. 2
34.	Zakłady przemysłowe	100 zatrudnionych na najliczniejszej zmianie	Min. 40
35.	Rzemiosło usługowe	100 m^2 pow. użytkowej	Min. 2
36.	Warsztaty pojazdów mechanicznych	1 stan. naprawcze	Min. 2
37.	Stacje bezobsługowe	—	0
38.	Stacje paliw bez sklepu	1 obiekt	MIN. 2
39.	Stacje paliw ze sklepem	1 obiekt	Min. 5
40.	Myjnia samochodowa	1 stanowisko do mycia	Min. 2
41.	Małe obiekty sportu i rekreacji	100 m^2 pow. użytkowej	Min. 4

42.	Kryte pływalnie	100 m^2 lustra wody	Min. 5
43.	Korty tenisowe (bez miejsc dla widzów)	1 kort	Min. 2

Dla wybranych dróg publicznych tworzących podstawowy układ komunikacyjny w gminie Szemud określa się klasy techniczne, zgodnie z rysunkiem Kierunki zagospodarowania przestrzennego: drogi klasy ekspresowej, zbiorczej i lokalnej. Na rysunku nie pokazano dróg klasy dojazdowej. Dopuszcza się możliwość lokalizacji dróg publicznych niewskazanych w studium, na zasadach zgodnych z przepisami odrębnymi. Dla dróg publicznych niewyznaczonych w studium klasy techniczne do określenia na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W uzasadnionych przypadkach na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się zmianę klasy technicznej dróg wskazanych w studium. W przypadku przejęcia przez miasto dróg serwisowych (na podstawie porozumienia) towarzyszących planowanej drodze S6 i przebudowy przez gminę pozwalającej na podniesienie parametrów techniczno-użytkowych dopuszcza się obsługę nowych terenów inwestycyjnych z tych dróg.

2. Bezpieczeństwo ruchu drogowego (BRD) i transport rowerowy

Bezpieczeństwo ruchu drogowego jest to dziedzina wiedzy zajmująca się kształtowaniem właściwych warunków ruchu drogowego. W zakres zagadnień wchodzą między innymi nadzór nad ruchem drogowym, organizacja ruchu drogowego, oznakowanie oraz w zakresie działań miękkich promowanie pożądanych zachowań u uczestników ruchu drogowego i szeroko rozumiana edukacja.

W zakresie prowadzenia ruchu na terenie Gminy Szemud działania powinny prowadzić w kierunku ukształtowania właściwych układów komunikacyjnych zgodnie z poniższymi propozycjami:

- na drogach o dużym natężeniu ruchu (SDR > 3000) po przez kontynuację rozbudowy dróg pieszych, pieszo-rowerowych i rowerowych poza jezdniami,
- na drogach o średnim natężeniu ruchu (SDR 3000-1000) rozbudowę dróg pieszych , oraz w miarę możliwości wprowadzenie wydzielonych pasów rowerowych w jezdni lub dróg rowerowych poza jedniami. Przy wyznaczaniu wydzielonych pasów rowerowych w jezdni powinno odbywać się przy jednoczesnym wprowadzeniu ograniczenia prędkości na terenach zabudowanych do 50 km/m a na terenach niezabudowanych do 60 km/h, wraz z odpowiednim oznakowaniem poziomym i pionowym,
- na drogach o małym natężeniu ruchu (SDR < 1000) w miarę możliwości i zapotrzebowania rozbudowę dróg pieszych oraz prowadzenie ruchu rowerowego na zasadach ogólnych po jezdni, przy jednoczesny wprowadzeniu ograniczenia prędkości na terenach zabudowanych do 50 km/m a na terenach niezabudowanych do 60 km/h, wraz z odpowiednim oznakowaniem poziomym i pionowym.

Powyższe wytyczne dają możliwość wykreowania bezpiecznego układu dróg dla ruchu pieszego, ruchu samochodowego oraz dla ruchu rowerowego po przez możliwość stworzenia spójnej sieci tras rowerowych i zwiększenie roli roweru jako środka transportu. Uzupełnieniem powinna być szeroko rozumiana edukacja z zakresu ruchu drogowego.

Jak pokazuje praktyka zachodnia odpowiednio zabezpieczone szpalery drzew (po przez bariery energochłonne, bariery linowe), stanowią jeden ze skutecznych elementów BRD. Wpływają na obniżenie prędkości na drodze, zmniejszają nawiewu śniegu podczas zimy, zmniejszają nagrzewanie warstwy bitumicznej oraz minimalizują olśnienia na drodze. Tak więc, wpływają pozytywnie przede wszystkim na najsłabszych uczestników ruchu oraz zapewniają wyższą żywotność drogi. Dlatego postuluje się utrzymanie lub odtwarzanie przydrożnych szpalerów drzew mając na uwadze szerokorozumiane względy bezpieczeństwa ruchu oraz warunki techniczne jakim powinny odpowiadać drogi publiczne.

W związku z powyższym nadrzędną zasadą powinna być kontynuacja przebiegu tras, ścieżek i dróg rowerowych w szczególności na styku gmin sąsiednich, niezależnie od faktu czy są uwidocznione na rysunku studium.

3. Lekki transport szynowy

Intensywny rozwój terenów zurbanizowanych we wschodniej części gminy, głównie w sołectwie Bojano i Koleczkowo wpływa na wzrost ruchu drogowego, co powoduje powolne wyczerpywanie się możliwości przepustowości dróg zlokalizowanych nie tylko na przedmiotowych obszarach.

W związku z powyższym powraca się do koncepcji budowy lekkiego transportu szynowego na terenie Gminy Szemud. (Koncepcja budowy transportu szynowego na terenie Gminy Szemud we wsi Bojano została ujęta w planach ogólnych i szczegółowych zagospodarowania przestrzennego, które utraciły ważność). W przyszłości wspomniane rozwiązanie mogłoby stanowić część systemu transportu szynowego trójmiasta, po przez powiązanie planowanego odcinka lekkiego transportu szynowego z linią na terenie Miasta Gdynia.

Budowa linii lekkiego transportu szynowego zakłada budowę dla odcinka Wiczlino-Bojano 3 przystanków/stacji kolejowych. W przypadku realizacji przedsięwzięcia do Koleczkowa linia został by uzupełniona o 2 kolejne przystanki/stacje kolejowe. Każdy z zaproponowanych przystanków/stacji powinien być zintegrowanym węzłem przesiadkowych w systemie Park&Ride, Bike&Ride, Kiss&Ride. Na rysunku zostały przedstawione przykładowe lokalizacje przystanków, które mogą ulec zmianie.

Postulowane zasady kształtowania parametrów podstawowej sieci lekkiego transportu szynowego i sytuowania obiektów budowlanych przy sieci lekkiego transportu szynowego:

- budowa jednotorowej linii lekkiego transportu szynowego oraz w miarę możliwości wraz z mijankami na przystankach/stacjach,
- proponowana szerokość pasa lekkiego transportu szynowego dla linii jednotorowej – 10,0 m,
- proponowana szerokość pasa lekkiego transportu szynowego dla linii dwutorowej – 20,0 m,
- minimalna odległość budynków mieszkalnych i mieszkalno-usługowych zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie infrastruktury kolejowej,
- istnieje możliwość odstępstwa w przytoczonych odległościach zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie infrastruktury kolejowej, wynikające z zastanego zagospodarowania terenu oraz wynikających z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- zakaz bezpośrednich przejazdów kolejowych przez tory dla nowo wydzielonych działek inwestycyjnych oraz przebudowa dla istniejących działek inwestycyjnych,
- nakaz skomunikowania i powiązania terenów inwestycyjnych po przez drogi obsługiwane przez zbiorcze przejazdy kolejowe.

Przebieg wraz z propozycją lokalizacji przystanków został przedstawiony na rysunku studium. Dopuszcza się możliwość lokalizacji lekkiego transportu szynowego w innych lokalizacjach niewskazanych w studium, na zasadach zgodnych z przepisami odrębnymi.

XIX. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Zaopatrzenie w wodę

Dostęp do sieci wodociągowej jest jednym z elementów decydujących o dobrych warunkach życia mieszkańców. Realizacja planowego zakresu usług powinna być zapewniona przez: budowę nowych i modernizację istniejących sieci wodociągowych, prawidłową eksploatację sieci i urządzeń wodociągowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, racjonalne zarządzanie systemem wodociągowym. Rozbudowa sieci wodociągowej powinna towarzyszyć rozwojowi terenów zurbanizowanych w gminie. Istniejące odcinki sieci wodociągowej w miarę potrzeb modernizować. Dobry stan techniczny przewodów wodociągowych pozwoli na zmniejszenie ryzyka wystąpienia awarii, zanieczyszczeń wody oraz nieszczelności wodociągu i wycieku wód do gruntu. Należy dążyć do zachowania parametrów stawianych wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W przypadku złej jakości bakteriologicznej wód należy przeprowadzać płukanie wodociągów oraz wprowadzać procesy uzdatniające wodę na ujęciach.

Obszary, które są znacznie oddalone od istniejących odcinków sieci, z rozproszoną zabudową, nie są predysponowane do objęcia siecią wodociągową ze względów ekonomicznych. Jako rozwiązanie proponuje się studnie głębinowe, jednakże lokalizacja takich studni musi być zgodna z przepisami odrębnymi.

Istnieje możliwość rozbudowy sieci wodociągowej w gminie Szemud ze względu na rezerwy występujące na ujęciach wód. W celu usprawnienia systemu wodociągowego sugerowane jest połączenie poszczególnych wodociągów gminnych w jeden system zaopatrzenia ludności w wodę. Takie rozwiązanie pozwoli na zapewnienie ciągłości dostaw wody oraz zmniejszy awaryjność sieci.

2. Odprowadzanie ścieków i wód opadowych

Sieć kanalizacyjna, podobnie jak wodociągowa, wymaga stałej rozbudowy i modernizacji. Priorytetem dla rozwiązania problemów odprowadzenia ścieków jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej w celu ochrony gruntów oraz wód, a także ograniczenia konieczności transportu ścieków do punktu zlewnego za pośrednictwem pojazdów asenizacyjnych. Na terenie znajdującym się w zasięgu sieci kanalizacyjnej konieczna jest likwidacja szamb przez podłączenie budynków do sieci.

Oczyszczalnia ścieków w miejscowości Szemud została oddana do użytku w 2008 roku i jej stan techniczny jest określany jako dobry. Stopień oczyszczania ścieków jest wystarczający. Oczyszczalnia ma obecnie przepustowość 300 m^3/d. Wobec ilości dostarczanych ścieków średnio 148 m^3/d istnieją duże rezerwy przepustowości oczyszczalni i nie przewiduje się konieczności jej

rozbudowy. Oczyszczalni w miejscowości Szemud ma możliwość rozbudowy do przepustowości 630 m^3/d. Oczyszczalnia w Kielnie ma obecnie przepustowość 220 m^3/d, natomiast ilość dostarczanych ścieków to średnio 155 m^3/d, w związku z powyższym istnieje możliwość zwiększenia ilości ścieków. Łączna przepustowość oczyszczalni w gminie Szemud jest wykorzystywana w około 60%, co stwarza duże możliwości do rozwoju systemu kanalizacji. Docelowo planowana jest likwidacja oczyszczalni w Kielnie. Ścieki z planowanej do zamknięcia oczyszczalni zostaną przekierowane do Grupowej Oczyszczalni Ścieków Dębogórze.

W najbliższych latach planuje się inwestycje związane z uporządkowaniem gospodarki ściekowej w gminie Szemud. Ze względu na objęcie siecią kanalizacyjną zaledwie ok. 30% mieszkańców należy podjąć działania inwestycyjne mające na celu rozbudowę sieci kanalizacyjnej. Docelowo systemem odprowadzenia ścieków powinno zostać objętych minimum 75% mieszkańców gminy. W szczególności dotyczy to terenów okolic jezior Kamień, Wycztok i Otalżyno.

Na obszarach, nieprzewidzianych do objęcia siecią kanalizacyjną, gospodarka ściekowa powinna zostać rozwiązana przy wykorzystaniu indywidualnych rozwiązań – przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych. W przypadku zastosowania szamb należy przeprowadzać ich kontrolę stanu technicznego oraz częstotliwości i miejsca wywozu ścieków.

Szczególną analizą należy objąć kwestię odprowadzania wód opadowych przy zagospodarowywaniu nowych terenów. Na terenach zurbanizowanych występuje szybki wzrost powierzchni tzw. szczelnych tj. drogi, parkingi, dachy itp. W wyniku szybko postępującej urbanizacji następuje wzrost ilości wód opadowych, które należy zebrać i odprowadzić do odbiornika. W nowych terenach inwestycyjnych zasadnicze podejście do zagadnień zagospodarowania wód opadowych powinno być ukierunkowane, przede wszystkim na miejscowe zagospodarowanie tych wód, poprzez odprowadzenie wód opadowych do gruntu, zachowanie istniejących rowów melioracyjnych, oczek wodnych i obniżeń dolinnych naturalnie retencjonujących wodę możliwie blisko miejsca ich opadu. Uzupełnieniem powinna stanowić wydajna sieć kanalizacji deszczowej mogącej przyjąć opady po deszczach nawalnych.

3. Ciepłownictwo

Zaopatrzenie w ciepło na terenie gminy Szemud oparte jest na rozwiązaniach indywidualnych, nie funkcjonuje zbiorowy system zaopatrzenia w ciepło. Część gospodarstw oraz budynków użyteczności publicznej do celów grzewczych wykorzystuje gaz, pozostałe gospodarstwa pozyskują ciepło z indywidualnych źródeł (kotłów) opalanych drewnem, bądź węglem, rzadziej olejem.

Wraz z postępującą rozbudową sieci gazowej będzie istniała możliwość wykorzystania tego paliwa do celów grzewczych przez większą liczbę gospodarstw domowych. Jest to paliwo mniej szkodliwe dla środowiska niż węgiel czy drewno. Ze względu na ochronę środowiska i status uzdrowiska należy dążyć do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń poprzez systematyczne rezygnowanie z węgla, jako źródła energii na rzecz rozwiązań ekologicznych.

Należy dążyć do zmniejszenia ilości zużywanego ciepła. W tym celu powinna być przeprowadzona termomodernizacja budynków, zarówno użyteczności publicznej jak i mieszkaniowych, dzięki temu zostaną zmniejszone straty ciepła. Należy zadbać o wysoką sprawność instalacji grzewczej, poprzez modernizację indywidualnych źródeł ciepła (kotłów) oraz zachowanie dobrego stanu instalacji wewnętrznej. Ponadto, sugeruje się przeprowadzenie działań edukacyjno-

informacyjnych mieszkańców, w celu propagowania oszczędzania ciepła oraz przedstawienia zabiegów wspomagających ograniczenie zużycia ciepła. Znaczne możliwości w tej mierze stwarza istniejący gazociąg.

4. Elektroenergetyka

Na obszarze gminy Szemud planowane są inwestycje związane z rozbudową infrastruktury elektroenergetycznej.

Zgodnie z planem rozwoju Krajowej Elektroenergetycznej Sieci Przesyłowej przewiduje się budowę napowietrznej dwutorowej elektroenergetycznej linii 2 x 400 kV relacji Żarnowiec – Gdańsk Przyjaźń. Planowana linia najwyższych napięć będzie przebiegać równolegle do istniejącej linii 400 kV.

Dla planowanej linii 400 kV relacji Żarnowiec – Gdańsk Przyjaźń wymagany jest pas technologiczny o szerokości 70 m (po 35 m od osi linii w obu kierunkach, w rzucie poziomym).

W pasie technologicznym obowiązują ograniczenia w użytkowaniu terenu:

- warunki lokalizacji obiektów należy uzgadniać zgodnie z przepisami odrębnymi.
- nie wolno lokalizować budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi.
- dopuszcza się odbudowę, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę dla istniejącej linii.
- wysokość sadzonych drzew i krzewów powinna być uzgodniona z właścicielem lub zarządcą sieci, nie należy sadzić roślinności wysokiej.

Planowana jest także budowa dwóch linii napowietrznych wysokiego napięci 110 kV relacji:

- GPZ Żarnowiec – GPZ Sierakowice (wstępny termin zakończenia prac po 2019 rok);

- GPZ Żarnowiec – planowany GPZ Gdynia Zielenisz, wraz z linią zasilającą do GPZ Szemud (wstępny termin zakończenia prac po 2023 rok).

Ponadto, planowana jest budowa stacji transformatorowej 110/15 kV o roboczej nazwie GPZ Łebno oraz budowa stacji transformatorowej 110/15 kV o roboczej nazwie GPZ Szemud. Inwestycja zostanie zrealizowana po wybudowaniu linii 110 kV GPZ Żarnowiec – GPZ Sierakowice, z której stacja zostanie zasilona przyłączem. Dodatkowo w zachodniej części gminy planowane jest wybudowanie połączenia istniejących linii 110 kV z projektowana linią GPZ Żarnowiec – planowany GPZ Gdynia Zielenisz. Wzdłuż linii napowietrznych 110 kV obowiązuje pas technologiczny o szerokości 40 m (po 20 m od osi linii w rzucie poziomym). Zagospodarowanie w obszarze pasa technologicznego linii elektroenergetycznej 110 kV powinno być zgodne z przepisami odrębnymi.

Zaznaczone na rysunku kierunków przebiegi projektowanych linii są orientacyjne i mogą ulec zmianie ze względu na wymogi techniczne bądź formalnoprawne. W związku z powyższym na obszarze gminy dopuszcza się lokalizację infrastruktury elektroenergetycznej 110 kV oraz dopuszcza się jej skablowanie.

W zakresie sieci średniego napięcia planowana jest częściowa modernizacja ciągów liniowych. Sieć średniego i niskiego napięcia wraz ze stacjami transformatorowymi powinna podlegać stałej modernizacji i rozbudowie. Należy budować nowe i modernizować wyeksploatowane stacje transformatorowe niskiego napięcia 15/0,4 kV. Należy zapewnić dostęp do energii elektrycznej wszystkim odbiorcom, których liczba, wraz z rozwojem gminy, będzie się zwiększała.

Dzięki planowanym inwestycjom w zakresie infrastruktury elektroenergetycznej zapewnione zostanie bezpieczeństwo energetyczne odbiorców na terenie gminy Szemud.

5. Gazyfikacja

Gmina Szemud częściowo jest zgazyfikowana. Należy dążyć do dalszej rozbudowy gazociągu oraz zachęcać właścicieli domów jednorodzinnych ogrzewanych węglem do modernizacji systemu ogrzewania poprzez zmianę źródła zasilania na gaz, który jest paliwem czystym ekologicznie.

Przez teren gminy tranzytowo przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia relacji:

- DN 300, PN 6,3 MPa relacji Pruszcz Gdański – Wiczlino
- DN 500, MOP 8,4 MPa relacji Gustorzyn – Reszki.

Od gazociągów są obowiązujące strefy kontrolowane. W strefach kontrolowanych należy kontrolować wszelkie działania, które mogłyby spowodować uszkodzenie gazociągu lub mieć inny negatywny wpływ na jego użytkowanie i funkcjonowanie. Ponadto, nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenia gazociągu podczas jego użytkowania. Ponadto, wszelkie zamierzenia inwestycyjne w strefach kontrolowanych gazociągów wysokiego ciśnienia oraz w bezpośrednim sąsiedztwie należy uzgadniać zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. na przykład z gestorem sieci.

W strefach kontrolowanych nie mogą rosnąć drzewa w odległości mniejszej niż 2,0 m od gazociągów o średnicy do DN 300 oraz w odległości nie mniejszej niż 3,0 m od gazociągów o średnicy większej niż DN 300, licząc od osi gazociągu do pni drzew. W przypadku gazociągów prowadzonych na terenach leśnych, w przecinkach leśnych istnieje możliwość sadzenia drzew w odległości 2,0 m od osi gazociągu. Ponadto, w przypadku realizacji gazociągu za pomocą przewiertu sterowanego nie występuje konieczność wycinki drzew.

6. Gospodarka odpadami

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 (WPGO2022) gmina Szemud zlokalizowana jest w regionie północnym i właściwymi dla niej regionalnymi instalacjami do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) są: RIPOK Szadółki, RIPOK Eko Dolina, RIPOK Czarnówko, RIPOK Chlewnica, RIPOK Swarzewo, RIPOK Łeba

Zakłady unieszkodliwiania odpadów spełniają wymogi stawiane regionalnym instalacjom do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK). ~~Jest to obiekt nowy, który w pełni zaspokaja potrzeby mieszkańców z obsługiwanych przez Eko Dolinę miast i gmin.~~

Działania w zakresie gospodarki odpadami powinny zmierzać do:

- wyeliminowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów,
- rozwój selektywnego zbierania odpadów: niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych oraz z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych,
- zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów,
- prowadzenia działań edukacyjnych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi,

- bezwzględnego przestrzegania obowiązujących przepisów odnośnie gromadzenia odpadów na składowiskach, w celu eliminowania uciążliwości i zagrożeń wynikających z jego funkcjonowania.

Racjonalna gospodarka odpadami oraz skuteczna segregacja odpadów pozwoli na zachowanie czystości oraz ochronę środowiska na terenie gminy, co pozytywnie wpłynie na komfort życia mieszkańców.

7. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

Przy planowaniu skutecznej strategii osiągnięcia zrównoważonego rozwoju należy promować wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. Zobowiązuje do tego zarówno prawo europejskie jak i polskie. Ustawa parlamentu Europejskiego dotycząca pakietu Klimatycznego tzw. „Pakiet 3x20" zobowiązuje kraje członkowskie do ograniczenia do 2020 roku emisji CO_2 o 20%, zmniejszenia zużycia energii o 20% oraz wzrostu zużycia energii z odnawialnych źródeł do 20%. Jest to również jeden z celów określonych w Programie ochrony środowiska województwa pomorskiego na lata 2013 – 2016 z perspektywą do roku 2020. Na terenie gminy Szemud nie przewiduje się lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW.

Województwo Pomorskie charakteryzuje się korzystnymi warunkami nasłonecznienia, o wartości około 1200 kWh/m^2/rok i jest wyższa od średniej krajowej. Wartość nasłonecznienia dla powiatu wejherowskiego to 1168 kWh/m^2/rok. W związku z powyższym istnieją możliwości rozwoju wykorzystywania energii słonecznej na obszarze gminy Szemud. Instalacje wykorzystujące energię słoneczną to źródła czystej energii, które nie są źródłem hałasu ani zanieczyszczeń, nie wymagają podłączenia do sieci wodociągowej ani kanalizacyjnej oraz nie wymagają osób odpowiedzialnych za obsługę, stąd też są odpowiednim rozwiązaniem i odnawialnym źródłem energii dla gminy Szemud. Sugeruje się zastosowanie instalacji z kolektorami słonecznymi podgrzewającymi wodę oraz instalacje z ogniwami fotowoltaicznymi.

Źródłem energii odnawialnej, którego możliwości wykorzystania istnieją na obszarze gminy Szemud to biomasa. W warunkach polskich zastosowanie mają:

- słoma, ziarna zbóż roślin oleistych i strączkowych oraz siano,
- plony z upraw roślin energetycznych,
- drewno i odpady drzewne z lasów, sadów, zieleni miejskiej, przemysłu drzewnego oraz opakowania drewniane,
- odpady komunalne.

Gmina Szemud jest predysponowana do pozyskania biomasy poprzez wykorzystywanie nadwyżek słomy oraz siana, a także plantacji roślin energetycznych. Ilość energii cieplnej potencjalnej możliwej do uzyskania z biomasy energetycznej w Gminie Szemud szacuje się na 200 – 300 TJ/rok, a ilość energii elektrycznej potencjalnej możliwej do uzyskania z biomasy energetycznej określa się na 10 – 20 GWh/rok (źródło *Zasoby biomasy w Województwie Pomorskim – uwarunkowania przestrzenne i kierunki ich wykorzystania do produkcji energii elektrycznej i ciepła*).

XX. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 kW

W ramach studium wyznacza się obszary, na których mogą być rozmieszczone urządzenia i instalacje wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – elektrownia fotowoltaiczna, biogazownie i inne (za wyjątkiem elektrowni wiatrowych) dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolami PU, PU1, PU2, IT, gdzie zasięg stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu zamyka się w granicach przeznaczenia terenów. Szczegółowa lokalizacja urządzeń zostanie wskazana na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na pozostałych obszarach i terenach zakazuje się lokalizacji urządzeń i instalacji o mocy przekraczającej 100 kW.

XXI. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO

1. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym dla gminy Szemud określone są m.in. w następujących dokumentach:

- Dokumenty programowe i strategie szczebla krajowego,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (PZPWP),
- dokumenty programowe i strategie gmin sąsiednich,
- strategie i wnioski zarządców infrastruktury,
- i inne.

Tabela 42. Wybrane inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Inwestycja	Dokument
Budowa drogi S6	PBDK
Budowa drugiej linii elektroenergetycznej dwutorowej 400 kV Żarnowiec – Gdańsk Przyjaźń	PZPWP
Budowa linii elektroenergetycznej 110 kV Żarnowiec – Gdynia Zielenisz	PZPWP
Budowa linii elektroenergetycznej 110 kV Żarnowiec – Sierakowice	Energa
Budowa stacji transformatorowej 110/15Kv - GPZ Łebno	Energa
Budowa gazociągu wysokoprężnego i stacji redukcyjnej I-go stopnia	PZPWP
Budowa ul. Nowa Chwarznieńska	Studium Gdyni
Trasa lekkiego transportu szynowego	Studium Gdyni (w trakcie zmiany)

2. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Określa się, że inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym służące zaspokojeniu potrzeb przede wszystkim mieszkańców gminy Szemud mogą być lokalizowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji lokalizacyjnych podejmowanych zgodnie z procedurą określoną w aktualnych przepisach prawa, a w tym na terenach mieszkaniowych i usługowych, na terenach przemysłowo-usługowych, na terenach obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz na terenach otwartych w formie:

- obiektów usług publicznych, o ile prowadzona w nich działalność nie powoduje znacznego oddziaływania na środowisko,
- urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zgodnie z przyjętymi programami rozwiązań tych urządzeń,
- terenów usług sportu i rekreacji,
- terenów zieleni urządzonej,
- cmentarzy,
- opieki nad zabytkami,
- innych celów publicznych określonych na zasadzie przepisów odrębnych.

Określenie docelowej i zamkniętej listy inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym dla nieokreślonego okresu funkcjonowania studium jest niemożliwe. Uznaje się, że lista takich inwestycji powinna być określana na czas kadencji samorządu gminy z uwzględnieniem występujących potrzeb, realnych możliwości finansowych ich wykonania, stopnia przygotowania warunków lokalizacyjnych.

XXII. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. ustalają obowiązek określenia w studium obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Są to:

- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości,
- obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2,
- obszary przestrzeni publicznej.

W studium nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 (zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2), ani obszarów przestrzeni publicznej.

2. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Ok. 23,22% powierzchni gminy objęte jest obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Obejmują większość zagospodarowanych obszarów miejscowości zlokalizowanych w gminie oraz tereny o największej presji urbanistycznej. Aktualnie trwają prace na punktowymi zmianami mające na celu doraźne rozwiązanie sytuacji. Duża powierzchnia obowiązujących planów miejscowych i ich zasięg należy uznać za wystarczający z punktu widzenia potrzeb rozwojowych oraz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Istotnym z punktu rozwoju gminy powinno być sporządzenie miejscowego planu dla łącznika gdyńskiego w celu zabezpieczenia rezerwy terenu pod inwestycje. Niestety pozostałe inwestycje na obszarach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego realizowane są na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Aby zapobiec rozpraszaniu zabudowy, proponuje się sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla całych sołectw, w celu zachowania otwartych terenów rolniczych co zatrzyma konieczność ponoszenia nieuzasadnionych wydatków z budżetu gminy na zapewnienie wyposażenia w infrastrukturę techniczną dla zabudowy rozproszonej na znacznym obszarze oraz pozytywnie wpłynie na krajobraz kulturowy gminy. Dodatkowo wpłynie na zagęszczenie istniejącej zabudowy, co pozwoli na efektywniejsze wykorzystanie wybudowanej infrastruktury technicznej. W zakresie walorów estetycznych koniczne byłoby podjęcie próby uporządkowanie zabudowy w poszczególnych strefach oraz wprowadzenia zieleni ulicznej w celu podniesienia walorów estetycznych i atrakcyjności gminy.

Na rysunku kierunków studium zostały wskazane obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nie leśne. Nie wskazano terenów gruntów leśnych wymagających zmiany przeznaczenia, co wynika z polityki przestrzennej gminy.

3. Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

1) określenie proporcji funkcji terenów, dla których studium wskazuje dwie lub więcej funkcji;
2) określenie granic terenów wyłączonych spod zabudowy;
3) ochronę terenów łąk i pastwisk w obniżeniach dolinnych, oczek wodnych oraz terenów podmokłych po przez wprowadzenie zakazu zabudowy lub wprowadzenie nieprzekraczalnej linii zabudowy na tych terenach
4) zachowanie istniejącej sieci ulic i dróg wpisujących się w naturalnie ukształtowaną konfigurację terenu;
5) dbałość o realizację wydzielonych terenów zieleni urządzonej w terenach zabudowy mieszkaniowej;
6) dbałość o wyznaczenie i realizację zieleni ulicznej i urządzonej, zieleni urządzonej na terenach usług społecznych oraz zieleni izolacyjnej;
7) zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykowanych elementów betonowych;
8) określenie zasad i zakazów w zakresie umieszczania szyldów i reklam;
9) obowiązek uwzględnienia przy określaniu linii zabudowy zlokalizowanej przy terenach leśnych, odległości zgodnych z przepisami odrębnymi, poprzez pozostawienie pasa wolnego od zabudowy od granicy lasu;

10) dla zachowania swobodnych przejść w korytarzach ekologicznych o randze krajowej, wprowadzenie zakazu grodzenia terenów innych niż budowlane;
11) określenie zasad budowy sieci infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających dróg ze szczególnym uwzględnieniem możliwości równoczesnej budowy sieci infrastrukturalnych;
12) określenie linii rozgraniczających i zasad zagospodarowania terenów dla obiektów infrastruktury technicznej;
13) zasady budowy i przebudowy dróg z uwzględnieniem możliwości równoczesnej budowy i przebudowy infrastruktury technicznej;
14) użyte w niniejszej zmianie studium pojęcie „zabudowa" odnosi się jedynie do budynków;
15) dopuszcza się utrzymanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego funkcji innych niż określone w studium, jeżeli wynikają one ze stanu faktycznego, jednak należy dążyć do ograniczania i ostatecznego ich wykluczenia z sąsiedztwa terenów, dla których stanowią uciążliwość.

XXIII. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Ustala się zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej dla terenów użytków rolnych oraz lasów i gruntów leśnych, zgodnie z wytycznymi określonymi w rozdziale XIV Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego oraz zgodnie z poniższymi zasadami.

Rozwój produkcji rolnej na terenie gminy jest ograniczony zarówno warunkami przyrodniczymi jak i ekonomicznymi. Dlatego też istotnym zadaniem dla administracji lokalnej i regionalnej będzie w najbliższym czasie stwarzanie warunków do zatrudnienia ludności, która będzie musiała odejść z rolnictwa.

W zakresie obszarów rolnych wskazuje się następujące zasady:

- ochrona przed zabudową terenów otwartych, mających istotne znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe w systemie przyrodniczym gminy oraz terenów o najwyższych klasach bonitacyjnych (klasy III), poprzez niedopuszczenie do rozpraszania zabudowy;
- zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, nad ciekami oraz wewnątrz wsi, ze względu na ich znaczenie ekologiczne i krajobrazowe;
- grunty rolne mogą być zalesiane pod warunkiem, iż nie będzie to negatywnie wpływało na stosunki wodne;
- preferowanie rozwoju gospodarstw specjalistycznych i specjalizacji produkcji w kierunku jej intensyfikacji oraz modernizacja gospodarstw rolnych w celu podniesienia jakości i konkurencyjności produktów rolnych;
- dopuszcza się modernizację, przebudowę i rozbudowę istniejących siedlisk zagrodowych, możliwość lokalizacji nowych zgodnie z ustaleniami studium oraz budowę obiektów składowych, inwentarskich i innych związanych bezpośrednio z produkcja rolniczą;
- dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz budowę dróg niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania terenów gminy oraz poszerzenie istniejących dróg;

- tworzenie instytucji zajmujących się kompleksową obsługą gospodarstw rolnych, w szczególności specjalistycznych i wielkotowarowych w zakresie zaopatrzenia w środki do produkcji, obsługi finansowej, doradczej, marketingowej i warunków rozwoju ich bazy materialnej;
- wykorzystywanie walorów nie skażonego jeszcze środowiska naturalnego i produkcja żywności ekologicznej, a także rozwój coraz bardziej modnej i rozwijającej się agroturystyki, wykorzystanie starych i nieużytkowanych zagród do rozwoju różnych form turystyki.

W celu kształtowania systemu przyrodniczego gminy opartego na najcenniejszych elementach o wartości przyrodniczej, w zakresie obszarów leśnych wskazuje się następujące zasady:

- dążenie do tworzenia ciągłości ekosystemów leśnych;
- wzbogacanie struktury drzewostanów zgodnie z siedliskiem;
- ograniczanie/zakaz przeznaczania na cele nieleśne terenów leśnych, wyjątek stanowią tereny aktualnie zainwestowane (stan zastały) oraz tereny pod obiekty użyteczności publicznej i infrastrukturę techniczną;
- dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz budowę dróg niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania terenów gminy oraz poszerzenie istniejących dróg;
- w przypadku konieczności zmiany przeznaczenia części zwartego kompleksu leśnego na cele nieleśne (dla realizacji dróg lub urządzeń infrastruktury technicznej) postuluje się przyjmowanie rozwiązań projektowych jak najmniej ingerujących w kompleksy leśne i ich najcenniejsze elementy;
- możliwość wykorzystania terenów leśnych na cele rekreacyjne, poprzez wytyczanie ścieżek rowerowych i pieszych, wyznaczanie miejsc piknikowych.

Głównymi dokumentami determinującymi kierunki i politykę przestrzenną w zakresie leśnej przestrzeni produkcyjnej są plany urządzania lasów, zgodnie z którymi należy prowadzić gospodarkę leśną.

XXIV. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Przez obszar gminy przepływają cieki wodne Gościcina, Zagórska Struga, Kacza, Dębnica, Trzy Rzeki, Strzelenka, oraz wzdłuż zachodniej granicy Bolszewka. Dyrektor RZGW w Gdańsku w 2003 r. sporządził Studium ochrony przeciwpowodziowej pt. „Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla obszarów nieobwałowanych rzeki Redy i jej głównych dopływów Cedronu, Bolszewki, Gościcina”. Na obszarze gminy Szemud zostały wyznaczone obszary szczególnego zagrożenia powodzią, jednakże woda 1% na terenie gminy Szemud mieści się w korytach rzek. W związku z powyższym granice te nie widnieją na rysunkach studium.

Na obszarze gminy nie istnieje zagrożenie powodzią obejmującą swym zasięgiem wielkie tereny. Istnieje natomiast zagrożenie podtopieniami, szczególnie w obrębie tarasów zalewowych rzek. Obszary te zostały prawie w całości wskazane jako tereny rolne z zakazem zabudowy, które powinny pełnić rolę naturalnych polderów przeciwpowodziowych, np. w postaci łąk zalewowych. Dodatkowo wskazuje się na ochronę oczek wodnych oraz terenów podmokłych jako naturalnych odbiorników wód opadowych zwiększających naturalną pojemność retencyjną obszaru gminy oraz spowalniających spływ powierzchniowy.

2. Obszary osuwania się mas ziemnych

Zgodnie z definicją Kleczkowskiego osuwisko jest to powtarzająca się skłonność do osuwania się wywoływana warunkami zewnętrznymi lub przyczynami wewnętrznymi. Są to procesy spływania, spełzywania, osuwania się oraz obrywania i osuwania skał. Ruchy skał odbywają się w postaci osuwania i obrywu. Ustawa o ochronie przyrody ruchy masowe ziem definiuje jako powstające naturalnie lub na skutek działalności człowieka osuwanie, spełzywanie lub obrywanie powierzchniowych warstw skał, zwietrzelin i gleby (art. 3 ust. 32 a).

W 2006 r. Państwowy Instytut Geologiczny rozpoczął realizację projektu Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej. Dla obszaru gminy Szemud aktualnie nie zostały opracowane Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi. Zgodnie z Przeglądową mapą osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie pomorskim, opracowaną w ramach projektu SOPO przez PIG, w granicach gminy Szemud występują obszary predysponowane do występowania ruchów masowych. Obszary te obejmują sołectwa: Przetoczyno, Grabowiec, Częstkowo, Szemud, Donimierz, Łebno, Zęblewo, Będargowo, Łebeńska Huta, Kamień, Koleczkowo, Leśno, Rębiska, Warzno, Dobrzewino.

Obszarem predysponowanym do występowania ruchów masowych jest obszar, w którym obecność pewnych form rzeźby (osuwisk, pokryw stokowych, stożków usypiskowych lub piargowych) oraz ukształtowanie powierzchni terenu (nisze, krawędzie, progi, graby, wały, szczeliny) wskazują na rozwój procesów w przyszłości lub uwarunkowania geologiczno-geomorfologiczne nie wykluczają rozwoju takich procesów w przyszłości. Charakterystyczne dla młodoglacjalnej rzeźby wysokie i strome stoki wysoczyzny polodowcowej, porozcinane siecią dolin erozyjnych, zbudowane są głównie z osadów lodowcowych i wodnolodowcowych. W osadach tych powszechnie występują zaburzenia glacitektoniczne, obejmujące miejscami leżące głębiej utwory miocenu. Częste jest występowanie glin i mułków przewarstwionych piaskami, a więc współwystępowanie osadów sypkich i spoistych, stanowiących w sprzyjających warunkach płaszczyzny poślizgu. Ponadto strefa krawędziowa wysoczyzny jest strefą drenażu dla pierwszego poziomu wód gruntowych. Te naturalne cechy terenu czynią go jedynie predysponowanym do wystąpienia ruchów masowych. Większość stoków jest ustabilizowana i dopiero naruszenie tej równowagi przez człowieka lub przez czynniki naturalne może uaktywnić osuwiska oraz inne procesy stokowe. Główne przyczyny powstawania ruchów masowych w to przyczyny naturalne, najczęściej związane z infiltracją wód opadowych i roztopowych lub erozyjnym podcięciem zbocza w warunkach sprzyjającej budowy geologicznej.

Na obszarach tych zabudowa powinna być ograniczona lub dopuszczona pod warunkiem przeprowadzenia dokumentacji geotechnicznej i/lub geologiczno-inżynierskiej, obejmującej zagadnienia stateczności zboczy, wykazującej możliwość posadowienia budynków i brak

negatywnego oddziaływania zabudowy na stabilność terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Należy jednak zauważyć, iż przedstawiony zasięg występowania zagrożenia osuwiskowego ma wyłącznie charakter orientacyjny. Tereny predysponowane zostały wprowadzone na podstawie Przeglądowej mapy osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie pomorskim oraz zostały uszczegółowione na podstawie analizy numerycznego modelu terenu.

Największy wpływ na rozwój ruchów masowych ma nachylenie terenów, jako nachylenie strome określa się kąt nachylenia powyżej 20° bez uwzględniania deniwelacji terenu. Stąd postuluje się o wyłączenie lub ograniczenie z możliwości zabudowy obszarów o kącie nachylenia powyżej 20°.

Fot. 10 . Obryw niezabezpieczonej skarpy o spadku powyżej 20° i deniwelacji mniejszej niż 15 m w obrębie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (dolina rzeki Gościcina) (fot. Magdalena Smoczyńska, sierpień 2014 r.)

Rysunek 10 Obszary predysponowane do występowania ruchów masowych wg Przeglądowej mapy osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie pomorskim

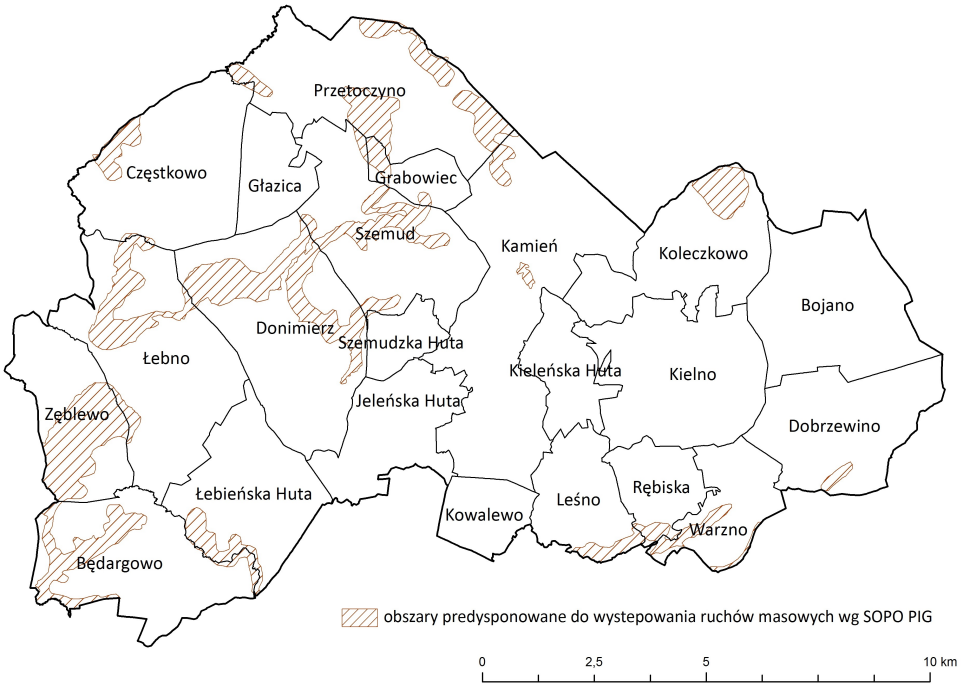

XXV. OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

W granicach administracyjnych gminy Szemud występują udokumentowane złoża kopalin wraz z wyznaczonymi terenami i obszarami górniczymi. Dopuszcza się eksploatację surowców mineralnych na terenach udokumentowanych złóż kopalin zgodnie z przepisami odrębnymi. Eksploatacja złóż kopalin może być realizowana przez inwestora, który posiada koncesję na ich wydobycie i zgodnie z warunkami i w terminie określonym w tej koncesji. Nie ustala się filaru ochronnego w złożu kopaliny dla złóż występujących w granicach gminy.

Teren zakładu górniczego należy odpowiednio zabezpieczyć i w widoczny sposób oznaczyć przez umieszczenie tablic informacyjnych i ostrzegawczych. Ruch zakładu górniczego winien być prowadzony zgodnie z przepisami odrębnymi oraz przy zapewnieniu:

- bezpieczeństwa powszechnego,
- bezpieczeństwa pożarowego,
- prawidłowej i racjonalnej gospodarki złożem,
- ochrony środowiska,
- zapobiegania szkodom.

XXVI. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI

Na terenie gminy Szemud nie występują obszary wymagające nagłych działań związanych z przekształceniami i rehabilitacją. Ewentualne obszary problemowe (które wpisywałyby się w zagadnienia rewitalizacji, przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji) powinny zostać wyznaczone zgodnie z odrębnymi opracowaniami problemowymi.

Rekultywacją powinny zostać objęte tereny zdegradowane i przekształcone przez działalność człowieka. Do obszarów wymagających rekultywacji zaliczono obszary wydobycia surowców (oznaczonych na rysunku Kierunki zagospodarowania przestrzennego symbolem PE). Decyzje administracyjne dotyczące terenów wskazanych do rekultywacji wydawane są na podstawie przepisów odrębnych. Prawidłowo przeprowadzona rekultywacja, polegająca na przywróceniu wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zdegradowanym pozwala na wykorzystanie wartości użytkowych terenu. Tereny poeksploatacyjne należy rekultywować zgodnie z kierunkiem i w terminie określonym w decyzjach administracyjnych regulujących działalność złoża. Rekultywacja gruntów i zagospodarowanie terenów po działalności górniczej winny być prowadzone zgodnie z ustaleniami Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, a w przypadku ich braku zgodnie z „Planem Zagospodarowania Złoża".

XXVII. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy nie występują tereny zamknięte.

XXVIII. OBSZAR METROPOLITALNY TRÓJMIASTA

Gmina Szemud aktualnie należy do Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot jak również zawiera się w obszarze metropolitalnym zawartym w planie zagospodarowani przestrzennego województwa. Jednakże w związku z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w bliskiej przyszłości stanie się prawdopodobnie częścią obszaru funkcjonalnego trójmiasta. W związku z tym kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniają nie tylko potrzeby i problemy dotyczące obszaru gminy Szemud, ale również zagadnienia wybiegające poza granice administracyjne gminy.

Ustaleniami wskazującymi na kompleksowe podejście do zagadnienia obszaru metropolitalnego jest wyrażone poprzez:

- Integrację zagospodarowania przestrzennego:
  - Kontynuację sposobu zainwestowania - tereny inwestycyjne (Miasto Gdynia, Gmina Żukowo) przy jednoczesnej redukcji terenów przeznaczonych pod zainwestowanie w części zachodniej,
  - Wyznaczenie w skali gminy terenów intensywnej suburbanizacji (nawiązujący do aktualnych zapisów planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego) wraz z rozwiązaniami komunikacyjnymi gwarantującymi atrakcyjność tych terenów wyznaczając biegun rozwoju wraz z jego wyraźną granicą w przestrzeni,

- Integrację i kontynuację powiązań przyrodniczych w wymiarze metropolitalnym (ochrona doliny rzeki Kaczej, Zagórskiej Strugi, Gościciny, kompleksów leśnych oraz terenów otwartych,
- Ochronę obniżeń terenowych, oczek wodnych oraz terenów podmokłych oraz możliwość realizacji programu małej retencji, mający wpływ na zmniejszenie zagrożenia powodziowego oraz zalewów okresowych związanych z deszczami nawalnymi oraz roztopami na obszarach położonych poniżej w gminach sąsiednich należących do obszaru metropolitalnego,
- Zabezpieczenie zaplecza turystyczno-rekreacyjnego związanego z tzw. turystyką weekendową dla mieszkańców trójmiejskiego obszaru metropolitalnego, np. po przez spójny układ tras rowerowych na terenie gminy łączących najważniejsze walor przyrodnicze i kulturowe gminy oraz wyznaczenie terenów rekreacji indywidualnej.

- Powiązanie układem komunikacyjnym po przez rozwój transportu:
  - nową drogę S6 (Obwodnica Trójmiasta -Lębork, klasa S),
  - nową drogę (węzeł Koleczkowo S6 – Gdynia Chwarzno-Wiczlino, klasa Z),
  - trasę lekkiego transportu szynowego nawiązującą do wcześniejszych koncepcji budowy transportu szynowego na terenie Gminy Szemud. W przyszłości wspomniane rozwiązanie mogłoby stanowić część systemu transportu szynowego trójmiasta.
- Działania związane z gospodarką wodno-ściekową.

Całość stanowi zespół działań mających na celu harmonijny rozwój w zakresie obszaru metropolitalnego trójmiasta.

XXIX. INTERPRETACJA ZAPISÓW STUDIUM

Treść tekstu i rysunku studium wyraża kierunki polityki przestrzennej gminy Szemud, nie jest jednak ścisłym przesądzeniem o granicach zainwestowania i użytkowania terenów.

W stosunku do tekstu i rysunku studium przyjmuje się następującą interpretację:

1) w związku z ogólnością mapy topograficznej, na której sporządzono studium nie jest możliwe precyzyjne wyznaczenie granic terenów, dlatego mogą występować niewielkie przesunięcia w stosunku do granicy działki ewidencyjnej i faktycznej lokalizacji zagospodarowania; ostateczne ustalenie granic terenów powinno być dokonywane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, co umożliwi dokładne zlokalizowanie granicy terenu inwestycyjnego w odniesieniu do granicy działki inwestycyjnej;
2) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w szczególności dopuszcza się korekty przebiegu wyznaczonych linii rozgraniczających dróg publicznych, w zależności od zaistniałych uwarunkowań i potrzeb oraz możliwości technicznych wytyczania i budowy tych dróg;
3) układ komunikacyjny wskazany na rysunku studium (Kierunki zagospodarowania przestrzennego) ma przebieg orientacyjny i nie obejmuje w pełni lokalnego układu komunikacyjnego;

4) wskazane w studium przebiegi sieci infrastruktury technicznej są przebiegami orientacyjnymi i mogą ulec korektom na etapie planów miejscowych lub projektów technicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
5) urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej oraz ich strefy ochronne stanowią element informacyjny, dopuszcza się zmiany w uzasadnionych przypadkach, zgodnie z przepisami odrębnymi;
6) w studium przedstawiono zgeneralizowany obraz użytkowania każdego z terenów, tzn., że określone na rysunku studium (Kierunki zagospodarowania przestrzennego) przeznaczenie terenu oznacza funkcję dominującą (a nie wyłączną) może być uzupełnione innymi funkcjami (dotyczy to również wskaźników i standardów urbanistycznych), które jednak nie mogą być przeciwstawne funkcji dominującej i pogarszać warunków jej egzystencji;
7) wyznaczona funkcja dominująca ma przeważać w odniesieniu do całego obszaru funkcji dominującej wyznaczonej w studium – nie odnosi się ściśle do granic obszarów dla których będą sporządzone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego;
8) w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby funkcja dopuszczona w danym terenie wyznaczonym w studium, nie będąca podstawowym kierunkiem przeznaczenia, stanowiła przeznaczenie podstawowe terenu wyznaczonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Dotyczy to przede wszystkim przeznaczenia terenów i sposobu zagospodarowania wynikających z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub aktualnego sposobu zagospodarowania;
9) określenia: tereny zabudowy mieszkaniowej dotyczą dominujących rodzajów zabudowy, na terenach tych mogą być lokalizowane także i inne rodzaje budownictwa mieszkaniowego oraz lokalizacje nie przeciwstawne formie podstawowej;
10) podane parametry są wskazaniami i w uzasadnionych przypadkach, w oparciu o szczegółowe analizy terenowe sporządzone na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, mogą ulec zmianie,
11) przedstawiony wykaz zabytków wraz z kierunkami ich ochrony oraz wykaz stanowisk archeologicznych stanowi punkt wyjścia do działań związanych z ich ochroną, która będzie szczegółowo ustalona na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym dopuszcza się weryfikację obiektów i obszarów zabytkowych, stanowisk archeologicznych wraz z ich strefami ochronnymi na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

XXX. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA PROJEKTU STUDIUM

Rada Gminy Szemud zgodnie z podjętą uchwałą Nr XLIX/483/2013 Rady Gminy Szemud w sprawie przystąpienia do zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemud uznała potrzebę aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szemud, Zmianą objęty został gminy w jego granicach administracyjnych.

Zasadność zaktualizowania Studium wynika z:

- ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. określającej szczegółowe wymagania dotyczące zarówno zapisu problematyki Studium jak i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233);
- potrzeby posiadania przez Radę Gminy aktualnej wersji Studium, służącej jako podstawa do opracowywania zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminy lub jego fragmentów, nie naruszając aktualnej wersji Studium, o czym mówi cytowana ustawa w art. 20.

Przyjęte w Studium rozwiązania związane z gospodarowaniem przestrzenią posiadają przede wszystkim zadania wiążące się z:

- podporządkowaniem działalności w sferze aktywizacji i przekształceń społeczno – gospodarczych na terenie gminy, zachowaniu, wzmocnieniu wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego;
- harmonizowaniem celów ochronnych, ekologicznych, społecznych i gospodarczych na zasadzie zrównoważonego rozwoju, poprzez:
  - poprawę stanu i odporności środowiska przyrodniczego,
  - poprawę ładu przestrzennego na terenie gminy,
  - ochronę obiektów i zespołów zabytkowych,
- kompleksowym kształtowaniem prawnych i programowych podstaw rozwoju w zakresie:
  - gospodarki przestrzennej,
  - zadań długookresowych, dotyczących szczególnie infrastruktury technicznej i układu komunikacyjnego,
- lokalizacją potencjalnych inwestycji gospodarczych w terenach przemysłu i terenach usług,
- budownictwem mieszkaniowym a szczególnie terenami dla jego realizacji.

Przedstawione w treści studium uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego odnoszą się do wyżej wymienionych zadań między innymi poprzez:

- określenie miejsca gminy w systemie osadniczym kraju oraz jego związków z otoczeniem (poprzez układy przyrodnicze i kulturowe),
- systemu środowiska przyrodniczego i zasad jego ochrony oraz wykorzystania go jako waloru rozwojowego gminy,
- dziedzictwa kulturowego, zasad jego ochrony i wykorzystania go jako waloru rozwojowego gminy,
- kierunków zagospodarowania gminy, uwzględniających potrzeby lokalizacji zespołów działalności gospodarczej, zespołów mieszkaniowych, usługowych,
- zasad rozwiązywania problemów związanych z układem komunikacyjnym i infrastrukturą techniczną poprzez planowanie przestrzenne i zagospodarowanie przestrzeni.

Przyjęte w Studium kierunki rozwoju wynikają bezpośrednio z istniejących uwarunkowań osadniczych, przyrodniczych, kulturowych, infrastrukturalnych, komunikacyjnych oraz ze wskazań i rozwiązań przyjętych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego.

Stosunek do przedstawionych uprzednio uwarunkowań rozwoju, w tym odnoszących się bezpośrednio do kształtowania polityki przestrzennej znajduje swoje odzwierciedlenie w przyjętych

w Studium kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy oraz politykach odnoszących się do problematyki przyrodniczej, dziedzictwa kulturowego, komunikacyjnej, uzbrojenia komunalnego.

Celem rozwoju gminy jest:

Polityka równoważonego rozwoju wyrażona poprawą stanu infrastruktury, poprawą jakości życia mieszkańców i ich aktywizacją opartą na konkurencyjnej strukturze funkcjonalno-przestrzennej gwarantującej przyspieszenie rozwoju gospodarczego.

Określone cel stanowią podstawę do określenia ogólnej wizji rozwoju gminy Szemud. Zgodnie z nią, aktywizacja gospodarcza obszaru powinna nastąpić poprzez wielofunkcyjny rozwój, podniesienie poziomu wykształcenia, rozwój infrastruktury technicznej, rozwój turystyki i rekreacji, kreowanie marki „Szemud" oraz ochronę środowiska przyrodniczego.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZEMUD
ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR LV/683/2024 RADY GMINY SZEMUD Z DNIA 29 LUTEGO 2024 R.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZEMUD
ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR XIV/164/2025 RADY GMINY SZEMUD Z DNIA 30 MAJA 2025 R.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZEMUD

Zał. 3 Kierunki zagospodarowania przestrzennego

1:25 000

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZEMUD
Zał. Nr 2 do Uchwały Nr XXXVIII/489/2017 Rady Gminy Szemud z dnia 15.12.2017

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZEMUD
ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR XIX/238/2020 RADY GMINY SZEMUD Z DNIA 3 SIERPNIA 2020 R.

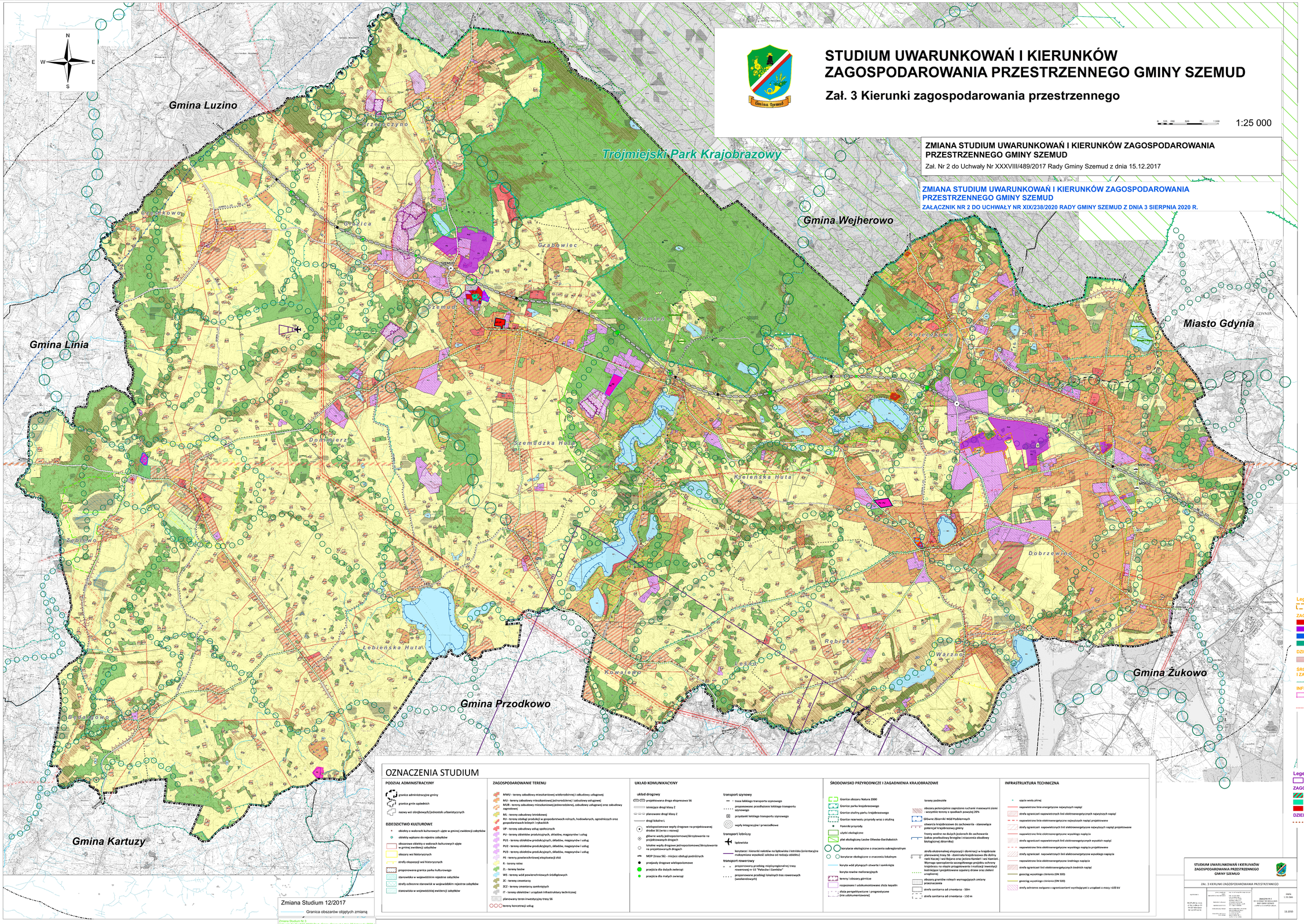

OZNACZENIA STUDIUM

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

- granice administracyjne gminy
- granice gmin sąsiednich

DZIEDZICTWO KULTUROWE

- obiekty o wartościach kulturowych ujęte w gminnej ewidencji zabytków
- obiekty wpisane do rejestru zabytków
- obszarowe obiekty o wartościach kulturowych ujęte w gminnej ewidencji zabytków
- obszary wsi historycznych
- strefy ekspozycji wsi historycznych
- proponowana granica parku kulturowego
- stanowiska w województwie rejestrze zabytków
- strefy ochronne stanowisk w województwie rejestrze zabytków
- stanowiska w województwie ewidencji zabytków

ZAGOSPODAROWANIE TERENU

- MWU - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej
- MU - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej
- MUR - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy usługowej oraz zabudowy zagrodowej
- MŁ - tereny zabudowy letniskowej
- RU - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich
- UP - tereny zabudowy usług społecznych
- PU - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług
- PU1 - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług
- PU2 - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług
- PU3 - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług
- PE - tereny powierzchniowej eksploatacji złóż
- R - tereny rolne
- ZL - tereny lasów
- WS - tereny wód powierzchniowych śródlądowych
- ZC - tereny cmentarzy
- ZCZ - tereny cmentarzy zamkniętych
- IT - tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej
- planowany teren inwestycyjny trasy S6
- tereny koncentracji usług

UKŁAD KOMUNIKACYJNY

układ drogowy

- projektowana droga ekspresowa S6
- istniejąca drogi klasy Z
- planowane drogi klasy Z
- drogi lokalne L
- wielopoziomowe węzły drogowe na projektowanej drodze S6 (wraz z nazwą)
- główne węzły jednopoziomowe/skrzyżowania na projektowanych drogach
- lokalne węzły drogowe jednopoziomowe/skrzyżowania na projektowanych drogach
- MOP (trasa S6) - miejsce obsługi podróżnych
- przejazdy drogowe wielopoziomowe
- przejścia dla dużych zwierząt
- przejścia dla małych zwierząt

transport szynowy

- trasa lekkiego transportu szynowego
- proponowane przedłużenie lekkiego transportu szynowego
- przystanki lekkiego transportu szynowego
- węzły integracyjne i przesiadkowe

transport lotniczy

- lądowisko
- korytarze i kierunki nalotów na lądowisko i lotnisko (orientacyjna maksymalna wysokość zabsolwa od rzędnej obiektu)

transport rowerowy

- proponowany przebieg międzynarodowej trasy rowerowej nr 15 "Pałacowa i Zamkowa"
- proponowane przebiegi lokalnych tras rowerowych (weekendowych)

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I ZAGADNIENIA KRAJOBRAZOWE

- Granice obszaru Natura 2000
- Granice parku krajobrazowego
- Granice otuliny parku krajobrazowego
- Granice rezerwatu przyrody wraz z otuliną
- Pomniki przyrody
- użytki ekologiczne
- płat ekologiczny Lasów Oliwsko-Darżubskich
- korytarze ekologiczne o znaczeniu subregionalnym
- korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym
- koryta wód płynących otwarte i zamknięte
- koryta rowów melioracyjnych
- tereny i obszary górnicze
- rozpoznane i udokumentowane złoża kopalin
- złoża perspektywiczne i prognostyczne (nie udokumentowane)
- tereny podmokłe
- obszary potencjalnie zagrożone ruchami masowymi ziemi - wszystkie tereny o spadkach powyżej 20%
- Główne Zbiorniki Wód Podziemnych
- otwarcia krajobrazowe do zachowania - stanowiące potencjał krajobrazowy gminy
- Fronty wodne na dużych jeziorach do zachowania (zakaz przebudowy brzegów i niszczenia obudowy biologicznej dzierżby)
- strefa ekstremalnej ekspozycji i dominacji w krajobrazie planowanej trasy S6 - dominata krajobrazowa dla doliny rzeki Kacza(i wał bojano oraz jezioro Kamień i wsi Kamień. Wymaga sporządzenia szczegółowego projektu ochrony krajobrazu na etapie przygotowania i realizacji inwestycji lokalizacje i projektowane szpalery drzew oraz zieleni urządzonej
- obszary gravitów rolnych wymagających zmiany przeznaczenia
- strefa sanitarna od cmentarza - 50m
- strefa sanitarna od cmentarza - 150 m

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- sieci wody pitnej
- napowietrzne linie energetyczne najwyższych napięć
- strefa ograniczeń napowietrznych linii elektroenergetycznych najwyższych napięć
- napowietrzne linie elektroenergetyczne najwyższych napięć projektowane
- strefy ograniczeń napowietrznych linii elektroenergetycznych najwyższych napięć projektowane
- napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia
- strefa ograniczeń napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich napięć
- napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia projektowane
- strefy ograniczeń napowietrznych linii elektroenergetyczne wysokiego napięcia
- napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia
- strefa ograniczeń linii elektroenergetycznych średnich napięć
- geoniczg wysokiego ciśnienia (DN 500)
- geoniczg wysokiego ciśnienia (DN 500)
- strefy ochronne związane z ograniczeniami wynikającymi z urządzeń o mocy >110 kV

Zmiana Studium 12/2017
Granica obszarów objętych zmianą

Zmiana Studium Nr 3
Uchwała Nr XLI/ 337 /2022 Rady Gminy Szemud z dnia 30 listopada 2022 r.
Granica obszarów objętych zmianą

Legenda do 4 zmiany studium:

- granice zmiany studium

ZAGOSPODAROWANIE TERENU

- U2 – tereny zabudowy usługowej
- PU2 - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług
- WG - tereny wód powierzchniowych śródlądowych
- ZN – tereny zieleni nieurządzonej o funkcjach ekologicznych

DZIEDZICTWO KULTUROWE

- strefy ochronne stanowisk archeologicznych ujętych w gminnej/wojewódzkiej ewidencji zabytków

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I ZAGADNIENIA KRAJOBRAZOWE

- granice otuliny Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- granice obszaru pod budowę urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW oraz granica ich strefy ochronnej
- napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia

Legenda do 3 zmiany studium:

- granice zmiany studium

ZAGOSPODAROWANIE TERENU

- US – usługi sportu i rekreacji
- ZP – zieleń urządzona, w tym w formie parków leśnych
- U1 – tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych

DZIEDZICTWO KULTUROWE

- strefa ochrony stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków

Legenda do 2 zmiany studium:

- granice zmiany studium

ZAGOSPODAROWANIE TERENU

- MU - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej
- PU - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług
- PE - tereny powierzchniowej eksploatacji złóż
- U - tereny zabudowy usługowej

DZIEDZICTWO KULTUROWE

- strefy ochronne stanowisk w województwie rejestrze zabytków

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I ZAGADNIENIA KRAJOBRAZOWE

- granice projektowane złoża kopalin

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZEMUD

ZAŁ. 3 KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

OPRACOWANIE: BUDPLAN Sp. z o.o. ul. Kościerska 7/9 80-387 Gdańsk tel. 32 476 42 42	GŁÓWNY PROJEKTANT: mgr inż. arch. Ewa Kowalska upr. bez ograniczeń w zakresie urbanistyki i architektury nr UA-0-0-7-0-0-0

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XIV/164/2025

Rady Gminy Szemud

z dnia 30 maja 2025 r.

Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szemu

§ 1. Na podstawie art. 12 ust. 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, ze zmianami) Rada Gminy Szemud stwierdza, że nie wniesiono żadnych uwag do wyłożonego do publicznego wglądu projektu **zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szemud**, w związku z czym nie ma podstaw do rozstrzygania w przedmiotowym zakresie.

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr XIV/164/2025

Rady Gminy Szemud

z dnia 30 maja 2025 r.

Zalacznik4.gml

Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) ujawnione zostaną po kliknięciu w ikonę